

വിശ്വാസ ദീപ്തി അഥവാ സൺമാർഗദർശനം

ശൈഖ്: മുഹമ്മദ് ബ്നു സാലിഹുൽ ഉമൈമീൻ (റ)

വിവർത്തനം:

അബ്ദുൽലത്തീഫ് സുല്ലമി മാറഞ്ചേരി.

مليباري 0701055

സുലാമിക് ഗൈഡൻസ് സെൻറർ സൂലൈ (റിയദ്)
 1. ബി. 1419, റിയദ് 11431. ഫോ: 2414488, ഫാ: 2411733.
 E.mail : sulay5@hotmail.com

വിശ്വാസ ദീപ്തി
അഥവാ
സന്മാർഗ്ഗ ദർശനം

ശൈഖ്:
മുഹമ്മദ് ബ്നു സ്വാലിഹുൽ
ഉമൈമീൻ (റ)

വിവർത്തനം:
അബ്ദുൾ ലത്തീഫ് സുല്യമി മാനഞ്ചേരി
ഇസ്ലാമിക് ഗൈഡൻസ് സെൻറർ സുലൈ

ഉള്ളടക്കം

ഭാഗം 1

വിഷയം

പേജ്

വിവർത്തനക്കുറിപ്പ്	1
ആമുഖം	3
നാമവിശേഷണങ്ങൾ അടിസ്ഥാന നിയമങ്ങൾ	4
പ്രമാണ വിഭജനവും ജനങ്ങളുടെ നിലപാടും	17
തെളിവുകളുടെ രത്നച്ചുരുക്കം	19
നിഷേധം, വ്യാഖ്യാനം, ഉപമ. . . .അർത്ഥം	19
അല്ലാഹു ഇറങ്ങിവരും ഇമാം അഹ്മദ്ന്റെ വാക്ക്	21
ഇമാം ശാഫിയുടെ വാക്കുകൾ	21
വിശേഷണങ്ങൾ സലഫികളുടെ പാത	23
സൂന്നത്തും ബിദ്അത്തും	24
സൂന്നത്തും ബിദ്അത്തും പൺഡ്രിത വചനങ്ങൾ	25
ശൈഖ് അദ്ദമിയും ബിദ്അത്തുകാരനും	27
അല്ലാഹുവിന്റെ മുഖം	28
അല്ലാഹുവിന്റെ കൈകൾ	29
അല്ലാഹുവിന്റെ മനസ്സ്	31
അല്ലാഹുവിന്റെ കണ്ണു	32
അല്ലാഹുവിന്റെ കണങ്കാൽ	33
അല്ലാഹുവിന്റെ കാല്, പാദം	33
അല്ലാഹുവിന്റെ വിരൽ	34
അല്ലാഹുവിന്റെ വരവ്	34
അല്ലാഹുവിന്റെ തൃപ്തി	35
അല്ലാഹുവിന്റെ സ്നേഹം	36
അല്ലാഹുവിന്റെ കോപം	36
അല്ലാഹുവിന്റെ ദേഷ്യം	37
അല്ലാഹുവിന്റെ വെറുപ്പ്	37
അല്ലാഹുവിന്റെ ഇറങ്ങി വരൽ	38
അല്ലാഹുവിന്റെ അത്ഭുതപ്പെടൽ	38
അല്ലാഹുവിന്റെ ചിരി	39
അല്ലാഹുവിന്റെ സിംഹാസനോപവിഷ്ടനാകൽ	40

വിഷയം	പേജ്
അല്ലാഹുവിന്റെ ഔന്നത്യം	42
അല്ലാഹു ആകാശത്തിനു മുകളിലാണ്	44
ഇമാം മാലിക്(റ) വിന്റെ വാക്കുകൾ	45
അല്ലാഹുവിന്റെ സംസാരം	46
ഖുർആനെ സംബന്ധിച്ച സംസാരം	52
ഖുർആൻ അക്ഷരങ്ങളും വാക്കുകളും	54
ഖുർആൻ വിശേഷണങ്ങൾ	56
അല്ലാഹുവിനെ ദർശിക്കൽ	58
വിധി വിശ്വാസം	59
വിധിയും കുറുകൃത്യങ്ങളും	53
കർമ്മങ്ങൾ സൃഷ്ടിയും അധ്വാനവും	65
ഖദാഅ് ഖദ്ദ് നിഷേധികളും ഖൺഡനവും	66
ഇമാൻ വിശ്വാസം	68

ഭാഗം 2

ഇസ്റാഖ് മിഅ്റാജും	70
മുസാ നബിയും മലക്കുൽ മൗത്തും	72
അന്ത്യനാളിന്റെ അടയാളങ്ങൾ	74
ദജ്ജാലിന്റെ പുറപ്പാട്	74
ഇസാ നബിയുടെ ഇറങ്ങി വരൽ	76
യഅ്ജൂജ് മഅ്ജൂജ്	77
അൽഭൂത ജന്തു പുറപ്പെടൽ	81
സൂര്യൻ പടിഞ്ഞാറ് നിന്ന് ഉദിക്കൽ	82
ഖബറിലെ ഫിത്നകൾ	83
രക്ഷാ ശിക്ഷകൾ ആത്മീയമോ ശാരീരികമോ ?	86
കാഹളമൂതൽ	86
ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപ്പ്	88
ശഹാഅത്ത്	90
ശുപാർശകൾ പല തരം	92
ശഹാഅത്തും നിബന്ധനകളും	93
വിചാരണ	94
തൂലാസുകൾ	97
ഗ്രന്ഥം നൽകപ്പെടൽ	99

ഹൗളുൽ കൗഥർ	101
സിറാത്ത്	103
സാർഗ്ഗവും നരകവും	106
മരണത്തെ അറുകൊല നടത്തൽ	109
പ്രവാചകനും സ്വഹാബികളും	111
പ്രവാചക ശ്രേഷ്ഠതകൾ	112
സ്വഹാബികൾ ശ്രേഷ്ഠതകൾ	115
അബൂബക്കർ (റ)	115
ഉമർ (റ)	116
ഉമ്മാൻ (റ)	117
അലി (റ)	117
സാർഗ്ഗം കൊണ്ട് സന്തോഷ മറിയിക്കപ്പെട്ടവർ	121
മുസ്ലിംകളെ കാഫിറാക്കൽ	124
സ്വഹാബത്തിന്റെ അവകാശങ്ങൾ	126
പ്രവാചക പത്നിമാർ	129
ഭരണം	135
നേതൃത്വത്തെ അനുസരിക്കൽ	136
നൂതന വാദികളെ കരുതിയിരിക്കൽ	140
മതവിഷയങ്ങളിലെ തർക്കങ്ങൾ	141
പിഴച്ചുപോയ കക്ഷികൾ	143
ശാഖാപരമായ ഭിന്നിപ്പുകൾ	148
ഇജ്മാഅ്	150
തഖ്ലീദ്	150
മദ്ഹബുകൾ	151

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله الذي هدانا لهذا القرآن العظيم والصلاة والسلام على من أرسله
 لتبليغ القرآن وبيانه خاتم الأنبياء والمرسلين وعلى آله وصحابه أجمعين
 ، أما بعد ،

വിവർത്തനക്കുറിപ്പ്

സുലൂഘി പണ്ഡിത പ്രമുഖരിൽ ഒരാളായിരുന്ന ബഹു: ശൈഖ് മുഹമ്മദ് ബ്നു സാലിഹുൽ ഉമൈമീൻ (റ) അവർകൾ രചിച്ച ശറഹ് ലംഅത്തുൽ ഇഅ്തിഖാദ് എന്ന കൃതിയുടെ മലയാള വിവർത്തനമാണ് നിങ്ങളുടെ കൈകളിലിരിക്കുന്നത്.

‘വിശ്വാസ ദീപ്തി അഥവാ സന്മാർഗ്ഗ സർവ്വം’ എന്ന പേര് നൽകി നിങ്ങളെ ഏൽപ്പിക്കുന്ന ഈ രചന വിശ്വാസ കാര്യങ്ങളിലെ സലഫീ മൻഹജ് (പൂർവ്വീകരായ സച്ഛരിതരുടെ മാർഗ്ഗം) എപ്രകാരമായിരുന്നു എന്ന് കൃത്യമായും മനസ്സിലാക്കാൻ സഹായിക്കുകതന്നെ ചെയ്യും. വിശേഷിച്ചും അല്ലാഹുവിന്റെ നാമ വിശേഷണങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചുള്ള വിഷയങ്ങളിലെ പൂർവ്വീകരുടെ നിലപാട് ഇതിൽ വ്യക്തമായി പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ട്. പ്രസ്തുത വിഷയങ്ങൾ വിവരിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു കൃതി മലയാളത്തിൽ കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

അല്ലാഹുവിന്റെ നാമ വിശേഷണങ്ങൾ, പരലോക സംബന്ധമായ വിഷയങ്ങൾ, പ്രവാചക പത്നിമാർ, ഖുലഫാഉൽ റാഷിദുകൾ, സ്വർഗ്ഗം കൊണ്ട് സന്തോഷ മറിയിക്കപ്പെട്ടവർ, മദ്ഹബിന്റെ ഇമാമുകൾ ഇസ്ലാമിന്റെ പേരിൽ ഉടലെടുത്തിട്ടുള്ള നവീന വാദികളായ പിഴച്ച കക്ഷികൾ, നേതൃത്വത്തോട് കാണിക്കേണ്ട കടപ്പാടുകൾ എന്നിങ്ങനെ ഒരു വിശ്വാസി നിർബന്ധമായും അറിയുകയും വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതായ കാര്യങ്ങൾ ഹ്രസ്വമെങ്കിലും വ്യക്തമായി ഗ്രഹിക്കത്തക്ക നിലയിൽ പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നത് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ എടുത്ത് പറയേണ്ട ഒരു പ്രത്യേകത തന്നെയാണ്.

സാധാരണക്കാരെ ഉദ്ദേശിച്ച് പരമാവധി ലളിതവും എളുപ്പത്തിൽ കാര്യങ്ങൾ ഗ്രഹിക്കാവുന്ന ശൈലിയിലുമാണ് ഇതിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്നത്. വിശ്വാസ സംബന്ധമായി അറിഞ്ഞിരിക്കൽ അനിവാര്യമായിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാൻ ഈ കൊച്ചു കൃതി ഉപകാരപ്പെടുട്ടെ (ആമീൻ) എന്ന പ്രാർത്ഥനയോ

ടെ 'വിശ്വാസ ദീപ്തി' മലയാളികളായ നിങ്ങളുടെ കൈകളിൽ ആദരവോടെ ഏൽപ്പിക്കുകയാണ്.

ഇത് പുറത്തിറക്കുന്നതിൽ, കുറമെറതാക്കാനുള്ള ശ്രമത്തിൽ എന്നെ സഹായിച്ചു പലരുമുണ്ട് അവരെ നന്ദിപൂർവ്വം ഓർക്കുകയും അല്ലാഹു അർഹമായ പ്രതിഫലം നൽകട്ടെ എന്ന് ആത്മാർത്ഥമായി പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

പാളിച്ചകൾ ഇല്ലാതിരിക്കാൻ പരമാവധി ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. പിഴവുകൾ മനുഷ്യസഹജമാണല്ലോ; കാണുന്നവർ സഹോദരബുദ്ധ്യം ചൂണ്ടിക്കാണിക്കണമെന്ന് ഉണർത്തുന്നു. അല്ലാഹു ഇതൊരു സൽക്കർമ്മമായി സ്വീകരിക്കുമാറാകട്ടെ (ആമീൻ)

വിവർത്തകൻ

രബ്ബദ്ദുൽ ലത്തീഫ് സുല്ലൂഖി മാരഞ്ചേരി
ഇസ്ലാമിക് ഗൈഡൻസ് സെൻറർ സൂലൈ
റിലാദ്, സൗദി അറേബ്യ
ഫോ: 012414488/226, ഫാ: 2411733

അത്ഭുതം

സർവ്വസ്തുതിയും അല്ലാഹുവിന്, അവനെ വാഴ്ത്തുന്നു, അവനോട് മാത്രം സഹായം തേടുന്നു, അവനോട് പാപമോചനം തേടുന്നു, അവനിലേക്ക് പശ്ചാത്തപിക്കുന്നു, നമ്മുടെ മനസ്സിന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽനിന്നും, ചീത്ത പ്രവർത്തനങ്ങളിൽനിന്നും അല്ലാഹുവിൽ ശരണംതേടുന്നു. അല്ലാഹു മാർഗ്ഗദർശനം നൽകിയാൽ അവനെ പിഴപ്പിക്കാനാരുമില്ല, അവനാൽ പിഴവിലായാൽ അവനെ നേർവഴിയിലാക്കാനാരുമില്ല. അല്ലാഹുവിനു പുറമെ ആരാധ്യനില്ലെന്നും മുഹമ്മദ് നബി(സ) അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനാണെന്നും ഞാൻ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു. അല്ലാഹുവിന്റെ കരുണാകടാക്ഷങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിനും സർവ്വ ജനങ്ങൾക്കും ധാരാളമായി വർഷിക്കുമാറാകട്ടെ. (ആമീൻ)

ഹിജ്റ: 541 ശബ്ബാൻ മാസം നാബൽസ് പ്രവിശ്യകളിൽ പെട്ട ഒരു ഗ്രാമത്തിൽ ജനിക്കുകയും, ഹിജ്റ: 620-ൽ ഈദുൽ ഫിതർ (ചെറിയ പെരുന്നാൾ) ദിവസം ഡമാസ്കസിൽ മരണപ്പെടുകയും ചെയ്ത ബഹുമാന്യ പൺഡിതവര്യൻ അബൂ മുഹമ്മദ് അബ്ദില്ലാഹിബ്നു അഹ്മദ് ബ്നു ഖുദാമ: അൽ മഖ്ദസി(റ) രചിച്ച ലംഅത്തുൽ ഇഅ്തിഖാദ് എന്ന കൊച്ചു കൃതിക്കൊരു സംക്ഷിപ്ത വിവരണമാണ് ഇതിന്റെ ഉള്ളടക്കം. വിശ്വാസത്തിന്റെ കാതൽ ഗ്രന്ഥകാരൻ ഇതിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുണ്ട്, എന്നാൽ വിഷയപരമായും ക്രമീകരണരീതിയും ചിന്തിച്ചപ്പോൾ വളരെ പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്ന പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥത്തിനൊരു ശുഹ്ന്റെ (വിശദീകരണം) അഭാവം ബോധ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ അത് നികത്തുന്നതിന് അല്ലാഹുവിൽ സഹായവും പ്രതിഫലവും കാംക്ഷിച്ച് ഒരുങ്ങിയിരിക്കുകയാണ്. അത്യക്തമായ ഭാഗങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കി തെളിവുകളുടെ അടിസ്ഥാനപ്രമാണങ്ങളെക്കൂടി പറഞ്ഞ്, അതുണ്ടായിത്തീരുന്ന നേട്ടങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കുക എന്നതുമാത്രമാണ് ഞാനിവിടെ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളത്. അല്ലാഹുവുവേ, ഒരുനിമിഷം പോലും എന്റെ കാര്യങ്ങൾക്ക് നീ എന്നെമാത്രം ഏൽപ്പിക്കുകയില്ല എന്നും; നിന്നിൽനിന്നുള്ള തൗഫീഖും സഹായവും നൽകി എന്നെ നീ സഹായിക്കുമെന്നും ഞാൻ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. നാഥാ എന്റെ ഈ ശ്രമം അനുഗ്രഹപൂർണ്ണവും ഉപകാരപ്രദവുമാക്കിത്തീർക്കേണമേ, തീർച്ചയായും നീ ഉന്നതനും ഉദാരനുമത്രെ.

ഭാഗം 1

നാമ വിശേഷണങ്ങൾ അടിസ്ഥാന നിയമങ്ങൾ

ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഉള്ളറയിലേക്ക് പ്രവേശിക്കുന്നതിന് മുമ്പായി അല്ലാഹുവിന്റെ നാമവിശേഷണങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഏതാനും അടിസ്ഥാന നിയമങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കാനാണ് ആശ്രയിക്കുന്നത്.

നിയമം ഒന്ന്: ബുർആനിലേററയും സുന്നത്തിലേററയും ബൺഡിനായ വിവരണം അംഗീകരിക്കാൻ

അല്ലാഹുവിന്റെ നാമങ്ങളേയും വിശേഷണങ്ങളേയും സംബന്ധിച്ച് ബുർആനിലും സുന്നത്തിലും വ്യക്തമായി വന്നിട്ടുള്ള തെളിവുകൾക്കനുസരിച്ച് അങ്ങിനെത്തന്നെ, അതിന്റെ ബാഹ്യാർത്ഥത്തിൽ തന്നെ യാതൊരുവിധ മാററത്തിരുത്തലും കൂടാതെ അംഗീകരിക്കലും വിശ്വസിക്കലും നിർബന്ധമാണ്. കാരണം അല്ലാഹുവിന്റേററയും റസൂലിന്റേററയും വാക്കുകൾ മാററത്തിരുത്തലുകളില്ലാതെ അതേ ഭാഷയിലൂടെ തന്നെ നാം മനസ്സിലാക്കി നിലനിർത്തേണ്ടതാണ്. അതിന്റെ ബാഹ്യാർത്ഥത്തിൽനിന്നും മനസ്സിലാകുന്നതിൽനിന്നും മാറററ വരുത്തുക എന്നത് അല്ലാഹുവിന്റെപേരിൽ നിങ്ങൾ വിവരമില്ലാത്തത് സംസാരിക്കലായിരിക്കും അതാകട്ടെ ഹററമാണ് താനും. അല്ലാഹു പറയുന്നത് കാണുക:

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَاتًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ (الأعراف 33).

“പറയുക: എന്റെ രക്ഷിതാവ് നിഷിദ്ധമാക്കിയിട്ടുള്ളത് പ്രത്യക്ഷമായതും പരോക്ഷമായതുമായ നീചവൃത്തികളും, അധർമ്മവും, ന്യായം കൂടാതെയുള്ള കയ്യേററവും, യാതൊരു പ്രമാണവും ഇറക്കിത്തന്നിട്ടില്ലാത്തതിനെ അവനോട് പങ്ചേർക്കുന്നതും, അല്ലാഹുവിന്റെപേരിൽ നിങ്ങൾക്കു വിവരമില്ലാത്തത് നിങ്ങൾ പറഞ്ഞുണ്ടാക്കുന്നതും മാത്രമാകുന്നു ” (അഅററഫ് 33). ഉദാഹരണമായി:

بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ (المائدة 64).

“അല്ല, അവന്റെ രണ്ടുകൈകളും നിവർത്തപ്പെട്ടവയാണ് അവൻ എങ്ങിനെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുവോ അങ്ങനെ ചെലവഴിക്കുന്നു” (മാഇദ: 64).

ഇവിടെ ആയത്തിൽ അല്ലാഹുവിന് യഥാർത്ഥത്തിലുള്ള രണ്ട് കൈകളുണ്ട് എന്നുതന്നെയാണ് വ്യക്തമാകുന്നത്. അത് അങ്ങനെയെന്ന നാം വിശ്വസിക്കുകയും അവന് രണ്ടു കൈകളുണ്ടെന്ന് സ്ഥിരപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തേപററൂ.

എന്നാൽ ആരെങ്കിലും, ഇവിടെ ആയത്തിൽ പറഞ്ഞ കൈകൾ കൊണ്ട് വിവക്ഷിക്കുന്നത് അവന്റെ ശക്തിയെയാണ് എന്ന് പറഞ്ഞാൽ; നമുക്കവരോട് പറയാനുള്ളത് അത് അല്ലാഹുവിന്റെ കലാമിനെ ബാഹ്യാർത്ഥത്തിൽനിന്നും തെറ്റിക്കലാണ്. അതാകട്ടെ അല്ലാഹുവിന്റെ പേരിൽ വിവരമില്ലാത്തത് പറയലുമാണ്.

നിയമം രണ്ട്: അല്ലാഹുവിന്റെ നാമങ്ങൾ

ഈ നിയമത്തെ സംബന്ധിച്ച് മനസ്സിലാക്കുമ്പോൾ അത് ഏതാനും ഉപ ശാഖകളിലായി ചർച്ചചെയ്യേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്.

I : അല്ലാഹുവിന്റെ നാമങ്ങൾ വിശിഷ്ടമായവയാണ്.

അതായത് അവയത്രയും നമ്മയിൽ ഏറ്റവും മുന്നിൽ നിൽക്കുന്നവയാണ്. അവ യാതൊരു നിലയിലും ന്യൂനതകളില്ലാത്തതും പരിപൂർണ്ണമായതുമായ വിശേഷണങ്ങളുൾക്കൊള്ളുന്നവയുമാണ്.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَكُلُّ الْأَسْمَاءِ الْحُسْنَى (الأعراف 180)

“അല്ലാഹുവിന് ഏറ്റവും നല്ല പേരുകളുണ്ട്” (അഅറാഫ് 180). ഉദാഹരണമായി പറഞ്ഞാൽ: الرحمن {അർ റഹ്മാൻ} (പരമകാരുണികൻ) എന്നത് അല്ലാഹുവിന്റെ നാമങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്. അത് അല്ലാഹുവിന്റെ ഏറ്റവും വിശാലമായ നിലയിലുള്ള رحمن {റഹ്മ:} കരുണയെന്ന വിശേഷണത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാണ്. അപ്രകാരമെന്നه الرحيم {ദഹീർ} (കാലം) എന്നത് അല്ലാഹുവിന്റെ നാമങ്ങളിൽ പെട്ടതല്ല എന്നും നാം അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണ്. കാരണം അത് നമ്മയിൽ ഉന്നതമായിരിക്കുക എന്ന വിശേഷണം ഉൾക്കൊള്ളാത്തതാണ് എന്നതുതന്നെ. എന്നാൽ

താഴെ പറയുന്ന നബിവാചനത്തിൽ ഇപ്രകാരം കാണുകയും ചെയ്യുന്നു: لا تَسْبُ الدَّهْرَ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الدَّهْرُ “നിങ്ങൾ കാലത്തെ ചീത്ത പറയരുത്, കാരണം തീർച്ചയായും അല്ലാഹു അവനാണ് കാലം” എന്നാൽ പ്രസ്തുത ഹദീസ്കൊണ്ടുള്ള ഉദ്ദേശ്യം മറ്റ് ഹദീസുകൾ വ്യക്തമാക്കിത്തരുന്നുണ്ട് അവ ഇപ്രകാരമാണ്. അല്ലാഹു കാലത്തിന്റെ ഉടമയും കൈകാര്യകർത്താവുമാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു: بِيَدِي الْأَمْرِ أَقْبَبَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ “എന്റെ കൈകളിലാണ് കര്യം, ഞാനാണ് രാപ്പകലുകളെ മാറിമാറിക്കുന്നത്”.

II: അല്ലാഹുവിന്റെ നാമങ്ങൾ എന്തെന്ന് എണ്ണം ക്ലിപ്തപ്പെടുത്താവുന്നതല്ല.

അല്ലാഹുവിന്റെ നാമങ്ങൾ നിശ്ചിത എണ്ണമാണെന്ന് നിജപ്പെടുത്താവുന്നതല്ല എന്നകാര്യം ഇനി പറയുന്ന പ്രസിദ്ധമായ പ്രവാചക വചനത്തിൽനിന്നും മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്.

أَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ أَوْ اسْتَأْتَرْتَهُ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ (أحمد، ابن حبان)

“അല്ലാഹുവേ നീ നിനക്കു പേരുന്നൽകിയിട്ടുള്ളതായ, അതല്ലെങ്കിൽ നീ നിന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഇറക്കിയിട്ടുള്ള, അതല്ലെങ്കിൽ നിന്റെ സൃഷ്ടികളിലാർക്കെങ്കിലും നീ പഠിപ്പിച്ചു കൊടുത്തിട്ടുള്ള, അതുമല്ലെങ്കിൽ നീ നിന്റെ അദ്യശ്യജ്ഞാനത്തിൽ നിനക്കു മാത്രമായി സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ള മുഴുവൻ പേരുകൾ കൊണ്ടും ഞാൻ നിന്നോട് ചോദിക്കുന്നു” (അഹ്മദ്, ഇബ്നു

ഹിബ്ബാൻ). അല്ലാഹു തന്റെ അദ്യശ്യജ്ഞാനത്തിൽ തനിക്കു മാത്രമായി രഹസ്യമാക്കി വെച്ചിട്ടുള്ളതിന്റെ കണക്ക് അറിയുവാനും അത് ക്ലിപ്തപ്പെടുത്തുവാനും ഒരാൾക്കും കഴിയുകയില്ല.

إِنَّ لِلَّهِ تَسْنَعًا وَتَسْنَعِينَ اسْمًا مِنْ أَحْصَاها نَحَلَّ الْجَنَّةَ

“ അല്ലാഹുവിനുള്ള തൊണ്ണൂററുദമ്പത് പേരുകൾ ആരെങ്കിലും ഹൃദിസ്ഥമാക്കിയാൽ അവൻ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതാണ്”.

മേൽ പറഞ്ഞതായ ഹദീസുകൾ ഒരിക്കലും വൈരുദ്ധ്യമില്ല അവ ഇങ്ങിനെ യോജിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. ഇവിടെ രണ്ടാമതായി പറഞ്ഞ ഹദീസിൽ ‘അല്ലാഹുവിന്റെ നാമങ്ങളിൽ തൊണ്ണൂററുദമ്പതെണ്ണം ആരെങ്കിലും ഹൃദിസ്ഥമാക്കിയാൽ അവൻ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കും എന്നുമാത്രമാണ്’ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. അത

ല്ലാതെ അല്ലാഹുവിന്റെ നാമങ്ങൾ ഇപ്പറഞ്ഞ എണ്ണം മാത്രമാണ് എന്ന് ക്ലിപ്തപ്പെടുത്തുകയല്ല. ഏതുപോലെ എന്റെ പക്കൽ ധർമ്മം നൽകാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയ നൂറ് ദിർഹമുണ്ട് എന്ന് പറയുന്നതുപോലെ, ഇതുകൊണ്ട് ഒരിക്കലും ധർമ്മം ചെയ്യാൻ ഉദ്ദേശിച്ചതല്ലാത്ത മറ്റൊരു ദിർഹമും എന്റെ പക്കലില്ല എന്നു വരികയില്ല.

[മേൽപറഞ്ഞ ഹദീസിൽ നാമങ്ങൾ ഹൃദിസ്ഥമാക്കുക എന്നാൽ നാമങ്ങൾ മന:പ്പാഠമാക്കുകയും അവയുടെ ആശയങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കി അവ ആവശ്യപ്പെടുന്നതിനനുസൃതമായി അല്ലാഹുവിനെ മനസ്സിലാക്കി ജീവിതം ക്രമപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുക എന്നുള്ളതാണ്. അല്ലാതെ കേവലം പേരുകൾ കാണാതെ പഠിച്ചു വെച്ച് എങ്ങിനെ ജീവിച്ചാലും സ്വർഗ്ഗം ലഭിക്കും എന്നതല്ല മേൽ ഹദീസിന്റെ വിവക്ഷ. വിവർത്തകൻ]

III: അല്ലാഹുവിന്റെ നാമങ്ങൾ ബുദ്ധിയികൊണ്ടാഗ്രഹം സ്ഥിരപ്പെടുത്താവുന്നവയല്ല.

അല്ലാഹുവിന്റെ നാമങ്ങളത്രയും ശരീഅത്ത് (ദൈവീകനിയമം) കൊണ്ട് മാത്രം സ്ഥിരപ്പെടുത്തപ്പെട്ടവയും ബുദ്ധിക്ക് പ്രവേശനമില്ലാത്ത വിധം ഭദ്രമാക്കപ്പെട്ടവയുമാണ്. ശരീഅത്ത് എപ്രകാരം വ്യക്തമാക്കുന്നുവോ അങ്ങിനെത്തന്നെ, കൂട്ടുകയോ കുറക്കുകയോ ചെയ്യാതെ നാം സ്ഥിരപ്പെടുത്തേണ്ടതുമാണ്. അല്ലാഹുവിന് അവകാശപ്പെട്ട നാമങ്ങളെന്തൊക്കെ എന്നത് ബുദ്ധിയികൊണ്ട് തേടിപ്പിടിക്കാൻ സാധിക്കുകയില്ല. അതുകൊണ്ട് തന്നെ അക്കാര്യത്തിൽ ശരീഅത്തിനെ അവലംബിക്കാൻ അനിവാര്യമാണുതാനും. അല്ലാഹു, അവനു നൽകിയിട്ടില്ലാത്തതായ പേര് അവന് നൽകലും, അതല്ലെങ്കിൽ അവൻ തനിക്ക് നൽകിയ പേരുകളിൽ ഏതെങ്കിലും നിഷേധിക്കലും അവന്റെ അവകാശത്തിൽ നടത്തുന്ന കുറ്റമാണ്. അതുകൊണ്ടു തന്നെ ഇക്കാര്യത്തിൽ മാനുഷമായ നിലക്ക് നീങ്ങളും നിർബന്ധമാണ്.

IV: എല്ലാ നാമങ്ങളും വിശേഷണങ്ങളുൾക്കൊള്ളുന്നു.

അല്ലാഹുവിന്റെ എല്ലാ നാമങ്ങളും അല്ലാഹുവിന്റെ ദാത്തിൽ (അസ്തിത്വത്തിൽ) തന്നെയുള്ളതാണ് എന്നും അവയത്രയും അതിൽനിന്നുള്ള വിശേഷണങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നവയുമാണ്. അപ്രകാരംതന്നെ അത് സകർമ്മക ക്രിയയിൽ നിന്നുള്ളവയാ

ണ് എങ്കിൽ അതനുസരിച്ചുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും അവനിൽനിന്നുണ്ടാകുന്നതാണ്. മേൽപറയപ്പെട്ടതായ എല്ലാകാര്യങ്ങളും വിശ്വസിക്കുമ്പോഴല്ലാതെ അവന്റെ ഈമാൻ പൂർണ്ണമായിത്തീരുകയില്ല.

ഉദാഹരണമായിപ്പറഞ്ഞാൽ: സകർമ്മകമല്ലാത്ത അകർമ്മത്തിൽപെട്ട **عظمى** [അളീം] (മഹാൻ) എന്ന അല്ലാഹുവിന്റെ നാമത്തെ സംബന്ധിച്ച് നാം ചിന്തിച്ചാൽ; അല്ലാഹു മഹാനാണ് എന്നത് അവന്റെ പേരുകളിൽ പെട്ടതാണ്, അതവന്റെ അസ്തിത്വത്തിൽ തന്നെ ഉൾപ്പെട്ടതാണ്, അതോടൊപ്പം മഹത്വം എന്ന സ്വീഹത്ത് (വിശേഷണം) അവനുണ്ട് എന്നീ കാര്യങ്ങളെല്ലാം വിശ്വസിക്കുകയും അവ അവന്റെ അവകാശത്തിൽ സ്ഥിരപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ മാത്രമേ അവന്റെ ഈമാൻ പരിപൂർണ്ണമാകുന്നുള്ളൂ.

ഇനി സകർമ്മകമായ നാമത്തെക്കുറിച്ച് ചിന്തിച്ചാൽ **الرحمن** [അർറഹ്മാൻ] (പരമകാരുണികൻ) എന്നതിൽ അത് അല്ലാഹുവിന്റെ അസ്തിത്വത്തിൽതന്നെ ബന്ധപ്പെട്ട അവന്റെ നാമങ്ങളിൽ പെട്ടതാണ്, കാര്യം എന്നത് അവന്റെ വിശേഷണങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു, അതോടൊപ്പം അതിനനുസൃതമായ കാര്യവും ഉണ്ടായിത്തീരും അതായത് അവനുദ്ദേശിക്കുന്നവരോട് അവൻ കരുണകാണിക്കുകയും ചെയ്യും എന്നീ കാര്യങ്ങളെല്ലാം വിശ്വസിക്കുകയും അതവന് സ്തിരപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ മാത്രമേ അവന്റെ ഈമാൻ പൂർണ്ണമായിത്തീരുകയുള്ളൂ.

നീചമം മുന്ദ്: അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങൾ

ഇതും ഏതാനും ശാഖകൾ ഉൾപ്പെടുന്നവയാണ്.

I: അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങൾ ഉന്നതങ്ങളാണ്.

അല്ലാഹുവിന്റെ സ്വീഹത്തുകൾ (വിശേഷണങ്ങൾ) എല്ലാം ഉന്നതവും പരിപൂർണ്ണവും സ്തുത്യാർഹവുമാണ്. യാതൊരുവിധത്തിലുള്ള ന്യൂനതയുമില്ലാത്തവയുമാണ്. ഹയാത്ത് (ജീവിതം), ഇൽമ് (അറിവ്), ഖുദ്ര്: (ശക്തി), സംഅ് (കേൾവി), ബസ്വർ (കാഴ്ച), ഹിക്മ: (യുക്തി), റഹ്മ: (കാരുണ്യം), ഉൽവ് (ഔന്നത്യം) ഇവ അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളിൽ ചിലത് മാത്രമാണ്. കാരണം അല്ലാഹു പറയുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കുക:

وَاللهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَى (سورة النحل ٦٠).

“അല്ലാഹുവിനാകുന്നു അത്യുന്നതമായ അവസ്ഥ” (നഹ്ൽ 60) അല്ലാഹു പരിപൂർണ്ണനാണ് അതിനാൽ അവന്റെ വിശേഷണങ്ങളും പരിപൂർണ്ണമായവ തന്നെയായിരിക്കണം.

എന്നാൽ ഏതെങ്കിലും വിശേഷണങ്ങൾ അവ അപൂർണ്ണതയും നൂനതയും ഉള്ളവയാണ് എങ്കിൽ അതൊരിക്കലും അല്ലാഹുവിന് ഉണ്ടാകാൻ പാടില്ലാത്തതാണ്. മൗത്ത് (മരണം), ജഹ്ൽ (അജ്ഞത), അജ്സ് (അശക്തത), സ്വുമ്മ് (ബദിരത), ഉയ് (അന്ധത) എന്നിവപോലുള്ള വിശേഷണങ്ങൾ ഒരിക്കലും പരിശുദ്ധനായ അല്ലാഹുവിന് ഉണ്ടായിക്കൂടാത്തതാണ്. കാരണം അവ അപൂർണ്ണതകൊണ്ട് വിശേഷിപ്പിക്കാൻ ഇടവരുത്തും അല്ലാഹുവാകട്ടെ നൂനതകൊണ്ട് വിശേഷിപ്പിക്കുന്നവരുടെ എല്ലാവിധ നൂനതകളിൽനിന്നും തന്നെ പരിശുദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. കാരണം അല്ലാഹു, തന്റെ രക്ഷാകർതൃത്വമെന്ന സ്ഥാനത്തിന് എതിരാകുന്നവിധം അപൂർണ്ണനാവുക എന്നത് ഒരിക്കലും ഉണ്ടാകാൻ പാടില്ലാത്തതുമാണ്.

അപ്രകാരം തന്നെ ഒരുനിലക്ക് പരിപൂർണ്ണവും മറ്റൊരു നിലക്ക് നൂനവുമായ വിശേഷണങ്ങളും അല്ലാഹുവിന് സ്ഥിരപ്പെടുത്താൻ പാടില്ലാത്തതാണ്. എന്നാലവ ഒരുനിലയിലും അവനുണ്ടായിക്കൂടാ എന്നുവരുന്നില്ല. പക്ഷേ അത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിൽ അവനെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം പരിപൂർണ്ണമായിത്തീരുന്ന വിധം അവയെ മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്. അവന് നൂനമായിത്തീരുന്നവിധം ഉണ്ടാകാൻ പാടില്ലാത്ത വിശേഷണങ്ങളിൽ പെട്ടതാണ് മക്ദ് (കുതന്ത്രം). കൈദ് (ചതി), ഖിദാഅ് (വഞ്ചന) എന്നിവ പോലുള്ളത്. എന്നാലിവയെ സംബന്ധിച്ച് നാം മനസ്സിലാക്കേണ്ടത് അവക്കെതിരിലുള്ള വിശേഷണങ്ങൾ അല്ലാഹുവിന് പരിപൂർണ്ണമായ നിലക്കുണ്ട് എന്നതാണ്. (മേൽപറയപ്പെട്ട വിശേഷണങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കപ്പെടുന്നത്) അല്ലാഹുവിന് തന്റെ ശത്രുവിനെതിരിൽ അവർ പ്രവർത്തിക്കുന്നതുപോലെ പ്രവർത്തിക്കൽ അസാധ്യമാകുന്നില്ല എന്ന് മനസ്സിലാക്കുവാനാണ്. അപ്പോൾ അത്തരം വിശേഷണങ്ങൾ തന്നെ മറ്റവസരങ്ങളിൽ അവനെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം നൂനതതന്നെയായിരിക്കും. അതുകൊണ്ട് രണ്ടാമതായി പറഞ്ഞിടത്തല്ലാതെ ആദ്യം പറഞ്ഞ അവസരത്തിൽമാത്രം (മേൽപറഞ്ഞ പ്രകാരം മാത്രം) അവന് അവ സ്ഥിരപ്പെടുത്തുകയും (രണ്ടാമത് പറഞ്ഞിടങ്ങളിൽ)

ളിൽ അത്തരം ന്യൂനതകളിൽനിന്നും നാം അവനെ പരിശുദ്ധനാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

മേൽ പറഞ്ഞ വിധത്തിലുള്ള വിശേഷണങ്ങളുൾക്കൊള്ളുന്ന ഏതാനും വചനങ്ങൾ കാണുക, അല്ലാഹു പറയുന്നു:

ويمكرون ويمكر الله الماكرين (سورة الأنفال 30)

“അവർ കൂതന്ത്രം പ്രയോഗിക്കുന്നു അല്ലാഹുവും കൂതന്ത്രം പ്രയോഗിക്കുന്നു, അല്ലാഹുവാണ് കൂതന്ത്രം പ്രയോഗിക്കുന്നവരിൽ മെച്ചപ്പെട്ടവൻ”(അൻഫാൽ 30).

إنهم يكيدون كيدا وأكيد كيدا (سورة الطارق 16, 15).

“തീർച്ചയായും അവർ വലിയ തന്ത്രം പ്രയോഗിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും ഞാനും വലിയ തന്ത്രം പ്രയോഗിക്കും ” (താരിഖ് 15,16).

إن المنافقين ... وهو خادعهم (سورة النساء 142).

“തീർച്ചയായും കപടവിശ്വാസികൾ അല്ലാഹുവെ വഞ്ചിക്കാൻ നോക്കുകയാണ്. യഥാർത്ഥത്തിൽ അല്ലാഹു അവരെയാണ് വഞ്ചിക്കുന്നത്” (നിസാഅ് 142).

ഇതുപോലെ വേറെയും ആയത്തുകളിൽ കാണാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ, അല്ലാഹു കൂതന്ത്രം പ്രയോഗിക്കുന്നവനാണ് എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കാൻ പറയുമോ എന്നു ചോദിച്ചാൽ, അതിനുത്തരം അതേ എന്നോ, അല്ല എന്നോ പറഞ്ഞുകൂടാത്തതാണ്. എന്നാൽ അവനർഹിക്കും വിധം തന്ത്രം പ്രയോഗിക്കുന്നവനാണ് കൂടുതൽ അല്ലാഹുവിനറിയാം എന്ന് പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ.

11: അല്ലാഹുവിന് രണ്ടുതരം വിശേഷണങ്ങളുണ്ട്

അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളെ الشربة [മുബൂതിയു:] (സ്ഥാപിതമായത്) **سب** [സൽബിയു:] (നിഷേധാത്മകമായത്) എന്നിങ്ങനെ രണ്ടായി തിരിക്കപ്പെടുന്നു.

മുബൂതിയു: എന്നാൽ അല്ലാഹു തന്നെ തനിക്കുള്ളതായി സ്ഥിരപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതായ ഹയാത്ത്, ഇൽമ്, ഖുദ്റത്ത് എന്നിങ്ങനെയുള്ളവയാണ്. അത് അവനനുയോജ്യമായ നിലക്ക് നാമും അവന് സ്ഥിരപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. കാരണം അതല്ലാഹു അവന് സ്ഥിരപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു എന്നതുകൊണ്ടു തന്നെ. അവനാണല്ലോ അവന്റെ വിശേഷണങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് ഏറ്റവും അറിയുന്നവൻ!.

സൽബിയ്യ: എന്നാൽ അത് അല്ലാഹുതന്നെ തനിക്കൊരിക്കലും ഉണ്ടാകാൻ പാടില്ലാത്തത് എന്ന് നിഷേധിച്ചിട്ടുള്ള ജുൽമ് (അക്രമം) എന്നതു പോലെയുള്ളതുമാണ്. അത്തരത്തിലുള്ളവയെ നാമും അതൊരിക്കലും അല്ലാഹുവിനുണ്ടാകാൻ പാടില്ലാത്തവയാണ് എന്ന് മനസ്സിലാക്കി നിഷേധിക്കുകയും അതോടൊപ്പം അതിനെതിരിലുള്ള കാര്യം ഏറ്റവും പൂർണ്ണമായ നിലക്ക് അവനുണ്ട് എന്ന് സ്ഥിരീകരിച്ച് വിശ്വസിക്കലും നിർബന്ധമാണ്. നിഷേധം അതിൽ ഒരു സ്ഥിരീകരണമുണ്ടാകുമ്പോൾ മാത്രമേ പൂർണ്ണമായിത്തീരുകയുള്ളൂ. ഉദാഹരണത്തിന് സുറത്തുൽ കഹ്ഫിലെ താഴെ പറയുന്ന ആയത് ശ്രദ്ധിക്കുക:

ولا يظلم ربك أحداً (سورة الكهف 49)

“നിന്റെ രക്ഷിതാവ് യാതൊരാളോടും അനീതി കാണിക്കുകയില്ല” (കഹ്ഫ് 49).

ഇവിടെ ജുൽമ് (അക്രമം) നാം നിഷേധിക്കുന്നതോടൊപ്പം അദ്ദ് (നീതി) ഏറ്റവും പൂർണ്ണമായ രീതിയിൽ അവനുണ്ടെന്ന് നാം മനസ്സിലാക്കി അംഗീകരിക്കൽ നിർബന്ധമാണ്.

III: മുബ്തുതിയായ വിലാപങ്ങളെ രണ്ടുവിധമാണ്

അല്ലാഹുവിനുള്ളതായ മുബ്തുതിയായ വിശേഷണങ്ങൾ **بِإِذْنِ** [ദാതിയ്യ:] (അസ്തിത്വപരം) **بِغَيْرِ** [ഫിഅ്ലിയ്യ:] (പ്രവർത്തനപരം) എന്നിങ്ങനെ രണ്ടായി തിരിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്.

ദാതിയ്യ: എന്നാൽ കേൾവി, കാഴ്ച പോലെയുള്ള സ്ഥിരമായി എപ്പോഴും അല്ലാഹുവോടൊപ്പം വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെടുന്നവയായിരിക്കും.

ഫിഅ്ലിയ്യ: എന്നത് അവന്റെ ഉദ്ദേശ്യമനുസരിച്ചുണ്ടാകുന്നവയാണ്. സിംഹാസനസ്ഥനാവുക, വരുക എന്നിങ്ങനെ അവനുദ്ദേശിക്കുന്നതിനനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുകയോ പ്രവർത്തിക്കാതിരിക്കുകയോ ചെയ്യാവുന്നവയാണ് അത്തരം വിശേഷണങ്ങൾ.

എന്നാൽ കലാം (സംസാരം) പോലെയുള്ള ചില വിശേഷണങ്ങൾ ദാതിയ്യത്ത്, ഫിഅ്ലിയ്യത്ത് എന്നീ രണ്ട് പരിഗണനയും അർഹിക്കുന്നതാണ്. അടിസ്ഥാന വിശേഷണം എന്ന നിലക്ക് അത് ദാതിയ്യായി പരിഗണിക്കുന്നു അവൻ എല്ലായിപ്പോഴും

സംസാരിക്കുന്നവൻ എന്ന വിശേഷണത്തോടുകൂടിത്തന്നെ യിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ മറ്റൊരു നിലക്കു പറഞ്ഞാൽ സംസാരം എന്നത് അവനുദ്ദേശിക്കുമ്പോൾ ഉദ്ദേശിച്ചത്ര സംസാരിക്കുന്നു എന്നത് പരിഗണിച്ച് അത് ഫിഅ്ലിയ്യായായും പരിഗണിക്കുന്നതാണ്.

IV: എല്ലാ സ്വീഹത്തുകളും മൂന്ന് ചോദ്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

ചോദ്യം 1 : അത് യഥാർത്ഥം തന്നെയാണോ ? എന്തുകൊണ്ട് ?
ചോദ്യം 2: അത് രൂപപ്പെടുത്തുവാനൊക്കുമോ? എന്തുകൊണ്ട് ?
ചോദ്യം 3: അത് സൃഷ്ടികളുടെ വിശേഷണങ്ങളോട് ഉപമിക്കാനാവുമോ ? എന്തുകൊണ്ട് ?

മേൽ ചോദ്യങ്ങൾക്കുള്ള ഉത്തരങ്ങളും ക്രമമായി താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

ഉത്തരം 1: അതെ സ്വീഹത്ത് യഥാർത്ഥം തന്നെയാണ്. സംസാരത്തിൽനിന്നും അടിസ്ഥാനപരമായി അത് യഥാർത്ഥമാണെന്ന് സൂചിപ്പിക്കുന്നു. അതിനെ തടയുന്ന ശരിയായ തെളിവുകൊണ്ടല്ലാതെ അതിനെ തെറ്റാക്കാൻ കഴിയില്ല.

ഉത്തരം 2: അതിനെ രൂപപ്പെടുത്തി പറയൽ അനുവദനീയമല്ല. അല്ലാഹു പറയുന്നു: **وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا (سورة طه 110)**

“അവർക്ക് അതിനെ സംബന്ധിച്ച് പരിപൂർണ്ണമായി അറിയാനാവുകയില്ല” (താഹ 110). മനുഷ്യബുദ്ധി അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളുടെ രൂപം മനസ്സിലാക്കാൻ അപര്യാപ്തമാണ്.

ഉത്തരം 3: അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളെ ഒരിക്കലും സൃഷ്ടികളുടെ വിശേഷണങ്ങളോട് ഉപമിച്ചുകൂടാത്തതാണ്.

അല്ലാഹു പറയുന്നു: **لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ (سورة الشورى 11)**
“അവനെപ്പോലെ ഒന്നും തന്നെയില്ല” (ശൂറ: 11).

അല്ലാഹു, അവൻ അതിനുമുകളിൽ മറ്റൊന്നുമില്ലാത്തവിധം വിശേഷണങ്ങളുടെ പരിപൂർണ്ണത അർഹിക്കുന്നവനാണ്. അത് കൊണ്ടുതന്നെ അവനെ അവനേക്കാൾ താഴെയുള്ളവരോട് ഉപമിച്ചു കൂടാത്തതാണ്.

ഉപമിക്കുക, രൂപപ്പെടുത്തുക എന്നിവയിലെ അന്തരം പ്രത്യേകം മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്.

ഉപമിക്കുക എന്നാൽ വിശേഷണത്തിന്റെ നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ട മറ്റ് ഏതെങ്കിലും ഒന്നിനെപ്പോലെയാണ് എന്ന് പറയാം.

ഉദാഹരണം: അല്ലാഹുവിന്റെ കൈ മനുഷ്യന്റെ കൈപോലെയാണ് എന്നു പറയുന്ന രീതി.

രൂപപ്പെടുത്തുക എന്നാൽ നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ട ഏതെങ്കിലും ഒന്നിനെപ്പോലെ എന്നു പറയാതെ അതിന്റെ രൂപം ഇന്നിന്ന പ്രകാരമാണ് എന്നു പറയാം.

ഉദാഹരണം: അല്ലാഹുവിന്റെ കൈ ഇന്ന രൂപത്തിലാണ് എന്ന് സൂഷ്ടികളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നിനെ എടുത്ത് പറയാതെ സ്വന്തം ഭാവനയിൽ എന്തെങ്കിലും രൂപം നൽകി പറയുന്ന രീതിയാണ്. അത്തരം ഭാവനയും പാടില്ലാത്തതാണ്, അനുവദനീയവുമല്ല.

നിയമം: നിരാകരിക്കുന്നവർക്കുള്ള ഖണ്ഡനം.

അല്ലാഹുവിന്റെ നാമ വിശേഷണങ്ങളിൽനിന്ന് വല്ലതിനേയും നിഷേധിക്കുകയോ, അവയുടെ ബാഹ്യർത്ഥത്തിൽ നിന്ന് തെറ്റിച്ചു പറയുകയോ-അവർക്കാണ് വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നവർ എന്നു പറയുക- ചെയ്യുന്നവരാണ് നിരാകരിക്കുന്നവർ; അവർക്ക് മൊത്തത്തിലുള്ള മറുപടിയാണ് ഈ നിയമം. അത്തരക്കാരുടെ നമുക്ക് പറയാനുള്ളത് ഇപ്രകാരമാണ്: അവരുടെ വാക്കുകൾ ഖണ്ഡിതമായ തെളിവുകൾക്ക് എതിരാണ്. അവർ സഞ്ചരിക്കുന്ന മാർഗ്ഗം സലഫികളുടെ (മുൻഗാമികളുടെ) മാർഗ്ഗത്തിന് എതിരാണ്. അതോടൊപ്പം അവർ സ്ഥാപിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതിന് അവരുടെ പക്കൽ ശരിയായ രേഖയുടെ പിൻബലവുമില്ല. ചില വിശേഷണങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ ഇതല്ലാത്ത നാലും അതിലപ്പുറവും മാർഗ്ഗത്തിലൂടെയും നമുക്ക് ഖണ്ഡിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതാണ്.

ലംഅത്തുൽ ഇഅ്തിഖാദ്

ലംഅത്ത്: എന്ന പദത്തിന് ഭാഷയിൽ പല അർത്ഥങ്ങളുണ്ട്. അതിലൊന്നാണ് ജീവിതം പ്രാപിക്കുക എന്നത്. ഈ അർത്ഥമാണ് ഇവിടെ പുസ്തക വിഷയവുമായി ഏറ്റവും യോജിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ഇവിടെ ലംഅത്തുൽ ഇഅ്തിഖാദ് എന്നത് കൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത് അല്ലാഹുവിന്റെ തൃപ്തി ലഭിച്ച സല

ഫിക്ളുടെ ശരിയായ മാർഗ്ഗത്തിനനുസൃതമായ വിശ്വാസം പ്രാപിക്കുക എന്നതാണ്.

ഇഅ്തിഖാദ്: എന്നാൽ ബുദ്ധിയുടെ ഉറച്ച തീരുമാനം എന്നതാണതുകൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത്. സംഭവവുമായി യോജിച്ചാൽ അത് സത്യവും ഇല്ലായെങ്കിൽ പിഴച്ചതുമായിരിക്കും.

ഗ്രന്ഥത്തിലെ ഇളളടക്കം

ഗ്രന്ഥകാരൻ താഴെ പറയുന്ന വിധമാണ് വിഷയങ്ങൾ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്നത്.

1, ബിസ്മികൊണ്ടുള്ള തുടക്കം: അല്ലാഹുവിന്റെ ഗ്രന്ഥത്തെ പിൻപററിക്കൊണ്ടും പ്രവാചക(സ)യുടെ സുന്നത്ത് പിൻ തുടർന്നുകൊണ്ടും ആരംഭിച്ചിരിക്കുന്നു.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ എന്നതിന്റെ അർത്ഥം : വിശാലമായ കാരുണ്യത്താൽ വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെട്ടവനോട് (അല്ലാഹുവിനോട്) അവന്റെ എല്ലാവിധ നാമങ്ങളെക്കൊണ്ടും പുണ്യവും സഹായവും തേടിക്കൊണ്ട് ഞാനിരിക്കാര്യം പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

الله എന്നാൽ ആരാധ്യൻ, അതായത് പ്രതീക്ഷയാലും ഭയത്താലും സ്നേഹത്താലും ഗാംഭീര്യത്താലും ആരാധിക്കപ്പെടുന്നവൻ.

الرحمن: വിശാലമായ കാരുണ്യമുടയവൻ

الرحيم : താനുദ്ദേശിക്കുന്ന തന്റെ സൃഷ്ടികളിൽ പെട്ടവർക്ക് തന്റെ കാരുണ്യം (പ്രത്യേകം) എത്തിക്കുന്നവൻ.

റഹ്മാൻ റഹീം എന്നീ പദങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള അന്തരം ഒന്നാമത്തേത്, റഹ്മാൻ എന്നതിൽ റഹ്മത്ത് (കാരുണ്യം) എന്ന വിശേഷണം അല്ലാഹുവിൽ (സ്ഥിരമായി) വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെട്ടതായും, റഹീം എന്നതിൽ കാരുണ്യം എന്ന വിശേഷണം അവനുദ്ദേശിക്കുന്ന തന്റെ സൃഷ്ടികൾക്ക് താനുദ്ദേശിക്കുന്ന സമയത്ത് എത്തിക്കുന്ന പ്രവർത്തനമായും മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുന്നു എന്നതാണ്.

2, അല്ലാഹുവിനെ സ്തുതിച്ചുകൊണ്ട് അവനെ വാഴ്ത്തിയിരിക്കുന്നു. അതായത് അവനെ സ്നേഹിക്കുകയും ആദരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതോടൊപ്പം സ്തുതിക്കപ്പെടുന്ന

വന്റെ എല്ലാ വിശേഷണങ്ങളും പ്രകീർത്തിക്കുന്നു എന്നതാണ് അത്.

3. അല്ലാഹു, അവൻ എല്ലാ ഭാഷകളിലും സ്തുതിക്കപ്പെടുകയും എല്ലായിടങ്ങളിലും ആരാധിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നവനാണ്. അതായത് എല്ലാ ഭാഷകളിലും സ്തുതിക്കപ്പെടാനും എല്ലായിടങ്ങളിലും ആരാധിക്കപ്പെടാനും അർഹനാണ് എന്നുസാരം.

4. അല്ലാഹുവിന്റെ അറിവിലുള്ള വിശാലത. അല്ലാഹുവിന്റെ അറിവിൽപെടാതെ ഒരു സ്ഥലവും ഒഴിഞ്ഞു നിൽക്കുന്നില്ല എന്നും അവന്റെ അജയ്യമായ ശക്തിയും അറിവും ഒരുകാര്യത്തെതൊട്ടും അശ്രദ്ധമാകുന്നില്ല എന്നതുമാണതിലടങ്ങിയിട്ടുള്ളത്.

5. അവന്റെ മഹത്വവും പ്രൗഢിയും ഉന്നതമായിരിക്കുന്നു. അതായത് അവൻ തന്റെ വിശേഷണങ്ങളിലെ പൂർണ്ണതയാൽ തന്നോട് സാമ്യപ്പെടുത്താൻ ഒരു തുല്യനും സദൃശ്യനുമില്ലാത്ത വിധം ഔന്നത്യമുള്ളവനാണ് എന്നുസാരം.

6. അവന്റെ പരിശുദ്ധതയും പവിത്രതയും. അവൻ ഇണ, സന്താനം എന്നിങ്ങനെ ആശ്രയിക്കപ്പെടുന്ന എല്ലാറ്റിൽനിന്നും പരിപൂർണ്ണമായും ധന്യനാണ്.

7. അവന്റെ അധികാരത്തിന്റെയും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെയും പൂർണ്ണത. അവൻ തന്റെ സൃഷ്ടികളിൽ തന്റെ ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിൽ നിന്നും ഒരു രാജാവിന്റെ ശക്തിയും സമ്പത്തിന്റേയോ എണ്ണത്തിലോ ഉള്ള പെരുപ്പവും അവനെ തടുക്കാനില്ല.

8. അല്ലാഹുവിന്റെ മഹത്വം ഭാവനാ സീമകൾക്ക് അപ്പുറമാണ്. അവൻ, ബുദ്ധിക്ക് സങ്കല്പിച്ച് തുല്യനെ കണ്ടെത്തുവാനും ചിന്തകൾക്ക് ഊഹിച്ച് രൂപംനൽകുവാനും കഴിയാത്തവിധം ഉന്നതനാണ്. കാരണം അവനെപ്പോലെ ഒന്നുമില്ല. അവൻ എല്ലാം കേൾക്കുന്നവനും കാണുന്നവനുമാണ്.

9. അല്ലാഹു തന്റെ വിശിഷ്ട നാമങ്ങളിലും ഉന്നതമായ വിശേഷണങ്ങളിലും പ്രത്യേകമായവനാണ്

10. അല്ലാഹുവിന്റെ സിംഹാസനോപവിഷ്ടത.

അവൻ അവ നന്നുയോജ്യമാം വിധം ഔന്നത്യത്തിൽ സിംഹാസത്തിൽ ഉപ വിഷ്ഠനാണ്.

11. ആകാശ ഭൂമികൾക്ക് വ്യാപകമായ അവന്റെ അധികാരം. അവന്റെ അധികാരം ആകാശങ്ങളിലും ഭൂമിയിലും ഭൂമിക്കടിയിലും വ്യാപകമായതാണ്.

12. അവന്റെ വൈജ്ഞാനിക വിശാലത.

സൂഷ്ഠികൾക്കൊക്കും തങ്ങളുടെ കഴിവിന്റെ അപര്യാപ്തത മൂലം അല്ലാഹുവിനവകാശപ്പെട്ട പൂർണ്ണതയുടെ വിശേഷണങ്ങളും മഹത്വവും മനസ്സിലാക്കുവാനോ പ്രാപിക്കുവാനോ കഴിയാത്തവിധം ആധിപത്യ ശക്തിയും വൈജ്ഞാനിക വിശാലതയും യുക്തിയുമുള്ളവനാണ്.

പ്രമാണങ്ങളുടെ വിഭജനവും ജനങ്ങളുടെ നിലപാടും

അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളുടെ വിഷയത്തിൽ അടിസ്ഥാന പ്രമാണങ്ങളായ ഖുർആനിലും ഹദീസിലും വന്ന ഖബർ ഡിതമായ തെളിവുകളെ **اصح حجة** [വാളിഹുൻ ജലിയൂൻ] (സുവ്യക്തമായവ) **مشكل خفي** [മുശക്കലൂൻ ഖഫിയൂൻ] (അവ്യക്തമായവ) എന്നിങ്ങനെ രണ്ടായി തരം തിരിച്ചിരിക്കുന്നു.

സുവ്യക്തമായവ: എന്നതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് പദങ്ങളും ആശയവും വ്യക്തമായത് എന്നതാണ്. അത്തരത്തിലുള്ളവയുടെ പദത്തിലും ആശയം യാഥാർത്ഥ്യമായും യാതൊരുവിധ നിഷേധവും വ്യാഖ്യാനവും ഉപമയും സാദൃശ്യപ്പെടുത്തലും കൂടാതെ അവൻ സ്ഥിരപ്പെടുത്തി വിശ്വസിക്കൽ നിർബന്ധമാണ്. കാരണം ശറഇൽ എപ്രകാരമാണോ വന്നിട്ടുള്ളത് അതിൽ വിശ്വസിച്ചു ഉൾക്കൊണ്ട് അതിനു കീഴ്പ്പെടുത്ത് അനിവാര്യമായിട്ടുള്ള കാര്യമാണ് എന്നതുതന്നെ.

അവ്യക്തമായവ: എന്നതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് തെളിവുകളിൽ നിന്നും ആശയം പൂർണ്ണമായും വ്യക്തമാകാത്തതോ അതല്ലെങ്കിൽ വായനക്കാരന് മനസ്സിലാക്കാൻ പ്രയാസമുള്ളതോ ആയിട്ടുള്ളത് എന്നതാണ്. അത്തരത്തിലുള്ളവയും പദം ശറഇൽ വന്നിട്ടുള്ളത് പ്രകാരംതന്നെ നാം സ്ഥിരപ്പെടുത്തേണ്ടത് നിർബന്ധമാണ്. ആശയത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ സ്വന്തമായി അഭിപ്രായങ്ങൾ പറയാതെ മാറിവെക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. അവ അവ്യക്തമായതാണ് എന്ന കാരണത്താൽതന്നെ അവയുടെ മേൽ വിധി നടത്തിക്കൂടാത്തതുമാണ്. അവയെ സംബന്ധിച്ച് കൂടുതൽ വിവരം നാം അല്ലാഹുവിലേക്കും റസൂലിലേക്കുമായി മാറിവെക്കൽ മാത്രമേ നിർവ്വാഹമുള്ളൂ.

അവ്യക്തമായവയുടെ കാര്യത്തിൽ ജനങ്ങളുടെ സമീപനം രണ്ടുവിധത്തിലാണ്.

ഒന്ന്: മുഹ്കമും മുതശാബിഹും (ഖബർ ഡിതമായതും അവ്യക്തമായതും) മായവയെ സംബന്ധിച്ച് വിശ്വസിക്കുന്ന അടിയുറച്ച ജ്ഞാനമുള്ള വരുടെ മാർഗ്ഗം. അവർ അവ്യക്തമായവയെപ്പറ്റി അഭിപ്രായങ്ങൾ പ്രകടിപ്പിച്ച് തങ്ങൾക്ക് മനസ്സിലാക്കാനോ എത്തിപ്പിടിക്കാനോ കഴിയാത്ത ഒന്നിന് ഒരിക്കലും മുതിരാതെ

അല്ലാഹുവിനും റസൂലിനും നൽകേണ്ട മുഴുവൻ ആദരവുകളും നൽകിക്കൊണ്ട് ശരീഅത്തിനോട് കാണിക്കേണ്ട മുഴുവൻ മര്യാദയും പാലിച്ച് ഇങ്ങനെ പറയുന്നവരാണ്: ‘എല്ലാം ഞങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിൽ നിന്നുള്ളതല്ലെന്ന്’. അത്തരത്തിലുള്ളവരെയാണ് അല്ലാഹു തന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിലൂടെ ഇപ്രകാരം പുകഴ്ത്തിപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്:

وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا (سورة آل عمران 7).

“അറിവിൽ അടിയുറച്ചവരാകട്ടെ, അവർ പറയും ‘ഞങ്ങളിൽ വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു. എല്ലാം ഞങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിൽ നിന്നുള്ളതാകുന്നു.’ എന്ന്.” (ആലു ഇംറാൻ 7).

രണ്ട്: വക്രബുദ്ധിയുള്ളവരുടെ മാർഗ്ഗം. മനസ്സിൽ വക്രതയുമായി നടക്കുന്നയാളുകൾ ജനങ്ങളെ അവരുടെ മതത്തിൽനിന്നും തടയുവാനും സലഫുസ്വാലിഹുകളുടെ മാർഗ്ഗത്തിൽനിന്നും തെറ്റിക്കാനും അങ്ങനെ കുഴപ്പമാഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ട് അവ്യക്തമായവയെ പിന്തുടരുകയാണ് അവർ ചെയ്യുക. അക്കാരണങ്ങളാൽതന്നെ മുതശാബിഹുകൾക്ക് (അവ്യക്തമായവക്ക്) അല്ലാഹുവും റസൂലും ഉദ്ദേശിക്കാത്ത ആശയങ്ങളിലേക്ക് വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ നൽകുവാനാണ് അവർ ശ്രമിക്കാറുള്ളത്. അവർ ഖുർആനിലേയും സുന്നത്തിലേയും ഖബീറിയ്ക്കുള്ള പരസ്പരം ഉദാഹരിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. അത്തരക്കാർ അവയുടെ തെളിവുകളിൽ ആക്ഷേപങ്ങളും പോരായ്മകളും ഉന്നയിച്ച് മുസ്ലിംകളിൽ പ്രസ്തുത വിഷയങ്ങളിൽ സംശയങ്ങളുണ്ടാക്കിത്തീർത്ത് സത്യമാർഗ്ഗത്തിൽനിന്നും അവരെ അന്ധതയിലാക്കിത്തീർക്കാനാണ് ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. അത്തരക്കാരെയാണ് അല്ലാഹു തന്റെ വചനത്തിൽ ഇപ്രകാരം ആക്ഷേപിച്ചിരിക്കുന്നത്:

فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ (سورة آل عمران 7).

“എന്നാൽ മനസ്സുകളിൽ വക്രതയുള്ളവർ കുഴപ്പമുണ്ടാക്കാനുദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടും, ദുർവ്യാഖ്യാനം നടത്താനാഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടും ആശയത്തിൽ സാദൃശ്യമുള്ള വചനങ്ങളെ പിന്തുടരുന്നു. അതിന്റെ സാക്ഷാൽ വ്യാഖ്യാനം അല്ലാഹുവിന് മാത്രമേ അറിയുകയുള്ളൂ” (ആലു ഇംറാൻ 7).

തെളിവുകളുടെ വിഷയത്തിലെ രസ്മിച്ചുരുക്കം

ശരഇലെ ഖൺഡിതമായ തെളിവുകളുടെ വ്യക്തതാവ്യക്തതയെ സംബന്ധിച്ച് പറഞ്ഞാൽ അത് ആപേക്ഷികമാത്രമാണ്. ജനങ്ങളുടെ അറിവിന്റേയും ഗ്രാഹ്യതയുടേയും തോതനുസരിച്ച് അത് വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരിക്കും. ഒരാൾക്ക് അവ്യക്തമായത് മറ്റൊരാളെ സംബന്ധിച്ച് വ്യക്തമായതായേക്കാം. അവ്യക്തമാകുന്ന സമയത്ത് ആശയത്തിലെ അവ്യക്തതയെയും തടസ്സങ്ങളേയുമെല്ലാം ഉപേക്ഷിച്ച് മുൻകഴിഞ്ഞ് പോയവരുടെ മാർഗ്ഗം അവലംബിക്കലാണ്. എന്നാൽ ശരഇലെ ഖൺഡിത തെളിവുകളിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ മനുഷ്യരിൽ തങ്ങളുടെ മതഭൗതിക വിഷയങ്ങളിൽ ഒരാൾക്കും ആശയം അറിയാൻ കഴിയാത്ത വിധത്തിൽ അവ്യക്തതയുണ്ടാകുന്നതല്ല. കാരണം അല്ലാഹു ഖുർആനിനെ സുവ്യക്തപ്രകാശം, ജനങ്ങൾക്കുള്ള വിവരണം, സത്യാസത്യ വിവേചകം, എല്ലാറ്റിനുമുള്ള വിവരണം, സന്മാർഗ്ഗം കാരുണ്യം എന്നൊക്കെയാണ് വിശേഷിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. അക്കാരണത്താൽതന്നെ സമൂഹത്തിൽ ഒരാൾക്കും ആശയം മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയാത്തവിധം അതിലെ രേഖകൾ ആയിരിക്കാൻ പാടില്ല എന്നത് വ്യക്തമാണ്.

നിഷേധം, വ്യാഖ്യാനം, ഉപമ, ഉദാഹരണം എന്നിവയുടെ അർത്ഥവും, വിധികളും

നിഷേധം: എന്നാൽ കളവാക്കുക, തള്ളിക്കളയുക എന്നൊക്കെയാണതുകൊണ്ട് വിവക്ഷിക്കുന്നത്.

ഉദാഹരണമായി ഒരാൾ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞെന്നു കരുതുക: 'അല്ലാഹുവിന് യഥാർത്ഥത്തിലോ ആലങ്കാരികമായോ ഉള്ള കൈകൾ ഇല്ല'. അത് കൂഫ് (നിഷേധം) ആണ്. അല്ലാഹുവിനേയും അവന്റെ റസൂലിനേയും കളവാക്കലാണ്.

വ്യാഖ്യാനം: എന്നാൽ വിശദീകരണമാണ്, ഇവിടെ അതുകൊണ്ടുള്ള ഉദ്ദേശ്യം അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചു വന്നിട്ടുള്ള തെളിവുകളെ അല്ലാഹുവോ റസൂലോ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടില്ലാത്ത അർത്ഥം നൽകി സച്ചരിതരായ സ്വഹാബികളോ താബിഉകളോ വിശദീകരിച്ചതിന് എതിരായി വിശദീകരിക്കലാണ്.

വ്യാഖ്യാനത്തിനുള്ള വിധി മൂന്ന് തരത്തിലാണ്.

ഒന്ന്: ഒരാൾ തന്റെ ഗവേഷണത്തിനനുസരിച്ചും സദുദ്ദേശ്യത്തോടു കൂടിയും സത്യം ബോധ്യപ്പെട്ടാൽ തന്റെ വ്യാഖ്യാനത്തിൽനിന്നും മടങ്ങുന്ന നിലക്കുമാണ് വ്യാഖ്യാനമുണ്ടായിട്ടുള്ളതെങ്കിൽ അത് പൊറുക്കപ്പെടുന്നതാണ്. കാരണം അതയാളുടെ കഴിവിന്റെ കുറവാണ് കാണിക്കുന്നത്. അല്ലാഹു പറയുന്നത് കാണുക:

لَا يُكْفَىٰ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا (سورة البقرة ٢٨٦).

“അല്ലാഹു ഒരാളോടും അയാളുടെ കഴിവിൽ പെട്ടതല്ലാതെ ചെയ്യാൻ നിർബന്ധിക്കുകയില്ല” (ബഖറ: 286).

രണ്ട്: ഒരാൾ തന്റെ താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതുമാത്രമാണ് ശരിയെന്ന കടുംപിടുത്തത്തോടെ തന്നിഷ്ടപ്രകാരം പറയുകയും, അത്തരം ഒരർത്ഥം ഭാഷയിൽ അതിനുണ്ടാകുകയും ചെയ്താൽ അത് നിഷേധം(കുഫ്ർ) ആകുന്നില്ല. അത് ഫിസ്ഖ് (അധർമ്മം) മാത്രമാകുന്നു. എന്നാൽ അതിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ മഹത്വത്തിനു വല്ല വിധത്തിലും പോരായ്മയോ ന്യൂനതയോ വരുത്തിവെക്കുമെങ്കിൽ അത് കുഫ്റായിത്തീരുകയും ചെയ്യും.

മൂന്ന്: ഒരാൾ തന്റെ കക്ഷിത്വത്തോടുള്ള കടും പിടുത്തത്തിന്റെ പേരിൽ തന്നിഷ്ടപ്രകാരം പറയുന്നു പക്ഷേ അങ്ങിനെ ഒരർത്ഥം ഭാഷയിൽപോലും അതിനില്ലായെങ്കിൽ അത് കുഫ്ർ ആണ്. അവൻ യഥാർത്ഥത്തിൽ കളവു പറഞ്ഞിരിക്കുകയാണ്, കാരണം അതിനു ന്യായീകരിക്കാൻ പോലും പഴുതില്ല എന്നതുതന്നെ.

ഉപമ: ഇത് അല്ലാഹുവിന് അവന്റെമാത്രം സവിശേഷതകളിൽപെട്ട അവകാശങ്ങളിലും വിശേഷണങ്ങളിലും അവനു സാദൃശ്യമുള്ളവനെ സ്മാപിക്കുന്നതിനു തുല്യമാണ്. അത് കുഫ്ർ ആണ്. തീർച്ചയായും അത് ശിർക്കും (അല്ലാഹുവിൽ പങ്കു ചേർക്കൽ) കൂടിയാണ്. അതിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ അവകാശങ്ങളെ അവനേക്കാൾ താഴെയുള്ള സൃഷ്ടികളുടേതിന് സാദൃശ്യപ്പെടുത്തി അവനെ നിസ്സാരനാക്കലാണ് ഉൾക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്.

ഉദാഹരിക്കൽ: അല്ലാഹുവിന് മാത്രം സവിശേഷമായിട്ടുള്ള അവന്റെ അവകാശങ്ങളിലും വിശേഷണങ്ങളിലും തുല്യനെ

സ്ഥാപിക്കലാണത്. അതും കുഫ്റാണ്. തീർച്ചയായും അത് ശിർക്കുമാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കുക:

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ (سورة الشورى ١١)

“അവനെപ്പോലെ യാതൊന്നുമില്ല” (ശൂറ 11).

അല്ലാഹുവിന്റെ അവകാശങ്ങളെ ന്യൂനതകളുള്ള സൃഷ്ടികളുടേതിന് തുല്യമാക്കി അവന്റെ അനന്യതക്ക് കളങ്കം വരുത്തലാണതിലൂടെ ഉണ്ടായിത്തീരുന്നത്.

ഉപമിക്കലും ഉദാഹരിക്കലും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം, ഉദാഹരിക്കുക എന്നാൽ എല്ലാ അർത്ഥത്തിലും തുല്യമായി കാണുക എന്നതും, ഉപമിക്കൽ എല്ലാ അർത്ഥത്തിലുമില്ലാതെ (ഏതെങ്കിലും വിഷയത്തിൽ) തുല്യത കാണുക എന്നതുമാണ്.

‘അല്ലാഹു ഇറങ്ങിവരുന്നു’ എന്നുപോലുള്ള ഹദീസിനെ സംബന്ധിച്ച് ഇമാം അഹ്മദ് (റ) ന്റെ വാക്കുകൾ

ഗ്രന്ഥകാരൻ ഇമാം അഹ്മദ്(റ) വിന്ദോതായി ഉദ്ദരിച്ച വാക്കുകൾ ഇപ്രകാരമാണ്:

1. അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലിൽനിന്നും അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളായി വന്നിട്ടുള്ള ഹദീസുകൾ യാതൊരുവിധ ഏറ്റക്കുറച്ചിലും വരുത്താതെ, അതിർത്തിയോ അറ്റമോ നിശ്ചയിക്കാതെ അങ്ങിനെത്തന്നെ വിശ്വസിച്ചു സത്യപ്പെടുത്തൽ നിർബന്ധമാണ്.

2. അതിന് രൂപമോ പ്രത്യേക അർത്ഥമോ നൽകാവതല്ല. അതായത് ഇത്തരത്തിലുള്ള വിശേഷണങ്ങൾക്ക് നാം നമ്മുടെ വകയായി മുമ്പ് അറിയപ്പെടാത്ത ഒരു രൂപം നിശ്ചയിക്കാൻ പാടില്ലാത്തതാണ്. എന്നാൽ അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങൾക്ക് രൂപമില്ലാ എന്ന് അതിന് അർത്ഥമില്ല. അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളെല്ലാം യഥാർത്ഥമായിത്തന്നെ സ്ഥാപിതമായിട്ടുള്ളതാണ്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ അതിന് അതിന്ദോതായ രൂപമുണ്ടായിരിക്കലും നിർബന്ധമാണ്. പക്ഷേ അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളുടെ രൂപം നമുക്കുജ്ഞാതമാണ്.

അതിനു പ്രത്യേകഅർത്ഥമില്ല എന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രയോഗം കൊണ്ടുള്ള ഉദ്ദേശ്യം, ഇന്നു വ്യാഖ്യാതാക്കൾ ചെയ്യുന്നതുപോലെ അവയുടെ ബാഹ്യാർത്ഥത്തിന് വിരുദ്ധമായിഒരർ

തമം അതിനു നാം നൽകുന്നില്ല എന്നതാണ്. അതല്ലാതെ അതിന് സലഫു സ്റ്റാലിഹുകൾ അവയിൽനിന്നും പ്രത്യക്ഷത്തിൽ മനസ്സിലാക്കി വിശദീകരിച്ചതായ സാഹിഹായ അർത്ഥത്തെ അദ്ദേഹം നിഷേധിക്കുന്നു എന്നതല്ല. അത് അദ്ദേഹം അംഗീകരിക്കുന്നുണ്ട് എന്നതിന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇനി പറയുന്ന വാക്കുകൾ തെളിവാണ്. “അതിൽനിന്നും നാമൊന്നും തന്നെ നിഷേധിക്കുന്നില്ല, അവൻ എങ്ങിനെയോണോ അവനെ വിശേഷിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത് അങ്ങനെ നാമും അവനെ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നു, ഏതെങ്കിലുമൊരു വിശേഷണം മോശമായതാണെന്നു കരുതി നാം നീക്കിക്കളയുന്നുമില്ല. എന്നാൽ അവയുടെ രൂപം എങ്ങനെയെന്ന് നമുക്കറിഞ്ഞുകൂടുന്നു മാത്രം” ഇവിടെ ഒന്നിനേയും നിഷേധിക്കുന്നില്ല എന്നും അവയുടെ രൂപം നമുക്കറിഞ്ഞുകൂടാ എന്നും അദ്ദേഹം നിഷേധിച്ചു പറഞ്ഞത്, അവകൊണ്ടു ദേശിക്കപ്പെടുന്ന യഥാർത്ഥ അർത്ഥം അദ്ദേഹം അംഗീകരിച്ചു സ്ഥിരപ്പെടുത്തുന്നു എന്നതിനുള്ള തെളിവാണ്.

3. ഖുർആൻ മുഴുവനായും, അതിലെ ആശയം വ്യക്തമായിട്ടുള്ള മുഹ്കമും (സുദ്യുവമായതും) ആശയം അവ്യക്തമായ മുതശാബിഹും (സദ്യുശമായതും) എല്ലാം നാം വിശ്വസിക്കേണ്ടതാണ്. മുതശാബിഹുകളുടെ ആശയം വ്യക്തമാകുന്നതിന് നാം മുഹ്കമുകളെ സമീപിക്കേണ്ടതാണ്. എന്നിട്ടും ആശയം വ്യക്തമാകുന്നില്ലെങ്കിൽ നാം അവയുടെ പദങ്ങളിൽ വിശ്വസിച്ചു ആശയത്തിന്റെ കാര്യം അല്ലാഹുവിനെ ഏൽപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

ജേർപറഞ്ഞ വിഷയത്തിൽ ഇളാം ശാഫി(റ)യുടെ വാക്കുകൾ

മേൽ പറഞ്ഞ വിധത്തിലുള്ള ഹദീസുകളിലെ ആശയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് ഇളാം ശാഫി(റ)യുടെ വാക്കുകൾ ഗ്രന്ഥകാരൻ ഇപ്രകാരം ഉദ്ധരിക്കുന്നു.

1. അല്ലാഹുവിനെ സംബന്ധിച്ച് അവന്റെ സുവ്യക്തമായ ഗ്രന്ഥത്തിൽ വന്നിട്ടുള്ളത്, അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ച വിധത്തിൽ കൂട്ടുകയോ കുറയ്ക്കുകയോ മാറ്റം വരുത്തുകയോ ചെയ്യാതെ വിശ്വസിക്കേണ്ടതാണ്.
2. അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രവാചകൻ(സ)യുടെ സുന്നത്തിൽ വന്നിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങൾ പ്രവാചകൻ ഉദ്ദേശിച്ചതിൽ നിന്നും മാറ്റം

വരുത്തുകയോ കൂട്ടുകയോ കുറയ്ക്കുകയോ ചെയ്യാതെ വിശ്വസിക്കേണ്ടതാണ്.

ഈ വാക്കുകളിൽ വ്യാഖ്യാനക്കാർക്കും ഉദാഹരണക്കാർക്കുമുള്ള ഖണ്ഡനം കൂടി അടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. അവരാരും അല്ലാഹുവിൽനിന്നും റസൂലിൽനിന്നും വന്ന വിഷയങ്ങൾ അല്ലാഹുവും റസൂലും ഉദ്ദേശിച്ച വിധത്തിൽ വിശ്വസിച്ചിട്ടില്ല. വ്യാഖ്യാനക്കാർ കുറയ്ക്കുകയും ഉദാഹരണക്കാർ കൂട്ടുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

വിശേഷണങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ സലഫികളുടെ പാത

അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളുടെ വിഷയത്തിൽ മുൻഗാമികളായ സലഫുസ്സാലിഹുകൾ സഞ്ചരിച്ച മാർഗ്ഗം അല്ലാഹുവിന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിലും പ്രവാചക(സ)ന്റെ സൂന്നത്തിലും വന്നിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങൾ അങ്ങനെയെന്ന അംഗീകരിക്കുകയും സ്ഥിരീകരിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നുള്ളതാണ്. അതിൽ അല്ലാഹുവിന്റേയും റസൂലിന്റേയും ഉദ്ദേശ്യത്തിന് യോജിക്കാത്ത നിലക്ക് വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നതിന് അവർ ലക്ഷ്യം വെക്കുകയില്ല.

മേൽ പറഞ്ഞ വിധത്തിൽ അവരെ പിൻതുടരൽ അനിവാര്യമാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രവാചകന്റെ വചനം ശ്രദ്ധിക്കുക:

عَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمَهْدِيِّينَ مِنْ بَعْدِي عَضُّوا عَلَيْهَا بِالسِّنَاوِاجِدِ وَإِيَّاكُمْ وَ مُحَدَّثَاتِ الْأُمُورِ فَإِنَّ كُلَّ مُحَدَّثَةٍ بَدْعَةٌ وَكُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ (رواه أبو داود).

“നിങ്ങൾ എന്റെ ചര്യ മുറുകെപ്പിടിക്കുക, എനിക്കുശേഷം വരുന്ന മാർഗ്ഗദർശനം സിദ്ധിച്ച നല്ലവരായ ഖലീഫമാരുടെ ചര്യയും. അവ നിങ്ങൾ അണപ്പല്ലുകൾകൊണ്ട് കടിച്ചുപിടിക്കുക. (മതത്തിൽ കടന്നുകൂടുന്ന പുത്തനാശയങ്ങളയെ നിങ്ങൾ കരുതിയിരിക്കുക (അത്തരം) എല്ലാ പുതിയതും അനാചാരമാണ്, എല്ലാ അനാചാരവും വഴികേടുമാണ്” (അബൂ ദാവൂദ്).

മേൽ ഹദീസുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നത് പ്രവാചക(സ)യും സ്വഹാബികളും ഉൾക്കൊണ്ടതായ വിശ്വാസവും കർമ്മവും ഉൾക്കൊള്ളുക എന്നുസാരം.

സുന്നന്മാരും ബിദ്അന്മാരും

സുന്നന്മാർ: എന്നാൽ ഭാഷയിൽ മാർഗ്ഗം എന്നാണ് അർത്ഥം. സാങ്കേതികമായി പറഞ്ഞാൽ നബിയും സ്വഹാബികളും ഉൾക്കൊണ്ടതായ വിശ്വാസകർമ്മങ്ങൾ എന്നതാണ്.

സുന്നന്മാർ പിൻപററൽ നിർബന്ധമാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു: **لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ** (സൂറة الأحزاب 21).

“നിശ്ചയമായും, നിങ്ങൾക്ക് അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലിൽ ഉത്തമമായ മാതൃകയുണ്ട്; (അതായത്) അല്ലാഹുവിനേയും അന്ത്യനാളിനേയും പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവർക്ക്” (സൂറ: അഹ്സാബ് 21)

അപ്രകാരം തന്നെയാണ് പ്രവാചക വചനവും പഠിപ്പിക്കുന്നത്: **عَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمَهْدِيِّينَ مِنْ بَعْدِي عَضُّوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِذِ** (റവാہ أبو داود)

“നിങ്ങൾ എന്റെ ചര്യ മുറുകെ പിടിക്കുക. എനിക്കു ശേഷം വരുന്ന മാർഗ്ഗദർശനം സിദ്ധിച്ച എന്റെ ഖലീഫമാരുടെ ചര്യയും. നിങ്ങൾ അവ നിങ്ങളുടെ അണപ്പല്ലുകൾകൊണ്ട് കടിച്ചു പിടിക്കുക.” (അബൂ ദാവൂദ്).

ബിദ്അത്ത്: എന്നാൽ പുതിയത് എന്നാണ് ഭാഷാർത്ഥം. സാങ്കേതികമായി പറഞ്ഞാൽ നബി(സ)യുടേയും സ്വഹാബികളുടേയും വിശ്വാസാചാരങ്ങൾക്ക് വിരുദ്ധമായി മതത്തിൽ പുതുതായി ഉണ്ടാക്കിയത് എന്നുമാണ്. അതാകട്ടെ ഹറാം (നിഷിദ്ധം) ആണ്.

അല്ലാഹുവിന്റെ വചനം അതാണ് മനസ്സിലാക്കിത്തരുന്നത്. **وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصَلِّهِ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا** (സൂറة النساء 11)

“തനിക്ക് സന്മാർഗ്ഗം വ്യക്തമായിക്കഴിഞ്ഞ ശേഷവും ആരെങ്കിലും പ്രവാചകനുമായി എതിർത്തുനിൽക്കുകയും, സത്യവിശ്വാസികളുടേതല്ലാത്ത മാർഗ്ഗം പിന്തുടരുകയും ചെയ്താൽ അവൻ തിരിഞ്ഞ വഴിക്ക്തന്നെ നാം അവനെ തിരിച്ചുവിടുന്നതും, നര

കത്തിലിട്ട് നാമവനെ കരിക്കുന്നതുമാണ്. അതത്ര മോശമായ പര്യവസാനം!”(നിസാഅ് 115).

അതുതന്നെയാണ് പ്രവാചക വചനം വ്യക്തമാക്കുന്നതും: **وَيَاكُمْ وَمُحَدَّثَاتِ الْأُمُورِ فَإِنَّ كُلَّ مُحَدَّثَةٍ بَدْعَةٌ وَكُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ (أبو داود)** “നിങ്ങൾ പുത്തനാശയങ്ങളെ കരുതിയിരിക്കുക. എല്ലാ പുതിയതും അനാചാരമാണ്, എല്ലാ അനാചാരവും വഴികേടുമാണ്” (അബൂദാവൂദ്).

സ്വന്നത്തും ബിദ്അത്തും പബ്ഡിത വചനങ്ങളും

സ്വഹാബികളിൽനിന്ന്: ഹിജ്റ: 32 ൽ മരണപ്പെട്ട പ്രസിദ്ധ സ്വഹാബിയായ ഇബ്നു മസ്ഊദ്(റ) പറയുന്നു.

اتَّبِعُوا وَلَا تَبْتَدُوا فَقَدْ كَفَيْتُمْ

اتَّبِعُوا (നിങ്ങൾ പിന്തുടരുക) അതായത് പ്രവാചക ചര്യയെ നിങ്ങൾ കൂട്ടുകയോ കുറക്കുകയോ ചെയ്യാതെ പിന്തുടരുക. **وَلَا تَبْتَدُوا** (നിങ്ങൾ ബിദ്അത്തുകൾ ഉണ്ടാക്കാതിരിക്കുക). അതായത് മതത്തിൽ നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ വകയായി ഒന്നും കൂട്ടിച്ചേർക്കാതിരിക്കുക. **فَقَدْ كَفَيْتُمْ** (തീർച്ചയായും നിങ്ങൾക്ക് മതി). അതായത് അല്ലാഹു ‘ഇന്നു ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് നിങ്ങളുടെ മതം പൂർത്തിയാക്കത്തന്നിരിക്കുന്നു’. (മാഇദ: 3) എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് നബി(സ)യിലൂടെ മതം പൂർത്തിയാക്കിയ അന്നത്തെ മുൻഗാമികൾ ഉൾക്കൊണ്ടത് തന്നെ നിങ്ങൾക്കും മതിയായതാണ്. ഇനി (നിങ്ങൾ വീണ്ടും) മതം പൂർത്തിയാക്കേണ്ടതായ ഒരാവശ്യവുമില്ല.

താബിളികളിൽ നിന്ന്: ഹിജ്റ: 63 ൽ ജനിച്ച് 101 ൽ മരണമടഞ്ഞ അമീറുൽ മുഅ്മിനീൻ ഉമറു ബ്നുൽ അബ്ദിൽ അസീസ്(റ) ന്റെ വാക്കുകൾ കാണുക:

وَجُوبُ الْوُفُوفِ حَيْثُ وَقَفَ الْقَوْمُ

(ജനങ്ങൾ നിന്നേടത്ത് നിങ്ങളും നിൽക്കൽ നിർബന്ധമാണ്). അതായത്, അവർ എന്നതുകൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത് നബി(സ)യും സ്വഹാബികളും മതത്തിൽ എന്തൊക്കെ വിശ്വസിക്കുകയും അനുഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്തോ അവിടെ നിൽക്കുക എന്ന

താകുന്നു. കാരണം അവർ വിജ്ഞാനത്തോടും ഉൾക്കാഴ്ചയോടും കൂടിയാണ് നിലകൊണ്ടിട്ടുള്ളത്. അവർക്കു ശേഷമുള്ളവർ പുതുതായുണ്ടാക്കിയ പലകാര്യങ്ങളിലും നന്മ കാണുന്നുവെങ്കിൽ, അവരായിരുന്നു ആ നന്മ കണ്ടെത്താൻ ഏറ്റവും അർഹർ.

أَنْ مَا أَحَدَتْ بَعْدَهُمْ فَلَيْسَ فِيهِ إِلَّا مُخَالَفَةٌ هَدْيِهِمْ

അവർക്കു ശേഷമുള്ളവർ പുതുതായുണ്ടാക്കിയ വിഷയങ്ങളിൽ അവരുടെ (നബിയുടേയും സ്വഹാബികളുടേയും) ചര്യകളോട് എതിരല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമില്ല. അപ്രകാരം അവരുടെ നടപടിക്രമങ്ങളോട് വിരക്തിയുമല്ലാതെ അതിൽ മറ്റൊന്നുമില്ല. അങ്ങനെയല്ലായെങ്കിൽ അവർക്ക് ആവശ്യമാകുകയും അവരുടെ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരമാകുകയും ചെയ്യുന്ന കാര്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് അവർ (മുൻഗാമികൾ) വിവരിക്കുമായിരുന്നു.

إِنَّ مِنَ النَّاسِ مَنْ قَصَرَ فِي اتِّبَاعِهِمْ فَكَانَ جَافِيًا

ജനങ്ങളിൽ ചിലർ അവരെ (മുൻഗാമികളെ) പിന്തുടരുന്നതിൽ കുറവ് വരുത്തി അതുകൊണ്ട് തന്നെ അവർ അവരോട് പിണങ്ങിയതിനു തുല്യമായി. ചിലരാകട്ടെ അവരേക്കാൾ മുൻകടന്നു പ്രവർത്തിച്ചു അവരാകട്ടെ അതിരുകവിഞ്ഞവരുമായി. സ്വീറാതുൽ മുസ്തഖീം (ശരിയായ മാർഗ്ഗം) ആകട്ടെ അതിരുകവിയലിനും കുറവ് വരുത്തുന്നതിനും മദ്ധ്യേയാണ്.

താബിള അതാബിളകളിൽ നിന്ന്:

ഹിജ്റ: 157 ൽ മരണപ്പെട്ട അബ്ദുർ റഹ്മാനു ബ്നുൽ അററുൽ ഔസാഇ:(റ) പറയുന്നു:

عَلَيْكَ يَا ثَارٌ مَنْ سَلَفَ (നീ മുൻഗാമികളുടെ കാൽപ്പാടുകളെ പിന്തുടരുക) അതായത് സ്വഹാബികളുടേയും അവരെ നന്മയിൽ തുടർന്നുവന്ന താബിളകളുടേയും മാർഗ്ഗത്തെ; തീർച്ചയായും അത് വുർആനിലും സുന്നത്തിലും വാർക്കപ്പെട്ടതാണ്.

وَأِنْ رَفَضْتَ النَّاسَ (ജനങ്ങൾ നിന്നെ തിരസ്കരിച്ചാലും ശരി) അതായത് ജനങ്ങൾ ആട്ടിയകറ്റുകയും കയ്യൊഴിക്കുകയും ചെയ്തേക്കാം എന്നിരുന്നാലും ശരി.

وَأَيُّكَ وَأَرَاءَ الرِّجَالِ (ജനങ്ങളുടെ അഭിപ്രായങ്ങളെ നീ കരുതിയിരിക്കുക). ജനങ്ങളുടെ അഭിപ്രായങ്ങളിൽ പെട്ടുപോകുന്നതിനെ നീ കരുതിയിരിക്കണം. കാരണം അവർക്ക് അല്ലാഹുവിന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിന്റേറയോ അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രവാചകന്റെ ച

ര്യയുടേയോ പിൻബലമില്ല, അവ കേവലം അഭിപ്രായം മാത്രമാണ്.

وَإِنْ زَخْرَفُوهُ (അതവർ എത്രഭംഗിയായി കാണിച്ചാലും). അവർ ഒരു പക്ഷേ പദങ്ങൾ മോടികൂട്ടി നന്നാക്കിപ്പറഞ്ഞു എന്നു വന്നേക്കും. പക്ഷേ വാക്കുകൾ മോടികൂട്ടലുകൊണ്ടോ നന്നാക്കുന്നതുകൊണ്ടോ അസത്യം ഒരിക്കലും സത്യമാകുകയില്ല എന്നു നീ മനസ്സിലാക്കുക.

ഖലീഫയുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ ശൈഖ് അദ്ദമിയും ഒരു ബിദ്അത്തുകാരനും തമ്മിൽ നടന്ന തർക്കം

ഇവിടെ പറയാൻ പോകുന്ന സംഭവത്തിലെ അദ്ദമിയെ സംബന്ധിച്ചോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രതിയോഗിയെക്കുറിച്ചോ ഞാനിവിടെ വിവരിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. അയാളിലുണ്ടായിരുന്ന ബിദ്അത്ത് എന്തായിരുന്നു എന്നും എനിക്കറിഞ്ഞുകൂട, എന്നാൽ ഇവിടെ മുഖ്യമായിട്ടുള്ളത് അദ്ദമിയും തന്നോട് തർക്കിച്ച വ്യക്തിയുടേയുമിടയിൽ നടന്ന തർക്കത്തിൽനിന്ന് അദ്ദേഹം ഇവിടെ മുന്നോട്ട് വെച്ച ഓരോ ചുവടും എപ്രകാരമായിരുന്നു എന്നും അദ്ദേഹം കൈക്കൊണ്ട മാർഗ്ഗം എന്തായിരുന്നു എന്നും അറിയുക എന്നുള്ളതാണ്. അദ്ദേഹം വിവിധങ്ങളായ ചുവടുകളായി നടത്തിയ പ്രസ്തുത തർക്കത്തിൽ ഒന്നിനു ശേഷം മറെറാന്നിലേക്കു കടക്കുന്നതിനു മുമ്പായി തന്റെ പ്രതിയോഗിയെ താനുൾക്കൊണ്ട വാദത്തിൽനിന്നും മുട്ടുകുത്തിക്കുന്ന വിധത്തിലായിരുന്നു എന്നതാണ് അതിന്റെ സവിശേഷത.! ഒന്നാമത്തെ ചോദ്യം: നിങ്ങളീ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ബിദ്അത്ത് നബി(സ)ക്കും നാല് ഖലീഫമാർക്കും അറിയുമായിരുന്നുവോ? ബിദ്അത്തുകാരൻ: അവർക്കറിഞ്ഞുകൂട

നബി(സ)ക്കും ഖലീഫമാർക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ എന്ന ഈ നിഷേധം അവരെ ഇകഴ്ത്തിക്കാണിക്കുന്നതിനു തുല്യമാണ്. കാരണം അവർ ദീനിയുടെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു കാര്യത്തിൽ അജ്ഞരായിരുന്നു എന്നാണല്ലോ വരുന്നത്. അതോടൊപ്പം ഇത് ബിദ്അത്തുകാരന് എതിരുമാണ്. അവർക്കാർക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ എങ്കിൽ

രണ്ടാം ചോദ്യം: അവരാരും ഇക്കാര്യം അറിയില്ലായെങ്കിൽ നിങ്ങൾക്കിതെവിടെനിന്നു കിട്ടി? നബി(സ)ക്കും ഖലീഫമാർക്കും

അല്ലാഹു മറച്ചുവെച്ച ഒരു ശരീഅത്ത് നിയമം നിങ്ങൾക്കല്ലാഹു തുറന്നുതന്നു എന്നാണോ നിങ്ങളുടെ വാദം ?

ബിദഇ: (അൽപ്പം ഉരുണ്ട് കളിച്ചുകൊണ്ട്) അവർക്കും അറിയാമായിരുന്നു അത്.

അവർക്കും അറിയുമായിരുന്നു എന്നാണ് വാദമെങ്കിൽ ചോദ്യം മൂന്ന്: അവർക്ക് അത് അറിയുകയും എന്നിട്ട് അതിനെ സംബന്ധിച്ച് സംസാരിക്കാതെ ജനങ്ങളെ അതിലേക്ക് ക്ഷണിക്കാതെ മൗനംപാലിക്കുവാനുമായിരുന്നു അവസരമേകിയത് എന്നാണോ നിങ്ങളുടെ വാദം അതോ അങ്ങനെ ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നോ ? (അതായത് അല്ലാഹു, അക്കാര്യം പ്രബോധനം ചെയ്യാതെ മറച്ചുവെക്കാനായിരുന്നുവോ കൽപ്പിച്ചത് ?)

ബിദഇ: അതിനെക്കുറിച്ച് സംസാരിക്കാതെ മൗനം പാലിക്കാനായിരുന്നു അവർ (നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടത്).

അപ്പോൾ അദ്ദമി പറഞ്ഞു: അപ്പോൾ അല്ലാഹു, പ്രവാചകനോടും ഖലീഫമാരോടും മൗനം പാലിക്കാൻ പറഞ്ഞ ഒരുവിഷയത്തിൽ നീ എന്തുകൊണ്ട് മൗനം പാലിക്കുന്നില്ല?

പിന്നീട് അയാളൊന്നും പറയാതെ ഒഴിഞ്ഞുമാറി കാരണം അവിടെ സംസാരത്തിന്റെ എല്ലാ വാതിലുകളും അതോടെ അടക്കപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

അങ്ങനെ ഖലീഫ അദ്ദമിയുടെ വാദം ശരിവെക്കുകയും, നബി(സ)യും അവടുത്തെ വുലഫാക്കളും സംസാരിക്കാതെവിട്ട കാര്യങ്ങൾ അങ്ങനെത്തന്നെ കണിശമായി പാലിക്കുവാനും നിർദ്ദേശിച്ചു.

ഇപ്രകാരം ബിദ്അത്തുകാരും അല്ലാത്തവരുമായ എല്ലാ കള്ളവാദികളുടേയും മടക്കം ഉത്തരംമുട്ടി മുട്ടുമടക്കൽ തന്നെയായിരിക്കും.

അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങൾ

ഗ്രന്ഥകാരൻ അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളായി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളവ ക്രമപ്രകാരം താഴെ ചേർക്കുന്നു.

ഒന്ന്, അല്ലാഹുവിന്റെ ദുഖം: (الوجع)

അല്ലാഹുവിന് മുഖമുണ്ട് എന്നത് ഖുർആൻ കൊണ്ടും സുന്നത്ത കൊണ്ടും സലഫുസ്വാലിഹുകളുടെ ഇജ്മാഅ് (അഭിപ്രായ ഐക്യം) കൊണ്ടും സ്ഥിരപ്പെട്ട കാര്യമാണ്.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ (سورة الرحمن 27).

“മഹത്വവും ഉദാരതയുമുള്ളവനായ നിന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ മുഖം അവശേഷിക്കുന്നതാണ് ” (റഹ്മാൻ: 27).

നബി(സ)യിൽനിന്ന് സഅദുബ്നു അബീവഖാസ് (റ) ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞതായി കാണാം:

إِنَّكَ لَنْ تُنْفِقَ نَفَقَةً تَبْتَغِي بِهَا وَجْهَ اللَّهِ إِلَّا أُجِرْتَ عَلَيْهَا (متفق عليه).

“നീ അല്ലാഹുവിന്റെ മുഖമാഗ്രഹിച്ച് ഒന്നും തന്നെ ചെലവഴിക്കുന്നില്ല നിനക്കതിന് പ്രതിഫലം ലഭിച്ചുകൊണ്ടല്ലാതെ.” (മുതഹമഖുൻ അലൈഹി).

അല്ലാഹുവിന് മുഖമുണ്ടെന്ന കാര്യത്തിൽ സലഫുകൾ എല്ലാം അഭിപ്രായ ഐക്യമുള്ളവരാണ്. അതുകൊണ്ട്തന്നെ, അത്യാതൊരുവിധ മാറ്റത്തിരുത്തലോ, നിരാകരിക്കലോ, ഉദാഹരിക്കലോ, ഉപമിക്കലോ കൂടാതെ അങ്ങിനെത്തന്നെ നാമും സ്ഥിരപ്പെടുത്തൽ നിർബന്ധമാണ്. അതാകട്ടെ അല്ലാഹുവിനു യോഗ്യമായ നിലക്കുള്ള യഥാർത്ഥത്തിലുള്ള മുഖം തന്നെയാണ്. എന്നാൽ നിരാകരിച്ചവരാകട്ടെ അത് പ്രതിഫലമാണ് മുഖംകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് എന്ന് വ്യാഖ്യാനിച്ചതായിക്കാണാം; നാമതിന് ഇതിന്റെ ആദ്യത്തിൽ ചേർത്തിട്ടുള്ള നാലാം നിയമം കൊണ്ട് വൺഡിക്കുകയും ചെയ്യുകയാണ്.

രണ്ട്, അല്ലാഹുവിന്റെ ഇരു കൈകൾ: (اليدان)

അല്ലാഹുവിന് രണ്ട് കൈകളുണ്ടെന്നതും ഖുർആൻ, സുന്നത്തും, സലഫുകളുടെ ഇജ്മാഅ് എന്നിവകൊണ്ട് സ്ഥിരപ്പെടുത്തപ്പെട്ടതാണ്.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ (سورة المائدة 64).

“അല്ല, അവന്റെ ഇരു കൈകളും നിവർത്തപ്പെട്ടവയാകുന്നു”

(സൂറ: മാഇദ: 64).

നബി(സ) പറഞ്ഞു:

يَمِينُ اللَّهِ مَلَأَى لَا يَغِيضُهَا نَفَقَةٌ سَحَاءَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ (إلى قوله) بِيَدِهِ الْأُخْرَى الْقَبْضُ يَرْفَعُ وَيَخْفِضُ (مسلم والبخاري معناه).

“അല്ലാഹുവിന്റെ വലതു(കൈ) നിറഞ്ഞു നിൽക്കുന്നതാണ് രാത്രിയിലേയോ പകലിലേയോ ചിലവഴിക്കലുകൾ അതിനെ യൊട്ടുംതന്നെ കുറവുവരുത്തുകയില്ല... .. അവന്റെ മറെറ (കൈ) കൊണ്ട് സ്വീകരിക്കുകയും ഉയർത്തുകയും താഴ്ത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.”(മുസ്‌ലിം, ബുഖാരിയിലും ഇതേ ആശയത്തിലുള്ള ഹദീസ് കാണാവുന്നതാണ്).

പൂർവ്വികരായ സലഫുകളെല്ലാം അല്ലാഹുവിന് രണ്ട് കൈകളുണ്ട് എന്നും അതുരണ്ടും യഥാർത്ഥത്തിലുള്ളതാണ് എന്നും യാതൊരുവിധ മാറ്റത്തിരുത്തലോ നിരാകരിക്കലോ വിശേഷിപ്പിക്കലോ ഉദാഹരിക്കലോ കൂടാതെത്തന്നെ സ്ഥിരപ്പെടുത്തിയവരായിരുന്നു.

എന്നാൽ ദുർവ്യാഖ്യാനക്കാർ അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹം ശക്തി എന്നതൊക്കെയാണ് കൈകൾ എന്നതുകൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത് വിശദീകരിക്കാറുണ്ട്. നമുക്കവരോട് നാലാംനമ്പർ നിയമത്തിൽ നാം സൂചിപ്പിച്ചതുതന്നെയാണ് പറയാനുള്ളത് കൂടാതെ നാലാമതൊരു മാർഗ്ഗത്തിലൂടെയും നമുക്കതിനെ ഖബർഡിക്കുവാൻ കഴിയും; അതെന്തെന്നാൽ സുറത്ത് സ്വാദിൽ വന്നിട്ടുള്ള لَئِلاَّ خَلَقْتُ بِيَدَيَّ (എന്റെ കൈകൊണ്ട് ഞാൻസൃഷ്ടിച്ചുണ്ടാക്കിയതിനെ) എന്നതും, മേൽഹദീസിൽ പറയപ്പെട്ട رِيْدِي (അവന്റെ മറേ കൈകൊണ്ട്) എന്നിവയുടെ സന്ദർഭം മേൽപറയപ്പെട്ട രണ്ട് (ശക്തി, അനുഗ്രഹം) വ്യാഖ്യാനത്തെയും തീർത്തും എതിർക്കുന്നവയാണ്; എന്നതുതന്നെ.

അല്ലാഹുവിന് വിശേഷണമായി കൈ എന്നത് വിവിധ രൂപത്തിൽ വന്നത് എങ്ങനെ യോജിപ്പിക്കും എന്ന് നോക്കാം. ഒന്ന്, ഏകവചനം:

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمَلِكُ (سورة الملك 1)

“ആധിപത്യം ആരുടെ കയ്യിലാണോ അവൻ അനുഗ്രഹപൂർണ്ണനായിരിക്കുന്നു.” (മുൽക് 1). രണ്ട്, ദ്വിവചനം:

بَلْ يَدَاؤُهُ مَبْسُوطَتَانِ (سورة المائدة 64)

“അല്ല, അവന്റെ ഇരു കൈകളും നിവർത്തപ്പെട്ടവയാകുന്നു” (മാഇദ: 64). മൂന്ന്, ബഹുവചനം:

أولم يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَاماً (سورة يس ٧١).

“നമ്മുടെ കൈകൾ നിർമ്മിച്ചതിൽപെട്ട കാലികളെ അവർ ക്കുവേണ്ടിയാണ് നാം സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്ന് അവർ കണ്ടില്ലേ?” (യാസീൻ 71).

അല്ലാഹുവിന്റെ സഹായത്താൽ നമുക്ക് മേൽകൊടുത്ത ആയത്തുകളെ ഇനിപറയുംവിധം യോജിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

ആദ്യപറഞ്ഞ ഏകവചനം, അല്ലാഹുവിന് സ്മിരീകരിച്ച കൈ എന്ന അർത്ഥത്തിലാണ് അതൊരിക്കലും ദിവചനത്തിന് എതിരാകുന്നില്ല. അതുപോലെ ബഹുവചനം പറഞ്ഞത് മൂന്നോ അതിലധികമോ വരുന്ന നിശ്ചിത എണ്ണം അർത്ഥത്തിലല്ല, മറിച്ച് ബഹുമാന സൂചകമായി ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നാൽ അതും രണ്ട് കൈകൾ എന്ന ദിവചനത്തോട് എതിരാകുന്നില്ല. أَقْبَلُ الْجَمْعَ (ബഹുവചനത്തിൽ ഏറ്റവും കുറവ് രണ്ടാണ്) എന്ന് തത്വമനുസരിച്ച് അതും അടിസ്ഥാനപരമായി ദിവചനത്തോട് എതിരാകുന്നില്ല.

മൂന്ന്, അല്ലാഹുവിന്റെ മനസ്സ്: (النفس)

അല്ലാഹുവിന് മനസ്സുണ്ട് എന്നതും ഖുർആനും ഹദീസും സലഫുകളുടെ ഇജ്മാഅും സ്മിരപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ (سورة الأنعام ١٢).

“അവൻ കാരുന്നുത്തെ സ്വന്തം പേരിൽ (ബാധ്യതയായി) രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു” (അൻആം 12).

ഈസാ നബി(അ) പറഞ്ഞതായി ഖുർആൻ പറയുന്നു:

تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ (سورة المائدة).

“(അല്ലാഹുവേ) എന്റെ മനസ്സിലുള്ളത് നീ അറിയുന്നു, എന്നാൽ നിന്റെ മനസ്സിലുള്ളത് ഞാനറിയുകയില്ല.” (മാഇദ: 116).

പ്രവാചകൻ (സ) പറയുന്നു:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ عَدَدَ خَلْقِهِ وَرِضَا نَفْسِهِ وَزِينَةَ عَرْشِهِ وَمِدَادَ كَلِمَاتِهِ (مسلم).

“അവന്റെ സൃഷ്ടികളുടെ എണ്ണത്തോളവും, അവന്റെ മനസ്സിന്റെ തൃപ്തിയോളവും അവന്റെ സിംഹാസനത്തിന്റെ

ഭാരതോദ്യമം അവന്റെ വചനങ്ങളുടെ മഷിയോളവും, അല്ലാഹുവിനെ സ്തുതിക്കുന്നതോടൊപ്പം അവന്റെ പരിശുദ്ധിയെ ഞാൻ വാഴ്ത്തുന്നു.” (മുസ്‌ലിം).

പൂർവ്വീകരല്ലാം അല്ലാഹുവിന് അനുയോജ്യമായ വിധത്തിൽ യാതൊരു മാറ്റത്തിരുത്തലോ നിരാകരണമോ ഉപമിക്കലോ രൂപം നൽകലോ കൂടാതെ അല്ലാഹുവിന്റെ മനസ്സ് സ്ഥിരപ്പെടുത്തിയവരായിരുന്നു. അക്കാരണത്താൽ തന്നെ അല്ലാഹുവിന് അവന്നനുയോജ്യമായ മനസ്സുണ്ടെന്ന് സ്ഥിരപ്പെടുത്തൽ നിർബന്ധമാണ്.

ഇവിടെ പറഞ്ഞതാകട്ടെ മൂന്ന് വിശേഷണങ്ങളെ കൂടാതെ വേറേയും ധാരാളം സ്വീകരണങ്ങൾ ഭാഗമായിരിക്കുന്ന (അസ്തിത്വപരമാഖവ) നമുക്ക് കാണാവുന്നതാണ്. ഈ വിഷയത്തിൽ മലയാളത്തിൽ മറ്റൊരു ഗ്രന്ഥം കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ സാമ്പദികമായി ഗ്രന്ഥകാരൻ തന്റെ ഈ കൃതിയിൽ വിവരിച്ചിട്ടില്ലാത്തതും എന്നാൽ ഹൈന്ദവസ്മൃതികളിൽ ജമാഅത്തിന്റെ വിശ്വാസത്തിൽ പെട്ടതും ഖുർആനും ഹദീസും വ്യക്തമാക്കിയതും മാറ്റത്തിരുത്തൽ കൂടാതെ സലഹു സ്വാലിഹുകൾ അംഗീകരിച്ച് സ്ഥിരപ്പെടുത്തിയതുമായ ഏതാനും വിശേഷണങ്ങൾകൂടി താഴെ വിവരിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. വിവർത്തകൻ|.

അല്ലാഹുവിന്റെ കണ്ണി : (العين)

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا (سورة الطور ٤٨).

“നിന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ തീരുമാനത്തിന് നീ ക്ഷമാപൂർവ്വം കാത്തിരിക്കുക, തീർച്ചയായും നീ നമ്മുടെ ദൃഷ്ടിയിലാകുന്നു.” (തുർ 48).

ദജ്ജാലിനെ സംബന്ധിച്ച് പ്രവാചകൻ(സ) പറയുന്നു:

إِنَّهُ هُوَ أَعْوَرُ وَإِنَّ رَبَّكُمْ لَيْسَ بِأَعْوَرُ (بخاري)

“തീർച്ചയായും അവൻ (ദജ്ജാൽ) കണ്ണുപൊട്ടനായിരിക്കും എന്നാൽ നിങ്ങളുടെ റബ്ബ് കണ്ണുപൊട്ടനല്ല.” (ബുഖാരി)

അല്ലാഹുവിന്റെ കണങ്കാൽ : (الساق)

ഖുർആൻ പറയുന്നു:

وَيَوْمَ يُكْشَفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ (سورة القلم 42)

“കണങ്കാൽ വെളിവാക്കപ്പെടുന്ന (ഭയങ്കരമായ) ഒരു ദിവസത്തെ നിങ്ങൾ ഓർക്കുക. സുജൂദ് ചെയ്യാൻ (അന്ന്) അവർ ക്ഷണിക്കപ്പെടും.” (ഖലം 42).

നബി(സ) പറഞ്ഞു:

يُكْشَفُ رَبَّنَا عَنْ سَاقِهِ فَيَسْجُدُ لَهُ كُلُّ مُؤْمِنٍ وَمُؤْمِنَةٍ وَبِئْسَ مَنْ كَانَ يَسْجُدُ فِي الدُّنْيَا رِيَاءً وَسَمْعَةً فَيَذْهَبُ لِيَسْجُدَ فَيُعَوِّدُ ظَهْرَهُ طَبَقًا وَاحِدًا (البخاري)

“(അന്നേരം) നമ്മുടെ റബ്ബ് കണങ്കാൽ വെളിവാക്കും അപ്പോൾ ദൂനിയായിൽ പ്രശസ്തിക്കും മററുള്ളവരെ കാണിക്കുവാനും വേണ്ടി (നമസ്കരിച്ച്) സുജൂദ് ചെയ്തവർ ഒഴിച്ച് മറെറല്ലാ വിശ്വാസികളും വിശ്വാസിനികളും അവന് സുജൂദ് ചെയ്യും, അവരും സുജൂദിനായിട്ടൊരുങ്ങും അപ്പോൾ അവരുടെ മുതുകു (വളയാത്തവിധം നട്ടെല്ലു്) ഒറ്റ കഷ്ണമായി മാറിയിരിക്കും.” (ബുഖാരി).

മേൽ പറഞ്ഞ ആയത്തിലും ഹദീസിലും വന്നിട്ടുള്ള കണങ്കാൽ എന്ന വിശേഷണം അങ്ങനെയെന്നെ അല്ലാഹുവിനുണ്ടെന്ന് സ്ഥിരീകരിക്കലാണ് സലഫുകളുടെ മാതൃക.

അല്ലാഹുവിന്റെ കാൽ, പാദം : (الرجل، القدم)

അല്ലാഹുവിന് അവനനുയോജ്യമായ നിലക്കുള്ള കാൽ മററു ചില റിപ്പോർട്ട് പ്രകാരം പാദ മുണ്ട് എന്നത് സ്വഹീഹായ ഹദീസുകളിൽ വന്നിട്ടുള്ളത് അങ്ങനെയെന്നെ വിശ്വസിക്കുകയാണ് മുൻഗാമികളായ സലഫ് ചെയ്തിട്ടുള്ളത് അതേ പ്രകാരം നാം മും വിശ്വസിച്ചു മേൽ പറയപ്പെട്ട സിഫത്കൾ അല്ലാഹുവിന് സ്ഥിരീകരിക്കൽ നിർബന്ധമാണ്.

لَا تَزَالُ جَهَنَّمُ يُلْقَى فِيهَا وَهِيَ تَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ حَتَّى يَضَعَ رَبُّ الْعِزَّةِ رِجْلَهُ - وَفِي رِوَايَةٍ - قَدَمَهُ فَيَنْزَوِي بَعْضُهَا إِلَى بَعْضٍ فَتَقُولُ قَطٍ قَطٍ (متفق عليه).

“നരകം അതിലേക്ക് (അതിന്റെ ആളുകളെ) ഇട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴെല്ലാം ഇനിയുണ്ടോ എന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ടേയിരിക്കും. അപ്പോൾ അല്ലാഹു തന്റെ കാൽ അതിൽവെക്കും - ചില റിപ്പോർട്ടുകളിൽ - പാദം വെക്കും അപ്പോൾ അത് അതങ്ങ ചുരുണ്ടുകൂടുകയും മതി.. മതി.. എന്ന് പറയുകയും ചെയ്യും”. (മുതഫഖുൻ അലൈഹി).

അല്ലാഹുവിന്റെ വിരൽ: (الإصبع)

ഇമാം മുസ്ലിം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത ഒരു ഹദീസിൽ നമുക്ക് ഇപ്രകാരം കാണാം, നബി(സ) പറഞ്ഞു:

إِنَّ قُلُوبَ بَنِي آدَمَ كُلَّهَا بَيْنَ إِصْبَعَيْنِ مِنْ أَصْبَاعِ الرَّحْمَنِ كَقَلْبٍ وَاحِدٍ يُصْرَفُهُ حَيْثُ يَشَاءُ (مسلم)

“തീർച്ചയായും മനുഷ്യഹൃദയങ്ങളെല്ലാം അല്ലാഹുവിന്റെ രണ്ട് വിരലുകൾക്കിടയിൽ ഒരൊറ്റ ഹൃദയം പോലെയാണ്. അവനുദേശിക്കുംവിധം അവനത് കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതുമാണ്.” (മുസ്ലിം).

മേൽ പറയപ്പെട്ട തിരുവചനത്തിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ വിരലുകളെ സംബന്ധിച്ച് വന്നതിനാൽ അത് അങ്ങിനെത്തന്നെ സ്ഥിരീകരിക്കുക എന്നതായിരുന്നു സലഹുസ്സാലിഹുകളുടെ മാർഗ്ഗം.

നാല്, അല്ലാഹുവിന്റെ വരൾ: (الجبج)

അന്ത്യനാളിൽ തന്റെ അടിമകൾക്കിടയിൽ തീർപ്പ് കൽപ്പിക്കാനായി അല്ലാഹു വരികതന്നെ ചെയ്യും എന്നത് വുർആൻ, സുന്നത്ത്, ഇജ്മാഅ് എന്നിവകൊണ്ട് സ്ഥിരപ്പെട്ട കാര്യമാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَجَاءَ رَبُّكَ (سورة الفجر ٢٢)

“നിന്റെ നാഥൻ വരികയും ചെയ്താൽ” (ഹജ്റ 22).
هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ (سورة البقرة ٢١٠).

“അല്ലാഹു അവരുടെ അടുക്കൽ വരുന്നത് മാത്രമാണോ അവർ കാത്തിരിക്കുന്നത്”(ബഖറ: 210).

സുദീർഘമായ ഒരു ഹദീസിൽ നബി(സ) ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:

حَتَّىٰ إِذَا لَمْ يُبْقِ إِلَّا مَنْ يُعْبُدُ اللَّهَ أَتَاهُمْ رَبُّ الْعَالَمِينَ (متفق عليه).

“..അങ്ങനെ അല്ലാഹുവിനെ ആരാധിച്ചവർമാത്രം ബാക്കിയായാൽ ലോകനാഥനായ അല്ലാഹു അവരുടെയടുക്കൽ വരും” (മുതഫഖുൻ അലൈഹി).

മേൽ പറയപ്പെട്ട അല്ലാഹുവിന്റെ വരവ് സ്മിരപ്പെടുത്തുന്ന കാര്യത്തിൽ സലഫികൾ ഏകാഭിപ്രായക്കാരാണ്. അക്കാരണത്താൽ തന്നെ അതിൽ യാതൊരുവിധ മാറ്റമോ, നിരാകരണമോ, ഉപമയോ, രൂപപ്പെടുത്തലോ നടത്താതെ നാമും സ്മിരപ്പെടുത്തൽ നിർബന്ധമാണ്.

എന്നാൽ ഇതിനെ നിരാകരിച്ച ഒരു കൂട്ടർ അതല്ലാഹുവിന്റെ കൽപ്പന വരലാണ് എന്ന് വിശദീകരിച്ചതായികാണാം. നമുക്ക് മുഖ് സൂചിപ്പിച്ച ഖൺഡനം തന്നെയാണ് അതിന് നൽകാനുള്ളത്.

/ ഗ്രന്ഥകാരൻ എല്ലാ വിശേഷണങ്ങളുടേയും തുടക്കത്തിലും അവസാനത്തിലും ഒരേ വാചകങ്ങൾ മാറ്റം കൂടാതെ ആവർത്തിച്ചിട്ടുള്ളത് വിവർത്തനത്തിൽ നിന്നും ആവർത്തന വിരസത ഭയന്ന്, തുടർന്ന് പറയുന്ന വിശേഷണങ്ങളിൽനിന്നും ഒഴിവാക്കിയിട്ടുണ്ട്. വിവർത്തകൻ /

അഞ്ച്, അല്ലാഹുവിന്റെ സ്വപ്തി: (الرضا)

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ (سورة البينة ٨).

“അല്ലാഹു അവരെ തൃപ്തിപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു അവർ അല്ലാഹുവിനേയും തൃപ്തിപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു” (ബയ്യിന: 8).

നബി(സ) പറഞ്ഞു:

إِنَّ اللَّهَ لَيَرْضَىٰ عَنِ الْعَبْدِ أَنْ يَأْكُلَ الْأَكْلَةَ فَيَحْمَدُ عَلَيْهَا أَوْ يَشْرَبُ الشَّرْبَةَ فَيَحْمَدُ عَلَيْهَا (مسلم).

“തീർച്ചയായും അല്ലാഹു, ഒരു ദാസൻ ഭക്ഷിക്കുന്നതോടൊപ്പം അല്ലാഹുവിനെ സ്തുതിക്കുന്നതിനേയും കുടിക്കുന്നതോടൊപ്പം അല്ലാഹുവിനെ സ്തുതിക്കുന്നതിനേയും തൃപ്തിപ്പെടുകതന്നെ ചെയ്യും” (മുസ്ലിം).

മുമ്പ് സൂചിപ്പിച്ചപോലെത്തന്നെ അത് അല്ലാഹുവിന് യോജിക്കുന്നവിധം യഥാർത്ഥത്തിലുള്ള തൃപ്തിതന്നെയാണെന്ന് സ്മിരപ്പടുത്തൽ നമുക്ക് നിർബന്ധമാണ്.

എന്നാലത് കൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത് അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രതിഫലമാണെന്ന് വിശദീകരിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. അവരോട് മുമ്പ് സൂചിപ്പിച്ച മറുപടിതന്നെയാണ് നമുക്ക് പറയുവാനുള്ളത്.

ആറു, അല്ലാഹുവിന്റെ സ്നേഹം: (المحبة)

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ (سورة المائدة 54).

“പിന്നീട് അല്ലാഹു ഇഷ്ടപ്പെടുകയും അല്ലാഹുവിനെ ഇഷ്ടപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു ജനതയെ അവൻ കൊണ്ടുവരുന്നതാണ്” (മാഇദ: 54).

പ്രവാചകൻ(സ) വൈബർ യുദ്ധദിവസം പറഞ്ഞു:

لَأُعْطِينَ الرَّأْيَةَ عَدَا رَجُلًا يُحِبُّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيُحِبُّهُ اللَّهُ وَرَسُولَهُ (متفق عليه).

“നാളെ, ഞാനീ പതാക അല്ലാഹുവിനേയും അവന്റെ റസൂലിനേയും ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതും അല്ലാഹുവും റസൂലും ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതുമായ ഒരാളെ ഏൽപ്പിക്കുകതന്നെ ചെയ്യും” (മുതഫഖുൻ അലൈഹി).

മേൽ പറഞ്ഞ വിശേഷണത്തേയും അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രതിഫലമാണ് എന്നു പറഞ്ഞ് തള്ളിയവരുണ്ട്. മുമ്പ് പറഞ്ഞ ഖണ്ഡനം തന്നെയാണ് അതിന് നൽകുവാനുള്ളത്.

ഏഴു, അല്ലാഹുവിന്റെ കോപം: (الغضب)

ബോധപൂർവ്വം ഒരു വിശ്വാസിയെ കൊലപ്പെടുത്തിയവരുടെ കാര്യത്തിൽ അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَعَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعْنَهُ (سورة النساء 93).

“അവന്റെ നേരെ അല്ലാഹു കോപിക്കുകയും അവനെ ശപിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു” (നീസാഅ് 93).

നബി(സ) പറഞ്ഞു:

إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ كِتَابًا عِنْدَهُ فَوْقَ الْعَرْشِ إِنَّ رَحْمَتِي تَغْلِبُ غَضَبِي (متفق عليه).

“അല്ലാഹു സിംഹാസനത്തിൽ അവന്റെയടുക്കൽ, എന്റെ കാര്യവും കോപത്തെ അതിജയിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന് ഒരു രേഖ എഴുതിവെച്ചിരിക്കുന്നു.” (മുതഹബുൻ അലൈഹി).

മേൽ പറഞ്ഞ കോപത്തെ ശിക്ഷയാണ് എന്ന് പറഞ്ഞ് തള്ളിയ വരുണ്ട്. അവരോട് മുമ്പ്പറഞ്ഞ മറുപടിക്ക് പുറമെ താഴെ പറയുന്ന മറ്റൊരു ഖണ്ഡനവും കൂടിയുണ്ട് നമുക്ക്: അല്ലാഹു കോപത്തേയും ശിക്ഷയേയും വേറെവേറെത്തന്നെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട് “അവർ നമ്മെ കോപിപ്പിച്ചപ്പോൾ നാം അവരെ ശിക്ഷിച്ചു” (സുഖ്റൂഫ് 55).

ഇവിടെ ശിക്ഷ കോപത്തിന്റെ ഫലമായുണ്ടാകുന്നതാണ് എന്ന് വന്നതിൽനിന്ന് കോപം എന്നത് ശിക്ഷയാണ് എന്ന് പറഞ്ഞുകൂടാത്തതാണ്.

എട്ട്, അല്ലാഹുവിന്റെ ദേഷ്യം: (السخط)

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا أَسْخَطَ اللَّهُ (سورة محمد 28).

“അത്, അവർ അല്ലാഹുവിന് ദേഷ്യമുണ്ടാക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ പിന്തുടർന്നതിനാലാണ് ” (മുഹമ്മദ് 28).

പ്രവാചകന്റെ പ്രാർത്ഥനയിൽ നമുക്ക് ഇങ്ങനെ കാണാം:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ (مسلم).

“അല്ലാഹുവേ നിന്റെ തൃപ്തികൊണ്ട് നിന്റെ ദേഷ്യത്തിൽ നിന്നും, നിന്റെ മാപ്പ്കൊണ്ട് നിന്റെ ശിക്ഷയിൽനിന്നും ഞാൻ നിന്നോട് രക്ഷതേടുന്നു” (മുസ്ലിം).

ഇവിടെയും ശിക്ഷയാണുദ്ദേശ്യമെന്ന് പറയുന്നവരുണ്ട് അവരോടും നമുക്ക് പറയാനുള്ളത് മുമ്പ് പറഞ്ഞതുതന്നെയാണ്.

ഒമ്പത്, അല്ലാഹുവിന്റെ വെറുപ്പ് : (الكرهة)

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

ولكن كره الله اتبعائهم (سورة التوبة 46).

“പക്ഷേ, അവരുടെ പുറപ്പാട് അല്ലാഹു വെറുത്തു” (തൗബ:46).

പ്രവാചകൻ(സ) പറഞ്ഞു:

إِنَّ اللَّهَ كَرِهَ لَكُمْ قَيْلَ وَقَالَ وَكَثْرَةُ السُّؤَالِ وَإِضَاعَةَ الْمَالِ (البخاري).

“തീർച്ചയായും അല്ലാഹു വാലയും വീലയും (അടിസ്ഥാനമില്ലാത്ത ആരെങ്കിലും പറഞ്ഞതും പറയപ്പെട്ടതും) അധികരിച്ച ചോദ്യങ്ങളും, ധനം നഷ്ടപ്പെടുത്തുന്നതും നിങ്ങളുടെ മേൽ വെറുത്തിരിക്കുന്നു”. (ബുഖാരി).

ഇവിടെ വ്യക്തമാക്കപ്പെട്ട വെറുപ്പിനെ അകറ്റുകയെന്ന് വ്യാഖ്യാനിച്ചവരുണ്ട്. അവരോടും മുസ്ലിം പറഞ്ഞതായ ഖണ്ഡനം തന്നെയാണ് നമുക്ക് പറയാനുള്ളത്.

പത്തു, അല്ലാഹുവിന്റെ ഇറങ്ങൽ: (التَّزْوِيلُ)

അല്ലാഹുവിന്റെ ഒന്നാം ആകാശത്തിലേക്കുള്ള ഇറങ്ങിവരലും സുന്നത്തുകൊണ്ടും ഇജ്മാഅ് കൊണ്ടും സ്ഥിരപ്പെട്ടതാണ്. നബി(സ) പറഞ്ഞു:

يَنْزِلُ رَبُّنَا إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا حِينَ يَبْقَى ثُلُثُ اللَّيْلِ الْآخِرِ فَيَقُولُ مَنْ يَدْعُونِي فَأَسْتَجِيبُ لَهُ.....(متفق عليه)

“രാത്രിയുടെ മൂന്നിലൊരുഭാഗം ബാക്കി നിൽക്കുന്ന സമയത്ത് നമ്മുടെ റബ്ബ് ഒന്നാനാകാശത്തേക്ക് ഇറങ്ങിവരികയും, ഇപ്രകാരം പറയുകയും ചെയ്യും ‘ആര് എന്നോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നുവോ അവന് ഞാനുത്തരം നൽകുന്നതാണ്’ എന്ന്...” (മുതഫഖുൻ അലൈഹി).

ഇതിനെ അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപ്പന, കാര്യവും, മലക്ക് എന്നൊക്കെ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നവരുണ്ട്. അവക്കെല്ലാം മുസ്ലിം പറഞ്ഞ മറുപടിയോടൊപ്പം ആര് എന്നോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നുവോ അവർക്ക് ഞാനുത്തരം നൽകുമെന്ന വാക്ക് ഒരിക്കലും അവരുടെ വ്യാഖ്യാനപ്രകാരം ന്യായീകരിക്കാൻ കഴിയുന്നതല്ല. എന്ന മറുപടിയിലൂടെയും നമുക്ക് ഖണ്ഡിക്കുവാൻ സാധിക്കും:

പതിനൊന്ന്,

അല്ലാഹുവിന്റെ അത്ഭുതം : (العجب)

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ (سورة الصافات 12)

“പക്ഷേ ഞാനത്ഭൂതപ്പെട്ടു അവരോട്, പരിഹസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.”(സാഫ്ഫാത്ത് 12). ഈ ആയത്ത് عَجَبٌ (അജിബ്തു) എന്ന പാരായണ നിയമപ്രകാരമാണ് മേൽ അർത്ഥം. عَجَبٌ അജിബ്തു എന്നും പാരായണമുണ്ട്.

പ്രവാചക വചനത്തിൽ ഇപ്രകാരം കാണാം:

يَعْجِبُ رَبُّكَ مِنَ الشَّابِّ لَيْسَتْ لَهُ صَبَوَةٌ (أحمد 101/4)

“യാതൊരുവിധ വിനോദങ്ങളിലും ഏർപ്പെടാത്ത യുവാവിനെ സംബന്ധിച്ച് അല്ലാഹു അത്ഭൂതപ്പെടുന്നതാണ്” (അഹമദ്4/151). അത്ഭൂതപ്പെടുക എന്നതുകൊണ്ടുള്ള വിവക്ഷ പ്രതിഫലം നൽകലാണ് എന്ന് വ്യാഖ്യാനിച്ചവരുണ്ട് ഇവിടെയും നേരത്തെ പറഞ്ഞത് തന്നെയാണ് ഖൺഡനമായി പറയാനുള്ളത്.

അത്ഭൂതം രണ്ട് വിധത്തിലുണ്ട്:

ഒന്ന്, അത്ഭൂതപ്പെടുന്നവനിൽ നിന്നും വിവിധകാരണങ്ങളാൽ ഒരുകാര്യം മറഞ്ഞുനിൽക്കുകയും പൈട്ടന് അത് കാണുകയും ചെയ്താൽ അവൻ പരിഭ്രമിക്കുകയും അതൊരുവലിയ കാര്യമായി കാണുകയും അത്ഭൂതപ്പെടുകയും ചെയ്യും. ഇത് അല്ലാഹുവിന് ഉണ്ടാകാൻ പാടില്ലാത്തതാണ്. കാരണം അവന് മറഞ്ഞതായി ഒന്നും തന്നെയില്ല.

മറ്റൊന്ന്, തുല്യതയുള്ളവയുടെ കൂട്ടത്തിൽനിന്നും ഒന്നിനെ പുറത്തെടുക്കുക എന്നുള്ളതാണ്. അതല്ലെങ്കിൽ അത്ഭൂതപ്പെടുന്നവന്റെ അക്കാരുത്തിലുള്ള അനിവാര്യമായും ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ട അറിവ്. ഇതാണ് ഇവിടെ ഉദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നതും സ്ഥിരീകരിക്കുന്നതും.

പന്ത്രണ്ട്, അല്ലാഹുവിന്റെ ചിരി: (الضحك)

നബി വചനത്തിൽ ഇപ്രകാരം കാണാം:

يَضْحَكُ اللَّهُ إِلَى رَجُلَيْنِ يَقْتُلُ أَحَدُهُمَا الْآخَرَ يَدْخُلَانِ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُ هَذَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلُ ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَى الْقَاتِلِ فَيَسْتَشْهَدُ (متفق عليه).

“അല്ലാഹു രണ്ടാളുകളുടെ കാര്യത്തിൽ ചിരിക്കുന്നു.! ഒരാൾ മറ്റൊരാളെ കൊലപ്പെടുത്തുന്നു, രണ്ടാളും സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു!. അതായത് ഒരാൾ അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗ്ഗത്തിൽ യുദ്ധംചെയ്യുകയും കൊല്ലപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. ശേഷം ഘാതകന് അല്ലാഹു പൊറുത്തുകൊടുക്കുകയും അവ

നും രക്തസാക്ഷിത്വം വരിക്കപ്പെടുന്നു. (അങ്ങനെ അവൻ സ്വർഗ്ഗത്തിലെത്തുകയും ചെയ്യുന്നു)” (മുതഫഖുൻ അലൈ ഹി). ഇവിടെയും പ്രതിഫലമാണതുകൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത് എന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്നവരുണ്ട്. നേരത്തെ പറഞ്ഞ മറുപടിതന്നെ നാം ആവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

പതിമൂന്ന്, അല്ലാഹുവിന്റെ സിംഹാസനോപവിഷ്ടനായിരിക്കൽ: (الاستواء على العرش)

الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى (سورة طه 5)

“അല്ലാഹു സിംഹാസനത്തിന്മേൽ ഉപവിഷ്ടനായിരിക്കുന്നു” (താഹ 5). ഇത്പേലെ ഖുർആനിൽ ഏഴു സ്ഥലങ്ങളിൽ കാണാവുന്നതാണ്.

പ്രവാചകൻ(സ) പറഞ്ഞു:

إِنَّ اللَّهَ لَمَّا قَضَى الْخَلْقَ كَتَبَ عِنْدَهُ فَوْقَ الْعَرْشِ أَنْ رَحِمَتِي سَبَقَتْ عَضْبِي (البخاري)

“അല്ലാഹു സൃഷ്ടിച്ച് നിർവ്വഹിച്ച് കഴിഞ്ഞപ്പോൾ തന്റെയടുക്കൽ സിംഹാസനത്തിന്മേൽ ഇപ്രകാരം എഴുതിവെക്കുകയുണ്ടായി. ‘എന്റെ കാരുണ്യം കോപത്തെ മുൻകടന്നതാണ്” (ബുഖാരി).

അബൂദാവൂദ് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത മറ്റൊരു ഹദീസുകൂടി കാണുക:

إِنَّ بَعْضَ مَا بَيْنَ سَمَاءٍ إِلَى سَمَاءٍ إِمَّا وَاحِدَةٌ أَوْ اثْنَتَانِ أَوْ ثَلَاثٌ وَسَبْعُونَ سَنَةً إِلَى أَنْ قَالَ فِي الْعَرْشِ بَيْنَ أَسْفَلِهِ وَأَعْلَاهُ مِثْلَ مَا بَيْنَ سَمَاءٍ إِلَى سَمَاءٍ ثُمَّ اللَّهُ تَعَالَى فَوْقَ ذَلِكَ (أخرجه أيضا الترمذي وابن ماجه).

“രണ്ട് ആകാശങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ദൂരം, അത് ഒന്നോ രണ്ടോ മൂന്നോ ഏതായിരുന്നാലും എഴുപത് കൊല്ലമാണ്. പിന്നീട് അർശിനെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞു: അതിന്റെ അടിമുതൽ മുകൾവരെയുള്ളതും രണ്ട് ആകാശങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള അത്രയാണ്. പിന്നെ അതിന്റെ മുകളിൽ അല്ലാഹുവും” (തുർമുദിയും ഇബ്നുമാജയും ഈ ഹദീസ് ഉദ്ധരിക്കുന്നുണ്ട്). ഇതിൽ ന്യൂനത പറയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ശൈഖ് ഇബ്നുൽ ഖയ്യിം(റ) അബൂദാവീന് വിശ

ദീകരണമെഴുതിയതിൽ അതു നൂ മറുപടിയും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. (തഹ്ദീബ് സുന്നനു അബീദാവൂദ് 7/ 92, 93) .

അതുകൊണ്ട് അല്ലാഹുവിന് അനുയോജ്യമായ നിലയിൽ അവൻ യഥാർത്ഥമായിത്തന്നെ സിംഹാസനത്തിൽ ഉപവിഷ്ടനാണ് എന്ന് നാമും വിശ്വസിക്കൽ നിർബന്ധമാണ്.

ദുർവ്യാഖ്യാനക്കാർ ഇതിനെ ആധിപത്യനായിരിക്കുന്നു എന്ന് അർത്ഥം നൽകി തള്ളിക്കളഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ പറഞ്ഞ പൊതുവായ ഖണ്ഡനത്തിനു പുറമെ, നാലാമതായി അങ്ങനെ ഒരർത്ഥം ഭാഷയിലില്ലായെന്നും, അഞ്ചാമതായി അങ്ങനെ വ്യാഖ്യാനിച്ചാൽ അതോടൊപ്പം സിംഹാസനം അല്ലാഹുവിന്റെ അധീനതയിൽ പെട്ടതല്ല എന്നും പിന്നീട് അവൻ അധികാരമേറ്റെടുത്തു എന്നുമുള്ള ഒരുപാട് പൊള്ളത്തരങ്ങൾ പറയേണ്ടിവരും എന്നും നാം ഖണ്ഡിക്കുകയാണ്.

സിംഹാസനം: സിംഹാസനം എന്നാൽ ഭാഷയിൽ രാജാക്കന്മാരുടെ കട്ടിൽ എന്നാണ് അർത്ഥം.

എന്നാൽ ഇസ്ലാമിന്റെ സാങ്കേതികമായ അർത്ഥം അല്ലാഹു അവനനുയോജ്യമാംവിധം ഉപവിഷ്ടനായ ഉന്നതമായിട്ടുള്ള ഒന്ന് എന്നാണ്. അത് അവന്റെ സൃഷ്ടികൾക്കെല്ലാം മീതെയും അവകളേക്കാളെല്ലാം വലുതാണ്. അല്ലാഹു അതിനെ ഉന്നതമായത് عظيم , മാന്യമായത് كرم , ശ്രേഷ്ഠമായത് مجيد എന്നൊക്കെയാണ് വിശേഷിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്.

الكروسي കുർസിയ്ക്ക് എന്നാൽ അത് العرش സിംഹാസനമല്ല. അർശ് എന്നാൽ അതിന്മേലാണ് അല്ലാഹു ഉപവിഷ്ടനായിട്ടുള്ളത്. കുർസിയ്ക്ക് എന്നാൽ ഇബ്നുഅബ്ബാസ് (റ) ൽനിന്ന് ഇമാം ഹാകിം (റ) തന്റെ മുസ്തദദകിൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുള്ളത് ഇപ്രകാരമാണ്.

الكروسي مَوْضِعُ الْقَدَمَيْنِ ، وَالْعَرْشُ لَا يَقْدَرُ أَحَدٌ قَدْرَهُ (المستدرک للحاكم).

“കുർസിയ്ക്ക് എന്നാൽ രണ്ട് കാൽപാദങ്ങളുടെ സ്ഥാനമാണ് അർശ് അതെങ്ങനെയാണെന്ന് ഒരാൾക്കും കണക്കാക്കാൻ പറ്റാത്തതുമാണ്.” (ഹാകിം മുസ്തദദക്) ഇത് ബുഖാരിയും മുസ്ലിമും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടില്ലെങ്കിലും അവരുടെ നിബന്ധനകൾക്ക് യോജിച്ചതാണ്.

പതിനാല്,

അല്ലാഹുവിന്റെ ഔന്നത്യം : (العلو)

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ (البقرة 255).

“അവൻ ഉന്നതനും മഹാനുമാകുന്നു” (ബഖറ: 255).

നബി(സ) സുജുദിലെ പ്രാർത്ഥനകളിൽ ഇങ്ങനെ പ്രാർത്ഥിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു:

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى (مسلم)

“അത്യുന്നതനായ അല്ലാഹു പരിശുദ്ധനാകുന്നു” (മുസ്ലിം).

ഔന്നത്യമെന്ന വിശേഷണം രണ്ട് വിധമുണ്ട്:

ഒന്ന്, അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങൾ എല്ലാവിധേനയും ഉന്നതമായവയാണ്, അവ യാതൊരുവിധ ന്യൂനതകളുമില്ലാത്തവയുമാണ്. ഇതിനെ സംബന്ധിച്ച് തെളിവുകൾ സഹിതം മുസ്ലിം വിവരിച്ചിട്ടുള്ളവയാണ്.

മറെറൊന്ന്, അല്ലാഹു ദാതിയായി (അവന്റെ അസ്തിത്വം) എല്ലാ എല്ലാ സൃഷ്ടികളേക്കാളും മീതെയാണ് എന്നുള്ളതാണ്; ഇക്കാര്യവും തെളിവുകൾ സഹിതം മുസ്ലിം സൂചിപ്പിച്ചതാണെങ്കിലും താഴെപറയുന്ന തെളിവുകൾ കൂടി ചേർത്തു മനസ്സിലാക്കുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കും.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ (سورة الملك 16) .

“ആകാശത്തുള്ളവനെപ്പറ്റി നിങ്ങൾ നിർഭയരായിരിക്കുകയാണോ ?” (മുൽക് 16).

പ്രവാചകൻ(സ) പറഞ്ഞു:

رَبَّنَا اللَّهُ الَّذِي فِي السَّمَاءِ تَقَدَّسَ اسْمُكَ (أبو داود).

“ആകാശത്തുള്ളവനായ അല്ലാഹുവാണ് ഞങ്ങളുടെ രക്ഷകൻ നീന്റെ നാമം വാഴ്ത്തപ്പെടുന്നു.” (അബൂദാവൂദ്). ഈ ഹദീസിന്റെ പരമ്പരയിലുള്ള സിയാദത്തുബ്നു മുഹമ്മദ് എന്ന വ്യക്തിയെപ്പറ്റി ബുഖാരി, മുൻകറൂൽ ഹദീസ് (വെറുക്കപ്പെട്ടവൻ) ആണ് എന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

ഇമാം മുസ്‌ലിം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുള്ള മുആവിയത്തുബ്നു ഹകമിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഹദീസിൽ നബി(സ) അദ്ദേഹത്തിന്റെ കീഴിലുണ്ടായിരുന്ന അടിമപ്പെൺകുട്ടിയോട് ഇങ്ങനെ ചോദിച്ചതായി കാണാം **أَيُّنَ اللَّهِ** (അല്ലാഹു എവിടെയാണ്), അവൾ പറഞ്ഞു: **فِي السَّمَاءِ** (ആകാശത്തിലാണ്) എന്ന്. അന്നേരം നബി(സ) പറഞ്ഞു: **أَغْنَتْهَا فَأَيُّهَا مُؤْمِنَةٌ** (നീയവളെ മോചിപ്പിച്ചെടുക്കുക തീർച്ചയായും അവൾ വിശ്വാസിനിയാണ്). (മുസ്‌ലിം)

[ഇവിടെ സൂചിപ്പിക്കട്ടെ സംഭവം: മുആവിയത്തുബ്നു ഹകം(റ)വിന് ഒരുമസ്ത്രീയുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹമാരികൾ അവളോട് ദേഷ്യപ്പെടുകയും മുഖരണ്ടിക്കുകയും ചെയ്തെങ്കിലും പിന്നീട്തിൽ വേദിക്കുകയും അകാര്യം നബി(സ)യോട് പറയുകയും ചെയ്തു. അന്നേരം നബി(സ) അദ്ദേഹത്തോട് പറഞ്ഞു: നിനക്കവളെ വെട്ടി മോചിപ്പിച്ച് സ്വതന്ത്രയാക്കിക്കൂടെ, അദ്ദേഹം അതിന് തയ്യാറാവട്ടെ അവളെ തന്റെവടക്കം കൊണ്ടുവരാനു പറയുകയും തുടർന്ന് അവളോട് ചില ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിക്കുകയും ചെയ്തു; അതിൽ പെട്ടതായിരുന്നു ഹദീസിൽ പറയട്ടെ **أَيُّنَ اللَّهِ** (അല്ലാഹു എവിടെയാണ്? അവൾ പറഞ്ഞു: **فِي السَّمَاءِ** (ആകാശത്തിലാണ്). പിന്നീട് ചോദിച്ചു: **مِنْ أَنَا** (ഞാൻ ആരാൻ) ? അവൾ പറഞ്ഞു: **أَلَيْتَ رَسُولَ اللَّهِ** (നീങ്ങൾ അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലാണ്) . അന്നേരം നബി(സ) അവളുടെ വഴിമാനനാവ മുആവിയയോട് പറഞ്ഞു **أَغْنَتْهَا فَأَيُّهَا مُؤْمِنَةٌ** (അവളെ മോചിപ്പിച്ചെടുക്ക് അവൾ മുഅ്മിനരതാണ്. വിവർത്തനം |

നബി(സ) ഇംറാനുബ്നു ഹുസൈനിന്റെ പിതാവ് ഹുസൈനുബ്നു ഉബൈദുൽ ഖുസായ്യായുടെ ഇസ്‌ലാംമതാശ്ശേഷണ സമയം പറഞ്ഞു: **(أَتْرَكَ السَّيِّئَةَ وَأَعْبَدَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ)** (ആറെണ്ണം ഒഴിവാക്കിയേക്കുക, ആകാശത്തിലുള്ള ഒരുവനെ ആരാധിക്കുകയും

ചെയ്യുക). ഇവിടെ ഗ്രന്ഥകാരൻ സൂചിപ്പിച്ചതും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇസ്‌ലാംമതാശ്ലേഷണ സമയം ഇതല്ലാതെ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതായി ഇബ്നുഖുസൈമയിൽനിന്ന് അൽ ഇസാബ: എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറയപ്പെട്ട മറുവാക്കുകളും ഒരുകാര്യം പ്രവാചകൻ(സ) അംഗീകരിച്ചതായി വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്. അത് അദ്ദേഹത്തോട് നബി(സ) ചോദിച്ചു, നീയിപ്പോൾ എന്തിനെയാണ് ആരാധിക്കുന്നത് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു:

(سِنَّةٌ فِي الْأَرْضِ وَوَاحِدًا فِي السَّمَاءِ)

(ആറെണ്ണം ഭൂമിയിലും ഒരെണ്ണം ആകാശത്തുള്ളതും). (ഈ വാചകത്തിലെ ഒരെണ്ണം ആകാശത്തുള്ളത് എന്നത് നബി(സ) അംഗീകരിച്ചു എന്നുസാരം.

അല്ലാഹുവിന്റെ ഔന്നത്യവും അവൻ ആകാശത്തിലാണെന്ന കാര്യവും മുൻകഴിഞ്ഞ സലഹുകളെല്ലാം അംഗീകരിക്കുകയും അല്ലാഹുവിന് സ്മിരപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ളതിനാൽ നാമും അതങ്ങനെത്തന്നെ അംഗീകരിക്കൽ നിർബന്ധമാണ്.

എന്നാൽ അല്ലാഹുവിന്റെ അസ്തിത്വം ആകാശത്താണ് എന്നതിനെ നിരാകരിച്ചവർ അല്ലാഹുവിന്റെ അധികാരവും ആദിപത്യവും ആകാശത്താണെന്ന് ദുർവ്യാഖ്യാനം ചെയ്യുകയാണ് ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. അത്തരക്കാർക്കുള്ള ഖൺഡനമായി മുസ്‌പൊതുവായി പറഞ്ഞതിന്നു പുറമെ അല്ലാഹുവിന്റെ ആദിപത്യം ആകാശത്തും ഭൂമിയിലുമുണ്ട് എന്ന് നാലാമതായും, അത് പരിപൂർണ്ണതയുടെ വിശേഷണമാണ് എന്നത് ബുദ്ധി അംഗീകരിക്കുന്ന കാര്യമാണ് എന്ന് അഞ്ചാമതായും, അല്ലാഹു ആകാശത്താണ് എന്നത് സൂഷ്ടികളിൽ പ്രകൃത്യാ ഊട്ടപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണ് എന്നത് ആറാമത്തെ ഖൺഡനമായും നാം നിരത്തുകയാണ്.

അല്ലാഹു ആകാശത്തിലാണെന്നതിന്റെ അർത്ഥം

അല്ലാഹു ആകാശത്തിലാണ് എന്നതിന്റെ വിവക്ഷ, അവൻ ആകാശത്തിന്മേലാണ് എന്നാണ്. അപ്പോൾ ഇവിടെ പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ട فِي (ഫീ) അഥവാ ഇൽ എന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം عَلَى (അലാ) എന്ന് വ്യാപകമായ അർത്ഥത്തിലാണ്. അതല്ലാതെ അല്ലാഹുവിനെ പരിമിത സ്മലവുമായി ബന്ധിക്കാനുള്ളതല്ല. അതല്ലെങ്കിൽ അവൻ ഉന്നതിയിലാണ് എന്നുമാവാം. അപ്പോൾ

السما സമാഅ് (ആകാശം) എന്നത് കൊണ്ടുള്ള വിവക്ഷ ഉന്നതി എന്നാണ്. അല്ലാതെ നാം കാണുന്ന ആശാശമല്ല.

കുറിപ്പ്: ബഹുവന്ദ്യരായ ഗ്രന്ഥകാരൻ - അല്ലാഹു അദ്ദേഹത്തിന് കരുണചൊരിയട്ടെ - പ്രാവാചകന്മാരും സ്വഹാബികളുടേയും അടയാളം എന്നനിലക്ക്, അവർ അവരുടെ ആരാധ്യൻ ആകാശത്താണ് എന്ന് വാദിക്കുന്നതോടൊപ്പം ഭൂമിയിൽ സുജൂദ് ചെയ്യുന്നവരാണ്. എന്ന് പൂർവ്വീകരുടെ ചില ഗ്രന്ഥങ്ങളെ ഉദ്ധരിച്ച് പറയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്; എന്നാൽ അത് ശരിയല്ല അതിന് യാതൊരു രേഖയുമില്ല. അല്ലാഹുവിന്റെ ഔന്നത്യത്തിലുള്ള വിശ്വാസവും അവന് ചെയ്യുന്ന സുജൂദും ഈ സമുദായത്തിനുള്ള സവിശേഷതയുമല്ല. അവർക്കുള്ള സവിശേഷതയായി പറയാൻ പറ്റാത്ത ഒരുകാര്യം അവരുടെ അടയാളമാക്കലും ശരിയല്ല. ഈ വിഷയത്തിൽ പറയപ്പെട്ട ഉദ്ധരണിയാകട്ടെ അതവരെ പുകഴ്ത്തലുമാകുന്നില്ല. ഇത്തരത്തിലുള്ള വാദങ്ങളിലധികവും സംശയങ്ങളുണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നവയുമാണ്.

ഇമാം മാലിക് ബ്നു അനസ് (റ) ന്റെ മറുപടി:

ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പിതാവല്ല സ്വഹാബിയായ അനസ്ബ്നു മാലിക് എന്നത് പ്രത്യേകം അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണ്. ഇവിടെ പറയപ്പെടുന്ന മാലിക് വേറെയാണ്. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പിതാമഹൻ താബിളുകളിൽ പ്രമുഖനാണ്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിതാവകട്ടെ സ്വഹാബികളിൽ പെട്ട വ്യക്തിയുമാണ്. ഇദ്ദേഹം ഹിജ്റ: 93 ൽ മദീനയിൽ ജനിക്കുകയും 179 ൽ മദീനയിൽ തന്നെ മരണപ്പെടുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ള വ്യക്തിയാണ്. താബിളത്താബിളുകളുടെ കാലക്കാരനാണ് ഇദ്ദേഹം.

മാലിക് (റ)യോട് ചോദിക്കപ്പെട്ടു: അല്ലയോ അബൂ അബ്ദുറഹ്മാൻ, الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى (അല്ലാഹു സിംഹാസനത്തിൽ ഉപവിഷ്ടനാണ്) എങ്ങനെയാണ് ഉപവിഷ്ടനായിരിക്കുന്നത്. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: الْإِسْتِوَاءُ غَيْرُ مَجْهُولٍ (ഉപവിഷ്ടനാണ് എന്നത് അറിയപ്പെടാത്തതല്ല) അതായത് ആശയം അറിയപ്പെട്ടതാണ്. അതായത് ഔന്നത്യവും സ്ഥായിഭാവവും. الْوَكَيْفُ غَيْرُ مَعْقُولٍ (അതിന്റെ രൂപം നമുക്കജ്ഞാതമാണ്)

അതായത് എങ്ങനെയാണ് ഉപവിഷ്ടനായിരിക്കുന്നത് എന്നത് മനുഷ്യബുദ്ധിക്ക് എത്തിപ്പിടിക്കാൻ കഴിയാത്തതാണ്. അല്ലാഹു, അവന്റെ വിശേഷണങ്ങൾ ബുദ്ധിക്ക് കണ്ടെത്താവുന്നതിലും എത്രയോ ഉന്നതവും മഹത്വമേറിയതുമാണ്. وَالْإِيمَانُ بِهِ وَاجِبٌ (അതിൽ വിശ്വസിക്കൽ നിർബന്ധവുമാണ്). അതായത് ഉപവിഷ്ടനാണ് എന്ന് ഖുർആനിലും സുന്നത്തിലും വന്നിട്ടുള്ളത്. وَالسُّؤَالُ عَنْهُ بِذَعَةٍ (അതിനെക്കുറിച്ച് ചോദിക്കൽ ബിദ്അത്താണ്) അതായത് അതിന്റെ രൂപം എങ്ങനെയെന്ന് ചോദിക്കൽ നബിയുടേയോ സ്വഹാബികളുടേയോ കാലത്ത് ഇല്ലാത്തതാണ്. പിന്നെ ചോദിച്ച വ്യക്തിയെ ജനങ്ങളുടെ വിശ്വാസത്തിൽ കുഴപ്പമുണ്ടാക്കുമെന്ന ഭയം കാരണത്താൽ പള്ളിയിൽ നിന്നും പുറത്താക്കുവാൻ കൽപ്പിക്കപ്പെട്ടു. തനിക്കൊരു ശിക്ഷയെന്ന നിലക്ക് വിജ്ഞാന സദസ്സുകളിൽ പങ്കെടുക്കുന്നത് വിലക്കുകയും ചെയ്തു.

പതിനഞ്ച്,

അല്ലാഹുവിന്റെ സംസാരം: (الكلام)

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا (سورة النساء 164).

“അല്ലാഹു മൂസയോട് സംസാരിക്കുകയും ചെയ്തു” (നിസാ അ 164).

مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ (سورة البقرة 253).

“അല്ലാഹു (നേരിൽ) സംസാരിച്ചിട്ടുള്ളവർ അവരിലുണ്ട്” (ബഖറ: 253).

നബി(സ) പറഞ്ഞു:

إِذَا أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يُوحِيَ بِأَمْرِهِ تَكَلَّمَ بِالْوَحْيِ (ابن خزيمة وان جرير وابن أبي حاتم).

“അല്ലാഹു തന്റെ കൽപ്പന ബോധനം നൽകാൻ ഉദ്ദേശിച്ചാൽ അവൻ വഹ്യാമായി സംസാരിക്കും” (ഇബ്നു ഖുസൈമ: ഇബ്നു ജരീർ, ഇബ്നു അബീ ഹാതിം).

അല്ലാഹുവിന്റെ സംസാരം അത് അവൻ അനുയോജ്യമായ വിധത്തിലും യഥാർത്ഥത്തിലുള്ളതും തന്നെയാണ്. അവന്റെ ഉ

ദേശ്യമനുസരിച്ച് അതിന് അക്ഷരങ്ങളും കേൾക്കപ്പെടുന്ന ശബ്ദവുമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

അത് അവന്റെ ഉദ്ദേശ്യമനുസരിച്ചാണ് എന്നതിനുള്ള തെളിവാണ് താഴെ പറയുന്ന ആയത്:

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَىٰ لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ (سورة الأعراف 143).

“നമ്മുടെ നിശ്ചിതസമയത്തിന് മൂസ വരികയും നമ്മുടെ രക്ഷിതാവ് അദ്ദേഹത്തോട് സംസാരിക്കുകയും ചെയ്തപ്പോൾ ” (അഅ്റാഫ് 143).

ഇവിടെ സംസാരമുണ്ടായിട്ടുള്ളത് മൂസയുടെ വരവിന് ശേഷമാണ് എന്നത് അല്ലാഹുവിന്റെ ഉദ്ദേശ്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണ്.

അപ്രകാരം തന്നെ ഇനിപറയുന്ന ആയത് അക്ഷരങ്ങളാണ് അതോടൊപ്പം അത് അല്ലാഹുവിന്റെ കലാം സംസാരവുമാണ് يَا مُوسَىٰ إِنِّي أَنَا رَبُّكَ (سورة طه 11, 12).

“ഓ, മൂസാ തീർച്ചയായും നാം താങ്കളുടെ രക്ഷിതാവാണ്” (ത്യാഹ: 11, 12).

അല്ലാഹുവിന്റെ സംസാരത്തിന് ശബ്ദമുണ്ടായിരിക്കും എന്നതിന് അല്ലാഹുവിന്റെ വചനംതന്നെ തെളിവാണ്:

وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا (سورة مريم 52).

“പർവ്വതത്തിന്റെ വലതുഭാഗത്ത് നിന്ന് നാം അദ്ദേഹത്തെ വിളിക്കുകയും, രഹസ്യസംഭാഷണത്തിനായി നാം അദ്ദേഹത്തിന് സാമീപ്യം നൽകുകയും ചെയ്തു” (മറിയം 52). വിളിക്കലും സംഭാഷണവും ശബ്ദം കൂടാതെ കഴിയുകയില്ല എന്നത് വാസ്തവവുമാണ്.

നബി(സ) പറഞ്ഞതായി അബ്ദുല്ലാഹുബ്നു ഉനൈസിൽ നിന്നും ഇപ്രകാരം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നു:

يَحْتَسِرُ اللَّهُ الْخَلْقَ فَيُنَادِيهِمْ بِصَوْتٍ يَسْمَعُهُ مِنْ بَعْدِ كَمَا يَسْمَعُهُ مِنْ قُرْبٍ: أَنَا الْمَلِكُ أَنَا الدَّيَّانُ (البخاري تعليقا).

“അല്ലാഹു സൃഷ്ടികളെയെല്ലാം ഒരുമിച്ചുകൂട്ടിയ ശേഷം അകലെ നിന്നു അടുത്തുനിന്നെന്ന പോലെ കേൾക്കാൻ കഴിയുന്ന ശബ്ദത്തിൽ അവൻ വിളിച്ചുപറയും ‘ഞാനാണ് രാജാധികാരി. ഞാനാണ് വിധികർത്താവ്’എന്ന്” (ബുഖാരി, പരമ്പര കൂടാ

തെ ഉദ്ധരിച്ചത്). ഫത്ഹുൽബാരിയിൽ പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥകർത്താവ് പറയുന്നു, ഇത് (ബുഖാരി തന്റെ) അദബുൽ മുഹ്റദിൽ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്, അപ്രകാരംതന്നെ അഹ്മദും അബൂയഅ്ലയും (റ) അവരുടെ മുസ്നദുകളിലും ഇത് മററു രണ്ട് വഴികളിലൂടെയായി ഉദ്ധരിക്കുന്നുണ്ട്.

അല്ലാഹുവിന്റെ സംസാരം പഴയതും പുതിയതുമുണ്ട്. പഴയത് കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് അല്ലാഹു പണ്ട് മുതലേതന്നെ സംസാരമുള്ളവനാണ്. അത് മുമ്പ് ഇല്ലാതിരുന്നതും ശേഷം പിന്നീട് ഉണ്ടായതുമല്ല എന്നർത്ഥം. എന്നാൽ പുതിയതാണ് എന്നതുകൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത് അവന്റെ സംസാരം തന്റെ ഉദ്ദേശത്തിനനുസരിച്ച് ഉദ്ദേശിക്കുന്ന സമയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടും ഉണ്ടാകുന്നു എന്നതാണ്.

അല്ലാഹുവിന്റെ സംസാര വിഷയത്തിൽ അഹ്ലുസ്സുന്നത്തുമായി വിചോദിക്കുന്നവർ

ഈ വിഷയത്തിൽ അഹ്ലുസ്സുന്നത്തുമായി വിചോദിക്കുന്നവർ നിരവധിയുണ്ട് അവയിൽനിന്നും രണ്ട് കക്ഷികളെ മാത്രം നാം ഇവിടെ എടുത്തു പറയുകയാണ്.

ഒന്ന്, ജഹ്മികൾ: ഇക്കൂട്ടരുടെ വാദം സംസാരം അതൊരിക്കലും അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണമാണെന്ന് പറഞ്ഞുകൂട. അത് അല്ലാഹുവിന്റെ മഖ്ലൂഖുകളിൽ (സൃഷ്ടികളിൽ) ഒന്നാണ്. അതല്ലാഹു വായുവിൽ (അന്തരീക്ഷത്തിൽ) സൃഷ്ടിക്കുന്നു. അതല്ലെങ്കിൽ എവിടെയാണോ കേൾക്കപ്പെടുന്നത് അവിടെ അവൻ സൃഷ്ടിക്കുന്നു. അതവന്റെ സൃഷ്ടി വൈഭവത്തിലാണ് ചേർക്കപ്പെടുന്നത്. അതല്ലെങ്കിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ ഒട്ടകം, അല്ലാഹുവിന്റെ ഭവനം എന്നതുപോലെ അവന്റെ മഹത്വത്തിലേക്ക് ചേർക്കപ്പെടുന്നതിലാണതും ഉൾപ്പെടുക!

നാമതിനെ താഴെ പറയുന്നപ്രകാരം ഖൺഡിക്കുന്നു:

- 1, അത് പൂർവ്വീകർ ഐക്യകൺറേന പറഞ്ഞതിന് എതിരാണ്.
- 2, അതിനോട് ബുദ്ധിക്ക് യോജിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല. കാരണം സംസാരം സംസാരിക്കുന്നവന്റെ ഒരു വിശേഷണമാണ് അല്ലാതെ അതൊരിക്കലും സംസാരിക്കുന്നവനിൽനിന്നും വേർപെട്ട് സൊന്തമായി നിലനിൽക്കുന്ന ഒന്നല്ല.

3, اِنِّي اَنَا اللهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاعْبُدْنِي “തീർച്ചയായും ഞാനാണ് അല്ലാഹു. ഞാനല്ലാതെ ഒരാറാധ്യന്തുമില്ല, അതുകൊണ്ട് നീ എന്നെയാരാധിക്കുക.” (ത്വാഹ: 14) എന്ന് മുസാനബി (അ) അല്ലാഹുവിൽ നിന്നും കേട്ടു.

ഇത് അല്ലാഹുവല്ലാതെ മറ്റൊരെങ്കിലും പറഞ്ഞതായിരിക്കൽ അസംഭവ്യമായ കാര്യമാണ്.

രണ്ട്, അശ്അരികൾ: ഇവർ പറയുന്നത് അല്ലാഹുവിന്റെ സംസാരം എന്നത് അല്ലാഹുവിന്റെ മനസ്സിൽ നിലനിൽക്കുന്ന ഒരു ആശയം മാത്രമാണ്. അതിന് അല്ലാഹുവിന്റെ ഉദ്ദേശവുമായി യാതൊരു ബന്ധവുമില്ല. എന്നാൽ കേൾക്കപ്പെടുന്ന ശബ്ദവും അക്ഷരങ്ങളും അല്ലാഹുവിൽനിന്നുള്ള ആശയത്തെ പ്രകടിപ്പിക്കാനുള്ള ഒരു മാധ്യമം മാത്രമാണ്.

താഴെപറയും വിധം നാമതിനെ ഖൺഡിക്കുന്നു:

1, മുൻഗാമികളുടെ ഏകകണ്ഠമായ അഭിപ്രായത്തിന് എതിരായ വാദമാണത്.

2, അത് തെളിവുകൾക്ക് എതിരാണ്. കാരണം അല്ലാഹുവിന്റെ സംസാരമാണ് നാം കേൾക്കുന്നത്. അതിന്റെ ശബ്ദം മാത്രം അല്ലാതെ അവന്റെ മനസ്സിലുള്ള ആശയത്തെ നാം കേൾക്കുന്നില്ല.

3, അത് നാം സ്വീകരിക്കുന്നതിന് എതിരാണ്. കാരണം സംസാരിക്കുന്നവൻ ഉച്ചരിക്കുന്ന പദങ്ങളാണ് നാം സ്വീകരിക്കുന്നത് അല്ലാതെ സംസാരിക്കുന്നവൻ തന്റെ മനസ്സിൽ മറച്ചുവെക്കുന്ന ആശയമല്ല.

ഗ്രന്ഥകാരന്റെ സംസാരത്തെ സംബന്ധിച്ച സംസാരത്തിനൊരു അടിക്കുറിപ്പ്

അദ്ദേഹത്തിന്റെ : **مُكَلِّمٌ بِكَلَامٍ قَدِيمٍ** (അവൻ പണ്ടേയുള്ളത് സംസാരിക്കുന്നവനാണ്.). എന്ന വാക്ക്, അതായത് അവൻ അല്ലാഹു പണ്ടേയുള്ള സംസാരം പുതിയ സന്ദർഭവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സംസാരിക്കുന്നവനാണ്. ഈ ഒരർത്ഥം മാത്രമാണ് അഹ്ലുസ്സുന്നത്തി വൽ ജമാഅത്തിന്റെ ആശയമായി പറയാൻ സാധ്യമാവുക. ബാഹ്യാർത്ഥത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കുകളിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ സംസാരം പഴയതും പുതിയതുമാണ് എന്ന് കാണുന്നുണ്ടെങ്കിലും അത്കൊണ്ടുള്ള ഉദ്ദേശ്യം മേൽ പറയപ്പെട്ടതാണ്.

മുസ (അ) യാതൊരു മാധ്യമവും കൂടാതെ അല്ലാഹുവിന്റെ വാക്ക് കേട്ടു എന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞത്: അല്ലാഹുവിന്റെ താഴെ പറയുന്ന വചനത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചാണ്.

وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى (سورة طه 13).

“താങ്കളെ നാം തിരഞ്ഞെടുത്തിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് ബോധനം നൽകപ്പെടുന്നത് ശ്രദ്ധിച്ചുകേൾക്കുക.” (താഹ 13).

ജിബ്രീൽ കേട്ടു എന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്ക് കൊണ്ടുള്ള ഉദ്ദേശ്യം ഇപ്രകാരമാണ്:

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ (سورة النحل 102)

“പറയുക പരിശുദ്ധാത്മാവ് നിന്റെ രക്ഷിതാവിൽനിന്ന് അത് ഇറക്കിയിരിക്കുന്നു” (നഹ്ൽ 102).

അപ്രകാരംതന്നെ തന്റെ ദൂതന്മാരിൽനിന്നും മലക്കുകളിൽനിന്നും ചിലർക്കവൻ അനുവാദം നൽകിയിരിക്കുന്നു എന്നതിൽ മലക്കുകൾ എന്നത് കൊണ്ടുള്ള ഉദ്ദേശ്യം നബി(സ) പറഞ്ഞു:

وَلَكِنَّ رَبَّنَا إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا سَبَّحَ حَمَلَةَ الْعَرْشِ ثُمَّ يَسْبِحُ أَهْلَ السَّمَاءِ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ حَتَّىٰ يَبْلُغَ التَّسْبِيحَ أَهْلَ السَّمَاءِ الدُّنْيَا فَيَقُولُ الَّذِينَ يَلُونَ حَمَلَةَ الْعَرْشِ لِحَمَلَةِ الْعَرْشِ .. مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ.. (سورة سبأ 23) فَيُخْبِرُونَهُمْ (رواه مسلم).

“എന്നാൽ നമ്മുടെ രക്ഷിതാവ് ഒരുകാര്യം തീരുമാനിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ സിംഹാസന വാഹകർ (മലക്കുകൾ) തസ്ബീഹ് (കീർത്തനങ്ങൾ) ചൊല്ലും, പിന്നീട് അവർക്കടുത്തുള്ള ആകാശത്തുള്ളവരും തസ്ബീഹ്ചൊല്ലും, അങ്ങനെ ഒന്നാം ആകാശത്തുള്ളവർ വരെ അതെത്തും. അപ്പോൾ സിംഹാസന വാഹകർക്കടുത്തുള്ളവർ സിംഹാസന വാഹകരോട് ചോദിക്കും ‘എന്താണ് നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവ് പറഞ്ഞത്’ (സബഅ് 23) എന്ന്, അപ്പോളവർ അവർക്ക് അത് പറഞ്ഞുകൊടുക്കുന്നതാണ്” (മുസ്ലിം).

എന്നാൽ ദൂതന്മാർ എന്നതിൽ, അല്ലാഹു മുഹമ്മദ്നബി(സ)യോട് ആകാശാരോഹണ രാത്രിയിൽ സംസാരിച്ചുകാര്യം സ്ഥിരപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതുമാണ്.

അല്ലാഹു വിശ്വാസികളോടും വിശ്വാസിനികളോടും സംസാരിക്കുന്നതാണ്. അബൂസഹൂദിൻ ഖുദ്ദീസി(റ) രുബിൻ, നബി(സ) പറഞ്ഞു:

يَقُولُ اللهُ لِأَهْلِ الْجَنَّةِ يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ قِيُولُونَ لِي يَا رَبَّنَا وَسَعْدِيكَ (متفق عليه)

“അല്ലാഹു സ്വർഗ്ഗക്കാരോട്, അല്ലയോ സ്വർഗ്ഗവാസികളേ എന്ന് വിളിക്കും, അന്നേരം അവർ നാമാ ഞങ്ങളിതാ വിളിക്കേട്ടിരിക്കുന്നു; ഞങ്ങൾ സന്നദ്ധരായിരിക്കുന്നു എന്ന് പറയും” (മുതഫഖുൻ അലൈഹി).

അവൻ അവർക്കനുവാദം കൊടുക്കുകയും അവരപ്പോൾ അവനെ സന്ദർശിക്കുന്നതുമായിരിക്കും. അബൂഹുദൈറ(റ) രുബിൻ, നബി(സ) പറഞ്ഞു:

إِنَّ أَهْلَ الْجَنَّةِ إِذَا دَخَلُوا فِيهَا تَزَلُّوا بِفَضْلِ أَعْمَالِهِمْ ثُمَّ يُؤَدَّنُ لَهُمْ فِي مَقْدَارِ يَوْمِ الْجُمُعَةِ مِنْ الدُّنْيَا فَيُزَوَّرُونَ رَبَّهُمْ ... (ابن ماجه ، والترمذي وقال غريب وضعفه الألباني).

“സ്വർഗ്ഗക്കാർ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ അവരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ശ്രേഷ്ഠതയനുസരിച്ച് അവർ സ്വീകരിക്കപ്പെടുന്നതാണ്. പിന്നീടവർക്ക് ദുനിയായിലെ വെള്ളിയാഴ്ചയുടെ കണക്കിൽ അനുവാദം നൽകപ്പെടുന്നതായിരിക്കും, അപ്പോളവർ തങ്ങളുടെ നാമനെ സന്ദർശിക്കുന്നതായിരിക്കും” (ഇബ്നുമാജ: , തുർമുദി അദ്ദേഹമിത് ഗരീബ് (ന്യൂനതയുള്ളത്) ആയിട്ടാണ് രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. അൽബാനി(റ) ഇതിനെ ദുർബ്ബല ഹദീസായിട്ടാണ് കണ്ടിട്ടുള്ളത്).

അപ്രകാരം, അല്ലാഹു വഹ്യായി സംസാരിച്ചാൽ അതിന്റെ ശബ്ദം വാനലോകത്തുള്ളവർ കേൾക്കുമെന്ന ഇബ്നു മസ്ഊദ് നബി(സ)യിൽനിന്ന് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നതായി പറഞ്ഞത്: അവർ മാത്രമാണ്, മേൽപറയപ്പെട്ട പദം എനിക്ക് കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. എന്നാൽ ഇബ്നുഖുസൈമ: തന്റെ കിതാബുത്തൗഹീദിൽ പരമ്പരയോടുകൂടി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് ‘വാനലോകക്കാർ ആകാശത്തിന് മുഴക്കം കേൾക്കും’ എന്നാണ്. എന്നാൽ മുകളിൽ പറഞ്ഞതായ പദത്തോടുകൂടിയുള്ളത് നവാസുബ്നു സഅ്ദിൽ നിന്നും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന ഹദീസാണ്. അതിങ്ങനെയാണ്.

إِذَا أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يُوحِيَ بِأَمْرِهِ تَكَلَّمَ بِالْوَحْيِ، فَإِذَا تَكَلَّمَ أَخَذَتْ السَّمَوَاتُ مِنْهُ رَجْفَةً، أَوْ قَالَ رَعْدَةً شَدِيدَةً مِنْ خَوْفِ اللَّهِ، فَإِذَا سَمِعَ ذَلِكَ أَهْلَ السَّمَوَاتِ صَعِقُوا... (رواه ابن خزيمة وابن أبي حاتم)

“അല്ലാഹു ഒരുകാര്യം വഹ്യാമായി അറിയിക്കാൻ ഉദ്ദേശിച്ചാൽ അവൻ അത് വഹ്യാമായി സംസാരിക്കും, അവൻ സംസാരിച്ചാൽ ആകാശം കിടിലംകൊള്ളുന്നതായിരിക്കും അതല്ലെങ്കിൽ അല്ലാഹുവിനെ പേടിച്ച് വിറകൊള്ളുന്നതായിരിക്കും എന്നാണ് പറഞ്ഞത്. വാനലോകത്തുള്ളവർ അത് കേൾക്കുമ്പോൾ ബോധരഹിതരാവുകയും ചെയ്യും” (ഇബ്നുഖുസൈമ, ഇബ്നു അബീ ഹാതിം).

(മേൽ പറഞ്ഞതായ, ഗ്രന്ഥകാരന്റെ സംസാരത്തിനൊരു അടികുറിപ്പ് എന്ന അധ്യായത്തിൽ സൂചനയായി പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങൾ ഗ്രന്ഥകാരൻ പറഞ്ഞതായി ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടില്ല. എന്നോ അവ്യക്തതയുള്ളതായിട്ടാണ് മനസ്സിലാകുന്നത്. വിവർത്തനത്തിൽ വന്നിട്ടുള്ള അവ്യക്തതയല്ല എന്ന കാര്യം വായനക്കാർ പ്രത്യേകം മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്; വിവർത്തകൻ).

ഖുർആനിനെ സംബന്ധിച്ച സംസാരം

ഖുർആൻ അല്ലാഹുവിന്റെ കലാം (സംസാര) മാണ്. അത് അവന്റെ സൃഷ്ടിയല്ല, അത് അവനിൽനിന്നും ഇറക്കപ്പെട്ടതാണ്, അവനിൽനിന്നു തുടങ്ങി അവനിലേക്ക് തന്നെ മടങ്ങുകയും ചെയ്യും. അതിന്റെ പദങ്ങളും ആശയവും അല്ലാഹുവിൽനിന്നുള്ളത് തന്നെയാണ്. അത് അല്ലാഹുവിന്റെ സംസാരമാണ് എന്നതിന്റെ തെളിവാണ് താഴെ പറയുന്ന വചനം:

وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجْرَهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلَامَ اللَّهِ (سورة التوبة 6).

“ബഹുദൈവ വിശ്വാസികളിൽ വല്ലവനും നിന്റെയടുക്കൽ അഭയം തേടിവന്നാൽ അല്ലാഹുവിന്റെ വചനം അവൻ കേട്ടു ഗ്രഹിക്കാൻവേണ്ടി അവന് അഭയം നൽകുക”. (തൗബ: 6). അതായത് ഖുർആൻ.

അത് ഇറക്കപ്പെട്ടതാണെന്നതിനുള്ള തെളിവാണ്:

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ (سورة الفرقان ١)

“തന്റെ ദാസന് സത്യം സത്യം വിവേചനപ്രമാണം (ഖുർആൻ) ഇറക്കിയവൻ അനുഗ്രഹ പൂർണ്ണനാകുന്നു.” (ഖുർഖാൻ 1) . അത് സൃഷ്ടിയല്ല എന്നതിന്റെ തെളിവാണ്:

إِلَهُ الْخَلْقِ وَالْأَمْرِ (سورة لأعراف ٥٤).

“സൃഷ്ടിപ്പും കർപ്പനയും അവനുതന്നെയാണ്” (അഅ്റാഫ് 54) ഇവിടെ കർപ്പന സൃഷ്ടിയല്ല എന്നാണ് വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ ഖുർആൻ അംഗ് കർപ്പനയാണ്താനും അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَكذلك أوحينا إليك روحا من أمر ربنا (سورة الشورى ٥٢).

“അപ്രകാരം തന്നെ നിനക്ക് നാം നമ്മുടെ കർപ്പനയാൽ ജീവസ്സുറ ഒരു സന്ദേശം ബോധനം നൽകിയിരിക്കുന്നു” (ശുറ: 52).

ذلك أمر الله أنزل إليك (سورة الطلاق ٥).

“അതല്ലാഹുവിന്റെ കർപ്പനയാകുന്നു; അവനത് നിങ്ങൾക്ക് അവതരിപ്പിച്ചു തന്നിരിക്കുന്നു.” (തലാഖ്: 5).

അതിനാൽ അല്ലാഹുവിന്റെ കലാം അതവന്റെ സ്വീകൃതങ്ങളിൽ നിന്നുള്ളൊരു സ്വീകൃതത് (വിശേഷണം) ആണ്. അവന്റെ സ്വീകൃതങ്ങളൊന്നുംതന്നെ സൃഷ്ടികളല്ലതാനും.

അത് അവനിൽ നിന്നു തുടങ്ങിയതാണ് എന്നതിന്റെ തെളിവാണ് അത് അവനിലേക്ക് ചേർത്തുപറയുന്നു എന്നുള്ളത്. ഒരു സംസാരം ആദ്യമായി ആരാണോ പറഞ്ഞത് അവനിലേക്കല്ലാതെ അത് ചേർത്തു പറയുകയില്ല.

അത് അവനിലേക്ക്തന്നെ മടങ്ങുമെന്നതിനുള്ള തെളിവാണ്; അവസാനകാലത്ത് ഖുർആൻ മുസ്ഹഫുകളിൽനിന്നും മനുഷ്യ മനസ്സുകളിൽനിന്നും ഉയർത്തപ്പെടുമെന്ന് ചില അഥറുക്കളിൽ (സ്വഹാബി വചനങ്ങളിൽ) വന്നിട്ടുള്ളത്.

ബുർആൻ അക്ഷരങ്ങളും വാക്കുകളുമാണ്

വിശുദ്ധ ബുർആൻ അക്ഷരങ്ങളും വാക്കുകളുമാണ് എന്നതിന് ഗ്രന്ഥകാരൻ -അല്ലാഹു അദ്ദേഹത്തിന് കരുണചെയ്യട്ടെ- താഴെ പറയുന്ന എട്ട് തെളിവുകൾ നിരത്തുന്നു.

1, കാഫിറുകൾ അതിനെ (ബുർആനനെ) കവിത എന്ന് പറഞ്ഞു തള്ളിക്കളഞ്ഞു: വാക്കുകളും അക്ഷരങ്ങളുമുള്ള ഒന്നിനെയാണത്രെ ഇങ്ങനെ വിശേഷിപ്പിക്കാനാവുകയില്ല.

2, അല്ലാഹുവിന്റെ വെല്ലുവിളി: ബുർആനനെ നിഷേധിച്ചവരെ അതുപോലുള്ള ഒന്ന് കൊണ്ടുവരാൻ അല്ലാഹു വെല്ലുവിളിച്ചു. ബുർആൻ അക്ഷരങ്ങളും വാക്കുകളുമുൾക്കൊണ്ടതല്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ മേൽപറഞ്ഞ വെല്ലുവിളി സ്വീകരിക്കാൻ കഴിയാത്തതായിരിക്കും. എന്താണ് എന്ന് കൃത്യമായി അറിയുന്ന ഒരു കാര്യത്തിലല്ലാതെ വെല്ലുവിളി ഉണ്ടായിരിക്കുകയില്ല.

3, ബുർആൻ അവർക്ക് ഓതിടക്കാടുക്കപ്പെടുന്നതാണെന്ന അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രഖ്യാപനം:

وإذا تتلى عليهم آياتنا بينات قال الذين لا يرجون لقاءنا انت بقرآن غير هذا أو بدله (سورة يونس 10).

“നമ്മുടെ സ്പഷ്ടമായ തെളിവുകൾ അവർക്ക് വായിച്ചു കേൾപ്പിക്കപ്പെടുമ്പോൾ, നമ്മെ കണ്ടുമുട്ടുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കാത്തവർ പറയും ‘നീ ഇതല്ലാത്ത ഒരു ബുർആൻ കൊണ്ടുവരികയോ, ഇതിൽ ഭേദഗതി വരുത്തുകയോ ചെയ്യുക’ എന്ന്.” (യൂനുസ് 15). അക്ഷരങ്ങളും വാക്കുകളുമുള്ള ഒന്നല്ലാതെ വായിക്കപ്പെടാനാകില്ല.

4, അത് പൺഡിതന്മാരുടെ മനസ്സിൽ ഹൃദിസ്ഥമാക്കിയും ലൗഹുൽ മഹ്മൂളിൽ (സൂരക്ഷിത ഫലകത്തിൽ) എഴുതപ്പെടും സൂക്ഷിക്കപ്പെടുന്നു, എന്ന അല്ലാഹുവിന്റെ വാക്ക്:

بل هو آيات بينات في صدور الذين أوتوا العلم (سورة العنكبوت 29).

“എന്നാൽ ജ്ഞാനം നൽകപ്പെട്ടവരുടെ ഹൃദയങ്ങളിലത് വ്യക്തമായ ദൃഷ്ടാന്തമാകുന്നു.” (അൻകബൂത് 49).

إنه لقرآن كريم في كتاب مكنون لا يمسه إلا المطهرون (سورة الواقعة 77, 78).

“തീർച്ചയായും ഇത് ആദരണീയമായ ഖുർആൻ തന്നെയാകുന്നു ഭദ്രമായി സൂക്ഷിക്കട്ടെ ഒരുരേഖയിലെത്രെ അത്. പരിശുദ്ധി നൽകപ്പെട്ടവരല്ലാതെ അത് സ്പർശിക്കുകയില്ല” (സൂറത്ത്: വാഖിഅ: 77,78). അക്ഷരങ്ങളും വാക്കുകളുമല്ലാതെ സൂക്ഷിക്കുവാനും എഴുതുവാനും സാധിക്കുകയില്ല.

5, നബി(സ)യുടെ വാക്ക്:

مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ فَأَعْرَبَهُ فَلَهُ بِكُلِّ حَرْفٍ عَشْرٌ حَسَنَاتٍ، وَمَنْ قَرَأَهُ وَلَحَّنَ فِيهِ فَلَهُ بِكُلِّ حَرْفٍ حَسَنَةٌ

“വല്ലവനും നിയമങ്ങൾ ശ്രദ്ധിച്ചുകൊണ്ട് ഖുർആൻ പാരായണം ചെയ്താൽ അവന് ഓരോ അക്ഷരങ്ങൾക്കും പത്ത് പ്രതിഫലം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്, ആരെങ്കിലും അത് (ഖുർആൻ) പാരായണം ചെയ്യുകയും അതിൽ തെറ്റ് സംഭവിച്ചാൽ പോലും ഓരോ അക്ഷരത്തിനും അവന് ഓരോ നന്മയുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.” ഇത് സ്വഹീഹാണ് എന്ന് ഗ്രന്ഥകാരൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഇങ്ങനെ ഒന്ന് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത ആരേയും എനിക്ക് കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

6, അബൂബക്കർ, ഉമർ (റ) എന്നിവരുടെ വാക്കുകൾ:

ഖുർആനിലെ ഏതാനും അക്ഷരങ്ങൾ മനപ്പാഠമാക്കുന്നതിനേക്കാൾ ഞങ്ങൾക്ക് താൽപ്പര്യം അത് തെറ്റുകൂടാതെ അർത്ഥസഹിതം ശ്രദ്ധിക്കുന്നതാണ്.

7, അലി(റ)വിന്റെ വാക്ക്: വല്ലവനും ഖുർആനിലെ ഒരക്ഷരം നിഷേധിച്ചാൽ അവൻ ഖുർആനിനെ മുഴുവൻ നിഷേധിച്ചു.

8, മുസ്ലിംകളുടെ ഏകകണ്ഠമായ അഭിപ്രായം: ഗ്രന്ഥകാരൻ ഉദ്ധരിക്കുന്നത് പോലെ, വല്ലവനും ഖുർആനിൽനിന്നുള്ള ഒരദ്ധ്യായമോ, വചനമോ, പദമോ അക്ഷരമോ നിഷേധിച്ചാൽ അവൻ കാഫിർ (നിഷേധി) ആണെന്ന കാര്യത്തിൽ ഏകാഭിപ്രായമാണുള്ളത്.

ഖുർആനിലെ അദ്ധ്യായങ്ങളുടെ എണ്ണം 114 ആണ്. അവയിൽ 29 അദ്ധ്യായങ്ങൾ കേവല അക്ഷരങ്ങൾകൊണ്ട് ആരംഭിക്കപ്പെട്ടവയുമാണ്.

ബുർആനിലെ വിശേഷണങ്ങൾ

അല്ലാഹു വിശുദ്ധ ബുർആനിന് മഹത്തായ അനേകം വിശേഷണങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. അവയിൽ ചലത് ഗ്രന്ഥകാരൻ എടുത്തുദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്, അവ താഴെ ചേർക്കുന്നു.

1. **كتاب الله المبين** അല്ലാഹുവിന്റെ സുവ്യക്തമായ ഗ്രന്ഥം:
അതായത് അതിലടങ്ങിയിട്ടുള്ളതായ വിധികളും വാർത്തകളുമെല്ലാം സുവ്യക്തമാണ്.
2. **حبل الله المتين** അല്ലാഹുവിന്റെ ബലിഷ്ഠമായ പാശം:
അതായത് അല്ലാഹുവിലേക്കെത്തിച്ചേരുന്നതിനുള്ള കാരണമായും അവന്റെ ഔദാര്യം മുഖേന വിജയം കരസ്ഥമാക്കുവാനും അവൻ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള അതിശക്തമായ കരാർ.
3. **سور محكمات** ഖൺഡിതമായ അദ്ധ്യായങ്ങൾ:
വ്യക്തമായും വേർതിരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള അദ്ധ്യായങ്ങളാണ് അതിലടങ്ങിയിട്ടുള്ളത്. അവ ഓരോന്നും മററുള്ളവകളിൽനിന്ന് വേറിട്ടു നിൽക്കുന്നതും ഖൺഡിതമായതും പരസ്പര വൈരുദ്ധ്യങ്ങളിൽനിന്നും കൂടിക്കലരലുകളിൽനിന്നും കൃത്യമായും സംരക്ഷിക്കപ്പെട്ടവയുമാണ്.
4. **آيات بينات** വ്യക്തമായ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ:
അതായത് അത് അല്ലാഹുവിന്റെ ഏകത്വത്തേയും, അവന്റെ വിശേഷണങ്ങളേയും, അവന്റെ നിയമങ്ങളുടെ മേന്മയേയും സൂചിപ്പിക്കുന്ന പ്രകടമായ അടയാളങ്ങളാകുന്നു.
5. **فيه محكم ومتشابه** സുദൃഢമായതും സദൃശമായതും:
സുദൃഢമായത് എന്നാൽ ആശയം വ്യക്തമായവയും, സദൃശമായവ എന്നാൽ ആശയം അവ്യക്തമായവുമാണ്. എന്നാൽ ഇത് മൂന്നാംനമ്പറായി കൊടുത്തതിനോട് ഒരിക്കലും എതിരല്ല എന്ന് മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കേണ്ടതാണ്; അവിടെ ഖൺഡിതമായവ എന്നും വൈരുദ്ധ്യങ്ങളിൽനിന്നും കൂടിക്കലരലുകളിൽനിന്നും മുക്തമായവയെന്നും ഇവിടെ ആശയ വ്യക്തതയുമാണ് ഉദ്ദേശ്യം. മുതശാബിഹുകളെയും നാം മുഹ്കമുകളിലേക്ക് മടക്കിയാൽ അവയെല്ലാം തന്നെ മുഹ്കമ് ആയിത്തീരുന്നതാണ്.

6. **حق لا يمكن أن يأتيه الباطل** അസത്യം കടന്നുകൂടാത്ത വിധം സത്യസന്ധമാണ്: അതായത് ഒരു വിധേനയും അസത്യം കടന്നുകൂടാത്ത വിധം സംരക്ഷിക്കപ്പെട്ടതാകുന്നു അത്.
അല്ലാഹു പറയുന്നു:

لايأتيه الباطل من بين يديه ولا من خلفه تنزيل من حكيم حميد (سورة فصلت ٤٢).

“അതിന്റെ മുന്നിലൂടെയോ പിന്നിലൂടെയോ അതിൽ അസത്യം വന്നെത്തുകയില്ല. യുക്തിമാനും സ്തുത്യർഹനുമായിട്ടുള്ളവന്റെ പക്കൽനിന്നും അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടത്രെ അത്” (സൂറ: ഫുസിലത്ത് 42).

7. **أنه بريء مما وصفه به المكذوبون** കള്ളവാദികളുടെ വിശേഷണ ജൽപ്പനങ്ങളിൽ നിന്നുമത് സുരക്ഷിതമാണ്.
കള്ളവാദികളുടെ ‘കവിതയാണത്’ എന്നു തുടങ്ങിയ ജൽപ്പനങ്ങളിൽ നിന്നും സംരക്ഷിക്കപ്പെട്ടതാണത്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:
وما علمناه الشعر وما ينبغي له إن هو إلا ذكر وقرآن مبين (سورة يس ٦٩).

“അദ്ദേഹത്തിന് (നബിക്ക്) നാം കവിത പഠിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. അതദ്ദേഹത്തിന് അനുയോജ്യമാവുകയുമില്ല. തീർച്ചയായും അത്, ഒരു ഉൽബോധനവും കാര്യങ്ങൾ സ്പഷ്ടമാക്കുന്ന വുർആനും മാത്രമാകുന്നു.” (യാസീൻ 69).

മററുചിലരാകട്ടെ, അവർ പറഞ്ഞത് അത് സിഹ്ർ (മാരണം) ആണ് എന്നായിരുന്നു.

إن هذا إلا سحر يؤثر إن هذا إلا قول البشر (سورة المدثر ٢٤)

“ഇത് ആരിൽനിന്നോ ഉദ്ധരിക്കപ്പെട്ട മാരണമല്ലാതെ യല്ല. ഇത് മനുഷ്യന്റെ വാക്കല്ലാതെ മറെറാന്നുമല്ല” (മുദ്ദഥിർ 24,25). അത്തരക്കാരുടെ ജൽപ്പനങ്ങൾക്കുള്ള താക്കീതായി അല്ലാഹു പറയുന്നതിപ്രകാരമാണ്:

سأصليه سقر (سورة المدثر ٢٦)

“അവനെ പിന്നീട് സഖറിലിട്ട് (നരകത്തിലിട്ട്) കരിക്കുന്നതാണ്” (മുദ്ദഥിർ 26).

8. **انه معجزة** അത് മുഅ്ജിസത്ത് ആണ്. അതുപോലെ ഒരു ഗ്രന്ഥം കൊണ്ട് വരാൻ ഒരാൾക്കും സാധ്യമല്ല, മററാരെല്ലാം സഹായികളായി ചേർന്നാലുംശരി. ഇക്കാര്യം ഖുർആൻ ഇങ്ങിനെ വ്യക്തമാക്കുന്നത് കാണാം.

قُل لَّن اجتمعت الإنس والجن على أن يأتوا بهذا القرآن لا يأتون بمثله ولو كان بعضهم لبعض ظهيرا (سورة الإسراء ٨٨).

“(നബിയേ), പറയുക: ഈ ഖുർആൻ പോലൊന്ന് കൊണ്ടുവരുന്നതിനായി മനുഷ്യരും ജിന്നുകളും ഒന്നിച്ചു ചേർന്നാലും തീർച്ചയായും അതുപോലൊന്ന് അവർ കൊണ്ടുവരികയില്ല. അവരിൽ ചിലർ ചിലർക്ക് പിന്തുണ നൽകുന്നവരായാൽ പോലും ” (ഇസ്രാഅ് 88).

അല്ലാഹുവിനെ ദർശിക്കാൻ

ഐഹിക ജീവിതത്തിൽ വെച്ച് അല്ലാഹുവിനെ ദർശിക്കുക അസംഭവ്യമായ കാര്യമാണ്. ഇക്കാര്യം അല്ലാഹുവിനെ ഒന്ന് കാണാൻ കഴിഞ്ഞെങ്കിലെന്ന മുസാ(അ) യുടെ അപേക്ഷക്ക് അല്ലാഹു നൽകിയ മറുപടിയിൽ ഇപ്രകാരം വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്. **“لن تراني (سورة الأعراف 1٤٣)** കാണാൻ കഴിയുന്നതല്ല” (അഅ്റാഫ് 143).

എന്നാൽ പരലോകത്ത് വെച്ച് അല്ലാഹുവിനെ കാണാൻ കഴിയുമെന്ന് ഖുർആൻ, സുന്നത്ത്, പൂർവ്വികരുടെ ഇജ്മാഅ് എന്നിവയിലൂടെ സ്ഥിരപ്പെട്ടിട്ടുള്ള കാര്യമാണ്.

അല്ലാഹു പറയുന്നു: **وجود يومئذ ناظرة إلى ربها ناظرة (سورة القيامة ٢٢، ٢٣)**

“ചില മുഖങ്ങൾ പ്രസന്നമായതും തങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിന്റെ നേർക്ക് ദൃഷ്ടി തിരിച്ചവയുമായിരിക്കും” (ഖിയാമ: 22, 23).

كلا إتهم عن ربهم يومئذ لمحجوبون (سورة المطففين ١٥)
 “അല്ല, തീർച്ചയായും അവർ (കാഫിറുകൾ) അന്നേ ദിവസം അവരുടെ രക്ഷിതാവിൽനിന്ന് മറക്കപ്പെടുന്നവരാകുന്നു ”
 (മുതഫ്ഫിഹീൻ 15)

ഇവിടെ തെമ്മാടികൾ അല്ലാഹുവിനെ കാണുന്നതിൽനിന്ന് മറയ്ക്കപ്പെടും എന്നു വന്നാൽ, പുണ്യവാന്മാർക്ക് അല്ലാഹുവിനെ കാണാൻ കഴിയും എന്നുതന്നെയാണ് വരിക; ഇല്ലാ എങ്കിൽ അവർക്കിടയിൽ യാതൊരു വ്യത്യാസവുമുണ്ടാകുകയില്ല. ഇക്കാര്യം നബി(സ)യും വ്യക്തമാക്കുന്നത് കാണുക:

انكم سترون ربكم كما ترون القمر لا تضامون في رؤيته (متفق عليه)

“തീർച്ചയായും അന്ന് നിങ്ങൾ, യാതൊരു അവ്യക്തതയുമില്ലാത്ത വിധം ചന്ദ്രനെ കാണുന്നത് പോലെ നിങ്ങളുടെ റബ്ബിനെ കാണുന്നതായിരിക്കും” (മുതഹബുൻ അലൈഹി).

എന്നാൽ ഇവിടെ പറയപ്പെട്ട ഉപമ കാഴ്ചയെന്നുള്ളതിൽ മാത്രമാണ്; അല്ലാതെ കാണപ്പെടുന്ന വസ്തു എന്നുള്ളതിലല്ല എന്ന് പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധേയമാണ്. കാരണം അല്ലാഹു, അവൻ തുല്യനോ സദൃശ്യനോ ഇല്ല; അവനെപ്പോലെ ആരും തന്നെയില്ല.

അവർ വിശ്വാസികൾ വിയാമത്ത് നാളിൽ സ്വർഗ്ഗ പ്രവേശനത്തിനു ശേഷം അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിക്കുംവിധം അവനെ കാണുക തന്നെ ചെയ്യും. അത് അല്ലാഹുവിന് അനുയോജ്യമായ തരത്തിൽ യഥാർത്ഥത്തിലുള്ള കാഴ്ച തന്നെ യായിരിക്കും.

നിരാകരണ വാദികളുടെ വ്യാഖ്യാനം : ഇവിടെ കാണുക എന്നതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നത് അല്ലാഹുവിൽ നിന്നുള്ള പ്രതിഫലം എന്നതാണ്. അതല്ലെങ്കിൽ ദൃഢമായി അറിയുക, ബോധ്യപ്പെടുക എന്നെല്ലാമാണ്. എന്നാൽ ഒന്നാമത്തെ ദുർവ്യാഖ്യാനത്തെ മുൻ സൂചിപ്പിച്ചതായ നാലാം നമ്പർ നിയമ പ്രകാരം നമുക്ക് ഖബർലിക്കാൻ കഴിയും. രണ്ടാം ദുർവ്യാഖ്യാനത്തെ (ബോധ്യപ്പെടുക, ദൃഢമായി അറിയുക എന്നത്) മുകളിൽ പറയപ്പെട്ടതിനു പുറമെ നാലാമതായി മറ്റൊരു മാർഗ്ഗത്തിലൂടെയും നാം ഖബർലിക്കുന്നു; അതെന്തെന്നാൽ ദൃഢമായി അറിയുക ബോധ്യപ്പെടുക എന്നത് പുണ്യവാന്മാർക്ക് ഇഹലോകത്ത് വെച്ചുതന്നെ ലഭിക്കുന്നതാണ്, അതുപോലെ തെമ്മാടികൾക്ക് പരലോകത്ത് വെച്ചും ലഭിക്കുന്നതുമാണ്.

വിധി വിശ്വാസം

അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷണങ്ങളിൽ പെട്ടതാണ് അവൻ താനുദ്ദേശിക്കുന്നത് പ്രവർത്തിക്കുന്നവനാണ് എന്നുള്ളത്.

അല്ലാഹു പറയുന്നത് കാണുക:

إِنَّ رَبَّكَ فَعَالٌ لِّمَا يَرِيدُ (سورة هود ١٠٧)

“തീർച്ചയായും നിന്റെ റബ്ബ് (രക്ഷിതാവ്) അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതു പ്രവർത്തിക്കുന്നവനാണ് ” (ഹൂദ് 107).

അവന്റെ ഉദ്ദേശത്തിൽ നിന്നും അധികാരത്തിൽ നിന്നും യാതൊന്നും പുറത്ത് പോകുന്നില്ല. അവന്റെ തീരുമാനവും നിയന്ത്രണവുമില്ലാതെ യാതൊന്നും തന്നെ ഉണ്ടാകുന്നതുമല്ല. അവന്റെ കൈകളിലാണ് ആകാശ ഭൂമികളുടെ അധികാരം. അവന്റെ കാര്യങ്ങളാൽ അവനുദ്ദേശിക്കുന്നവന് അവൻ മാർഗ്ഗദർശനം നൽകുന്നു. അവന്റെ യുക്തിക്കനുസരിച്ച് അവനുദ്ദേശിക്കുന്നവരെ അവൻ വഴികേടിലാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. തന്റെ പരിപൂർണ്ണമായ ഹിക്മത്തും അധികാരവും അനുസരിച്ച് അവൻ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനെ ഒരു നിലക്കും ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടുന്നതല്ല. എന്നാൽ മറ്റൊരാളാവരും ചോദിക്കപ്പെടുന്നവർ ആണ്. അവർ സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്നവരും ഭരിക്കപ്പെടുന്നവരും ആണ്.

വിധിയിൽ വിശ്വസിക്കൽ നിർബന്ധമാണ്; അതാകട്ടെ പ്രവാചകൻ(സ) പഠിപ്പിച്ച താഴെ പറയുന്ന ആറ് ഈമാൻ കാര്യങ്ങളിൽ പെട്ടതുമാണ്.

الإِيمَانُ أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ ، وَمَلَائِكَتِهِ ، وَكُتُبِهِ ، وَرُسُلِهِ ، وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ، وَالْقَدَرِ خَيْرُهُ وَشَرُّهُ (مسلم وغيره)

“ഈമാൻ (വിശ്വാസം) എന്നാൽ അല്ലാഹുവിലും, മലക്കുകളിലും, ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും, പ്രവാചകന്മാരിലും, അന്ത്യ ദിനത്തിലും, നന്മയും തിന്മയുമാകുന്ന വിധിയിലുമുള്ള വിശ്വാസമാണ്” (മുസ്ലിം. മറ്റു ഹദീസു ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും കാണാം)

മറ്റൊരാളിൽ നബി(സ) പറഞ്ഞു: “ഞാൻ വിധിയിൽ വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു; അതിലെ മധുരവും കയ്പും, നന്മയും തിന്മയുമാകുന്ന എല്ലാ എല്ലാറ്റിലും.” നന്മയും തിന്മയും അതിലെ അന്തിമ പര്യവസാനം പരിഗണിച്ചും, മധുരവും കയ്പും അതനുഭവിക്കുന്ന സമയത്തെ പരിഗണിച്ചു മായിരിക്കും. വിധിയിലെ നന്മകൾ നമുക്ക് ഉപകാരമുള്ളതായിരിക്കും; എന്നാൽ തിന്മ ഒരിക്കലും അടിസ്ഥാന പരമായി ഉപദ്രവമോ പ്രയാസമോ ഉണ്ടാക്കുന്നവയായിരിക്കുകയില്ല.

നന്മയും തിന്മയും വിധിക്കപ്പെട്ടവനേയും അതിന്റെ പര്യവസാനത്തേയും പരിഗണിച്ചായിരിക്കും. അതിൽ ഐശ്വര്യം, ആരോഗ്യം, അനുസരണങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ നന്മയായിട്ടുള്ളതും; ധിക്കാരം, രോഗം, ദാരിദ്ര്യം എന്നിങ്ങനെ തിന്മയായിട്ടുള്ളതും ഉണ്ടായിരിക്കും. എന്നാൽ അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രവർത്തനം എന്ന നിലയിൽ പരിഗണിക്കുമ്പോൾ അതൊരിക്കലും തിന്മയെന്ന് പറഞ്ഞു കൂടാത്തതാണ്. കാരണം നബി(സ) ഹസനു ബ്നു അലി(റ) ന് പഠിപ്പിച്ചു കൊടുത്തതായ പ്രാർത്ഥനയിൽ ഇപ്രകാരം കാണാവുന്നതാണ്: **رَقِي شَرًّا مَا قُضِيَتْ** “നീ വിധിച്ചതിലുള്ള തിന്മയിൽ നിന്നും നീ എന്നെ കാക്കേണമേ”. ഇവിടെ തിന്മയെ അവൻ വിധിച്ചതിൽ ഉണ്ടായിത്തീരുന്ന തിന്മ എന്നാണ് ചേർത്തു പറഞ്ഞത് അല്ലാതെ അവൻ വിധിച്ച തിന്മ എന്നല്ല പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.

വി ധി, നാല് കാമ്പുകൾ കൊണ്ടല്ലാതെ പൂർണ്ണമാവുകയില്ല

ഒന്ന്, അല്ലാഹുവിന്റെ അറിവ്:

അല്ലാഹു എല്ലാ കാര്യങ്ങളും മൊത്തമായും സൂക്ഷ്മമായും മുൻകൂട്ടി തന്നെ അറിയുന്നവനാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ (سورة الحج ٧٠)

“ആകാശങ്ങളിലും ഭൂമിയിലുമുള്ളത് അല്ലാഹു അറിയുന്നുണ്ടെന്ന് നിനക്ക് അറിഞ്ഞുകൂടേ ? തീർച്ചയായും അത് ഒരു രേഖയിലുണ്ട്. തീർച്ചയായും അത് അവൻ എളുപ്പമുള്ള കാര്യവുമത്രെ” (ഹജ്ജ് 70).

രണ്ട്, തീരുമാനങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തൽ :

അല്ലാഹുവിന്റെ തീരുമാനങ്ങളെല്ലാം ലൗഹുൽ മഹ്മൂളിൽ (നിർണ്ണിത രേഖയിൽ) രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അല്ലാഹുവിന്റെ വചനം അതിലേക്ക് വിരൽ ചൂണ്ടുന്നത് കാണുക:

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا (سورة الحديد ٢٢)

“ഭൂയിലോ നിങ്ങളുടെ ശരീരങ്ങളിൽ തന്നെയോ യാതൊരാപത്തും ബാധിക്കുകയുണ്ടായിട്ടില്ല; അതിനെ നാം ഉണ്ടാക്കുന്നതിനു മുമ്പ് തന്നെ ഒരു രേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടല്ലാതെ” (ഹദീദ് 22) അതായത് അവ സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്നതിന് മുമ്പ്.. ഇക്കാര്യം പ്രവാചക വചനത്തിലൂടെയും നമുക്ക് കാണാം:

إِنَّ اللَّهَ قَدَر مَقَادِيرِ الْخَلْقِ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِخَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ (مسلم)

തീർച്ചയായും അല്ലാഹു സൃഷ്ടികളുടെ എല്ലാ തീരുമാനങ്ങളും ആകാശ ഭൂമികളെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന്റെ അവതിനായിരം കൊല്ലം മുമ്പ് തന്നെ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു ” (മുസ്ലിം)

മൂന്ന്, അല്ലാഹുവിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം:

ആകാശഭൂമികളിലെ യാതൊരു കാര്യവും അല്ലാഹുവിന്റെ കാര്യവും യുക്തിയും നിറഞ്ഞ, ഉദ്ദേശ്യ പൂർവ്വമല്ലാതെ ഉണ്ടാകുന്നില്ല. അവന്റെ കാര്യങ്ങൾ അദ്ദേഹം മാർഗ്ഗദർശനം നൽകുന്നു, അത് ലഭ്യമല്ലാതിരിക്കുന്നതിൽ അവന്റെ യുക്തിയും അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അവന്റെ അധികാരവും യുക്തിയും പരിപൂർണ്ണമാണ് അതുകൊണ്ട് തന്നെ അവനെ ചോദ്യം ചെയ്യുവാൻ ആരുമില്ല. മറെറല്ലാവരും ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടുന്നവരാണ്. അക്കാരണത്താൽ തന്നെ ഉണ്ടാകുന്ന എല്ലാ കാര്യങ്ങളും അവന്റെ നേരത്തെയുള്ള അറിവും ലൗഹൂൽമഹ്ഫൂളിൽ അവൻ രേഖപ്പെടുത്തിയതുമനുസരിച്ചായിരിക്കും.

അല്ലാഹു പറയുന്നു: (سورة الفم 49) **إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ**
“തീർച്ചയായും എല്ലാ വസ്തുക്കളേയും നാം സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നത് ഒരു വ്യവസ്ഥ പ്രകാരമാകുന്നു” (അൽ ഖമർ 48)

فَمَنْ يَرِدَ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يَرِدْ أَنْ يَضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا (سورة الأنعام 125)

“ഏതൊരാളെ നേർവഴിയിലേക്ക് നയിക്കുവാൻ അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിക്കുന്നുവോ അവന്റെ ഹൃദയത്തെ ഇസ്ലാമിലേക്ക് അവൻ തുറന്നു കൊടുക്കുന്നതാണ്. ഏതൊരാളെ അല്ലാഹു പിഴവിലാക്കാൻ അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുവോ അവന്റെ ഹൃദയത്തെ ഇടങ്ങിയതും ഞരുങ്ങിയതാക്കി തീർക്കുന്നതാണ്” (അൻആം 125)

ഇതിൽ നിന്നും സന്മാർഗ്ഗവും ദുർമാർഗ്ഗവും അവന്റെ ഉദ്ദേശ്യ മനുസരിച്ചു തന്നെയാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്.

നാല്, എല്ലാം അല്ലാഹുവിന്റെ സൃഷ്ടിഷ്:

ആകാശ ഭൂമികളിലുള്ള എല്ലാ വസ്തുക്കളും അല്ലാഹുവിന്റെ സൃഷ്ടി ജാലങ്ങളാണ്. അവനല്ലാതെ അവക്ക് ഒരു സ്രഷ്ടാ വോ സംരക്ഷകനോ ഇല്ല.

അല്ലാവുവിന്റെ വചനം ഇക്കാര്യം വ്യക്തമാക്കുന്നു:

وخلق كل شيء فقدره تقديرا (سورة الفرقان 2)

“അവൻ എല്ലാ വസ്തുക്കളേയും സൃഷ്ടിക്കുകയും അതിനെ ശരിയാം വണ്ണം വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു” (ഫുർഖാൻ 2).

ഇബ്റാഹീം നബിയുടെ വചനമായി ഇങ്ങനെ എടുത്തു പറയുന്ന കാര്യം: (سورة الصافات 96)

“അല്ലാഹുവാണല്ലോ നിങ്ങളേയും നിങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നവയേയും സൃഷ്ടിച്ചത്” (സാഫ്ഫാത്ത് 96).

വിധിയും കുററകൃത്യങ്ങളും

മുകളിൽ പറഞ്ഞ തെളിവനുസരിച്ച് അടിമകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ അത് അനുസരണമാകട്ടെ ധിക്കാരമാകട്ടെ എല്ലാം അല്ലാഹുവിന്റെ സൃഷ്ടിയാണ്. എന്നാൽ അതൊരിക്കലും കുററ വാളികൾക്ക് തങ്ങളുടെ കുററങ്ങളെ ന്യായീകരിക്കാനുള്ള തെളിവല്ല. ഇക്കാര്യം ധാരാളം തെളിവുകളിലൂടെ മനസ്സിലാക്കാം. 1, അല്ലാഹു അടിമകളുടെ അധ്വാനം എന്ന് പറയുന്നു: അല്ലാഹു അടിമകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ അവരിലേക്ക് തന്നെ ചേർത്തി അവരുടെ അധ്വാനം എന്ന് പറയുന്നു.

اليوم تجزى كل نفس بما كسبت (سورة الغافر 17)

“ ഈ ദിവസം എല്ലാ ഓരോരുത്തർക്കും താൻ സമ്പാദിച്ചതിനുള്ള പ്രതിഫലം നൽകപ്പെടുന്നതാണ് ” (ഗാഫിർ 17)

മനുഷ്യന് പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് സ്വന്തമായി സ്വാതന്ത്ര്യവും കഴിവും ഇല്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ പ്രവർത്തനങ്ങളെ ഒരിക്കലും അവനിലേക്ക് ചേർത്ത് പറയുകയില്ല.

2, അല്ലാഹു അടിമകളോട് നന്മ കൽപ്പിക്കുകയും തിന്മ വിരോധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു:

മനുഷ്യന് കഴിവുള്ള ഒരു വിഷയമല്ലാതെ അല്ലാഹു കൽപ്പിക്കുകയില്ല എന്നത് ഉറപ്പാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

لا يكلف الله إلا نفسا وسعها (سورة البقرة 286)

“അല്ലാഹു ഒരാളോടും അയാളുടെ കഴിവിൽ പെട്ടതല്ലാതെ നിർബന്ധിക്കുകയില്ല.” (ബഖറ: 286)

فاتقوا الله ما استطعتم (سورة التغابن 16)

“ആകയാൽ നിങ്ങൾക്ക് സാധ്യമാകുന്നത്ര അല്ലാഹുവെ സൂക്ഷിക്കുക ” (തഗാബൂൻ 16)

മനുഷ്യൻ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ സ്വാതന്ത്ര്യമില്ലാത്ത വിധം നിർബന്ധിക്കപ്പെട്ടവൻ ആയിരുന്നുവെങ്കിൽ (കാര്യങ്ങൾ) ചെയ്യാനോ അല്ലെങ്കിൽ ചെയ്യാതിരിക്കാനോ അവൻ കഴിവുള്ളവനാകുകയില്ല. കാരണം മജ്ബൂർ (സ്വാതന്ത്ര്യമില്ലാത്ത വിധം നിർബന്ധിക്കപ്പെട്ടവൻ) ന് അതിൽ നിന്നും ഒഴിഞ്ഞുമാറാൻ കഴിയുകയില്ല.

3, പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യമുള്ളതും ഇല്ലാത്തതും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം എല്ലാവർക്കും അറിയാവുന്നതാണ്. ഒന്നാമത്തേതിൽ മാത്രമേ അവന് ഒഴിഞ്ഞുമാറാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ.

4, കുറവാളികൾ അറിയുന്നില്ല:

തെറ്റുകൾ ചെയ്യുന്ന മനുഷ്യന് താൻ തെറ്റു ചെയ്യുന്നതിന് മുമ്പ് ഒരിക്കലും തന്നെ തനിക്ക് എന്താണ് അല്ലാഹു കണക്കാക്കിയിട്ടുള്ളത് എന്ന് അറിയുകയില്ല. അതുകൊണ്ട് തന്നെ അവനത് ചെയ്യാനും ഉപേക്ഷിക്കാനും കഴിയും; അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ എങ്ങിനെ അവൻ തെറ്റായ മാർഗ്ഗത്തിൽ മാത്രം പ്രവേശിച്ച്, ശേഷം തനിക്ക് അറിയുക പോലും ചെയ്യാത്ത വിധിയിൽ തെളിവ് (തെറ്റിന് ന്യായീകരണം) കണ്ടെത്തുകയും ചെയ്യുക?! അവന് നേരായ മാർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കാനും എന്നിട്ട് ശരി പ്രവർത്തിക്കാനും ശേഷം ഇതും അല്ലാഹുവിന്റെ വിധിയാണ് എന്ന് പറയാനുംകൂടി അവന് അവകാശമില്ലേ !?

5, അല്ലാഹു പ്രവാചകരെ നിയോഗിച്ചത് എന്തിന് ? :

അല്ലാഹു പറയുന്നു, അവൻ പ്രവാചകന്മാരെ പറഞ്ഞയച്ചത് ന്യായീകരണത്തിന് പഴുതില്ലാതിരിക്കാനാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ വചനം ശ്രദ്ധിക്കുക:

لئلا يكون للناس على الله حجة بعد الرسل (سورة النساء 165)

“ആ ദൂതന്മാർക്ക് ശേഷം ജനങ്ങൾക്ക് അല്ലാഹുവിനെതിരിൽ ഒരു ന്യായവും ഇല്ലാതിരിക്കാൻ വേണ്ടിയാണ്” (നിസാഅ് 165) ഖദീർ (വിധി) കുററവാളികൾക്ക് ന്യായീകരണത്തിനുള്ള ഒരു തെളിവ് (പഴുത്ത്) ആയിരുന്നുവെങ്കിൽ പ്രവാചകരെ അയച്ചതിൽ ഫലമുണ്ടാകുമായിരുന്നില്ല.

അല്ലാഹുവിന്റെ സൃഷ്ടിയും അടിമകളുടെ അധ്യാനവുമാണ്

മേൽ കൊടുത്ത വിവരണങ്ങളിൽ നിന്നും അടിമകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളെല്ലാം അല്ലാഹുവിന്റെ സൃഷ്ടിയാണെന്ന് എന്നും അതോടൊപ്പം തന്നെ അവ അടിമകളുടെ അധ്യാനമാണ് എന്നും; അവ നന്മയായാൽ അല്ലാഹു നല്ലതായ പ്രതിഫലവും, ചീത്തയായാൽ അതിനനുസൃതമായതും നൽകുന്നതാണ് എന്നും നിങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കി കഴിഞ്ഞു. എന്നാൽ അതെങ്ങിനെ സാധ്യമാകും എന്നതായിരിക്കും ഇനിയുള്ള സംശയം ?

അടിമകളുടെ പ്രവർത്തനം അല്ലാഹുവിന്റെ സൃഷ്ടിയാണെന്ന് നമുക്ക് രണ്ട് നിലക്ക് മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്. ഒന്ന്: അടിമയുടെ പ്രവർത്തനം അവന്റെ വിശേഷണങ്ങളിൽ പെട്ടതാണ്. അടിമയും അവന്റെ വിശേഷണങ്ങളും അല്ലാഹുവിന്റെ സൃഷ്ടിയാണ്.

രണ്ട്: അടിമയുടെ അവന്റെ മാനസികമായ ഉദ്ദേശ്യവും ശാരീരികമായ കഴിവും അനുസരിച്ചാണ് ഉണ്ടാകുന്നത്. അത് രണ്ടും ഇല്ലെങ്കിൽ പ്രവർത്തനം ഉണ്ടാകുന്നതല്ല; എന്നാൽ ഉദ്ദേശ്യവും കഴിവും സൃഷ്ടിച്ചവനാകട്ടെ അത് അല്ലാഹുവാണ്. അപ്പോൾ കാരണത്തെ സൃഷ്ടിച്ചവൻ അത്മുലം ഉണ്ടായിത്തീരുന്നതിന്റേയും സ്രഷ്ടാവ് തന്നെയാണ്. അപ്പോൾ അടിമയുടെ പ്രവർത്തനം അല്ലാഹുവിലേക്ക് ചേർത്തു പറയൽ കാര്യത്തെ അത് ഉണ്ടാകുവാനുള്ള കാരണത്തിലേക്ക് ചേർത്തു പറയലാണ് അതല്ലാതെ നേരിട്ടുള്ള ബന്ധമല്ല. യഥാർത്ഥത്തിൽ നേരിട്ട് ബന്ധപ്പെടുന്നത് അടിമയാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് പ്രവർത്തനത്തെ അവനിലേക്കുള്ള അധ്യാനവും പരിശ്രമവുമായി ചേർത്ത് പറഞ്ഞത്. അതോടൊപ്പം അത് അല്ലാഹുവിന്റെ സൃഷ്ടി

യും നിയന്ത്രണവുമായി ചേർത്ത് പറഞ്ഞതും. രണ്ട് നിലക്ക് പറഞ്ഞതായ ഓരോന്നിനും അതിന്റേതായ പരിഗണന വെച്ചാണെന്ന് മാത്രം; കൂടുതൽ അല്ലാഹുവിന് അറിയാം.

الفداء والقدر **ഖദ്യാഅ് ഖദ്ർ (വിധി വ്യവസ്ഥകൾ) നിഷേധിക്കുന്നവരും അവർക്കുള്ള ഖൺഡനവും**

ഖദ്ർന് വ്യവസ്ഥ നിശ്ചയിക്കൽ എന്നും കദ്യാഅ്ന് അവ നടപ്പിൽ വരുത്തൽ എന്നും ഏകദേശം നമുക്ക് അർത്ഥം നൽകാവുന്നതാണ് (വിവർത്തകൻ).

ഒന്നാം വിഭാഗം, ജബരിയാക്കൾ: അടിമ തന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യമില്ലാത്ത വിധം നിർബന്ധിക്കപ്പെട്ടവരാണ് എന്നതാണ് ജബരിയാക്കളുടെ വാദം.

ഇതിനെ രണ്ട് വിധത്തിൽ നാം ഖൺഡിക്കുന്നു:

I അല്ലാഹു മനുഷ്യ പ്രവർത്തനങ്ങളെ അവനിലേക്ക് ചേർത്ത് അവന്റെ അദ്ധ്യാനമെന്ന് പറഞ്ഞ്; അതിന്റെ ഇനമനുസരിച്ച് പ്രതിഫലമോ ശിക്ഷയോ നൽകുമെന്ന് വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്നു. താൻ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ സ്വാതന്ത്ര്യമില്ലാത്ത നിലക്ക് നിർബന്ധിക്കപ്പെട്ടവനാണ് എങ്കിൽ അതൊരിക്കലും അവനിലേക്ക് ചേർത്ത് പറഞ്ഞു കൂടാത്തതാണ്, അതോടൊപ്പം അവനെ ശിക്ഷിക്കൽ അക്രമവുമായിരിക്കും.

II എല്ലാ വ്യക്തികളും പ്രവർത്തനത്തിൽ സ്വാതന്ത്ര്യമുള്ളതും നിർബന്ധിതനായി ചെയ്യേണ്ടി വരുന്നതും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം സ്വാഭാവികമായും തത്വപരമായും അറിയുന്ന കാര്യമാണ്. ഒരാൾ മറ്റൊരാളെ അക്രമിക്കുകയും എന്നിട്ടത് അല്ലാഹുവിന്റെ ഖദ്യാഇം ഖദ്റുമാണ് എന്ന് വാദിക്കുകയും ചെയ്താൽ അത് വിഡ്ഢിത്തമാണ്, അത് നിർബന്ധമായും അവർ മനസ്സിലാക്കേണ്ടതായ കാര്യങ്ങൾക്ക് വിരുദ്ധവുമാണ്.

രണ്ടാം വിഭാഗം: ഖദ്രിയാക്കൾ, അടിമ പ്രവർത്തന രംഗത്ത് പരിപൂർണ്ണ സ്വതന്ത്രരാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ യാതൊരു വിധ ഉദ്ദേശ്യമോ, ശക്തിയോ, സൃഷ്ടിപ്പോ ഒരു നിലക്കും അവനിൽ സ്വാധീനിക്കുന്നില്ല.

രണ്ട് നിലക്ക് നാം ഈ വാദത്തെ ഖൺഡിക്കുന്നു:

I, മേൽ പറയപ്പെട്ട വാദം അല്ലാഹുവിന്റെ വചനത്തിന് എതിരാണ്. (الله خالق كل شيء (سورة الزمر 62) ; അല്ലാഹുവാണ് എല്ലാ വസ്തുക്കളുടേയും സ്രഷ്ടാവ് - (സൂര 62)

(وَالله خَلَقَكُمْ وما تعملون (سورة الصافات 96) അല്ലാഹുവാണ് നിങ്ങളേയും നിങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നവയേയും സൃഷ്ടിക്കുന്നത് . (സാഫ്ഫാത്ത് 96)

II, നിശ്ചയം അല്ലാഹു ആകാശ ഭൂമികളുടെ ഉടമസ്ഥനാണ്; അപ്പോൾ പിന്നെ എങ്ങിനെയാണ് അവന്റെ ഉടമസ്ഥതയിൽ അവന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തിനും സൃഷ്ടിപ്പിനും ബന്ധമില്ലാത്ത ഒന്ന് ഉണ്ടാവുക ?!

അല്ലാഹുവിന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തെ കൗനിയ്യത്ത് (പ്രാപഞ്ചികം) ശറഇയ്യത്ത് (നിയമപരം) എന്നിങ്ങനെ രണ്ട് വിഭാഗമായി തിരിക്കുന്നു.

കൗനിയ്യത്ത്: (പ്രാപഞ്ചികം) ഇതിന് മശീഅത്ത് (തീരുമാനം) എന്ന അർത്ഥമാണ് . അല്ലാഹു പറയുന്നത് കാണുക:

فمن يرد الله أن يهديه يشرح صدره للإسلام ومن يرد أن يضله يجعل صدره ضيقاً حرجاً (سورة الأنعام 125)

ഏതൊരാളെ നേർവഴിയിലേക്കു നയിക്കുവാൻ അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിക്കുന്നുവോ അവന്റെ ഹൃദയത്തെ ഇസ്ലാമിലേക്ക് അവൻ തുറന്നു കൊടുക്കുന്നതാണ്. ഏതൊരാളെ അല്ലാഹു പിഴവിലാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുവോ അവന്റെ ഹൃദയത്തെ ഇടുങ്ങിയതും തെരുങ്ങിയതാക്കി തീർക്കുന്നതാണ്. (സൂറ: അൻആം 125).

ശറഇയ്യത്ത് (നിയമപരം): ഇതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് മഹബ്ബ്യത്ത് (ഇഷ്ടം/ ആഗ്രഹം) എന്നതാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

والله يريد أن يتوب عليكم (سرة النساء 27)

; അല്ലാഹു നിങ്ങളുടെ പശ്ചാത്താപം സ്വീകരിക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്നു - (നിസാഅ് 27).

മേൽ പറഞ്ഞതായ രണ്ട് കാര്യങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം, കൗനിയ്യത്ത് (പ്രാപഞ്ചികം) എന്നത് ഉണ്ടാകൽ നിർബന്ധമാണ് പക്ഷേ അത് അല്ലാഹുവിന് ഇഷ്ടപ്പെട്ട നിലയിൽ ആയി കൊള്ളണമെന്നില്ല. എന്നാൽ ശറഇയ്യത്ത് (നിയമപരം) എന്ന

ത് അല്ലാഹുവിന് ഇഷ്ടപ്പെട്ട നിലയിലല്ലാതെ ഉണ്ടാകുകയില്ല. പക്ഷേ അത് അതുണ്ടാവുക എന്നത് നിർബന്ധമുള്ളതല്ല.

الإيمان വിശ്വാസം

ഈമാൻ എന്നാൽ ഭാഷയിൽ തസദ്ദീഖ് (സത്യപ്പെടുത്തുക) എന്നാണ് അതിനർത്ഥം.

സാങ്കേതികമായി പറഞ്ഞാൽ **قَوْلٌ بِاللِّسَانِ وَعَمَلٌ بِالْأَرْكَانِ وَعَقْدٌ**

بِالْجَنَانِ (കൗലുൻ ബില്ലിസാൻ വ അമലുൻ ബിൽ അർകാൻ വ അഖ്ദുൻ ബിൽ ജിനാൻ) നാവ്കൊണ്ട് വ്യക്തമാക്കുക, അവയവങ്ങളെ കൊണ്ട് പ്രവർത്തിക്കുക, ഹൃദയം കൊണ്ട് ദൃഢമാക്കുക. എന്നതാണ്.

വാക്കിനുള്ള ഉദാഹരണമാണ്: ലാ ഇലാഹ ഇല്ലല്ലയുടെ പ്രഖ്യാപനം.

പ്രവർത്തനത്തിനുള്ള ഉദാഹരണമാണ്: റൂകൂഅ് മനസ്സിലെ ദുരൂഹീകരണത്തിനുള്ള ഉദാഹരണമാണ്: വിശ്വാസികൾ നിർബന്ധമായ അല്ലാഹുവിലും മലക്കുകളിലുമെല്ലാമുള്ള വിശ്വാസം.

മേൽ പറഞ്ഞതെല്ലാം വിശ്വാസത്തിൽ പെട്ടതാണ് എന്നതിനുള്ള തെളിവാണ് താഴെ പറയുന്ന വുർആൻ വചനം.

وَمَا أَمْرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ خُنْفَاءً وَيَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ (سورة البينة ٥).

“കീഴ്വണക്കം അല്ലാഹുവിന് മാത്രം ആക്കിക്കൊണ്ട് ഋജുമനസ്കരായ നിലയിൽ അവനെ ആരാധിക്കാനും നമസ്കാരം നിലനിർത്താനും സകാത്ത് നൽകുവാനുമല്ലാതെ അവരോട് കർപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. അതത്രെ വക്രതയില്ലാത്ത മതം” (ബയ്യിന: 5) ഇവിടെ ഇഖ്ലാസവും സ്വലാത്തും സകാത്തുമെല്ലാം മതമായിട്ടാണ് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്.

അത്പോലെ താഴെ പറയുന്ന നബി വചനങ്ങളും ഇക്കാര്യം വ്യക്തമാക്കുന്നു:

الإيمانُ بضغٍ وسبغونٍ شعبةٍ أعلاها شهادةٌ أن لا إلهَ إلا اللهُ وأدناها إمطة الأذى عن الطريق (مسلم)

“വിശ്വാസം എഴുപതിൽ പരം ശാഖകളുള്ളതാണ്. അതിൽ ഏറ്റവും ഉന്നതമായത് ലാ ഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹു എന്ന വചനവും

ഏറ്റവും താഴ്ന്ന പടിയിലുള്ളത് വഴിയിലുള്ള ഉപദ്രവങ്ങൾ എടുത്തു മാറ്റലുമാണ്” (മുസ്ലിം)

സ്വഹീഹുകളിൽ തന്നെയുള്ള മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടിലുള്ളത്:

وَأَفْضَلُهَا قَوْلُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ (അതിൽ ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠമായത് ലാ ഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹു എന്നാണുള്ളത്).

വിശ്വാസം അല്ലാഹുവിനുള്ള കീഴ്വണക്കം മുഖേന വർദ്ധിക്കുകയും, അവനെ ധിക്കരിക്കുന്നതിനനുസരിച്ച് കുറയുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്.

അല്ലാഹു പറയുന്നു: (سورة آل عمران 173) “അപ്പോൾ അവരുടെ വിശ്വാസം വർദ്ധിക്കുകയാണുണ്ടായത്” (ആലു ഇംറാൻ 173)

لِيَزِدُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ (سورة الفتح 4)

“അവരുടെ വിശ്വാസത്തോടൊപ്പം കൂടുതൽ വിശ്വാസം ഉണ്ടായിത്തീരേണ്ടതിനു വേണ്ടി” (ഫത്ഹ് 4)

നബി(സ) പറഞ്ഞു:

يُخْرَجُ مِنَ النَّارِ مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَفِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ بُرَّةٍ ، أَوْ خَرْدَلَةٍ ، أَوْ دَرَّةٍ مِنَ الْإِيمَانِ (البخاري)

“ഹൃദയത്തിൽ ഗോതമ്പു മണിയോളം, അതല്ലെങ്കിൽ കടുകു മണിയോളം, അതുമല്ലെങ്കിൽ അണുമണിയോളം വിശ്വാസമുള്ളതോടൊപ്പം ആർ ലാ ഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹു എന്ന് പറഞ്ഞുവോ അവർ നരകത്തിൽ നിന്നും പുറത്ത് കൊണ്ടുവരപ്പെടുന്നതാണ്” (ബുഖാരി)

ഇവിടെ പ്രവാചകൻ (വിശ്വാസത്തിൽ) ഏറ്റവുമധികം പറഞ്ഞതിൽ നിന്ന്, വർദ്ധനവ് ഉണ്ടാകുമെങ്കിൽ കുറവും ഉണ്ടാകുമെന്ന് മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്. ഒരുത്തന് അനിവാര്യമായും വർദ്ധനവ് ഉണ്ടാകാമെങ്കിൽ വർദ്ധനവിന് അനുസൃതമായി കുറവും ഉണ്ടാകാവുന്നതാണ്.

ഭാഗം 2

فصل في السمعيات

സംഇയ്യാത്ത്

ശരീഅത്തിന്റെ തെളിവുകളിലൂടെ കേട്ടറിഞ്ഞ് മാത്രം സ്ഥിരപ്പെട്ടിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങൾക്കാണ് സംഇയ്യാത്തുകൾ എന്ന് പറഞ്ഞു വരുന്നത്. അവയിൽ ബുദ്ധിക്ക് യാതൊരു പ്രവേശനവുമുണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല. നബി(സ) യിൽ നിന്നും സ്ഥിരപ്പെട്ടു വന്നിട്ടുള്ള എല്ലാ വാർത്തകളും സത്യപ്പെടുത്തുകയും വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്യൽ നമുക്ക് നിർബന്ധമാണ്. അവ നമ്മുടെ പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങൾ കൊണ്ട് കണ്ടെത്താൻ കഴിഞ്ഞാലും ഇല്ലെങ്കിലും ശരി. അവ നമ്മുടെ ബുദ്ധികൊണ്ട് എത്തിപ്പിടിക്കാൻ കഴിഞ്ഞാലും ഇല്ലെങ്കിലും ശരി.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

“തീർച്ചയായും നിന്നെ നാം സന്തോഷ വാർത്ത അറിയിക്കുന്നവനും താക്കീത് നൽകുന്നവനുമായിക്കൊണ്ട് സത്യവുമായി അയച്ചിരിക്കുകയാണ്. നരകാവകാശികളെപ്പറ്റി നീ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടുന്നതല്ല” (ബഖറ: 119). ഗ്രന്ഥകാരൻ ഇത്തരത്തിലുള്ള ധാരാളം കാര്യങ്ങൾ വിശദീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

1. ഇസ്റാഇം മിഅ്റാജും

ഇസ്റാഅ്: എന്നതിന് ഭാഷയിൽ ഒരു വ്യക്തിയെ രാത്രി സഞ്ചരിക്കുക എന്നാണ്. രാത്രി സഞ്ചരിക്കുക എന്നതിനും അത് പറയപ്പെടാറുണ്ട്.

മതപരമായി അതുകൊണ്ടുള്ള വിവക്ഷ, ജിബ്രീൽ എന്ന മലക്ക് നബി(സ)യേയും കൊണ്ട് മക്കയിൽ നിന്നും ബൈതുൽ മുഖദുസിലേക്ക് നടത്തിയ രാപ്രയാണമാണ്. ഇക്കാര്യം അല്ലാഹു ഇങ്ങിനെ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്നു:

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى (الإسراء 1)

“തന്റെ ദാസനെ (നബിയെ) ഒരു രാത്രിയിൽ മസ്ജിദുൽ ഹറാമിൽ നിന്ന് മസ്ജിദുൽ അഖ്സായിലേക്ക് നിശായാത്ര ചെയ്യിച്ചവൻ എത്രയോ പരിശുദ്ധൻ” (ഇസ്റാഅ് 1)

മിഅ്റാജ് : എന്നതിന് ഭാഷാപരമായുള്ള അർത്ഥം കയിപ്പോകാൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന ഉപകരണം എന്നാണ്; അതായത് ലിഫ്റ്റ് എന്ന് പറയാം.

ശരഇയായി അത്കൊണ്ടുള്ള വിവക്ഷ, നബി(സ) ഭൂമിയിൽ നിന്നും വാനലോകത്തേക്ക് കയറിപ്പോയ കോണി എന്ന് പറയാം. അല്ലാഹു അക്കാര്യം ഇങ്ങിനെ വ്യക്തമാക്കുന്നത് കാണുക:

وَالنَّجْمَ إِذَا هَوَىٰ مَا ضَلَّٰ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ (سورة النجم ١٠٢) إِلَى قَوْلِهِ لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَى (النجم ١٨)

“നക്ഷത്രം അസ്തമിക്കുമ്പോൾ അതിനെ തന്നെയാണെ സത്യം നിങ്ങളുടെ കൂട്ടുകാരൻ വഴിതെറ്റിയിട്ടില്ല. ദൂർമാർഗ്ഗിയായിട്ടു മില്ല.” (നജ്മ് 1,2) എന്നതുമുതൽ 18 മത്തെ വചനമായ “തീർച്ചയായും തന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ അതിമഹത്തായ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളിൽ ചിലത് അദ്ദേഹം കാണുകയുണ്ടായി ” (നജ്മ് 18). എന്നത് വരെ അക്കാര്യമാണ് വിവരിക്കുന്നത്.

മേൽ പറയപ്പെട്ട രണ്ട് സംഭവങ്ങളും ഒരു രാത്രിയിൽ തന്നെയായിരുന്നു നടന്നത് എന്നതാണ് ഭൂരിപക്ഷം പണ്ഡിതന്മാരുടേയും അഭിപ്രായം. എന്നാൽ എന്നാണത് സംഭവിച്ചത് എന്ന കാര്യത്തിൽ പണ്ഡിതന്മാർക്കിടയിൽ അഭിപ്രായ ഐക്യമില്ല.

ഇബ്നു അബ്ബാസ്, ജാബിർ(റ) എന്നിവരിൽനിന്നും മുൻവതി അ് ആയ (കണ്ണിയറ) പരമ്പരയോടുകൂടി ഇബ്നു അബീ ശൈബ ഒരു റബീഉൽ അപ്പൽ പന്ത്രണ്ടിന് തികളാഴ്ച രാവിലായിരുന്നു അത് എന്ന് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നുണ്ട് എന്നാൽ അവരിൽ നിഷ്ഠ ക്കൊല്ലമായിരുന്നു എന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്നില്ല.

സുഹ്രി, ഉർവ: എന്നിവരിൽ നിന്നും, ഹിജ്റക്ക് ഒരു വർഷം മുൻ റബീഉൽ അപ്പലിൽ ആയിരുന്നു പ്രസ്തുത സംഭവങ്ങൾ നടന്നത് എന്ന് ബൈഹഖി(റ) റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നുണ്ട് എന്നാൽ അവിടേയും ഏത് രാത്രിയായിരുന്നു എന്നകാര്യം വ്യക്തമാക്കുന്നില്ല. ഇത് തന്നെയാണ ഇബ്നു സഅദും മററും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത്; നവവി(റ) യും ഇക്കാര്യമാണ് തറപ്പിച്ചു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്.

സുദ്ദിയിൽ നിന്നും, ഹിജ്റയുടെ പതിനാറ് മാസം മുമ്പായിരുന്നു അതെന്ന് ഹാകിം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നുണ്ട്. അപ്പോഴത് ദുൽഖഅദ് മാസത്തിലാണ് വരിക.

അത്പോലെ ഹിജ്റയുടെ മൂന്ന് കൊല്ലം മുമ്പായിരുന്നു എന്നും, അഞ്ചു കൊല്ലം മുമ്പായിരുന്നു എന്നും ആറ് കൊല്ലം മുമ്പായിരുന്നു എന്നും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നവരുമുണ്ട്.

എന്നാലത് ഉണർച്ചയിൽ തന്നെയായിരുന്നു. സ്വപ്നമായിരുന്നില്ല. കാരണം ബുറൈശികൾ പ്രസ്തുത സംഭവത്തെ വലുതായി കാണുകയും നിഷേധിക്കുകയും ചെയ്യുകയുമുണ്ടായി. സ്വപ്നമായിരുന്നുവെങ്കിൽ അവർ അതിനെ നിഷേധിക്കുമായിരുന്നില്ല. സംഭവ സംഗ്രഹം: അല്ലാഹു ജിബ്രീൽ (അ) യോട് നബി (സ) യേയും കൊണ്ട് ബുറായിന്മേൽ (കോവർ കഴുതയോട് സാദൃശ്യമുള്ള ഒരു മൂഗം ആയിരുന്നു അത് എന്ന് പ്രവാചകൻ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട് വിവർത്തകൻ) ബൈതുൽ മുഖദുസിലേക്ക് രാപ്രയാണം ചെയ്യാനും അതിനു ശേഷം ആകാശ ലോകങ്ങളിലെ ഓരോ ആകാശത്തേക്കും കയറിപ്പോകുവാനും കൽപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. അങ്ങിനെ (അല്ലാഹു തന്റെ തീരുമാനങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തുന്ന) പേനയുടെ പ്രതിധാനി കേൾക്കുന്നിടം വരെ എത്തുകയുണ്ടായി. അവിടെ വെച്ച് അഞ്ച് സമയങ്ങളിലെ നമസ്കാരം അല്ലാഹു നിർബന്ധമാക്കുകയും ചെയ്തു. സ്വർഗ്ഗവും നരകവും അദ്ദേഹത്തിന് കാണിച്ചു കൊടുത്തു. പ്രവാചകന്മാരുമായി അദ്ദേഹം കൂടിക്കാഴ്ച നടത്തുകയും അവർക്ക് ഇടയ്ക്കായി നമസ്കരിക്കുകയും ചെയ്തു. ശേഷം അദ്ദേഹം മക്കയിലേക്ക് തിരിച്ചെത്തി ജനങ്ങളോട് താൻ കണ്ട കാഴ്ചകളെ സംബന്ധിച്ച് വിവരിച്ചു; അന്നേരം അവിശ്വാസികൾ അത് കളവാക്കുകയും വിശ്വാസികൾ സത്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. മറ്റൊരു വിഭാഗം അതിൽ സംശയിച്ചു നിൽക്കുകയും ചെയ്തു.

2 മുസാ നബിയും മലകുൽ ഔത്തും

മുസാ നബി(അ)യുടെ അടുക്കൽ മലകുൽ മൗത്തൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആത്മാവിനെ പിടിക്കുവാൻ വേണ്ടി വരികയും അന്നേരം മുസാ(അ) അദ്ദേഹത്തെ അടിക്കുകയും അക്കാരണത്താൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ രണ്ട് കണ്ണുകളും പൊട്ടിപ്പോകുകയും ചെയ്തു. അന്നേരം മലക്ക് അല്ലാഹുവിന്റെ അടുക്കലേക്ക് മടങ്ങിച്ചെന്ന് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു *أرْسَنِي إِلَىٰ غَيْدٍ لِأَبِي الْمَوْتِ* 'മരിക്കാൻ ഉദ്ദേശമില്ലാത്ത ഒരു ദാസന്റെ അടുത്തേക്കാണ് ഞ്ഞൊന്നി എന്നെ അയച്ചത്' അപ്പോൾ അല്ലാഹു അദ്ദേഹത്തി

ന്റെ ഇരു കണ്ണുകളും മടക്കിക്കൊടുത്ത ശേഷം ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു
أرجع إليه وقل له يضح يديه على من توار قلله بما غطى يده بكل شغل سنة

“നീ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുത്തേക്ക് മടങ്ങിപ്പോവുക, എന്നിട്ട് അദ്ദേഹത്തോട് പറയുക: അദ്ദേഹം ഒരു കാളയുടെ ശരീരത്തിൽ കൈ വെക്കുകയും പ്രസ്തുത കൈ മറച്ചുവെച്ചതായ രോമങ്ങൾ കണക്കെ അത്രയും വർഷം അദ്ദേഹത്തിനുണ്ട് എന്ന്” അന്നേരം മുസ(അ) ചോദിച്ചു: അതിനു ശേഷം എന്താണ് ? മലക് പറഞ്ഞു: ശേഷം മരണം. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: എന്നാൽ അത് ഇപ്പോൾ തന്നെ ആയിക്കൊള്ളട്ടെ. അന്നേരം അദ്ദേഹം അല്ലാഹുവോട് തന്നെ ഒരു കല്ലെടുത്ത് എറിഞ്ഞാൽ എത്തുന്ന അത്രയും അടുത്തദൂരം പരിശുദ്ധ ഭൂമിയോട് അടുപ്പിക്കണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടു. നബി(സ) പറയുന്നു:

قلو كذبت ثم لا ريتكم قبورها إلى جاب الطريق عند الثيب الأحمر

“ഞാൻ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ കമീബുൽ അഹ്മറിന് അടുത്ത് വഴിയോരത്ത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഖബർ ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് കാണിച്ചു തരുമായിരുന്നു” ബുഖാരിയിലും മുസ്ലിമിലുമെല്ലാം സ്ഥിരപ്പെട്ടതാണ് ഈ ഹദീസ്. പുത്തൻ വാദികളായ പലരും മുസാനബി (അ) മലക്സിനെ അടിക്കുക എന്നത് സംഭവിക്കാൻ പാടില്ലാത്തതാണ് എന്ന് പറഞ്ഞ് നിഷേധിക്കുന്ന കാരണത്താലാണ് ഗ്രന്ഥകാരൻ ഈ കാര്യം വിശ്വാസ കാര്യത്തിൽ പ്രത്യേകം ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.

മേൽ പറഞ്ഞ നവീനവാദികളുടെ വാദത്തെ നമുക്ക് താഴെ പറയും വിധം ഖൺഡിക്കാൻ കഴിയും:

മുസാ(അ) യുടെ അടുക്കൽ മനുഷ്യ രൂപത്തിൽ വന്നാണ് മലക് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആത്മാവിനെ ആവശ്യപ്പെട്ടത് അത് കൊണ്ട് തന്നെ അദ്ദേഹത്തിന് ആരാണ് തന്റെ മൂന്നിൽ എന്ന് അറിയുമായിരുന്നില്ല. മനുഷ്യപ്രകൃതിയനുസരിച്ച് അത്തരം ഒരു ഘട്ടത്തിൽ പ്രതിരോധിക്കുക എന്നത് സ്വാഭാവികമായും ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന ഒരു കാര്യം മാത്രമാണ്. വന്നിരിക്കുന്നത് മലക്യാണ് എന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് അറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ അദ്ദേഹം ഒരിക്കലും അടിക്കുമായിരുന്നില്ല. അത്കൊണ്ടാണല്ലോ രണ്ടാം തവണ അദ്ദേഹം അല്ലാഹുവിങ്കൽ നിന്നും വന്നതാണെന്നും തന്റെ കൈവെച്ച സ്ഥാനത്തുള്ള രോമങ്ങൾ കണക്കിനുള്ള വർഷങ്ങൾ ജീവിക്കാൻ സാവകാശം നൽകിയിരിക്കു

ന്നു എന്നും അദ്ദേഹത്തിന് ബോധ്യമായപ്പോൾ അദ്ദേഹം മലക്കിന് കീഴ്പ്പെട്ടതും .

3 അന്ത്യ ദിനത്തിന്റെ അടയാളങ്ങൾ

(أشراف الساعة)

أشرف: അശ്റാത്ത് എന്നത് ശർത്ത് എന്നതിന്റെ ബഹുവചനമാണ്. ഭാഷയിൽ അതിനുള്ള അർത്ഥം അടയാളം എന്നാണ്.

الساعة സാഅത്ത് എന്നാൽ സമയം എന്നോ സമയത്തിൽ നിന്നും ആസന്നമായത് എന്നോ ആണ് ഭാഷാപരമായുള്ള അർത്ഥം. ഇവിടെ അത്കൊണ്ടുള്ള ഉദ്ദേശ്യം വിയാമത്ത് നാൾ (അന്ത്യദിനം) എന്നാണ്.

അശ്റാത്തുസ്സാഅത്ത് എന്നതിന് ശറഇയായുള്ള വിവക്ഷ അന്ത്യനാൾ ആസന്നമാകുമ്പോൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന അടയാളങ്ങൾ എന്നാണ് .

അല്ലാഹു പറയുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കുക:

فهل ينظرون إلا الساعة أن تأتيهم بغتةً فقد جاء أشرافها (سورة محمد ١٨)
“ഇനി ആ (അന്ത്യ) സമയം പെട്ടന്ന് അവർക്ക് വന്നെത്തുന്നതല്ലാതെ മറ്റു വല്ലതും അവർക്ക് കാത്തിരിക്കാനുണ്ടോ ? എന്നാൽ അതിന്റെ അടയാളങ്ങൾ വന്നുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.” (സൂറ: മുഹമ്മദ് 18).

വിയാമത്തിന്റെ അടയാളങ്ങളിൽ നിന്നും താളെ പറയുന്ന വിവരിക്കുന്നു:

ഒന്ന്, ദജ്ജാലിന്റെ പുറപ്പാട് خروج الدجال

ദജ്ജാൽ എന്നത് ഭാഷയിൽ കളവ് ചതി എന്നിങ്ങനെ അർത്ഥമുള്ള ദജല എന്ന പദത്തിന്റെ അതിശയോക്തിക്ക് വേണ്ടി ഉപയോഗിക്കുന്ന രൂപമാണ്.

മതപരമായി അതുകൊണ്ടുള്ള വിവക്ഷ അവസാന കാലത്ത് താൻ റബ്ബാണ് എന്ന് വാദിച്ചുകൊണ്ട് ജനങ്ങളെ വഴിതെറ്റിക്കുവാനായി പുറപ്പെടുന്ന മനുഷ്യൻ എന്നതാണ്. അവന്റെ പുറപ്പാട് സൂന്നത്ത് കൊണ്ടും ഇജ്മാഅ് കൊണ്ടും സ്ഥിരപ്പെട്ട കാര്യമാണ്.

താഴെ പറയുന്ന നബി വചനത്തിൽ നബി(സ) പറയാൻ പറഞ്ഞതായി നമുക്ക് ഇങ്ങനെ മനസ്സിലാക്കാം:

قولوا اللهم اني أعوذ بك من عذاب جهنم وأعوذ بك من عذاب القبر
 وأعوذ بك من فتنة المسيح الدجال وأعوذ بك من فتنة المحيا والممات
 (مسلم)

“നിങ്ങൾ ഇപ്രകാരം പറയുക: അല്ലാഹുവേ, നരക ശിക്ഷയിൽ നിന്നും, ഖബറിലെ ശിക്ഷയിൽനിന്നും, മസീഹു ദജ്ജാലിന്റെ കൗഴപ്പത്തിൽനിന്നും ജീവിതത്തിലേയും മരണത്തിലേയും പരീക്ഷണത്തിൽനിന്നും ഞാൻ നിന്നോട് അഭയം തേടുന്നു” (മുസ്ലിം) നബി(സ) നമസ്കാരത്തിൽ ഇപ്രകാരം ശരണം തേടിയിരുന്നു. ദജ്ജാലിന്റെ പുറപ്പാട് മുസ്ലിംകളുടെ ഇജ്മാഅ് (അഭിപ്രായ ഐക്യം) കൊണ്ടും സ്ഥിരപ്പെട്ടിട്ടുള്ള കാര്യമാണ്.

അവൻ ശാമിന്റേയും ഇറാഖിന്റേയും ഇടക്കുള്ള ഒരു വഴിയിലായിരിക്കും പുറപ്പെടുക. അന്നേരം അവൻ ജനങ്ങളെ തന്നെ ആരാധിക്കാനായി ക്ഷണിക്കും. അങ്ങനെ അവനെ പിന്തുടരുന്നതിൽ അധികപേരും ജൂതന്മാരും സ്ത്രീകളും ഗ്രാമീണരുമായിരിക്കും. ഇസ്ഫഹാനിൽ നിന്നുമുള്ള എഴുപതിനായിരം ജൂതന്മാർ അവനെ പിന്തുടരുന്നതായിരിക്കും. അങ്ങനെ അവൻ കാരറിനു ശേഷമുള്ള മഴ പോലെ ഭൂമിയിൽ മുഴുവൻ സഞ്ചരിക്കുന്നതായിരിക്കും എന്നാൽ മക്കയിലും മദീനയിലും അവൻ തടയപ്പെടുന്നതായിരിക്കും അവിടേക്ക് അവൻ പ്രവേശിക്കുന്നതല്ല. അവന്റെ കാലം നാൽപ്പത് ദിവസമായിരിക്കും. അതിൽ ഒരു ദിവസം ഒരു വർഷത്തിന്റെ ദൈർഘ്യവും മറ്റൊരു ദിവസം ഒരു മാസത്തിന്റെ ദൈർഘ്യവും ഒരു ദിവസം ഒരു ജൂമുഅയുടെ (ആഴ്ചയുടെ) ദൈർഘ്യവും ആയിരിക്കും. ബാക്കി ദിവസങ്ങൾ സാധാരണ ദിവസങ്ങളെ പോലെയുമായിരിക്കും. അവൻ കോങ്കണ്ണനായിരിക്കും; രണ്ട് കണ്ണുകൾക്ക് ഇടയിലായി കുഹ്മർ (കാഫിർ) എന്ന് എഴുതപ്പെട്ടിരിക്കും വിശ്വാസികൾ മാത്രം അത് വായിക്കുന്നതായിരിക്കും. അവന്റെ നാശം ഭയങ്കരമായിരിക്കും; അതിൽ പെട്ടതാണ് അവൻ ആകാശത്തോട് മഴ പെയ്യാൻ കൽപ്പിക്കും; അപ്പോഴത് മഴ വർഷിപ്പിക്കുകയും, ഭൂമി സസ്യങ്ങളെ മുളപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നത്. അവന്റെ കൂടെ സ്വർഗ്ഗവും നരകവുമുണ്ടായിരിക്കും. എന്നാൽ അവന്റെ സ്വർഗ്ഗം നരകവും നരകം സ്വർഗ്ഗവുമായിരിക്കും. പ്രവാചകൻ(സ) പോലും അവനെ ഭയപ്പെട്ടിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു: “ആരെങ്കിലും അവനെക്കുറിച്ച് കേട്ടാൽ അവൻ അവനിൽ നിന്നും അകന്ന് പോകട്ടെ. വല്ലവ

നും അവനെ കണ്ടെത്തിയാൽ അവൻ അവൻ സുറത്തുൽ കഹ്ഫിന്റെ ആദ്യഭാഗം അതല്ലെങ്കിൽ സുറത്തുൽ കഹ്ഫ് ആദ്യഭാഗം പാരായണം ചെയ്തു കൊടുക്കട്ടെ.”

രണ്ട്, ഈസാ നബിയുടെ വരവ്

(نزول عيسى بن مريم)

ഈസ ബ്നു മറിയം ഇറങ്ങുമെന്നുള്ളത് ഖുർആൻ സുന്നത്ത് മുസ്ലിംകളുടെ ഏകാഭിപ്രായം എന്നിവയാൽ സ്ഥിരപ്പെട്ടിട്ടുള്ള കാര്യമാണ്.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَأَنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لِيُؤْمِنُوا بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ (سورة النساء 159)

“വേദക്കാരിൽ ആരും തന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ (ഈസാ നബിയുടെ) മരണത്തിനു മുമ്പ് അദ്ദേഹത്തിൽ വിശ്വസിക്കാത്തവരായി ഉണ്ടാകുകയില്ല” (നിസാഅ് 159)

അതായത് ഈസാ(അ) വരികയും അതിനു ശേഷമുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണത്തെയുമാണ് മേൽ പറയപ്പെട്ട ആയത്തിൽ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് എന്നാണ് അബൂ ഹുറൈറ(റ) വിശദീകരിക്കുന്നത്.

നബി(സ) പറയുന്നത് കാണുക:

وَاللّٰهُ لَيَنْزِلَنَّ عِيسَىٰ بَنَ مَرْيَمَ حَكْمًا وَعَدْلًا (متفق عليه)

“അല്ലാഹുവാണെ സത്യം തീർച്ചയായും മറിയമിന്റെ മകൻ ഈസ നബിമാനും വിധികർത്താവുമായി നിങ്ങളിൽ ഇറങ്ങുക തന്നെ ചെയ്യും” (മുതഹബുൻ അലൈഹി).

ഇക്കാര്യത്തിലെ മുസ്ലിം സമൂഹത്തിന്റെ ഏകാഭിപ്രായം ഇപ്രകാരമാണ്. അദ്ദേഹം ഡമാസ്കസിന്റെ കിഴക്ക് ഭാഗത്ത് മനാറത്തുൽ ബൈദാഇന്നടുത്ത് രണ്ട് മലക്കുകളുടെ ചിറകുകളിൽ കൈവെച്ച നിലയിലായിരിക്കും ഇറങ്ങുക. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്വാസം ഏൽക്കുന്ന കാഫിറുകളെല്ലാം നശിക്കുക തന്നെ ചെയ്യുന്നതാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്വാസമാകട്ടെ നോട്ടമെത്താവുന്ന ദൂരംവരെ എത്തുന്നതുമായിരിക്കും. അങ്ങിനെ ബാബു ലുദ്ദിന് അടുത്ത് വെച്ച് അദ്ദേഹത്തെ ദജ്ജാൽ കണ്ട് മുട്ടുന്നതും അവിടെ വെച്ച് അദ്ദേഹം ദജ്ജാലിനെ കൊല്ലുന്നതുമായിരിക്കും. അതുപോലെ കുരിശ് നശിപ്പിക്കുകയും നികുതി നിർത്തലാക്കുകയും ചെയ്യും. അദ്ദേഹം അല്ലാഹുവിന് വേണ്ടി

നമസ്കരിക്കും ഹജ്ജും ഉറയുമെല്ലാം നിർവഹിക്കും എന്നീ കാര്യങ്ങളെല്ലാം മുസ്ലിം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത ഹദീസുകളിൽ കാണാവുന്നതാണ് ചിലത് മുസ്ലിമിലും ബുഖാരിയിലും കാണാവുന്നതാണ്. ഇമാം അഹ്മദും അബൂദാവൂദും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത ഹദീസിൽ അദ്ദേഹം ദജ്ജാലിനെ വധിച്ചതിന് ശേഷം നാൽപ്പത് വർഷമായിരിക്കും ശേഷിക്കുക എന്നും പിന്നീട് അദ്ദേഹം മരണപ്പെടുകയും മുസ്ലിംകൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മയ്യിത്ത് നമസ്കരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ് എന്നെല്ലാം കാണാവുന്നതാണ്. ഇമാം ബുഖാരി അദ്ദേഹത്തിന്റെ താരീഖിൽ അദ്ദേഹത്തെ നബി(സ)യുടെ ഖബറിനോടടുത്ത് സംസ്കരിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യും എന്നും പറയുന്നുണ്ട്. (കൂടുതൽ അല്ലാഹുവിന് അറിയാം).

മുന്ന്, യഅ്ജൂജ് മഅ്ജൂജ് (يأجوج ومأجوج)

യഅ്ജൂജ് മഅ്ജൂജ് എന്നത് രണ്ട് അനറബി നാമങ്ങളാണ് എന്നും അതല്ല അന്ധസ്ഥമാവുക എന്ന് അർത്ഥം വരുന്ന മഅ്ജ് എന്ന ധാതുവിൽ നിന്നുള്ള അറബി പദം തന്നെയാണ് എന്നും അതല്ലങ്കിൽ തീജാല എന്ന് അർത്ഥം ലഭിക്കുന്ന അജീജ് എന്ന പദത്തിൽ നിന്നുള്ളതാണ് എന്നിങ്ങനെ വ്യത്യസ്തമായ അഭിപ്രായങ്ങൾ നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്.

എന്നാലത് മനുഷ്യരിൽ നിന്നുതന്നെ നിലവിലുള്ള രണ്ട് സമൂഹങ്ങളാണ് എന്നതാണ് ഖുർആൻ കൊണ്ടും ഹദീസ്കൊണ്ടും തെളിയുന്നത്.

ദുൽഖർനൈനിയുടെ ചരിത്രം പറയുന്നിടത്ത് അല്ലാഹു ഇപ്രകാരം പറയുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കുക:

حتى إذا بلغ بين السدين وجد من دونهما قومًا لا يكادون يفقهون قَوْلًا
 قالوا يا ذا القرنين إن يأجوج ومأجوج مفسدون في الأرض فهل نجعل لك
 خراجاً على أن تجعل بيننا وبينهم سداً (سورة الكهف 94، 93)

“അങ്ങിനെ അദ്ദേഹം രണ്ട് പർവ്വത നിരകൾക്കിടയിലെത്തിയപ്പോൾ അവയുടെ ഇപ്പുറത്തുണ്ടായിരുന്ന ഒരു ജനതയെ അദ്ദേഹം കാണുകയുണ്ടായി; പറയുന്നതൊന്നും മിക്കവാറും അവർക്ക് മനസ്സിലാക്കാനായിരുന്നില്ല. അവർ പറഞ്ഞു: ഹേ; ദുൽഖർനൈൻ തീർച്ചയായും യഅ്ജൂജ് -മഅ്ജൂജ് വിഭാഗങ്ങൾ ഭൂമി

യിൽ കൃഷ്ണമുണ്ടാക്കുന്നവരാകുന്നു. ഞങ്ങൾക്കും അവർക്കു മിടയിൽ താങ്കൾ ഒരു മതിൽകെട്ട് ഉണ്ടാക്കിത്തരണമെന്ന വ്യവസ്ഥയിൽ ഞങ്ങൾ താങ്കൾക്ക് ഒരു കരം നിശ്ചയിച്ചു തരട്ടെയോ” (അൽ കഹ്ഫ് 93, 94)

നബി(സ) പറയുന്നു:

يقول الله يوم القيامة يا آدم قم فابعث بعث النار من ذريتك... ... أبشروا فإن منكم واحدا ومن يأجوج ومأجوج ألفا (أخرجاه في الصحيحين)

“അല്ലാഹു അന്ത്യനളിൽ പറയും: ആദം എഴുന്നേൽക്കൂ, നിന്റെ സന്തതികളിൽ നിന്നും നരകത്തിനായുള്ളവരെ പുറത്ത് കൊണ്ട്വരൂനിങ്ങൾ സന്തോഷിക്കുക, നിങ്ങളിൽ നിന്നും ഒരാൾ ഉള്ളപ്പോൾ യഅ്ജൂജ് മഅ്ജൂജിൽ നിന്നും ആയിരം പേരുണ്ടായിരിക്കും” (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

അവരുടെ പുറപ്പാട് ഇത്വരേക്കും ആസന്നമായിട്ടില്ലാത്ത അന്ത്യദിനത്തിന്റെ അടയാളങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്. എന്നാൽ അതിന്റെ അടയാളങ്ങൾ നബി(സ)യുടെ കാലത്ത് തന്നെ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇമാം ബുഖാരിയും മുസ്ലിമും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തതായ ഒരു ഹദീസിൽ നമുക്ക് നബി(സ) ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞത് കാണാം:

فتح اليوم من ردم يأجوج ومأجوج مثل هذه وحلق بإصبعه الإبهام والئي تليها (أخرج في الصحيحين)

“ഇന്ന് യഅ്ജൂജ് മഅ്ജൂജിന്റെ കെട്ട് ഇത്രത്തോളം തുറക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു (ശേഷം) അദ്ദേഹം തന്റെ തള്ളവിരലും അതിനടുത്ത വിരലും ചേർത്ത് വളയരൂപത്തിൽ കാണിക്കുകയുണ്ടായി” (ബുഖാരി മുസ്ലിം)

യഅ്ജൂജ് മഅ്ജൂജിന്റെ രംഗപ്രവേശം ഖുർആൻ കൊണ്ടും ഹദീസ് കൊണ്ടും സ്ഥിരപ്പെട്ടിട്ടുള്ള കാര്യവുമാണ്.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

حتى إذا فتحت يأجوج ومأجوج وهم من كل حدب ينسلون وأقترب الوعد الحق (سورة الأنبياء 96,97)

“അങ്ങനെ യഅ്ജൂജ് മഅ്ജൂജ് ജനവിഭാഗങ്ങൾ തുറന്ന് വിടപ്പെടുകയും, അവർ എല്ലാ കുന്നുകളിൽ നിന്നും കുതിച്ചിറങ്ങി വരികയും, ആ സത്യവാഗ്ദാനം ആസന്നമാകുകയും ചെയ്താൽ” (സൂറ: അൻബിയാത്ത് 96,97).

നബി(സ) പറയുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കുക:

إنها لن تقوم الساعة حتى تروا قبلها عشر آيات : الدخان ، والدجال ، والدابة ، وطلوع الشمس من مغربها ، ونزول عيسى بن مريم ، وأجوج ومأجوج ، وثلاثة خسوف : خسف بالمشرق ، وخسف بالمغرب ، وخسف بجزيرة العرب ، وآخر ذلك نار تخرج من اليمن تطرد الناس إلى محشرهم (مسلم)

“നിശ്ചയമായും അത്, വിയാമത്ത് നാൾ സംഭവിക്കുകയില്ല, അതിനുമുമ്പായി പത്ത് അടയാളങ്ങൾ കാണുന്നത് വരെ. അവ: പുക, ദജ്ജാൽ, മൃഗം, സൂര്യൻ പടിഞ്ഞാറ് നിന്നും ഉദിക്കൽ, ഈസ ബ്നു മറിയം ഇറങ്ങിവരൽ, യഅ്ജൂജ് മഅ്ജൂജ്, മൂന്ന് ഗ്രഹണങ്ങൾ; ഒന്ന് പശ്ചിമ ഭാഗത്ത്, മറ്റൊന്ന് പൂർവ്വ ഭാഗത്ത് പിന്നീട് ഒരേണ്ണം അറേബ്യൻ ഉപദ്വീപിൽ, അവസാനത്തെ അടയാളം ജനങ്ങളെ മഹ്ശറിലേക്ക് ആട്ടിത്തെളിക്കുന്ന വിധം യമനിൽ നിന്നും പുറപ്പെടുന്ന തീയുമായിരിക്കും” (മുസ്ലിം) ഇക്കൂട്ടരെ സംബന്ധിച്ച് നവാസുബ്നു സംആനിൽ നിന്നും ഇമാം മുസ്ലിം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന സുദ്ദീർഘമായ ഒരു ഹദീസിൽ നമുക്ക് ഇപ്രകാരം കാണാം; ഈസ (അ) ദജ്ജാലിനെ കൊലപ്പെടുത്തിയ ശേഷമുള്ള ഭാഗം ശ്രദ്ധിക്കുക:

فبينما هو كذلك إذ أوحى الله إلى عيسى أني قد أخرجت عبادا لي لا يدان لأحد بقتالهم فحرز عبادي إلى الطور. ويبعث الله أجوج ومأجوج وهم من كل حذب ينسلون فيمرّ أوائلهم على بحيرة طبرية فيشربون ما فيها، ويمرّ آخرهم ويقول لقد كان بهذه مرة ماء، ثم يسيرون حتى ينتهوا إلى جبل الخمر، وهو جبل بيت المقدس فيقولون لقد قتلنا من في الأرض هلم فلنقتل من في السماء فيرمون بنشابهم إلى السماء، فيرد الله عليهم نشابهم مخضوبة دما . ويحصر نبي الله وأصحابه حتى يكون رأس الثور لأحدهم خيرا من مائة دينار لأحدكم اليوم ، فيرغب نبي الله عيسى وأصحابه إلى الله فيرسل عليهم النغف في رقابهم فيصحبون فرسى كموت نفس واحدة، ثم يهبط نبي الله عيسى وأصحابه إلى الأرض فلا يجدون موضع شبر إلا ملاء زهمهم ومنتهم فيرغب نبي الله عيسى وأصحابه إلى الله فيرسل عليهم طيرا كأعناق البخت فتحملهم فطرهم حيث شاء الله (رواه مسلم)

“അതിന്നിടയിൽ അല്ലാഹു ഈസാ(അ)ക്ക് ബോധനം നൽകും ‘നാം, ആർക്കും യുദ്ധംചെയ്ത് തോൽപ്പിക്കാൻ കഴിയാത്ത ഒരു വിഭാഗം അടിമകളെ പുറത്ത് കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ മറു ദാസന്മാരെല്ലാം തൂർപർവ്വതത്തിൽ അഭയം തേടുന്നതായിരിക്കും’ അപ്പോഴായിരിക്കും അല്ലാഹു യഅ്ജൂജ് മഅ്ജൂജ് വിഭാഗത്തെ നിയോഗിക്കുക; അവർ എല്ലാ കുന്നുകളിലൂടെയും കുതിച്ചിറങ്ങി വരുന്നതായിരിക്കും. അവരിലെ മുൻനിരയിലുള്ളവർ തബരീയ തടാകത്തിനടുത്തുകൂടി പോകുകയും അതിലെ വെള്ളം മുഴുവനും കൂടിച്ചു വററിക്കുന്നതുമായിരിക്കും, ശേഷം വരുന്നവർ ‘ഇതിലൊരുകാലത്ത് വെള്ളമുണ്ടായിരുന്നില്ല’ എന്ന് പറയുകയും ചെയ്യും. അങ്ങിനെ അവർ ബൈതുൽ മുഖദുസ് പർവ്വതമായ ജബൽ ഖവ് വരെ ചെന്നെത്തുന്നതാണ്. അന്നേരം അവർ പറയും ഭൂമിയിലുള്ളവരെല്ലാം നമ്മൾ കൊന്നു, വരു ഇനി നമുക്ക് ആകാശത്തുള്ളവരെ കൂടി കൊലപ്പെടുത്താം എന്ന് പറഞ്ഞ് അവർ ആകാശത്തേക്ക് അമ്പുകൾ എയ്തുവിടും. അല്ലാഹുവാകട്ടെ, രക്തവർണ്ണത്തോടെ അവ തിരിച്ചുവിടുകയും ചെയ്യും. അങ്ങിനെ ഈസാനബിയും അനുയായികളും കൂടി അവരെ വളയുകയും ചെയ്യുന്നതാണ് . അപ്പോൾ നിങ്ങൾക്ക് ഇന്ന് നൂറ് ദീനാറ് ലഭിക്കുന്നതിനേക്കാൾ ഉത്തമമായിരിക്കും അവരിലൊരാൾക്ക് ഒരു കാളത്തല ലഭിക്കുന്നത്. പിന്നീട് ഈസാനബിയും അനുയായികളും അല്ലാഹുവോട് ആവശ്യപ്പെടുന്നതനുസരിച്ച് അല്ലാഹു അവരുടെ പിരടികളിൽ ഒരുതരം പൂക്കളെ നിയോഗിക്കുകയും അത് കാരണത്താൽ അവരെല്ലാം തന്നെ വേട്ടയാടപ്പെട്ട ഒരൊറ്റയാളുടെ എന്ന രൂപത്തിൽ ഒററയടിക്ക് മരണപ്പെടുന്നതുമാണ്. ശേഷം ഈസാനബിയും അനുയായികളും ഭൂമിയിലേക്ക് ഇറങ്ങുമെങ്കിലും ഒരുചാൺ പോലും സ്ഥലം ഭൂമിയിൽ ഒഴിവില്ലാത്ത വിധം അവിടെയെല്ലാം അവരുടെ അസ്ഥികളും ദുർഗന്ധവും മാത്രമായിരിക്കും. അന്നേരം വീണ്ടും ഈസാ(അ)യും അനുയായികളും അല്ലാഹുവിലേക്ക് പ്രതീക്ഷയോടെ തിരിയും അപ്പോൾ അല്ലാഹു ഒട്ടകത്തിന്റെ കഴുത്ത് പോലുള്ള കഴുത്തുകളോട് കൂടിയ ഒരുതരം പക്ഷികളെ അയക്കുകയും അവരെല്ലാം അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചേടത്ത് ആ പക്ഷികൾ വഹിച്ചു കൊണ്ട് പോയി തള്ളുകയും ചെയ്യും” (മുസ്ലിം).

അൽഭൂത ജന്തു പുറപ്പെടൽ (خروج الدابة)

الدابة (ദാബ്ബത്ത്) എന്നാൽ ഭൂമുഖത്ത് ഇഴഞ്ഞു നടക്കുന്നത് എന്നാണ് ഭാഷാപരമായ അർത്ഥം. എന്നാൽ അന്ത്യദിനത്തോടടുത്ത് പുറപ്പെടാനിരിക്കുന്ന അൽഭൂതജന്തുവാണ് അത്കൊണ്ട് ഇവിടെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. ഇക്കാര്യമാകട്ടെ ഖുർആൻ കൊണ്ടും ഹദീസ് കൊണ്ടും സ്ഥിരപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതുമാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وإذا وقع القول عليهم أخرجنا لهم دابة من الأرض تكلمهم أن الناس كانوا بآياتنا لا يوقنون (سورة النمل ٨٢)

“ആ വാക്ക് അവരുടെ മേൽ വന്നു ഭവിച്ചാൽ ഭൂമിയിൽനിന്ന് ഒരു ജന്തുവെ നാം അവരുടെ നേരെ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതാണ്. മനുഷ്യർ നമ്മുടെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളിൽ ദുഃഖവിശ്വാസം കൊള്ളാതിരിക്കുന്നു എന്ന വിഷയം അത് അവരോട് സംസാരിക്കുന്നതാണ്” (നംല് 82).

നബി(സ) പറഞ്ഞു: “അന്ത്യദിനം ആസന്നമാകുകയില്ല, അതിനു മുമ്പായി പത്ത് അടയാളങ്ങൾ കണ്ട് കഴിഞ്ഞ ശേഷമല്ലാതെ” (മുസ്ലിം). മേൽ പറയപ്പെട്ട ഹദീസിൽ സൂചിപ്പിച്ച പത്ത് അടയാളങ്ങളിലൊന്ന് അൽഭൂത മൂഗം പുറപ്പെടുക എന്നതാണ്. എന്നാൽ ഖുർആനിലോ സ്വഹീഹായ ഹദീസിലോ പ്രസ്തുത മൂഗത്തിന്റെ വിശേഷണമോ പുറപ്പെടുന്ന സ്ഥലമോ പറയപ്പെട്ടിട്ടില്ല. അത്തരം കാര്യങ്ങൾ പറയപ്പെട്ടതായി വന്നിട്ടുള്ള ഹദീസുകളാകട്ടെ അവയുടെ സ്വീകാര്യതയിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസങ്ങളുണ്ട് താനും. അന്ത്യനാളിനോടനുബന്ധിച്ച് ഒരു അൽഭൂതജന്തു പുറപ്പെടുമെന്നും മനുഷ്യരുടെ നാശത്തെക്കുറിച്ചും ശിക്ഷയെക്കുറിച്ചും അത് അവരോട് സംസാരിക്കും എന്ന് മാത്രമാണ് ഖുർആൻകൊണ്ട് മനസ്സിലാകുന്നത്. കൂടുതൽ അല്ലാഹുവിന് അറിയാം.

സൂര്യൻ പടിഞ്ഞാറ് നിന്ന് ഉദിക്കാൻ

(طلوع الشمس من المغرب)

അന്ത്യനാളിന്റെ അടയാളങ്ങളിലൊന്നായി സൂര്യൻ പടിഞ്ഞാറ് നിന്നും ഉദിക്കുന്നതാണ്, എന്നത് ഖുർആനിലൂടെയും ഹദീസിലൂടെയും സ്ഥിരീകരിക്കപ്പെട്ടതാണ്.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

يوم تأتي بعض آيات ربك لا ينفع نفسا إيمانها لم تكن آمنت من قبل أو كسبت في إيمانها خيرا (سورة آل عمران 158)

“നിന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ ഏതെങ്കിലുമൊരു ദൃഷ്ടാന്തം വരുന്ന ദിവസം, മുസ് തന്നെ വിശ്വസിക്കുകയോ വിശ്വാസത്തോടുകൂടി വല്ല നന്മയും മുൻകൂട്ടി ചെയ്തുവെക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത യാതൊരാൾക്കും തന്റെ വിശ്വാസം പ്രയോജനപ്പെടുന്നതല്ല” (അൻആം 158) ഇവിടെ ആയത്തിൽ പറയപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് പടിഞ്ഞാറ് നിന്നുണ്ടാകുന്ന സൂര്യോദയമാണ്.

ഇക്കാര്യം നബിവാചനത്തിൽ ഇങ്ങിനെ കാണാവുന്നതാണ്:

لا تقوم الساعة حتى تطلع الشمس من مغربها فإذا طلعت ورآها الناس آمنوا أجمعون، وذلك حين لا ينفع نفسا إيمانها لم تكن آمنت من قبل أو كسبت في إيمانها خيرا (متفق عليه)

“സൂര്യൻ പടിഞ്ഞാറ് നിന്നും ഉദിക്കുന്നത് വരെ അന്ത്യനാൾ ഉണ്ടാകുന്നതല്ല. അങ്ങിനെ അത് (പടിഞ്ഞാറ് നിന്ന്) ഉദിക്കുകയും ജനങ്ങളത് കാണുകയും ചെയ്താൽ അവരൊന്നടങ്കം വിശ്വസിക്കുന്നതായിരിക്കും. അതാകട്ടെ ഒരാൾക്കും തന്റെ വിശ്വാസം ഫലം ചെയ്യാത്ത സമയമായിരിക്കും. അതിനു മുസ് തന്നെ വിശ്വസിക്കുകയോ വിശ്വാസത്തോടുകൂടി വല്ല നന്മയും മുൻകൂട്ടി ചെയ്തുവെക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ലാത്തവർക്ക് ഒഴികെ” (മുതഫഖുൻ അലൈഹി).

ഖബറിലെ ഫിത്നകൾ (فتنة القبر)

الفِتنَةُ (ഫിത്ന:) എന്നാൽ പരീക്ഷ എന്നാണ് ഭാഷയിൽ അതിനുള്ള അർത്ഥം. ഇവിടെ ഉദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നത് ഖബറിൽ വെച്ച് മയ്യത്തിനോട് തന്റെ റബ്ബ്, മതം, പ്രവാചകൻ എന്നിവയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ചോദ്യങ്ങളാണ്.

മേൽ പറയപ്പെട്ടവയെ സംബന്ധിച്ച് ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടുമെന്നത് ഖുർആൻ കൊണ്ടും ഹദീസ് കൊണ്ടും സ്ഥിരപ്പെട്ടതാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ (سورة إبراهيم 27)

“ഐഹിക ജീവിതത്തിലും, പരലോകത്തും സുസ്ഥിരമായ വാക്കുകൊണ്ട് സത്യവിശ്വാസികളെ അല്ലാഹു ഉറപ്പിച്ചുനിർത്തുന്നതാണ്” (ഇബ്റാഹീം 27).

ഇക്കാര്യം ഹദീസിലും നമുക്ക് കാണാവുന്നതാണ്:
المسلم إذا سئل في القبر شهد أن لا إله إلا الله وأن محمدا رسول الله فذلك قول الله تعالى يثبت الله الذين آمنوا بالقول الثابت في الحياة الدنيا وفي الآخرة (إبراهيم 27) (متفق عليه)

“ഒരു മുസ്ലിം ഖബറിൽ വെച്ച് ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെട്ടാൽ അല്ലാഹു അല്ലാതെ ആരാധ്യനില്ലെന്നും മുഹമ്മദ് (നബി) അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലാണ് എന്നും സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നതാണ്. അതിനെ സംബന്ധിച്ചാണ് സൂറ: ഇബ്റാഹീമിലെ 27ാം വചനമായ “ഐഹിക ജീവിതത്തിലും, പരലോകത്തും സുസ്ഥിരമായ വാക്കുകൊണ്ട് അല്ലാഹു സത്യവിശ്വാസികളെ ഉറപ്പിച്ചുനിർത്തുന്നതാണ്” എന്നത് കൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത്”(മുതഫഖുൻ അലൈഹി) രണ്ട് മലക്കുകളായിരിക്കും ചോദ്യം ചോദിക്കുക എന്നും ഹദീസുകളിൽ സ്ഥിരപ്പെട്ടതാണ്. നബി(സ) പറയുന്നു:

إن العبد إذا وضع في قبره وتولى عنه أصحابه إنه ليسمع قرع نعالهم قال يأتيه ملكان فيقعدانه (رواه مسلم)

“ഒരു ദാസൻ മരിച്ച് ഖബറിൽ വെക്കപ്പെടുകയും കൂട്ടുകാർ ചെറുപ്പടിശബ്ദം കേൾക്കത്തക്കദൂരം പിരിഞ്ഞ് പോകുകയും ചെയ്താൽ രണ്ട് മലക്കുകൾ അവന്റെയടുക്കലേത്തുകയും

അവനെ എഴുന്നേൽപ്പിച്ച് ഇരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്” (മുസ്ലിം).

അബൂഹുറൈറ(റ)യിൽ നിന്നും ഇമാം തുർമുദി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത ഒരു ഹദീസിൽ പ്രസ്തുത മലക്കുകളുടെ പേർ മുൻകർ, നകീർ എന്നിങ്ങനെയാണെന്ന് വന്നിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ മേൽ സൂചിപ്പിച്ച ഹദീസിന്റെ സ്വീകാര്യതയിൽ ന്യൂനതകൾ പറയപ്പെടുന്നുവെങ്കിലും നാസിറുദ്ദീൻ അൽബാനി(റ) അത് മുസ്ലിമിന്റെ നിബന്ധനകളോട് യോജിച്ചതാണ്, അതിനാൽ ഹസൻ (നല്ലത്) ആണെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

ഖബറിലെ ചോദ്യം വിശ്വാസികൾ അവിശ്വാസികൾ എന്ന വ്യത്യാസമില്ലാതെ മുഴുവൻ മുകളുപ്കളോടും (ഇസ്ലാമിക ശരീഅത്ത് ചുമത്തപ്പെട്ടവർ) ഉണ്ടായിരിക്കും അതിൽ മുഹമ്മദ് നബിയുടെ സമൂഹമെന്നോ അല്ലാത്തവരെന്നോ വ്യത്യാസവും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല എന്നതാണ് ശരിയായ അഭിപ്രായം. മുകളുപ്കൾ അല്ലാത്തവരുടെ കാര്യത്തിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുണ്ട്. ഇബ്നുൽ ഖയ്യിം(റ) തന്റെ ‘റൂഹ്’ എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ എല്ലാവരോടും ചോദ്യമുണ്ടാകും എന്ന അഭിപ്രായത്തിനാണ് പ്രാമുഖ്യം നൽകിയിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ ഇമാം നസാഇ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത ഹദീസ് അനുസരിച്ച് രക്തസാക്ഷികളേയും, മുസ്ലിമിന്റെ ഹദീസ് അനുസരിച്ച് അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗ്ഗത്തിൽ ബന്ധപ്പെട്ട നിലയിൽ മരണപ്പെടുന്നവരേയും ചോദ്യത്തിൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കപ്പെടുന്നതാണ്.

ഖബറിലെ രക്ഷാശിക്ഷകൾ

عذاب القبر ونعيمه

മനുഷ്യന് ഖബറിൽവെച്ച് രക്ഷാശിക്ഷകൾ ഉണ്ടായിരിക്കും എന്നത് ഖുർആൻ സുന്നത്ത് അഹ്ലുസ്സുന്നത്തിന്റെ ഇജ്മാഅ് എന്നിവയാൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടതാണ്.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

فلولا إذا بلغت الحلقوم وأنتم حينئذ تنظرون (سورة الواقعة ٨٣ ، ٨٤)

“എന്നാൽ അത് (ജീവൻ) തൊണ്ടക്കുഴിയിലെത്തുമ്പോൾ എന്തുകൊണ്ടാണ് (നിങ്ങൾക്കത് പിടിച്ചു നിർത്താനാകാത്തത്) നിങ്ങൾ അന്നേരത്ത് നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതാണ്” (വാഖി

അ: 83, 84) വാഖിഅ 83 മുതൽ 89 വരെ ഇത് സംബന്ധമായ വിഷയങ്ങൾ തന്നെയാണ്.

(سورة الواقعة ٨٩) **فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقْرَبِينَ فُرُوحٍ وَرِيحَانٍ وَجَنَّةٍ نَعِيمٍ (سورة الواقعة ٨٩)**
“അപ്പോൾ (മരിച്ചവൻ) സാമീപ്യം സിദ്ധിച്ചവരിൽ പെട്ടവനാണ് എങ്കിൽ (അവൻ) ആശ്വാസവും വിശിഷ്ടമായ ഉപജീവനവും സുഖാനുഭൂതിയുടെ സ്വർഗ്ഗത്തോപ്പും ഉണ്ടായിരിക്കും” (വാഖിഅ: 89)

നബി(സ) ഖബറിലെ ശിക്ഷയിൽനിന്നും അല്ലാഹുവോട് രക്ഷ തേടുകയും, തന്റെ സമുദായത്തോട് അതിന് കൽപ്പിക്കുകയും ചെയ്തത് ഹദീസുകളിൽ വ്യക്തമാണ്.

ഇക്കാര്യം ബർറാഅ് ബിനു ആസിബിൽ നിന്ന് ഉദ്ധരിക്കുന്ന പ്രസിദ്ധ ഹദീസിൽ വിശദമായി പ്രതിപാതിക്കപ്പെട്ടതായി കാണാവുന്നതാണ്. പ്രസ്തുത ഹദീസിലെ ഖബറിലെ ചോദ്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഭാഗം ശ്രദ്ധിക്കുക:

മുഅ്മിനുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഭാഗത്ത് ചോദ്യങ്ങൾക്ക് കൃത്യമായി അവർ ഉത്തരം പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞാൽ:

فِينَادِي مَنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ أَنْ صَدَقَ عَبْدِي فَأَفْرَشُوهُ مِنَ الْجَنَّةِ وَافْتَحُوا لَهُ

بَابًا إِلَى الْجَنَّةِ، فَيَأْتِيهِ مِنْ رِيحِهَا وَطَيْبِهَا وَيَفْصَحُ لَهُ فِي قَبْرِهِ مَدَّ بَصَرِهِ.

“ആകാശത്ത് നിന്നൊരാൾ വിളിച്ചുപറയുന്നതായി കേൾക്കും ‘എന്റെ ദാസൻ സത്യം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അവന് വേണ്ടി സ്വർഗ്ഗീയ വിരിപ്പുകൾ വിരിച്ചുകൊടുക്കുക, സ്വർഗ്ഗീയ വസ്ത്രങ്ങൾ അവനെ അണിയിക്കുക, സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്ക് ഒരു കവാടം അവനായി തുറന്ന് വെക്കുക’ അന്നേരം സ്വർഗ്ഗത്തിന്റെ പരിമളവും സുഗന്ധവും അവന് എത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കും. കണ്ണുത്താവുന്ന ദൂരം ഖബർ അവന് വിശാലമായിത്തീരുകയും ചെയ്യും.

وَقَالَ فِي الْكَافِرِ فِينَادِي مَنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ أَنْ كَذَبَ عَبْدِي فَأَفْرَشُوهُ مِنَ النَّارِ

وَافْتَحُوا لَهُ بَابًا مِنَ النَّارِ فَيَأْتِيهِ مِنْ حَرِّهَا وَسُمُومِهَا وَيُضَيِّقُ عَلَيْهِ قَبْرِهِ

حَتَّى تَخْتَلِفَ أَضْلَاعُهُ (أحمد، أبو داود)

അവിശ്വാസികളുടെ കാര്യത്തിലാകട്ടെ: “ആകാശത്ത് നിന്ന് ഇങ്ങനെ വിളിച്ചുപറയുന്നതായി കേൾക്കും ‘കളവു പറഞ്ഞ എന്റെ ദാസനുവേണ്ടി നരകത്തിന്റെ വിരിപ്പ് ഒരുക്കിക്കൊടുക്കൂ, അവനായി നരകത്തിൽ നിന്നൊരു വാതിൽ തുറന്ന് വെക്കൂ’ അന്നേരം നരകത്തിന്റെ ചൂടും ജ്വാലയും അവനിലേക്ക് എത്തുകയും തന്റെ വാരിയെല്ലുകൾ കോർത്തു വലിക്കുന്ന

വിധം ഖബർ അവന് ഇടുങ്ങിയതായിത്തീരുകയും ചെയ്യും'' (അഹ്മദ്, അബൂദാവൂദ്).

ഖബറിലെ രക്ഷാശിക്ഷകൾ യാഥാർത്ഥ്യമാണ് എന്ന കാര്യത്തിൽ അഹ്ലുസ്സുന്നത്തി വൽ ജമാഅത്തിലും മറ്റ് സലഫുസ്സാലിഹുകൾക്കിടയിലും ഏകാഭിപ്രായമാണുള്ളത് എന്ന് ഇബ്നുൽ ഖയ്യിം(റ) തന്റെ 'റൂഹ്' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത് ശ്രദ്ധേയമാണ്.

എന്നാൽ ഖബറുകൾ തുറന്ന് നോക്കിയാൽ യാതൊന്നും കാണാൻ കഴിയില്ലെന്ന് കാരണം പറഞ്ഞ് ചില ദൈവ നിഷേധികൾ ഖബർ ശിക്ഷയെ നിഷേധിച്ചുതുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെന്ന് കേൾക്കാനിയായി, അത്തരക്കാരോട് താഴെ പറയുന്ന രണ്ട് കാര്യങ്ങളാണ് നമുക്ക് പറയാനുള്ളത്:

- 1, ഖുർആനും സുന്നത്തും മുൻഗാമികളുടെ ഇജ്മാഉം സ്ഥിരപ്പെടുത്തിയ ഒരു കാര്യമാണത്.
- 2, പരലോകത്ത് നടക്കുന്ന കാര്യങ്ങളെ ഒരിക്കലും ദുൻയാവിലുള്ള കാര്യങ്ങളുമായി തുലനം ചെയ്തുകൂടാത്തതാണ്. അത് കൊണ്ട് തന്നെ ഖബറിലെ രക്ഷാശിക്ഷകൾ ദുനിയായിൽവെച്ച് അനുഭവപ്പെടുന്നതല്ല.

രക്ഷാശിക്ഷകൾ ആത്മീയരോ ശാരീരികരോ ?

ഇക്കാര്യത്തിൽ ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം ഇബ്നു തൈമിയ(റ)യുടെ വാക്കുകൾ മാത്രം പറഞ്ഞ് അവസാനിപ്പിക്കുകയാണ്: ഖബറിലെ രക്ഷാശിക്ഷകൾ ആത്മീയവും ശാരീരികവും കൂടിയാണ്; മരണശേഷം ആത്മാവ് ശരീരത്തിൽ നിന്ന് വേർപെട്ടു കഴിഞ്ഞാൽ അത് രക്ഷയോ ശിക്ഷയോ അനുഭവിച്ചു കൊണ്ടേയിരിക്കും എന്നാൽ ചിലപ്പോൾ ആത്മാക്കൾ ശരീരവുമായി ബന്ധപ്പെടുന്നതാണ് അന്നേരം രക്ഷാശിക്ഷകൾ ശരീരത്തിനും അനുഭവപ്പെടുന്നതാണ്. ഇതാണ് ഈ വിഷയത്തിലെ സലഫുസ്സാലിഹുകളുടെ വിശ്വാസം.

കാഹളജുസ്സർب الفخ في الصور

الفخ (നഫ്ഹ്) ഊതുക എന്നത് അറയപ്പെട്ട കാര്യമാണ്;

الصور (സൂർ) എന്നതിന് ഭാഷയിൽ കാഹളം, കൊമ്പ് എന്നൊക്കെയാണ് അർത്ഥം.

എന്നാൽ സാങ്കേതികമായി ശരീഅത്തിന്റെ ഭാഷയിൽ പറഞ്ഞാൽ സിംഹാസനം വഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മലക്കുകളിൽ പെട്ട ഇസ്‌റാഫീൽ അല്ലാഹുവിന്റെ അനുമതി കാത്ത് ഊതുവാനായി തയ്യാറെടുത്ത് വഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വലിയ ഒരു കാഹളം എന്നതാണ് അതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നത്. രണ്ട് ഊത്തുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കും:

ഒന്ന്: എല്ലാ മനുഷ്യരേയും മരിപ്പിക്കുവാനുള്ളത്; അതോടുകൂടി എല്ലാവരും ഭയവിഹലരായിത്തീരുകയും അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിക്കുന്നവരൊഴിച്ച് മറ്റെല്ലാവരും ചലനമറവരായിത്തീരുന്നതാണ് .

രണ്ട്: ഉയർത്തെഴുന്നേൽപ്പിനായുള്ള ഊത്ത്; അത് സംഭവിക്കുന്നതോടെ എല്ലാവരും ഖബറുകളിൽ നിന്നും പുനർജനിച്ചു എഴുന്നേൽക്കുന്നതായിരിക്കും.

ഇക്കാര്യം ഖുർആനും സുന്നത്തും സമൂഹത്തിന്റെ ഇജ്മാഉം അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ള കാര്യമാണ്.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

ونفخ في الصور فصعق من في السموات ومن في الأرض إلا من شاء الله ثم نفخ فيه أخرى فإذا هم قيام ينظرون (سورة الزمر ٦٨)

“കാഹളത്തിൽ ഊതപ്പെടും അപ്പോൾ ആകാശങ്ങളിലുള്ളവരും ഭൂമിയിലുള്ളവരും ചലനമറവരായിത്തീരും; അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചവരൊഴികെ, പിന്നീട് അതിൽ (കാഹളത്തിൽ) മറ്റൊരിക്കൽ ഊതപ്പെടും; അപ്പോഴതാ അവർ എഴുന്നേറ്റ് നോക്കുന്നു” (സൂർ 68)

ونفخ في الصور فإذا هم من الأجاس إلى ربهم ينسلون (سورة يس ٥١)

“കാഹളത്തിൽ ഊതപ്പെടും അപ്പോൾ അവർഖബറുകളിൽ നിന്ന് അവരുടെ രക്ഷിതാവികളേക്ക് കുതിച്ച് ചെല്ലും” (സൂറ: യാസീൻ 51)

അബ്ദുല്ലാഹി ബ്നു അംറിൽ നിന്നും ഇമാം മുസ്‌ലിം ഉദ്ധരിക്കുന്ന സുദീർഘമായ ഒരു ഹദീസിൽ ഇങ്ങനെ കാണാം:

ثم ينفخ في الصور فلا يسمعه أحد إلا أصغى لينا ورفع لينا ثم لا يبقى أحد إلا صعق ثم ينزل الله مكرًا كأنه الظل أو الظل (شك الراوي) فتنبت منه أجساد الناس ثم ينفخ فيه أخرى فإذا هم قيام ينظرون (مسلم)

“പിന്നീട് കാഹളത്തിൽ ഊതപ്പെടും അന്നേരം തന്നോട് അടുത്തും ഉച്ചത്തിലുമായ നിലക്കല്ലാതെ ഒരാളും അത് കേൾക്കുകയില്ല അതോടെ ഒരാളും ചലനമറ്റതായ നിലയിലല്ലാതെ അവശേഷിക്കുകയുമില്ല. ശേഷം നിഴൽപോലെ അല്ലെങ്കിൽ ചാറൻമഴ പോലെ (റിപ്പോർട്ടറുടെ സംശയമാണത്) അല്ലാഹു മഴവർഷിപ്പിക്കുകയും അതോടെ മനുഷ്യശരീരങ്ങളെല്ലാം കിളിർത്തുവരികയും ശേഷം വീണ്ടും കാഹളത്തിൽ ഊതുന്നതോടെ അവരെല്ലാം എഴുന്നേറ്റ് നോക്കുന്നതുമായിരിക്കും” (മുസ്ലിം). ഇപ്പറഞ്ഞ കാര്യത്തിൽ മുസ്ലിം സമുദായം ഏകാഭിപ്രായത്തിലുമാണ്.

ഉയർത്തെഴുന്നേൽപ്പും ഒരമിച്ചുകൂട്ടലും

(البعث والحشر)

البعث (ബഅ്ഥ്) എന്നാൽ അയക്കുക വിതറുക എന്നൊക്കെയാണ് ഭാഷാർത്ഥമെങ്കിലും; ശരീഅത്ത് അതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് അന്ത്യനാളിൽ മരിച്ചവരെയെല്ലാം പുനർജീവിപ്പിക്കുക എന്നതാണ്.

الحشر (ഹശർ) എന്നതിന് ഭാഷയിലെ അർത്ഥം ഒരുമിച്ചു കൂട്ടുക എന്നും, ശരീഅത്ത് ഉദ്ദേശിക്കുന്ന അർത്ഥം സൂഷ്ണികളെയെല്ലാം വിചാരണക്കും അതനുസരിച്ച് വിധി നടപ്പാക്കാനും വേണ്ടി അന്ത്യനാളിൽ ഒരുമിച്ച് ചേർക്കുക എന്നതാണ്. ഇക്കാര്യം ഖുർആനിലൂടെയും ഹദീസിലൂടെയും മുസ്ലിം സമുദായത്തിന്റെ ഇജ്മാഇലൂടെയും സ്ഥിരീകരിക്കപ്പെട്ടതാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

قل بلى وربي لتبعثنَّ (سورة التغابن ٧)

“പറയുക, എന്റെ രക്ഷിതാവിനെ തന്നെയാണെ നിങ്ങൾ ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപ്പിക്കപ്പെടും” (തഗാബൂൻ 7)

(إن الأولين والآخرين لمجموعون إلى ميقات يوم معلوم (الواقعة ٤٩، ٥٠))
 “നീ പറയുക, തീർച്ചയായും പൂർവ്വികരും പിൻക്കാലക്കാരും എല്ലാം ഒരു നിശ്ചിത ദിവസത്തെ കൃത്യമായ ഒരു അവധിക്ക് ഒരുമിച്ചു കൂട്ടപ്പെടുന്നവർ തന്നെയാണ്.” (വാഖിഅ: 49, 50)
 ഈ വിഷയത്തിലുള്ള ഒരു നബിവാചനം ശ്രദ്ധിക്കുക:

يحشر الناس يوم القيامة على أرض بيضاء عفراء كقرصة النقي ليس فيها علم لأحد (متفق عليه)

“മനുഷ്യർ അന്ത്യനാളിൽ ശുദ്ധമായതും തിളങ്ങുന്നതുമായ ഒരു തളികപോലെ വെളുത്ത ഒരു ഭൂമിയിൽ ഒരുമിച്ചുകൂട്ടപ്പെടുന്നതാണ്, യാതൊരാൾക്കും അന്ന് പ്രത്യേക അടയാളങ്ങളോടൊന്നും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതുമല്ല” (മുതഫഖുൻ അലൈഹി) അന്ത്യനാളിൽ മഹ്ശറയിൽ ഒരുമിച്ചുകൂട്ടപ്പെടും എന്ന കാര്യവും മുസ്ലിമുകളിൽ അഭിപ്രായമുറപ്പിച്ചിട്ടുള്ള വിഷയമാണ്. അന്ന് ജനങ്ങൾ ചെറുപ്പങ്ങളിലൊന്നെ നഗ്നപാദരായും വസ്ത്രങ്ങളില്ലാതെ നഗ്നരായും ചേലാകർമ്മം ചെയ്യപ്പെടാത്ത നിലയിലുമായിരിക്കും ഒരുമിച്ചുകൂട്ടപ്പെടുക. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

كما بدأنا أول خلق نعيده (سورة الأنبياء 104)

“ആദ്യമായി സൃഷ്ടി ആരംഭിച്ചത്പോലെത്തന്നെ നാം അത് ആവർത്തിക്കുന്നതാണ്” (അൻബിയാഅ് 104) നബി(സ) പറഞ്ഞു:

إنكم تحشرون حفاة عراة غرلا ثم قرأ كما بدأنا أول خلق نعيده وعدا علينا إنا كنا فاعلين (سورة الأنبياء 104) وأول من يكسى إبراهيم (متفق عليه)

“നിശ്ചയം നിങ്ങൾ ചേലാകർമ്മം ചെയ്യപ്പെടാത്തവരും, നഗ്നരും, ചെറുപ്പ ധരിക്കാത്തവരുമായ നിലക്കായിരിക്കും ഒരുമിച്ചു കൂട്ടപ്പെടുക’ എന്നിട്ട് അദ്ദേഹം സൂറത്ത് അൻബിയാഇലെ 104ാം വചനം ഓതുകയുണ്ടായി ‘ആദ്യമായി സൃഷ്ടി ആരംഭിച്ചതുപോലെത്തന്നെ നാം അത് ആവർത്തിക്കുന്നതാണ്. നാം ബാധ്യതയേററ ഒരു വാഗ്ദാനമത്രെ അത്, നാം (അത്) നടപ്പിലാക്കുക തന്നെ ചെയ്യും’ ആദ്യമായി വസ്ത്രം ധരിപ്പിക്കപ്പെടുക ഇബ്റാഹീം (നബി) ആയിരിക്കും” (മുതഫഖുൻ അലൈഹി) അബ്ദുല്ലാഹി ബ്നു ഉനൈസിൽ നിന്നും ഇമാം അഹ്മദ് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന ഒരു ഹദീസിൽ താഴെ പറയും വിധവും കാണാവുന്നതാണ്:

يحشر الناس يوم القيامة عراة غرلا بهما فلنا وما بهما قال ليس معهم شيء (أحمد)

“അന്ത്യനാളിൽ ജനങ്ങൾ ഒരുമിച്ചു കൂട്ടപ്പെടുന്നത് നഗ്നരും ചേലാകർമ്മം ചെയ്യപ്പെടാത്തവരും بهم (ബഹ്മു) കളും ആയി

ട്ടായിരിക്കും അന്നേരം ഞങ്ങൾ ചോദിച്ചു എന്താണ് ബഹ്ദ് ? അപ്പോൾ നബി(സ) പറഞ്ഞു ഒന്നും കൂടെയില്ലാത്ത നിലയിൽ എന്ന് (അഹ്മദ്)

ശഹാഅത്തുൽ الشفاعة

الشفاعة(ശഹാഅത്തു) എന്നതിന് ഒററയെ ഇരട്ടയാക്കുക എന്നാണ് ഭാഷയിലുള്ള അർത്ഥം.

മതത്തിന്റെ ഭാഷയിൽ അതുകൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത് മറെറാരാൾക്ക് ഉപകാരം നേടിയെടുക്കുവാനോ അതല്ലെങ്കിൽ ഉപദ്രവത്തെ തടുക്കുവാനോ വേണ്ടി മദ്ധ്യസ്ഥത വഹിക്കുക, എന്നതാണ്.

പരലോകത്ത് നടക്കാനിരിക്കുന്ന ശഹാഅത്തു രണ്ട് വിധത്തിലാണ്. ഒന്ന് നബി(സ)ക്ക് മാത്രം പ്രത്യേകമായിട്ടുള്ളത്. മറെറാന്ന് നബിക്കും മററുള്ളവർക്കും പൊതുവായിട്ടുള്ളത്.

നബി(സ)ക്ക് മാത്രമാലുള്ളത് ۞ فالخاصة به

ശഹാഅത്തുൽ ഉജ്മ: الشفاعة العظمى

മഹ്ശറയിൽ മനുഷ്യസമൂഹം ഒന്നടങ്കം ഒരുമിച്ചുകൂടുകയും താങ്ങാൻ കഴിയാത്ത വിധം പ്രയാസത്തിലും ഇടങ്ങേറിലുമായി കഴിയുന്ന അവസരത്തിൽ ജനങ്ങളെ ഒന്ന് വിചാരണക്ക് എടുക്കുന്നതിന്വേണ്ടി ആവശ്യപ്പെടുന്ന ശുപാർശയാണിത്.

മനുഷ്യർ തങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി (അല്ലാഹുവിങ്കൽ ശുപാർശ നടത്താൻ ആവശ്യപ്പെട്ട്) ആദം, നൂഹ്, ഇബ്റാഹീം, മൂസാ, ഈസാ (അ) എന്നീ പ്രവാചകരുടെ അടുക്കൽ ചെല്ലുകയും അവരെല്ലാം അതിൽനിന്നും പ്രതിബന്ധങ്ങൾ പറഞ്ഞ് ഒഴിഞ്ഞു മാറുകയും അങ്ങിനെ ജനങ്ങൾ മുഹമ്മദ് നബി(സ) യുടെ അടുക്കൽ ചെല്ലുകയും അന്നേരം അദ്ദേഹം അല്ലാഹുവിങ്കൽ ശുപാർശ നടത്തുന്നതനുസരിച്ച് അല്ലാഹു വിചാരണക്കായി വരികയും ചെയ്യുന്നതാണ്.

ഇതാണ് ശഹാഅത്തുൽ ഉജ്മ: (മഹത്തായ ശുപാർശ) ശഹാഅത്തുൽ കൂബ്റാ (ഏററവും വലിയ ശുപാർശ) എന്നീ പേരുകളിലെല്ലാം അറിയപ്പെടുന്ന ശുപാർശ.

ഇതിന്റെ വിശദ രൂപം കാഹളമുത്തിനെ സംബന്ധിച്ച് വന്നിട്ടുള്ള പ്രസിദ്ധമായഹദീസിൽ പറയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അതിന്റെ പരമ്പരയെ സംബന്ധിച്ച് പൺഡിതന്മാരിൽ ചിലർക്ക് അഭിപ്രാ

യ വ്യതാസമുള്ളതിനാലും, ഇക്കാര്യത്തിൽ വന്നതായ മറ്റ് സ്വഹീഹായ ഹദീസുകൾ ഉദ്ധരിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഉണ്ടാകുന്ന വിസ്താര ഭയത്താലും ഞാൻ അവ ഇവിടെ ഉദ്ധരിച്ച് ദീർഘിപ്പിക്കുന്നില്ല. വൻ പാപങ്ങൾ ചെയ്തയാളുകൾക്ക് ശുപാർശ ഫലപ്പെടുമോ എന്ന കാര്യത്തിലുള്ള ചർച്ചയിൽ മാത്രം മതിയാക്കി ഈ വിഷയം ഇവിടെ ചുരുക്കുകയാണ്.

ഇബ്നുകഥീറും അഖീദത്തു തഹാവിയ്യൂക്ക് ശറഹ് എഴുതിയ ഇമാം ക്വാദീ അലിയ്യൂ ബ്നു അലിയ്യൂ ബ്നു മുഹമ്മദ് ബ്നു അബൂൽ ഇസ്ലൂദ്ദിമൾഖി (മരണം ഹിജ്റ: 792) യും പറയുന്നു: ശഹാഅത്ത് വൻപാപികൾക്ക് മാത്രമായി ചുരുക്കി സലഫികൾ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് ഖവാരിജുകൾക്കും അവരെ തുടരുന്ന മുഅ്തസിലികൾക്കുമുള്ള മറുപടിയായിക്കൊണ്ട് മാത്രമാണ്. എന്നാൽ മുകളിൽ പറഞ്ഞതായ ശഹാഅത്ത് മുഅ്തസിലികളോ ഖവാരിജുകളോ ആരും നിഷേധിക്കുന്നില്ല. അതിനും അല്ലാഹുവിന്റെ അനുമതി നിബന്ധനയായി നിശ്ചയിക്കുന്നുണ്ട് എന്ന് മാത്രം; അല്ലാഹു പറയുന്നു: **من ذا الذي يشفع عنده إلا بإذنه**

(البقرة)

“അവന്റെ അനുവാദപ്രകാരമല്ലാതെ അവന്റെ റയടുക്കൽ ശുപാർശ നടത്താനാരുണ്ട്” (ബഖറ: 255).

{ശഹാഅത്തുൽ ഉദ്മ: കൂടാതെയും നബി(സ)ക്ക് മാത്രമായി വേറേയും ശുപാർശകളുണ്ട് എന്നാണ് മനസ്സിലാകുന്നത്. അവയിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടത് താഴെ ചേർക്കുന്നു:

- 1, കർമ്മങ്ങൾ മുഖേനെ സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കായി തീരുമാനിക്കപ്പെട്ടവരെ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കാൻ
- 2, സൽക്കർമ്മവും ദുഷ്കർമ്മവും തുല്യമായി വന്നിട്ടുള്ളവരെ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കാൻ
- 3, നരകത്തിലേക്കായി കൽപ്പിക്കപ്പെട്ട ചിലരെ നരകത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കാതിരിക്കാൻ
- 4, കർമ്മങ്ങൾ മൂലം സ്വർഗ്ഗത്തിലെത്തിയ ചിലർക്ക് അവരുടെ കർമ്മങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമായിട്ടുള്ളതിനേക്കാൾ പദവി വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ
- 5, വിചാരണയോ ശിക്ഷയോ കൂടാതെ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന എഴുപതിനായിരത്തിൽ ഒരാളായി ഉക്കാശത്തു ബ്നു മുഹ്സിൻ(റ) നെ ഉൾപ്പെടുത്തിയ ശുപാർശ

6, താൻ കാരണമായി പിതൃവ്യൻ അബൂതാലിബിന് നരകത്തിൽ ലഭിക്കുന്ന ഇളവ്.

ഈ വിഷയത്തിൽ കൂടുതൽ അറിയാൻ താൽപ്പര്യമുള്ളവർ ‘ശറഫ് അഖീദത്തു തഹാവിയ്’ 1/349 355 കാണുക; വിവർത്തകൻ}

ശുപാർശകൾ വേറേയും

മുഹമ്മദ് നബി(സ)ക്കും അല്ലാത്തവർക്കും പൊതുവായുള്ള ശുപാർശകൾ വേറേയുമുണ്ട്. ഇത് വിശ്വാസികളിൽ നിന്നും വൻപാപങ്ങൾ ചെയ്ത കാരണം നരകത്തിൽ പ്രവേശിച്ച് കരിഞ്ഞ് കരിക്കട്ടപോലെ ആയിക്കഴിഞ്ഞവരെ അതിൽനിന്നും മോചിപ്പിക്കാനുള്ള ശുപാർശയാണ്. ഇത് അബൂസഇദ് (റ) ൽ നിന്ന് ഉദ്ധരിക്കുന്ന താഴെ പറയുന്ന ഹദീസിലൂടെ മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്:

أما أهل النار الذين هم أهلها فلا يموتون فيها ولا يحيون، لكن أناس أو كما قال تصيبهم النار بذنوبهم أو قال بخطاياهم فيميتهم إماتة حتى إذا صاروا فحما أذن في الشفاعة (رواه أحمد)

“നരകത്തിലേക്ക് പ്രവേശിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന അതിന്റെ ആളുകൾ അവർ ഒരിക്കലും അതിൽ ജീവിക്കുന്നുമില്ല, മരിക്കുന്നുമില്ല. എന്നാൽ കുറച്ചാളുകൾ കുറ്റങ്ങൾ കാരണം നരകത്തിൽ എത്തിപ്പെട്ടവർ, അതല്ലെങ്കിൽ പാപങ്ങൾ കാരണം നരകത്തിൽ എത്തിപ്പെട്ടവർ, അവർ നരകത്തിൽ വെന്തെരിഞ്ഞ് കരിക്കട്ടയായിക്കഴിഞ്ഞാൽ ശഹാഅത്തിനായി അനുമതി നൽകപ്പെടുന്നതാണ്” (അഹ്മദ്)

ഈ ഹദീസിന്റെ പരമ്പര കുറമെറതും ബുഖാരിയുടേയും മുസ്ലിമിനേറയും നിബന്ധനകൾക്ക് യോജിച്ചതുമാണ് എന്നും ഇബ്നു കഥീർ തന്റെ ‘അൽബിദായ വന്നിഹായ’ 2/204 ൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

ഇതാകട്ടെ മുഹമ്മദ് നബി(സ), മറ്റ് അൻബിയാക്കൾ മലക്കുകൾ, സത്യവിശ്വാസികൾ എന്നിവർക്കെല്ലാം ഉണ്ടായിരിക്കും എന്നാണ് അബൂസഇദ് (റ)വിൽ നിന്നുമുള്ള ഹദീസിൽനിന്ന് മനസ്സിലാകുന്നത്:

فيقول الله تعالى شفعت الملكة وشفع النبيون وشفع المؤمنون ولم يبق إلا أرحم الراحمين فيقبض قبضة من النار فيخرج منها قوما لم يعملوا خيرا قط قد عادوا حمما (متفق عليه)

“അന്നേരം അല്ലാഹു പറയും: മലക്കുകളും പ്രവാചകന്മാരും മുഅ്മിനുകളും എല്ലാവരും ശുപാർശ ചെയ്തുകഴിഞ്ഞു, ഇനി അർഹമൂർറാഹിമീൻ അല്ലാതെ ബാക്കിയില്ല. എന്നിട്ട് അവൻ നരകത്തിൽ കിടന്ന് കരിക്കട്ടയായിക്കഴിഞ്ഞ ഒരുപിടി ആളുകളെ അതിൽനിന്നും പുറത്ത്കൊണ്ട്വരും അവരോട് യാതൊരു നന്മയും ചെയ്തിട്ടില്ലാത്തവരും ആയിരിക്കും” (മുതഹബുൻ അലൈഹി)

വൻപാപങ്ങൾ ചെയ്തവർ ശാശ്വതമായും നരകത്തിലായിരിക്കും എന്ന തങ്ങളുടെ വാദം എടുത്ത് കാണിച്ചുകൊണ്ട് മുഅ്തസിലികളും ഖവാരിജുകളും ഈ ശഹാഅത്തിനെ എതിർക്കുന്നവരാണ്. എന്നാൽ താഴെ പറയുന്ന കാര്യങ്ങളാണ് നമുക്ക് അവരോട് പറയാനുള്ളത്:

- 1, മേൽ പറയപ്പെട്ട വാദം നബിയിൽനിന്നു വന്ന ഹദീസുകളിലൂടെ മുതവാതിരായി വന്ന ആശയത്തിനെതിരാണ്.
- 2, സലഹുസ്സാലിഹുകളുടെ ഇജ്മാഇനെയാണ് അത്തരം ആളുകൾ നിഷേധിക്കുന്നത്.

ശഹാഅത്ത് സ്വീകരിക്കപ്പെടാനുള്ള ശർത്ഥ്യകൾ

ഒന്ന്: അല്ലാഹുവിന്റെ അനുമതി:

അല്ലാഹു പറയുന്നു: (البقرة 255) من ذا الذي يشفع عنده إلا بإذنه “അവന്റെ അനുവാദപ്രകാരമല്ലാതെ അവന്റെയടുക്കൽ ശുപാർശ നടത്താനാവാറുള്ളത്” (ബഖറ: 255)

രണ്ട്: അല്ലാഹു തൃപ്തിപ്പെട്ടവർക്ക് മാത്രം

ശുപാർശ നടത്തുന്നവരും നടത്തപ്പെടുന്നവരും അല്ലാഹു തൃപ്തിപ്പെട്ടവരായിരിക്കണം: അല്ലാഹു പറയുന്നത് കാണുക,

ما من شفيع إلا من بعد إذنه (يونس 3)

“അവന്റെ (അല്ലാഹുവിന്റെ) അനുവാദത്തിനു ശേഷമല്ലാതെ യാതൊരു ശുപാർക്കാരനും ശുപാർശ നടത്തുന്നതല്ല” (യൂനുസ് 3)

ولا يشفعون إلا لمن ارتضى (سورة الأنبياء 28)

“അവൻ തൃപ്തപ്പെട്ടവർക്ക് വേണ്ടിയല്ലാതെ അവർ ശുപാർശ ചെയ്യുകയില്ല” (അൻബിയാഅ് 28)

അതുകൊണ്ട് തന്നെ കാഫിറുകൾക്ക് ശുപാർശ പ്രയോജനപ്പെടുകയില്ല. ഇക്കാര്യവും അല്ലാഹു വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്:

فما تنفعهم شفاعة الشافعين (سورة المدثر 48)

“ഇനിയവർക്ക് ശുപാർക്കാരുടെ ശുപാർശയൊന്നും പ്രയോജനപ്പെടുകയില്ല” (മുദ്ദഥ്ഥിർ 48)

ആരെങ്കിലും അവർക്ക് ശുപാർശചെയ്താൽ തന്നെ അതവർക്ക് ഉപകരിക്കുകയില്ല.

എന്നാൽ നബി(സ)ടെ, തന്റെ പിതൃവ്യൻ അബൂതാലിബിന് വേണ്ടിയുള്ള ശുപാർശ ‘അവൻ നരകത്തിലെ ചതുപ്പ് പ്രദേശം പോലെയുള്ള ഭാഗത്ത് അവന് രണ്ട് ചെരുപ്പുകൾ ധരിക്കാൻ കൊടുക്കും (എന്നാൽപോലും) അതിലൂടെ അവന്റെ തലച്ചോറ് തിളച്ചുമറിയുന്നുണ്ടാകും. അതായിരിക്കും നരകത്തിലെ ഏറ്റവും ലഘുവായ ശിക്ഷ’. നബി(സ) ഇങ്ങിനെ പറയുകയും ചെയ്തു: “**ولولا أنا لكان في الدرك الأسفل من النار (مسلم)**” “ഞാൻ ഇല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ അവൻ നരകത്തിലെ ഏറ്റവും അടിയിലെ തട്ടിലാകുമായിരുന്നു” (മുസ്ലിം)

ഇത് നബി(സ)ക്ക് പ്രത്യേകമായി തന്റെ പിതൃവ്യന് മാത്രമായുള്ളതായിട്ടാണ് മനസ്സിലാകുന്നത്.

അത് താൻ നബി(സ) നേർക്ക് ശത്രുക്കൾ തൊടുത്തുവിട്ടിരുന്ന മർദ്ദനങ്ങളെ പ്രതിരോധിച്ച് അദ്ദേഹത്തെ ശത്രുക്കളിൽ നിന്നും സംരക്ഷിച്ചിരുന്ന കാരണത്താലാകാം. (കൂടുതൽ അല്ലാഹുവിന് അറിയും).

الحساب

الحساب (ഹിസാബ്) എന്നാൽ ഭാഷയിൽ എണ്ണം എന്നാണ് അർത്ഥം.

ശറഇയായി അത്കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നത് അല്ലാഹു അടിമകളുടെ കർമ്മങ്ങൾ പരിശോധിക്കുക എന്നതാണ്.

ഇത് സംഭവിക്കുകതന്നെ ചെയ്യുമെന്ന കാര്യം ഖുർആൻ ഹദീസ് മുസ്ലിം സമൂഹത്തിന്റെ ഇജ്മാഅ് എന്നിവയാൽ സ്ഥിരപ്പെട്ട കാര്യമാണ്.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

إن إلينا إيابهم ثم إن علينا حسابهم (سورة الغاشية ٢٦، ٢٥)

“തീർച്ചയായും നമ്മുടെ അടുത്തേക്കാണ് അവരുടെ മടക്കം, പിന്നീട് തീർച്ചയായും നമ്മുടെ ബാധ്യതയാണ് അവരുടെ വിചാരണ” (ഗാശിയ: 25,26)

നബി(സ) തന്റെ ചിലനമസ്കാരങ്ങളിൽ പ്രാർത്ഥിച്ചിരുന്ന പ്രാർത്ഥനകളിൽ ഇങ്ങിനെ കാണാം:

اللهم حاسبني حسابا يسيرا

“അല്ലാഹുവേ എന്നെ നീ ലഘുവായ നിലക്ക് വിചാരണ നടത്തേണമേ” അനേരം ആയിഷ(റ) ചോദിച്ചു: എന്താണ് ലഘുവായ വിചാരണ ? അപ്പോൾ അവിടുന്ന് പറഞ്ഞത് :

أن ينظر في كتابه فيتجاوز عنه (أحمد)

“അത് ഒരാളുടെ രേഖകൾ ഒന്ന് നോക്കുക മാത്രം ചെയ്ത് ഒഴിവാക്കുക എന്നതാണ്” (അഹ്മദ്) ഇതിന്റെ പരമ്പര സ്വീകാര്യമാണ് എന്ന് നാസിറുദ്ദീൻ അൽബാനി(റ) രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട് .

ഈ വിഷയത്തിൽ മുസ്ലിം സമൂഹം ഏകാഭിപ്രായത്തിലാണ്.

വിശ്വാസികളുടെ വിചാരണ രീതി : അല്ലാഹു ഒരാളെ വിചാരണ ചെയ്ത് അയാളുടെ കുറ്റങ്ങളെല്ലാം സമ്മതിപ്പിക്കുകയും അങ്ങിനെ താൻ നശിച്ചത് തന്നെ എന്ന് അയാൾക്ക് തോന്നുകയും ചെയ്താൽ അല്ലാഹു അവനോട് പറയും: “ഇതെല്ലാം ദുനിയായിൽ ജനങ്ങളിൽനിന്നും നിനക്ക് വേണ്ടി ഞാൻ മറച്ചുവെച്ചു, ഇന്ന് ഞാൻ അവയെല്ലാം നിനക്കായി പൊറുത്ത് തരികയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു” ശേഷം അവന്റെ കർമ്മരേഖകൾ അവന്റെ വലതു കയ്യിൽ നൽകുകയും ചെയ്യും.

അവിശ്വാസികളുടേയും കപടവിശ്വാസികളുടേയും

വിചാരണ: അവരെ, അല്ലാഹുവിനെ കളവാക്കിയ അവരുടെ കള്ളന്മാരായിരുന്ന നേതാക്കളുടെ പേർ ചേർത്ത് “അക്രമകാരികൾക്ക് അല്ലാഹുവിന്റെ ശാപമുണ്ടാകട്ടെ” എന്ന് പറഞ്ഞായിരിക്കും വിളിക്കുക. ഇക്കാര്യം ഇബ്നു ഉമർ(റ)ൽ നിന്ന് ബുഖാരിയും മുസ്ലിമും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

ഉക്കാശ(റ) ഉൾപ്പടെ വിചാരണയോ ശിക്ഷയോ കൂടാതെ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുമെന്ന് നബി(സ) പറഞ്ഞതായ എഴുപതിനായിരം പേർ ഒഴിച്ച് ബാക്കി എല്ലാ മനുഷ്യർക്കും വിചാരണ

യുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്. അതാകട്ടെ ഇമാം ബുഖാരിയും മുസ്ലിമും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത ഹദീസിൽ സ്മിരപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതുമാണ്. എന്നാൽ മൗബാൻ (റ) ൽ നിന്നും ഇമാം അഹ്മദ് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത ഒരു ഹദീസ് പ്രകാരം മേൽ പറയപ്പെട്ട ഓരോരുത്തരോടൊപ്പവും എഴുപതിനായിരം പേർ വീതം ഉണ്ടായിരിക്കും എന്നും കാണുന്നുണ്ട്; പ്രസ്തുത ഹദീസ് സ്വീകാര്യയോഗ്യമാണ് എന്ന് മാത്രമല്ല അതേ ആശയത്തിൽ വേറേയും ഹദീസുകൾ കാണാവുന്നതാണ് എന്നും ഇബ്നുകഥീർ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

ഒന്നാമതായി വിചാരണ ചെയ്യപ്പെടുന്ന വിഭാഗം മുഹമ്മദ് നബിയുടെ സമുദായമായിരിക്കും എന്ന് പ്രവാചകൻ(സ) തന്റെ വചനത്തിലൂടെ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

نحن الآخرون السابقون يوم القيامة المقضي بينهم قبل الخلاق (متفق عليه)

“നാം അവസാന സമൂഹമാണ് എന്നാൽ അന്ത്യനാളിൽ മറ്റ് സൃഷ്ടികളേക്കാൾ വിചാരണയിൽ മുൻകടക്കുന്നവരുമാണ്” (മുതഫഖുൻ അലൈഹി).

ഇതേ ആശയത്തിൽ മറ്റൊരു ഹദീസ് ഇബ്നുമജ്ജ ഇബ്നീനെ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നുണ്ട്:

نحن آخر الأمم وأول من يحاسب (ابن ماجة مرفوعا)

“നാം സമുദായങ്ങളിൽ അവസാനത്തെവരും വിചാരണയിൽ ഒന്നാമത്തെവരുമാണ്” (ഇബ്നുമജ്ജ:)

അല്ലാഹുവിന്റെ അവകാശങ്ങളിൽനിന്നും മനുഷ്യരോട് ഒന്നാമതായി വിചാരണ ചെയ്യപ്പെടുക നമസ്കാരമായിരിക്കും എന്ന കാര്യവും നബി(സ) വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്:

أول ما يحاسب به العبد يوم القيامة الصلاة فإن صلت صحت سائر عمله وإن فسدت فسدت سائر عمله (رواه الطبراني في الأوسط)

“ഒന്നാമതായി ഒരു ദാസനോട് വിചാരണചെയ്യപ്പെടുക നമസ്കാരമായിരിക്കും അതിലവൻ രക്ഷപ്പെട്ടാൽ മറ്റൊല്ലാ കാര്യത്തിലും അവൻ രക്ഷപ്പെടുന്നതായിരിക്കും, അതിലവൻ പരാജയപ്പെട്ടാൽ മറ്റൊല്ലാ കാര്യത്തിലും അവൻ പരാജയപ്പെടുന്നതുമായിരിക്കും” (തബ്റാനിയുടെ ഔസത് കാണുക)

ഇതിന്റെ പരമ്പര തരക്കേടില്ലാത്തതാണ്.

ഇമാം മുൻദിരി തന്റെ തർഗീബ് വത്തർഹീബ് എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ 1/246 ലും ഇക്കാര്യം പറയുന്നുണ്ട്.

ജനങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള വിഷയത്തിൽ ആദ്യമായി വിചാരണ ചെയ്യപ്പെടുക രക്തത്തിന്റെ (കൊലക്കുറ) വിഷയവുമായിരിക്കും.

أول ما يقضى بين الناس يوم القيامة في الدماء (متفق عليه)

“അന്ത്യനാളിൽ മനുഷ്യർക്കിടയിൽ ഒന്നാമതായി തീർപ്പ്കൽപ്പിക്കപ്പെടുന്നത് കൊലക്കുറമായിരിക്കും” (മുതഹബുൻ അലൈഹി).

الموازين तुलाസ്തുകൾ

الموازين (മവാസീൻ) എന്നത് മീസാൻ എന്നതിന്റെ ബഹുവചന രൂപമാണ്. വസ്തുക്കളുടെ ഭാരത്തിലെ ഏറ്റക്കുറവുകൾ കണക്കാക്കുന്നത് എന്നാണ് അതിന്റെ ഭാഷാർത്ഥം.

എന്നാൽ മനുഷ്യരുടെ കർമ്മങ്ങൾ തൂക്കിനോക്കാൻ ഉണ്ടാക്കി വെച്ചിട്ടുള്ളത് എന്നതാണ് ഇവിടെ അതുകൊണ്ട് വിവക്ഷിക്കപ്പെടുന്നത്.

ഇക്കാര്യത്തിലേക്ക് ഖുർആനും ഹദീസും മുസ്ലിം സമൂഹത്തിന്റെ ഇജ്മാഉം വെളിച്ചം നൽകുന്നുണ്ട്.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

فمن ثقلت موازينه فأولئك هم المفلحون ومن خفت موازينه فأولئك الذين خسروا أنفسهم (سورة الاعراف 8,9)

“അപ്പോൾ ആരുടെ തുലാസ്തുകൾ ഘനം തൂങ്ങിയോ അവരാണ് വിജയികൾ, ആരുടെ തുലാസ്തുകൾ ഘനം കുറഞ്ഞുവോ അവരാണ് ആത്മനഷ്ടം നേരിട്ടവർ” (അഅ്റാഫ് 8,9)

ونضع الموازين القسط ليوم القيامة فلا تظلم نفس شيئا وإن كان مثقال حبة من خردل أتينا بها وكفى بنا حاسبين (سورة الأنبياء 47)

“ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപ്പിന്റെ നാളിൽ നീതിപൂർണ്ണമായ തുലാസ്തുകൾ നാം സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്. അപ്പോൾ ഒരാളോടും ഒട്ടും അനീതി കാണിക്കപ്പെടുകയില്ല അത് (കർമ്മം) ഒരു കടുകു മണിത്തൂക്കമുള്ളതാണെങ്കിലും നാമത് കൊണ്ടുവരുന്നതാണ്. കണക്ക് നോക്കുവാൻ നാം തന്നെ മതി” (അൻബിയാഅ് 47)

ഇക്കാര്യം വ്യക്തമാകുന്ന നബിവാചനങ്ങളിൽ ചിലത് കാണുക: كلمتان حبيبتان إلى الرحمن، خفيفتان على النسان، ثقيلتان في الميزان

سبحان الله وبحمده سبحان الله العظيم (متفق عليه)

“രണ്ട് വചനങ്ങൾ; അത് അല്ലാഹുവിന് ഇഷ്ടപ്പെട്ടതും, നാവുകൾക്ക് പറയാൻ ലഘുവായതും, മീസാനിൽ ഘനം തുങ്ങുന്നതുമാണ്. അവ സുബ്ഹാനല്ലാഹി വബ്ബിഹംദിഹി സുബ്ഹാനല്ലാഹിൽ അജീം (അല്ലാഹുവെ സ്തുതിക്കുന്നതോടൊപ്പം അവന്റെ പരിശുദ്ധതയെ ഞാൻവാഴ്ത്തുന്നു, ഉന്നതനായ അല്ലാഹു പരിശുദ്ധനാകുന്നു) എന്നതാകുന്നു” (മുതഫഖുൻ അലൈഹി). മീസാൻ ഉണ്ട് എന്ന കാര്യത്തിൽ മുസ്ലിം സമുദായത്തിന്റെ ഇജ്മാഉം സ്മിരപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണ്.

അത് യഥാർത്ഥത്തിലുള്ള തുലാസ്സ് തന്നെയായിരിക്കും അതിന് രണ്ട് തട്ടുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കും എന്നത് അറബുബ്നുൽ ആസ്(റ) വിൽനിന്ന് ഇബ്നുമാജയും തുർമുദിയും ഉദ്ധരിക്കുന്ന ഹദീസിൽനിന്നും വ്യക്തമാകുന്നതാണ്.

فتوضع السجلات في كفة والبطاقة في كفة (الترمذي وان ماجة)

“അന്നേരം രേഖകൾ (കർമ്മരേഖകൾ) ഒരു തട്ടിലും കാർഡ് മറേറ തട്ടിലും വെക്കുന്നതാണ്” (തുർമുദി, ഇബ്നുമാജ) എന്നാൽ തുലാസ്സ് ഒന്ന് മാത്രമായിരിക്കുമോ അതോ ഒന്നിൽ കൂടുതൽ ഉണ്ടായിരിക്കുമോ എന്ന കാര്യത്തിൽ പൺഡിതന്മാർ വ്യത്യസ്ത അഭിപ്രായക്കാരാണ്.

ചിലരുടെ അഭിപ്രായം വ്യക്തികളുടെ അതല്ലെങ്കിൽ സമുദായങ്ങളുടെ അതുമല്ലെങ്കിൽ കർമ്മങ്ങളുടെ എണ്ണത്തിനെ നുസരിച്ച് തുലാസ്സുകളും ഉണ്ടായിരിക്കും എന്നതാണ്. കാരണം ഖുർആനിൽ പ്രസ്തുത പദം ബഹുവചന രൂപത്തിൽ മാത്രമാണ് വന്നിട്ടുള്ളത്; എന്നാൽ ഹദീസുകളിൽ ഏകവചന രൂപത്തിൽ വന്നിട്ടുള്ളത് തുലാസ്സ് എന്ന ആ ഇനത്തെ ഉദ്ദേശിച്ച് മാത്രമാണ്.

മററു ചില പൺഡിതന്മാരുടെ അഭിപ്രായം ഹദീസുകളിൽ ഏക വചന രൂപത്തിൽ മാത്രം വന്നതിനാൽ അത് ഒരേണ്ണം മാത്രമായിരിക്കും എന്നാണ്. എന്നാൽ ഖുർആൻ ബഹുവചന രൂപത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചതിനെ സംബന്ധിച്ച് അവർ പറയുന്നത്, തുക്കപ്പെടുന്നവയെ ഉദ്ദേശിച്ചാണ് എന്നുമാണ്. ഇവ രണ്ടും നിഗമനങ്ങൾ മാത്രമാണ് യഥാർത്ഥം അല്ലാഹുവിന്നറിയാം എന്നാണ് ഇക്കാര്യത്തിൽ നമുക്ക് പറയുവാനുള്ളത്.

എന്തായിരിക്കും തുക്കപ്പെടുക എന്നതിലും വ്യത്യസ്ത അഭിപ്രായങ്ങളാണുള്ളത്.

നേരത്തെ വ്യക്തമാക്കിയ ആയത്തുകളുടേയും ഹദീസുകളുടേയും വെളിച്ചത്തിൽ കർമ്മങ്ങൾ തന്നെയാണ് എന്നാണ് ഒരു അഭിപ്രായം.

മുകളിൽ പറഞ്ഞ 'കാർവിനെ' പ്ലററി പറഞ്ഞ ഹദീസിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഏടുകളായിരിക്കും തൂക്കപ്പെടുക എന്നതാണ് മറെറൊരു അഭിപ്രായം.

മുകളിൽ പറഞ്ഞ രണ്ടുമല്ല, കർമ്മങ്ങൾ പ്രവർത്തിച്ച മനുഷ്യരെ തന്നെയായിരിക്കും എന്നതാണ് മറെറൊരു അഭിപ്രായം അവരുടെ തെളിവ് താഴെ പറയുന്ന നബിവാക്യവുമാണ്.

അബൂഹുരൈറ(റ) പറയുന്നു:

انه ليأتي الرجل العظيم السمين يوم القيامة لا يزن عند الله جناح بعوضة وقال افرأوا فلا نقيم له يوم القيامة وزنا (الكهف 100) متفق عليه

“തടിച്ച വലിയ ഒരു മനുഷ്യനെ അന്ത്യനാളിൽ കൊണ്ടുവരപ്പെടും, അല്ലാഹുവിങ്കൽ അയാൾക്ക് ഒരു കൊതുകിന്റെ ചിറകിനേളം തൂക്കമുണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല. ശേഷം “അവർക്ക് ഉയർത്തപ്പെടുന്നേൽപ്പ് നാളിൽ യാതൊരു തൂക്കവും നാം നിലനിർത്തുകയില്ല” എന്ന അൽകഫ്ഫിലെ 105ാം ആയത്ത് ഓതാൻ പറയുകയും ചെയ്തു” (മുതഫഖുൻ അലൈഹി).

പൺവഴിതന്മാരിൽ മേൽ പറയപ്പെട്ടതായ എല്ലാ അഭിപ്രായങ്ങളേയും യോജിപ്പിച്ച് പറഞ്ഞതായും കാണാവുന്നതാണ്. അതായത് എല്ലാംതൂക്കും എന്ന് പറഞ്ഞാലും ശരിയാണ്; അതല്ലെങ്കിൽ ഏടുകളായിരിക്കും തൂക്കുക. അപ്പോൾ അതിൽ രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ട അമലുകളുടെ തോതനുസരിച്ച് അതിന് ഭാരക്കൂടുതലോ കുറവോ കാണിക്കും, അതിനാൽ തൂക്കം അമലുകൾക്കായി. ഇനി കർമ്മങ്ങൾ പ്രവർത്തിച്ച ആളുകളെ തൂക്കുമെന്നത് കർമ്മങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് അയാൾക്ക് ലഭിക്കുന്ന സ്ഥാനവും ബഹുമതിയുമാണതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. ഇതൊരു നല്ല ക്രോഡീകരണമായി കാണുന്നു. പക്ഷേ യാഥാർത്ഥ്യം അല്ലാഹുവിന് അറിയാം.

نشر الدواوين نشر المصنفين

النشر (നൽറ്റ്) എന്നാൽ പുസ്തകം തുറക്കുന്നതിനും ഒരു വസ്തു വിതരണത്തിനുമെല്ലാമാണ് ഭാഷയിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നത്.

ശരീഅത്ത് അതിനെ പഠിപ്പിക്കുന്നത് അന്ത്യനാളിൽ അടിമകളുടെ കർമ്മരേഖകൾ പുറത്ത്കൊണ്ടവന് അത് ഓരോരുത്തർക്കും വിതരണം ചെയ്യുക എന്നതാണ്.

الدواوين (ദവാവീൻ) എന്നത് ദീവാൻ എന്നതിന്റെ ബഹുവചനരൂപമാണ്. സൈനികരെപ്പോലുള്ളവർ അവരുടെ കാര്യങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തുന്ന പുസ്തകങ്ങൾക്കാണ് ഭാഷയിൽ അത് ഉപയോഗിക്കാറുള്ളത്.

മതം പ്രസ്തുത പദം ഉപയോഗിക്കുന്നത് മനുഷ്യരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മലകുകൾ എഴുതിവെച്ചതായ ഏടുകളെയാണ്. മനുഷ്യരുടെ കർമ്മരേഖകൾ കാണിക്കലും തന്മതിന്മകൾക്കനുസരിച്ച് വലത് ഭാഗത്തിലൂടെയോ ഇടത് ഭാഗത്തിലൂടെയോ ആയി നൽകപ്പെടും എന്നതും വുർആനും ഹദീസും സമുദായത്തിന്റെ ഇജ്മാഇം വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ള കാര്യമാണ്.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

فأما من أوتي كتابه بيمينه فسوف يحاسب حسابا يسيرا وينقلب إلى أهله مسرورا وأما من أوتي كتابه وراء ظهره فسوف يدعو ثبورا ويصلى سعيرا (سورة الانشقاق 7-12)

“എന്നാൽ (പരലോകത്ത്) ഏതൊരുവന് തന്റെ രേഖ വലതുകയ്യിൽ നൽകപ്പെട്ടുവോ അവൻ ലഘുവായ വിചാരണക്ക് മാത്രം വിധേയനാകുന്നതാണ്. അവൻ തന്റെ സ്വന്തക്കാരുടെ അടുത്തേക്ക് സന്തുഷ്ടനായിക്കൊണ്ട് തിരിച്ചുപോകുകയും ചെയ്യും. എന്നാൽ ഏതൊരുവന് തന്റെ രേഖ അവന്റെ മുതുകിന്റെ പുറകിലൂടെ കൊടുക്കപ്പെട്ടുവോ അവൻ ‘നാശമേ’ എന്ന് നിലവിളിക്കുകയും ആളിക്കത്തുന്ന നരകാഗ്നിയിൽ കടന്ന് എരിയുകയും ചെയ്യും” (ഇൻശിഖാവ് 7 - 12)

ഈ വിഷയത്തിൽ ആയിഷ(റ) നബി(സ)യോട് ചോദിച്ച ചോദ്യവും അതിനദ്ദേഹം പറഞ്ഞ മറുപടിയും ശ്രദ്ധിക്കുക:

هل تذكرون أهليكم ؟ قال أما في ثلاثة مواطن فلا يذكر أحد أحدا عند الميزان حتى يعلم أيخف ميزاته أم يثقل. وعند تطاير الصحف حتى يعلم أين يقع كتابه في يمينه أم في شماله أم وراء ظهره. وعند الصراط إذا وضع بين ظهرائي جهنم حتى يجوز (أبودود، حاكم)

“(പരലോകത്ത്) നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ കുടുംബത്തെക്കുറിച്ച് ഓർക്കുമോ ? അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: മൂന്ന് അവസരത്തിൽ ഒരാളും മറെറാരാളെക്കുറിച്ചും ഓർക്കുന്നതല്ല. കർമ്മങ്ങൾ തൂക്ക

പ്പെടുമ്പോൾ അത് ഘനം തുങ്ങുകയാണോ, അതല്ല ഘനം കുറയുകയാണോ ചെയ്യുക എന്ന് അറിയുന്നത് വരെ. ഏടുകൾ നിവർത്തപ്പെടുന്ന സമയം അത് വലത് കയ്യിലോ ഇടത് കയ്യിലോ അതല്ല പിന്നാമ്പുറത്ത് കൂടിയാണോ നൽകപ്പെടുക എന്ന് അറിയുന്നത് വരെ. സ്ഥിരാന്തിനടുത്ത് നരകത്തിന് മുകളിൽ അത് സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടാൽ അതിലൂടെ കടന്ന് രക്ഷപ്പെടുന്നത് വരെ” (അബൂദാവൂദ്, ഹാകിം)

ഇക്കാര്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കുക തന്നെ ചെയ്യുമെന്ന കാര്യത്തിൽ മുസ്ലിം സമൂഹത്തിൽ ഏകാഭിപ്രായമാണുള്ളത്.

صفة أخذ الكتاب **ഗ്രന്ഥം സ്വീകരിക്കുന്ന രീതി**

സത്യവിശ്വാസി തന്റെ വലത് കയ്യിലൂടെ സന്തുഷ്ടരും ആഹ്ലാദചിത്തരുമായിട്ടായിരിക്കും അത് ഏറ്റെടുക്കുക. അന്നേരം അവർ ഇങ്ങനെ പറയുകയും ചെയ്യും:

هاؤم أقرأوا كتابه (سورة الحاقفة ١٩)

“ഇതാ എന്റെ ഈ ഗ്രന്ഥമൊന്ന് വായിച്ചുനോക്കൂ” (സൂറ: ഹാഖ്ഖ: 19)

അവിശ്വാസികളെ തന്റെ ഇടത് കയ്യിലൂടെയോ അതല്ലെങ്കിൽ പിന്നാമ്പുറത്ത് കൂടിയോ എന്റെ ശാപമേ, നാശമേ എന്ന് അട്ടഹസിച്ച്കൊണ്ട് ആയിരിക്കും അത് ഏറ്റെടുക്കുക. അന്നേരം അവർ പറയുന്നവാക്ക് ഖുർആൻ പറയുന്നത് കാണുക:

يا ليتني لم أوت كتابه ولم أدر ما حسابيه (سورة الحاقفة ٢٥، ٢٦)

“ഹാ ! എന്റെ ഗ്രന്ഥം എനിക്ക് നൽകപ്പെടാതിരുന്നെങ്കിൽ, എന്റെ വിചാരണ എന്താണെന്ന് ഞാൻ അറിയാതിരുന്നെങ്കിൽ (എത്ര നന്നായിരുന്നു)” (ഹാഖ്ഖ: 25,26)

الحوض **ഹൗളുസ് കൗമർ**

الحوض (ഹൗള്) എന്നതിന് ഒരുമിച്ച് കൂടുക എന്നാണ് ഭാഷയിൽ പറയപ്പെടുന്നത്. ഇത് സാധാരണയായി വെള്ളം ഒരുമിച്ച് ചേരുന്നതിനായി ഉപയോഗിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു.

ശരീഅത്തിൽ അതുകൊണ്ടുള്ള വിവക്ഷ, അന്ത്യനാളിൽ നബി (സ) ക്കായി മഹ്ശറമുറത്ത് ഒരുക്കപ്പെടുന്ന വെള്ളത്തടാകം എന്നതാണ്. ഇതാകട്ടെ ഹദീസ് കൊണ്ടും അഹ്ലുസ്സുന്നത്തിന്റെ ഇജ്മാഅ് കൊണ്ടും സ്ഥിരപ്പെട്ട കാര്യവുമാണ്.

നബി(സ) പറഞ്ഞു: (متفق عليه) **إني فرطكم على الحوض (متفق عليه)** “ഞാൻ നിങ്ങൾക്കായി ഹൗളിന്റെ അടുക്കൽ തിരക്കിട്ടുകൊണ്ടിരിക്കും” (മുതഫഖുൻ അലൈഹി)

ഇക്കാര്യത്തിൽ അഹ്ലുസ്സുന്നത്തിനിടയിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസമേയില്ല. എന്നാൽ മുഅ്തസിലീ വിഭാഗം ഇക്കാര്യത്തെ നിഷേധിക്കുന്നവരാണ്. അവരോട് നമുക്ക് പറയാനുള്ളത്; നബി(സ)യിൽ നിന്നും സ്ഥിരപ്പെട്ടുവന്ന ഹദീസുകളിലൂടെയും അഹ്ലുസ്സുന്നത്തി വൽ ജമാഅത്തിന്റെ ഇജ്മാഇലൂടെയും സ്ഥിരപ്പെട്ട ഒരു കാര്യമാണ് അത് എന്നുമാത്രമാണ്.

صفات الحوض **ഹൗളിന്റെ സ്വീശേഷതകൾ**

അതിന്റെ നീളവും വീതിയും ഓരോ മാസത്തെ വഴിദൂരമായിരിക്കും, അതിന്റെ മൂലകളെല്ലാം തുല്യമായിരിക്കും, അതിലെ പാനപാത്രങ്ങൾ നക്ഷത്രങ്ങൾക്ക് സമാനമായിരിക്കും, അതിലെ പാനീയം പാലിനേക്കാൾ വെളുത്തതും, തേനിനേക്കാൾ മധുരമുള്ളതും, കസ്തുരിയേക്കാൾ സുഗന്ധമുള്ളതുമായിരിക്കും, സ്വർഗ്ഗത്തിൽ നിന്നും അതിലേക്ക് രണ്ട് പാത്തികൾ ഉണ്ടായിരിക്കും അതിലൊന്ന് സ്വർണ്ണത്തിന്റേതും മറ്റൊന്ന് വെള്ളിയുടേതുമായിരിക്കും. മുഹമ്മദ് നബിയുടെ സമുദായത്തിലെ സത്യവിശ്വാസികൾ അതിൽനിന്നും വന്ന് കുടിക്കുന്നതാണ്. അതിൽനിന്നും ഒരു കോരൽ കുടിച്ചാൽ അവൻ പിന്നീടൊരിക്കലും ദാഹിക്കുകയില്ല. മേൽ പറയപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളെല്ലാം ബുഖാരിയിലോ മുസ്ലിമിലോ അതല്ലെങ്കിൽ രണ്ടിലും കൂടിയോ സ്ഥിരപ്പെട്ട് വന്നിട്ടുള്ളതാണ്.

അത് ഇപ്പോൾ തന്നെ നിലവിലുണ്ട് എന്നാണ് നബിവാചനത്തിലൂടെ മനസ്സിലാകുന്നത്:

وإني والله لأنظر إلى حوضي الآن (رواه البخاري)

“അല്ലാഹുവാണെ, ഞാനിപ്പോൾ എന്റെ ഹൗള് കണ്ടുകൊണ്ടേയിരിക്കുന്നു” (ബുഖാരി)

അത് സ്വർഗ്ഗത്തിലെ ഹൗളിൽ കൗഥറിൽ നിന്നും ഉൽഭവിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. നബി(സ) പറയുന്നു:

وأعطاني الكوثر وهو نهر في الجنة يسيل في حوض (رواه أحمد)

“എനിക്ക് ഹൗളൂൽ കൗമർ നൽകിയിരിക്കുന്നു, അത് ഒരു ഹൗളിലേക്ക് (തടാകത്തിലേക്ക്) ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സ്വർഗ്ഗത്തിലെ ഒരു അരുവിയാണ്” (അഹ്മദ്)

ഇതിന്റെ പരമ്പരയും ഉള്ളടക്കവുമെല്ലാം സ്വീകാര്യയോഗ്യമാണ് എന്ന് ഇബ്നു കമീർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

എല്ലാ നബിമാർക്കും ഹൗളുകൾ ഉണ്ടാകുമെന്നും അവയിൽ മുഹമ്മദ് നബിയുടെ ഹൗളായിരിക്കും ഏറ്റവും വലുതും മഹത്വമേറിയതും കൂടിക്കുന്നവരുടെ എണ്ണത്തിൽ കൂടുതലായതും എന്ന കാര്യവും ഹദീസുകളിൽ സ്മിരിക്കപ്പെട്ടതാണ്:

إن لكل نبي حوضا، وإنهم ليتباهون أيهم أكثر وأردا، وإني لأرجو أن أكون أكثرهم وأردا (رواه الترمذي)

“എല്ലാ നബിമാർക്കും ഹൗളുകളുണ്ടായിരിക്കും, അവർ ഓരോരുത്തരും അതിൽ നിന്നും കൂടിക്കുന്നവരുടെ എണ്ണത്തിൽ അഭിമാനം കൊള്ളുന്നവരായിരിക്കും; എന്നാൽ ഞാൻ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത് തീർച്ചയായും ഞാനായിരിക്കും കൂടിക്കുന്നവരുടെ എണ്ണത്താൽ ആധിക്യമുള്ളവൻ എന്ന്” (തുർമുദി)

ഈ ഹദീസ് അബൂസഹൂദിൽ നിന്നും ഇബ്നുമാജയും ഇബ്നു അബിദ്ദുൻയയും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ പ്രസ്തുത ഹദീസുകൾ ദുർബ്ബലമാണെന്ന അഭിപ്രായമുണ്ടെങ്കിലും വ്യത്യസ്ത നിവേദക പരമ്പരകളാൽ വന്നിട്ടുള്ളതിനാൽ അതിന് സ്വഹീഹിന്റെ സ്മാനമുണ്ടെന്ന് അവരിൽ പലരും അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

സ്വീറാത്ത് (പാലം) الصراط

الصراط (സ്വീറാത്ത്) എന്നതിന് വഴി എന്നാണ് ഭാഷയിൽ അർത്ഥം ശരീഅത്തിൽ പറയപ്പെടുന്നത് മനുഷ്യന് സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്ക് കടന്നു പോകാൻ നരകത്തിനു മുകളിൽ സ്മാപിക്കപ്പെടുന്ന പാലം എന്നതാണ്.

ഇത് ബുർആൻ ഹദീസ് പൂർവ്വീകരുടെ വാക്കുകൾ എന്നിവയാൽ സ്മാപിതമായിട്ടുള്ളതാണ്.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

إن منكم إلا واردة (سورة مريم ٧١)

“അതിനടുത്ത് (നരകത്തിനടുത്ത്) വരാത്തവരായി നിങ്ങളിൽ ആരും തന്നെയില്ല” (മറിയം 71)

ഈ ആയത്തിന് അബ്ദുല്ലാഹി ബ്നു മസ്ഊദ്, ഖതാദ:, സൈദ് ബ്നു അസ്ലം എന്നിവർ നൽകുന്ന വ്യാഖ്യാനം അത് സ്വീകരിക്കാൻ സാധിക്കാത്തവരുടെ നടപടി പോലെയല്ല എന്നതാണ്.

ഇബ്നു അബ്ബാസ് അടക്കം മറ്റൊരു കൂട്ടരുടെ അഭിപ്രായം അത് നരകത്തിൽ പ്രവേശിക്കലാണ്; എന്നാൽ അതിൽ നിന്നും രക്ഷപ്പെടുകയും ചെയ്യും.

നബി(സ) പറയുന്നു:

ثم يضرب الجسر على جهنم وتحل الشفاعة ويقولون اللهم سلم سلم (متفق عليه).

“പിന്നീട് നരകത്തിന് മുകളിൽ ഒരു പാലം കൊണ്ട് വരപ്പെടും, ശഹാദത്തു സാക്ഷികളുടെയും, അല്ലാഹുവേ രക്ഷിക്കണേ രക്ഷിക്കണേ എന്നായിരിക്കും അന്നത്തെ സംസാരമെല്ലാം” (മുതഹബുൻ അലൈഹി).

صفة الصراط

പ്രവാചകൻ(സ) യോട് സ്വീകരിക്കുന്ന സംബന്ധിച്ച് ചോദിച്ചതിന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതായ മറുപടി താഴെ ചേർക്കുന്നു:

مدحضة مزلة، عليها خطاطيف وكلايب، وحسكة مقلطة لها شوكه عقيفاء، تكون بنجد، يقال لها السعدان (رواه البخاري)

“അത് വഴുവഴുപ്പുള്ളതും തെന്നിവീഴുന്നതുമായിരിക്കും, അതിന്മേൽ കൊക്കുകളും കൊളുത്തുകളുമുണ്ടായിരിക്കും, നജ്ദിൽ കാണപ്പെടുന്ന സഅദാൻ എന്നറിയപ്പെടുന്ന കുറിയെടുത്തുകൊണ്ടുള്ള പാലം പോലെ കൂർത്ത മുളളുകളുമുണ്ടായിരിക്കും” (ബുഖാരി) അബൂഹുറൈറ(റ)വിൽ നിന്ന് ബുഖാരിയിലെ തന്നെയുള്ള മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടിൽ (البخاري) “وبه كلايب مثل شوك السعدان (البخاري) അതിന് സഅദാൻ മുളളുകളെ പോലുള്ള കൊളുത്തുകളുമുണ്ടായിരിക്കും” (ബുഖാരി)

അതിന്റെ കൃത്യമായ വലുപ്പവും രീതിയും അല്ലാഹുവിനല്ലാതെ അറിയുകയില്ല. മനുഷ്യരുടെ അമലുകളുടെ തോതനുസരിച്ചായിരിക്കും അത് അവരെ പിടിച്ചുവലിക്കുക.

അബൂസഹൂദ് (റ) വിൽ നിന്ന് ഇമാം മുസ്ലിം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന ഒരു ഹദീസിൽ അത് “أنه أدق من الشعر وأحد من السيف”

ർച്ചയായും അത് മുടിയേക്കാൾ നേർത്തതും വാളിനേക്കാൾ മുർച്ചയേറിയതുമായിരിക്കും” എന്നും കാണാവുന്നതാണ്. ഇതേ ആശയത്തിൽ ആയിഷ(റ) യിൽ നിന്ന് ഇമാം അഹ്മദ്യ് ഉദ്ധരിക്കുന്നുണ്ട്.

العبور على الصراط وكيفيته

വിശ്വാസികളല്ലാതെ അതിലൂടെ കടന്നുപോകുകയില്ല എന്നും അത് തന്നെ സൽക്കർമ്മങ്ങളുടെ തോതനുസരിച്ചുമായിരിക്കും എന്നും അബൂസഇദ് (റ) വിൽ നിന്ന് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന ഹദീസ് വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്:

فيمر المؤمنون كطرف العين، وكالبرق، وكالريح، وكأجاويد الخيل والركاب، فجاج مسلم، ومخدوش مرسل ومكدوس في جهنم (متفق عليه).
“വിശ്വാസികൾ അതിലൂടെ നടക്കുക കണ്ണ് ഇമ വെട്ടുക, മിന്നൽ, കാറ്റ്, പക്ഷിയുടെ വേഗത, യാത്രക്കാരനുള്ള സവാരിക്കുതിര, എന്നിങ്ങനെയുള്ള വേഗതയിലായിരിക്കും. അതിൽ രക്ഷപ്പെട്ടവൻ വിജയിക്കും. കൊളുത്തുകളിൽ കുടുങ്ങുകയും പിടിച്ചുവെക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തവർ നരകത്തിലേക്ക് തള്ളപ്പെടുകയും ചെയ്യും” (മുതഫഖുൻ അലൈഹി).

മുസ്ലിമിലുള്ള മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടിൽ ഇപ്രകാരം കാണാം:

تجري بهم أعمالهم ، ونبيكم قائم على الصراط يقول يا رب سلم سلم حتى تعجز أعمال العباد حتى يجيء الرجل فلا يستطيع السير إلا زحفا (مسلم)
“അവരുടെ കർമ്മങ്ങളായിരിക്കും അവരെ അതിലൂടെ നടത്തുക, നിങ്ങളുടെ പ്രവാചകൻ അന്നേരം പാലത്തിനു മുകളിൽ അല്ലാഹുവേ രക്ഷപ്പെടുത്തണേ, രക്ഷപ്പെടുത്തണേ എന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ട് നിൽക്കുന്നുമുണ്ടായിരിക്കും. ചില ദാസന്മാരുടെ കർമ്മങ്ങൾ അവരെ വല്ലാതെ അശക്തമാക്കുന്നുണ്ടാകും, ഏത്വരെയെന്ന് വെച്ചാൽ ഒരാൾ വരും അയാൾക്ക് നിരങ്ങിക്കൊണ്ടല്ലാതെ അതിലൂടെ കടക്കാൻ സാധിക്കുകയില്ല” (മുസ്ലിം) ബുഖാരിയിലെ ഒരു റിപ്പോർട്ടിൽ

حتى يمر آخرهم يسحب سحباً (رواه البخاري)
“അങ്ങിനെ, അവസാനത്തെ ആൾ ഇഴഞ്ഞുകൊണ്ടായിരിക്കും കടക്കുക” (ബുഖാരി) എന്നും കാണാവുന്നതാണ്.

പ്രവാചകന്മാരിൽ ആദ്യമായി കടക്കുക മുഹമ്മദ് നബി(സ)യും സമുദായങ്ങളിൽ ആദ്യമായി മുഹമ്മദ് നബിയുടെ സമുദായ

വുമായിരിക്കും പാലത്തിലൂടെ കടന്ന്പോകുക. ഇക്കാര്യം താഴെ പറയുന്ന നബിവാചനം വ്യക്തമാക്കി തരുന്നു:

فأكون أنا وأمتي أول من يجيزها ولا يتكلم يومئذ إلا الرسل ودعاء الرسل يومئذ اللهم سلم سلم (رواه البخاري)

“ഞാനും എന്റെ സമുദായവുമായിരിക്കും ആദ്യമായി (പാലത്തിലൂടെ) കടന്ന് രക്ഷപ്പെടുക, പ്രവാകൻമാർല്ലാതെ അന്നേ ദിവസം സംസാരിക്കുകയില്ല; അവരുടെ തന്നെ പ്രാർത്ഥനയാകട്ടെ ‘അല്ലാഹുവേ രക്ഷപ്പെടുത്തണേ, രക്ഷപ്പെടുത്തണേ’ എന്നുമായിരിക്കും” (ബുഖാരി).

الجنة والنار **സ്വർഗ്ഗവും നരകവും**

الجنة (ജന്നത്ത്) എന്നാൽ വൃക്ഷങ്ങൾഇടതുർന്ന തോട്ടം എന്നാണ് ഭാഷയിൽ അർത്ഥം.

ശരീഅത്ത് അതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് മുത്തവീൻങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി പരലോകത്ത് തയ്യാർചെയ്യപ്പെട്ട ഭവനം എന്നാണ്.

النار (നാർ) എന്നാൽ അഗ്നി എന്നതാണ് എന്നകാര്യം അറിയപ്പെട്ടതാണ്.

മതത്തിന്റെ ഭാഷയിൽ പറഞ്ഞാൽ സത്യനിഷേധികൾക്ക് വേണ്ടി പരലോകത്ത് തയ്യാർചെയ്യപ്പെട്ട സങ്കേതം എന്നുമാണ്.

അവ രണ്ടും, സ്വർഗ്ഗവും നരകവും ഇപ്പോൾ തന്നെ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട് എന്നാണ് അല്ലാഹു വ്യക്തമാക്കുന്നത്:

أعدت للمتقين (سورة آل عمران 133)

“ധർമ്മനിഷ്ഠ പാലിക്കുന്നവർക്ക് വേണ്ടി ഒരുക്കിവെക്കപ്പെട്ടതത്രെ അത് (സ്വർഗ്ഗം).” (ആലൂ ഇംറാൻ 133)

أعدت للكافرين (سورة البقرة 24)

“സത്യനിഷേധികൾക്ക് വേണ്ടി ഒരുക്കിവെക്കപ്പെട്ടതാകുന്നു അത് (നരകം)” (ബഖറ: 24)

അവ ഒരുക്കി തയ്യാർചെയ്യപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട് എന്നത് നബി (സ) ഒരിക്കൽ ഗ്രഹണ നമസ്കാരം നിർവ്വഹിക്കെ ഉണ്ടായതായി വിവരിക്കപ്പെട്ട സംഭവത്തിൽ നിന്നും മനസ്സിലാക്കാനാവും:

إنني رأيت الجنة فتناولت منها عنقودا ولو أخذته لأكلت منه ما بقيت الدنيا، ورأيت النار فلم أر كاليوم منظرا قط أفظع (متفق عليه)

“ഞാൻ കാണുകയുണ്ടായി, അന്നേരം അതിൽ നിന്നും ഒരു (പഴ) ക്കുല ഭക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു. ഞാൻ അത് എടുത്തിരുന്നുവെങ്കിൽ ദുനിയാവിൽ ഒരാളും ബാക്കിയില്ലാത്ത വിധം നിങ്ങൾക്കും അത് ഭക്ഷിക്കാമായിരുന്നു, ഞാൻ നരകവും കാണുകയുണ്ടായി എന്നാൽ ഇന്നത്തേത് പോലെ ഭീകരമായൊരു കാഴ്ച ഞാൻ കണ്ടിട്ടേയില്ല” (മുതഫഖൂൻ അലൈഹി).

സ്വർഗ്ഗ നരകങ്ങളാകട്ടെ അതൊരിക്കലും നശിച്ചുപോകുന്നതല്ല അല്ലാഹു പറയുന്നു:

جزاؤهم عند ربهم جنات عدن تجري من تحتها الأنهار خالدين فيها أبدا (سورة البينة ٨)

“അവർക്ക് അവരുടെ രക്ഷിതാവിനുള്ള പ്രതിഫലം താഴ്ഭാഗത്ത് കൂടി അരുവികളൊഴുകുന്ന സ്ഥിരവാസത്തിനുള്ള സ്വർഗ്ഗത്തോപ്പുകളാകുന്നു; അവരതിൽ നിത്യവാസികളായിരിക്കും എന്നെന്നേക്കുമായിട്ട്” (ബയ്യിന: 8)

സ്വർഗ്ഗം ശാശ്വതമാണ് എന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്ന ആയത്തുകൾ അനേകം കാണാൻ കഴിയും; എന്നാൽ നരകത്തെ സംബന്ധിച്ച് അപ്രകാരം പറയുന്ന ആയത്തുകൾ മൂന്നെണ്ണം മാത്രമാണ്. അവ മൂന്നും താഴെ ചേർക്കുന്നു:

إن الذين كفروا وظلموا لم يكن الله ليغفر لهم ولا ليهديهم طريقا إلا طريق جهنم خالدين فيها أبدا (سورة النساء 168, 169)

“അവിശ്വസിക്കുകയും അന്യായം പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തവരാരോ അവർക്ക് അല്ലാഹു ഒരിക്കലും പൊറുത്ത് കൊടുക്കുന്നതല്ല. നരകത്തിന്റെ മാർഗ്ഗത്തിലേക്കല്ലാതെ മറ്റൊരു മാർഗ്ഗത്തിലേക്കും അവൻ അവരെ നയിക്കുന്നതുമല്ല. എന്നെന്നേക്കുമായി അവരതിൽ സ്ഥിരവാസികളായിരിക്കും” (നീസാഅ് 169)

ومن يعص الله ورسوله فإن له نار جهنم خالدين فيها أبدا (سورة الجن 23)
“വല്ലവനും അല്ലാഹുവേയും അവന്റെ ദൂതനേയും ധിക്കരിക്കുന്ന പക്ഷം തീർച്ചയായും അവന്നുള്ളതാണ് നരകാഗ്നി. അത്തരക്കാർ അതിൽ നിത്യവാസികളായിരിക്കും” (ജിന് 23)
അല്ലാഹുവിന്റെ മറ്റൊരു വചനവും കൂടി ശ്രദ്ധിക്കുക:

إن المجرمين في عذاب جهنم خالدون لا يفتر عنهم وهم فيه مبلسون (سورة الزخرف ٧٤, ٧٥)

“തീർച്ചയായും കുററവാളികൾ നരകശിക്ഷയിൽ നിത്യവാസികളായിരിക്കും. അവർക്ക് ലഘൂകരിച്ച് കൊടുക്കപ്പെടുകയില്ല അവർ അതിൽ ആശയറവരായിരിക്കും.” (സുഖ്റൂഫ് 74,75).

സ്വർഗ്ഗ നരക സ്ഥാനങ്ങൾ مكان الجنة والنار

സ്വർഗ്ഗം ‘ഇല്ലിയൂൻ’ന്റെ ഏറ്റവും ഉന്നതഭാഗത്ത് ആയിരിക്കും

كلا إن كتاب الأبرار لفي عليين (سورة المطففين 18)

“നിശ്ചയം പുണ്യവാന്മാരുടെ രേഖ ഇല്ലിയൂനിൽ തന്നെയായിരിക്കും” (മുതഫ്ഫിഹീൻ 18)

ഇക്കാര്യം ബർറാഅ് ബിൻ ആസിബിൽ നിന്നുള്ള പ്രസിദ്ധമായ നബിവാചനത്തിൽ ഖബറിലെ ചോദ്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഭാഗത്ത് നമുക്ക് ഇങ്ങനെ കാണാം:

فيقول الله عز وجل اكتبوا كتاب عبي في عليين وأعيدوه إلى الأرض (أحمد ، أبوداود)

“അപ്പോൾ അല്ലാഹു പറയും: ‘എന്റെ അടിമയുടെ രേഖകൾ ഇല്ലിയൂനിൽ രേഖപ്പെടുത്തി അദ്ദേഹത്തെ ഭൂമിയിലേക്ക് മടക്കുക’ എന്ന്” (അഹ്മദ് അബൂദാവൂദ്)

നരകമാകട്ടെ (ഭൂമിയുടെ) ഏറ്റവും അടിയിലുമായിരിക്കും. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

كلا إن كتاب الفجار لفي سجين (سورة المطففين 7)

“നിസ്സംശയം; ദുർമാർഗികളുടെ രേഖ ‘സിജ്ജീൻ’ൽ തന്നെയായിരിക്കും” (മുതഫ്ഫിഹീൻ 7).

മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച ബർറാഅ് ബിൻ ആസിബിൽ നിന്നുള്ള ഹദീസിൽ നിന്നുതന്നെ നമുക്ക് ഇക്കാര്യവും മനസ്സിലാക്കാം:

فيقول الله تعالى اكتبوا كتاب عبي في سجين في الأرض السفلى (أحمد أبوداود)

“അന്നേരം അല്ലാഹു പറയും ‘എന്റെ ദാസന്റെ രേഖ സിജ്ജീനിൽ രേഖപ്പെടുത്തി അവനെ ഭൂമിയുടെ ഏറ്റവും അടിയിലേക്ക് മടക്കുക’ എന്ന്” (അഹ്മദ്, അബൂദാവൂദ്).

സ്വർഗ്ഗവാസികളും നരകവാസികളും

أهل الجنة وأهل النار

സ്വർഗ്ഗത്തിന് അർഹരാകുന്നവർ വിശ്വാസികളും ധർമ്മനിഷ്ഠരായ അല്ലാഹുവിന്റെ വലിയുകൾ ആയിത്തീരുന്ന ആളുകൾ ആയിരിക്കും. സ്വർഗ്ഗത്തെക്കുറിച്ച് അല്ലാഹു പറയുന്ന വചനങ്ങളിൽ നിന്നും നമുക്ക് മനസ്സിലാക്കാം:

أعدت للمتقين (سورة آل عمران 133)

“അത് ധർമ്മനിഷ്ഠരായ ആളുകൾക്ക് ഒരുക്കിവെച്ചിരിക്കുന്നു” (ആലൂ ഇംറാൻ 133)

أعدت للذين آمنوا بالله ورسوله (سورة الحديد 21)

“അല്ലാഹുവിലും അവന്റെ ദൂതരിലും വിശ്വസിച്ചവർക്ക് വേണ്ടി അത് സജ്ജീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു” (ഹദീദ് 21).

നരകത്തിന് അർഹരാകുന്നവരാകട്ടെ അത് എല്ലാ നിഷേധികളും ദൗർഭാഗ്യവാന്മാരായ ആളുകളുമായിരിക്കും.

ഇക്കാര്യവും അല്ലാഹുവിന്റെ വചനങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു:

أعدت للكافرين (سورة البقرة 24)

“സത്യ നിഷേധികൾക്ക് വേണ്ടി ഒരുക്കപ്പെട്ടതാകുന്നു അത്” (ബഖറ: 24)

وأما الذين شقوا ففي النار (سورة هود 106)

“എന്നാൽ നിർഭാഗ്യമടഞ്ഞവരാകട്ടെ അവർ നരകത്തിലായിരിക്കും” (ഹൂദ് 106)

മരണത്തെ അറിയുകാല നടപടികൾ

ذبح الموت

മരണമെന്നാൽ ജീവൻ നീങ്ങലാണ് എന്നത് വാസ്തവമാണ്. എല്ലാ ആത്മാക്കളും മരണമാസാദിക്കുക തന്നെ ചെയ്യും. എന്നാൽ അതെല്ലാം കേവലം ആശയപരം മാത്രമാണ്. നേത്രഗോജരമല്ല. എന്നാൽ അല്ലാഹു മരണത്തെ കാണാവുന്ന ശരീരമുള്ള ഒരു വസ്തുവാക്കി അതിനെ സ്വർഗ്ഗ നരകങ്ങൾക്ക് മദ്ധ്യത്തിൽ വെച്ച് അറിയുകാല നടപടിയെന്ന് അബൂസഹൂദിൽ ഖുദ്രിയ്ക്ക് (റ) വിൽ നിന്ന് ബുഖാരി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നത് കാണുക:
يؤتى بالموت كهينة كبش أملح، فينادي مناد يا أهل الجنة فيشربون وينظرون ، فيقول: هل تعرفون هذا ؟ فيقولون نعم هذا الموت وكلهم قد

آء. ثم ينادي يا أهل النار فيشرنبون وينظرون فيقول هل تعرفون هذا ؟ فيقولون نعم هذا الموت وكلهم قد آء. فيذبح. ثم يقول يا أهل الجنة خلود فلا موت، ويا أهل النار خلود فلا موت ثم قرأ وأنذرهم يوم الحسرة إذ قضي الأمر وهم في غفلة وهم لا يؤمنون (سورة مريم 39) أخرجه البخاري .

“മരണത്തെ ഒരു കരുത്തനായ കുററനാടിന്റെ രൂപത്തിൽ കൊണ്ടുവരപ്പെടും, അന്നേരം ഒരാൾ അല്ലയോ സ്വർഗ്ഗക്കാരേ, ഇതെന്താണെന്ന് അറിയുമോ ? എന്ന് വിളിച്ചുചോദിക്കും അപ്പോൾ സ്വർഗ്ഗക്കാർ പുറത്തേക്ക് എത്തിനോക്കുകയും അതെ, അത് മരണമാണല്ലോ എന്ന് പറയുകയും ചെയ്യും; അവരെല്ലാവരും അത് കാണുന്നതാണ്. പിന്നീട് നരകക്കാരേ എന്ന് വിളിച്ചുകൊണ്ട് അവരോടും ഇതെന്താണെന്ന് ചോദിക്കും അവരും, പുറത്തേക്ക് എത്തിനോക്കി അതെ, അത് മരണമാണെന്ന് പറയും; അവരും എല്ലാവരും അത് കാണും. അപ്പോൾ അതിനെ അവിടെവെച്ച് അറുക്കപ്പെടും. ശേഷം പറയും സ്വർഗ്ഗക്കാരേ ഇനി മരണമില്ല നിങ്ങളിവിടെ ശാശ്വതരാണ്. (അപ്രകാരം നരകവാസികളോടും പറയും) നരകക്കാരേ നിങ്ങൾക്കിനി മരണമില്ല നിങ്ങൾ ശാശ്വതരാണ് എന്ന്. പിന്നീട് പ്രവാചകൻ സുറത്ത് മറിയമിലെ 39ാം വചനം ഓതുകയുണ്ടായി “നഷ്ടബോധത്തിന്റെ ദിവസത്തെപ്പറ്റി അഥവാ കാര്യം (അന്തിമമായി) തീരുമാനിക്കപ്പെടുന്ന സന്ദർഭത്തെപ്പറ്റി നീ അവർക്ക് താക്കീത് നൽകുക. അവർ അശ്രദ്ധയിലപ്പെട്ടിരിക്കുകയാകുന്നു. അവർ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല” (ബുഖാരി, കിതാബുത്തഹാസീർ, സുറത്ത് മറിയം 39)

ഇത്പോലെ സ്വർഗ്ഗനരകങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് ഇബ്നു ഉമർ(റ)ൽ നിന്ന് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന ഹദീസിലും കാണാവുന്നതാണ്.

في حقوق النبي ﷺ وأصحابه

പ്രവാചകൻ ﷺ യും സ്വഹാബികളും

അല്ലാഹുവിന്റെ റയടുക്കൽ സൃഷ്ടികളിൽ ഏറ്റവും ശേഷം റസൂലുകളും പിന്നെ നബിമാർ, സിദ്ദീഖുമാർ (സത്യസന്ധർ), ശുഹദാക്കൾ (രക്തസാക്ഷികൾ), സാലിഹുകൾ (സദ്വൃത്തർ) എന്നിവരുമാണ്. മേൽ പറയപ്പെട്ടവർ അതേ ക്രമത്തിൽ ഖുർആനിൽ പറയപ്പെട്ടതായും നമുക്ക് കാണാം

ومن يطع الله والرسول فأولئك مع الذين أنعم الله عليهم من النبيين والصديقين والشهداء والصالحين وحسن أولئك رفيقا (سورة النساء 69)
“ആർ അല്ലാഹുവേയും അവന്റെ ദൂതനേയും അനുസരിക്കുന്നുവോ അവർ അല്ലാഹു അനുഗ്രഹിച്ചവരായ പ്രവാചകന്മാർ സത്യസന്ധന്മാർ, രക്തസാക്ഷികൾ, സച്ചരിതന്മാർ എന്നിവരോടൊപ്പമായിരിക്കും. അവർ എത്രനല്ല കൂട്ടുകാർ” (നീസാഅ് 68)
മുർസലുകളിൽ ശ്രേഷ്ഠർ ഉലൂൽഅസ്ദ് (ദുഃഖചിത്തർ) എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന അഞ്ച് പേർ ആണ്. അവർ നൂഹ്, ഇബ്റാഹീം, മൂസാ, ഇഈസാ, മുഹമ്മദ് (അ) എന്നിവരാണ്. ഇവരെ സംബന്ധിച്ച് സൂറത്ത് അഹ്സാബ്, ശൂറാ എന്നീ അദ്ധ്യായങ്ങളിലായി രണ്ട് തവണ അല്ലാഹു വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്:

وإذ أخذنا من النبيين ميثاقهم ومنك ومن نوح وإبراهيم وموسى وعيسى ابن مريم (سورة الأحزاب 7)

“പ്രവാചകന്മാരിൽ നിന്ന് തങ്ങളുടെ കരാർ വാങ്ങിയ സന്ദർഭം (ശ്രദ്ധേയമാണ്). നിന്റെ പക്കൽ നിന്നും നൂഹ്, ഇബ്റാഹീം, മൂസാ, ഇഈസാ എന്നിവരിൽ നിന്നും (നാം കരാറുവാങ്ങിയ സന്ദർഭം)” (അഹ്സാബ് 7)

شرع لكم من الدين ما وصينا به نوحا والذي أوحينا إليك وما وصينا به إبراهيم وموسى وعيسى (سورة الشورى 13)

“നൂഹിനോട് കൽപ്പിച്ചതും നിനക്ക് നാം ബോധനം നൽകിയതും ഇബ്റാഹീം, മൂസാ, ഇഈസാ എന്നിവരോട് നാം കൽപ്പിച്ചതുമായ കാര്യം ” (ശൂറാ 13)

മേൽ പറയപ്പെട്ടവരിൽ ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠവാൻ മുഹമ്മദ് (സ) ആണ് എന്ന കാര്യം അദ്ദേഹത്തിന്റെ വചനം തന്നെ നമുക്ക് വ്യക്തമാക്കി തരുന്നുണ്ട്:

أنا سيد الناس يوم القيامة (متفق عليه)

‘ഞാൻ അന്ത്യനാളിൽ ജനങ്ങളുടെയെല്ലാം നേതാവായിരിക്കും’ (ബുഖാരി). കൂടാതെ മറ്റു നബിമാരെല്ലാം മിഅ്റാജ് വേളയിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിന്നിൽ അണിനിരന്ന് നമസ്കാരം നിർവ്വഹിച്ചതും അതല്ലാത്ത പല കാര്യങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്രേഷ്ഠതയെ വ്യക്തമാക്കുന്നതാണ്.

മുഹമ്മദ് നബിയെ കഴിച്ചാൽ പിന്നീട് ശ്രേഷ്ഠത ഇസ്റാഹീം നബി(അ)ക്കാണ്. കാരണം അദ്ദേഹം പ്രവാചകരുടെയെല്ലാം പിതാവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മില്ലത്ത് (മതം) എല്ലാ മതങ്ങളുടേയും അടിസ്ഥാനവുമാണ്. പിന്നീട് സ്ഥാനം മുസാനബി (അ)ക്കാണ്. കാരണം അദ്ദേഹമാണ് ഇസ്റാഹൂൽ സമൂഹത്തിലേക്ക് നിയുക്തരായവരിൽ ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠൻ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശരീഅത്ത് ഇസ്റാഹൂലുരുടെ ശരീഅത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനവുമാണ്.

പിന്നെ നൂഹ്, ഈസാ (അ) എന്നിവരാണ് ഇവരിൽ രണ്ട് പേർക്കും പല ശ്രേഷ്ഠതകളുമുണ്ടെങ്കിലും ഏതെങ്കിലും ഒരാൾക്ക് മുൻതൂക്കം നൽകാനുള്ളതായൊന്നും കാണുന്നില്ല.

പ്രവാചകന്റെ ശ്രേഷ്ഠതകൾ

خصائص النبي ﷺ

നബി(സ) മറ്റ് സൃഷ്ടികളിൽ നിന്നും ധാരാളം ശ്രേഷ്ഠതകളാൽ പ്രത്യേകത നൽകപ്പെട്ട വ്യക്തിയാണ് എന്നുള്ളത് പ്രത്യേകം എടുത്ത് പറയേണ്ട കാര്യമില്ല; എന്നാൽ ഗ്രന്ഥകാരൻ എടുത്ത് പറഞ്ഞതായ ഏതാനും കാര്യങ്ങൾ മാത്രം നാം ഇവിടെ വിവരിക്കുകയാണ്.

1, അദ്ദേഹം അന്തിമപ്രവാചകനാണ്.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

ما كان محمد أباً أحد من رجالكم ولكن رسول الله وخاتم النبيين (سورة الأحزاب 10)

“മുഹമ്മദ് നിങ്ങളുടെ പരമന്മാരുടെ ഒരാളുടേയും പിതാവായിട്ടില്ല. പക്ഷേ അദ്ദേഹം അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനും പ്രവാചകന്മാരിൽ അവസാനത്തെ ആളുമാകുന്നു” (അഹ്സാബ് 40)

2, അദ്ദേഹം മുൻസലുകളുടെ നേതാവാണ്.

തെളിവ് നേരത്തെ പറഞ്ഞത് തന്നെയാണ്.

3, അദ്ദേഹത്തിൽ വിശ്വസിക്കാതെ ഊമാൻ

പുർണ്ണമാകില്ല. അല്ലാഹു പറയുന്നത് കാണുക:

(سورة النساء 65) فلا وربك لا يؤمنون حتى يحكموك فيما شجر بينهم

“ഇല്ല, നിന്റെ രക്ഷിതാവിനെ തന്നെയാണെ സത്യം; അവർക്കിടയിൽ ഭിന്നതയുണ്ടായ കാര്യത്തിൽ നിന്നെ അവർ വിധികർത്താവാക്കുന്നത് വരെ അവർ വിശ്വാസികളാവുകയില്ല” (സൂറ: നിസാഅ് 65) മറ്റു പ്രവാചകരെല്ലാം അവർ നിയുക്തരായിരുന്ന ജനതയിലേക്ക് മാത്രം നിയോഗിക്കപ്പെട്ടവരുമായിരുന്നു.

4, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശുപാർശയാൽ വിചാര

ണകെടുകുന്നു.

(ശഫാഅത്ത് എന്ന അദ്ധ്യായം നോക്കുക).

5, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമുദായം സ്വർഗ്ഗ പ്രവേശനത്തിൽ മുൻ കടക്കുന്നവരാണ്.

ഇക്കാര്യം പ്രവാചക വചനം വ്യക്തമാക്കുന്നത് ഇപ്രകാരമാണ്:

(نحن الآخرون السابقون يوم القيامة) نتفق عليه

“ നാം അവസാനത്തെവർ ആണെങ്കിലും പരലോകത്ത് (എല്ലാവരേക്കാളും) മുൻകടക്കുന്നവർ ആയിരിക്കും” (മുതഫഖുൻ അലൈഹി)

6, ലിവാഉൽ ഹംദ് വാഹകനായിരിക്കും :

അബൂസഇനുദിൽ ബുദ്രിയ്ത് (റ) ൽ നിന്നും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന ഹദീസ് അനുസരിച്ച് ലിവാഉൽ ഹംദ് വഹിക്കുന്ന വ്യക്തി അദ്ദേഹമായിരിക്കുമെന്നും മറ്റ് സ്തുതിക്കപ്പെടുന്നവരെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കീഴിലായിരിക്കുമെന്നും മനസ്സിലാകുന്നതാണ്: പ്രവാചകൻ (സ) പറയുന്നു:

أنا سيد ولد آدم يوم القيامة لا فخر، وببيدي لواء الحمد لا فخر، وما من نبي آدم فمن سواه إلا تحت لوائي ، وأنا أول من تنشق عنه الأرض ولا فخر (رواه الترمذي)

“അന്ത്യനാളിൽ ഞാനായിരിക്കും ആദം സന്തതികളുടെയെല്ലാം നേതാവ് ഇതൊരു ദുരഭിമാനം പറച്ചിലല്ല. എന്റെ കയ്യിലായിരിക്കും ലിവാഉൽ ഹംദ് ദുരഭിമാനമല്ല, ആദമും മറ്റ് ന

ബിമാരുമെല്ലാം അന്ന് എന്റെ കൊടിക്കീഴിലായിരിക്കും ഇതൊന്നും അഭിമാനം പറയുകയല്ല. ഞാനായിരിക്കും ഭൂമി പിളർന്ന് ഒന്നാമതായി പുറത്ത്വരുന്ന വ്യക്തിയും ഇതൊന്നും അഭിമാനം പറച്ചിലല്ല” (തുർമുദി)
 ഈ ഹദീസിന്റെ ആദ്യഭാഗവും അവസാന ഭാഗവും മുസ്ലിമിന്റെ റിപ്പോർട്ടിലും കാണാവുന്നതാണ്.

7, മഖാമ് മഹ്മൂദിന്റെ ഉടമയാലിരിക്കും.

സൂഷ്ടികളും സ്രഷ്ടാവുമെല്ലാം സ്തുതിക്കുന്ന മഹത്തായ സ്ഥാനത്തിന്റെ ഉടമയായിരിക്കും അദ്ദേഹം. അല്ലാഹു പറയുന്നത് കാണുക:

عسى أن يبعثك ربك مقاماً محموداً (سورة الإسراء ٧٩)

“നിന്റെ രക്ഷിതാവ് നിന്നെ സ്തുത്യർഹമായ ഒരു സ്ഥാനത്തേക്ക് നിയോഗിച്ചേക്കാം” (ഇസ്റാഅ് 79)
 നബിയുടെ സവിശേഷതകളിൽ പെട്ട ശഫാഅത്തിനുള്ള അധികാരമടക്കമുള്ള പലതുകൊണ്ട് മേൽ പറയപ്പെട്ടതായ മഖാമൂദ് മഹ്മൂദ്.

8, ഹൗളിന്റെ ഉടമസ്ഥൻ :

ഇവിടെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് ഏററവും വലുതും കൂടുതൽ ആളുകൾ കൂടിക്കാണെത്തുന്നതുമായ ഹൗള് എന്നതാണ്. എന്നാൽ ഹൗളുകൾ എല്ലാ നബിമാർക്കും ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്നകാര്യം നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ചത് ഓർക്കുന്നുണ്ടാകുമല്ലോ.

9,10,11 ഇമാമുനബിജീൻ (പ്രവാചക നേതാവ്).

അദ്ദേഹം എല്ലാ നബിമാരുടേയും നേതാവും അവരിലെ പ്രസംഗകനും, ശഫാഅത്തിന്റെ ഉടമയുമായിരിക്കും ഉബയ്യൂബ്നു കഅബിൽ നിന്നും ഉദ്ധരിക്കുന്ന നബിവചനം ഇക്കാര്യം വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്:

إذا كان يوم القيامة كنت إمام النبیین وخطيبهم ، وصاحب شفاعتهم غير فخر (رواه الترمذي)

“അന്ത്യനാൾ ആസന്നമായാൽ ഞാനായിരിക്കും പ്രവാചകന്മാരുടെ ഇമാമും അവരിലെ പ്രാസംഗികനും. ഞാൻ തന്നെയാകും അവരിലെ ശുപാർശകനും ഇതൊന്നും അഭിമാനം പറച്ചിലല്ല ” (തുർമുദി).

12, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമുദായം ഏററവും ഉത്തമ സമുദായം:

അല്ലാഹു വ്യക്തമാക്കുന്നത് കാണുക:

كنتم خيرامة أخرجت للناس (سورة آل عمران 110)

“മനുഷ്യ വംശത്തിനുവേണ്ടി രംഗത്ത് കൊണ്ടുവരപ്പെട്ട ഉത്തമ സമുദായമാകുന്നു നിങ്ങൾ” (ആലൂ ഇംറാൻ 110)

എന്നാൽ ഇസ്‌റാഇൽ സമുദായത്തെ സംബന്ധിച്ച് പറയുന്ന താഴെ പറയുന്ന വൂർആൻ വചനം ആ കാലക്കാരെ സംബന്ധിച്ച് മാത്രമുള്ളതാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്.

يا بني إسرائيل اذكروا نعمتي التي أنعمت عليكم وأني فضلتكم على العالمين (سورة البقرة 47)

“ഇസ്രായീൽ സന്തതികളേ, ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് ചെയ്തുതന്നിട്ടുള്ള അനുഗ്രഹവും മറ്റു ജനവിഭാഗങ്ങളേക്കാൾ നിങ്ങൾക്ക് ഞാൻ ശ്രേഷ്ഠനൽകിയതും നിങ്ങളോർക്കുക.” (ബഖറ: 47).

സ്വഹാബികളുടെ പ്രശസ്തനകൾ فضائل الصحابة

വിശ്വാസിയായിക്കൊണ്ട് നബിയോടൊപ്പം സഹവസിച്ച അതേ നിലയിൽ തന്നെ മരണപ്പെടുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ള വ്യക്തികൾക്കാണ് സ്വഹാബികൾ എന്ന് പറയുക.

മുഹമ്മദ് നബി(സ)യുടെ സ്വഹാബികൾ മറ്റ് മുഴുവൻ അൻബിയാക്കളുടെ സ്വഹാബികളേക്കാളും ഉത്തമരാണ്. ഇക്കാര്യം പ്രവാചക വചനം തന്നെ വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്.

خير الناس قرني (رواه البخاري وغيره)

“ജനങ്ങളിൽ ഉത്തമർ എന്റെ സമുദായമാണ്” (ബുഖാരിയും മറ്റ് പലരും ഇത് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നുണ്ട്).

സ്വഹാബികളിൽ ശ്രേഷ്ഠർ മുഹാജിറുകളുമാണ്, കാരണം പ്രവാചകനേയും മതത്തേയും സഹായിക്കുകയും ഹിജ്റ പോകുകയും ചെയ്തവരാണ് എന്നതു തന്നെ. പിന്നെ അൻസാറുകളുമാണ്.

മുഹാജിറുകളിൽ ശ്രേഷ്ഠർ ഖുലഫാഉൽ റാഷിദുൻ എന്ന് അറിയപ്പെടുന്ന അബൂബക്കർ, ഉമർ, ഉമ്‌മാൻ, അലി (റ) എന്നീ നാലുപേരുമാണ്.

അബൂബക്കർ(റ) : അദ്ദേഹത്തിന്റെ യഥാർത്ഥപേര്, അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു ഉമ്‌മാനു ബ്നു ആമിർ എന്നാണ്. തൈബ് ബ്

നു മുൻപിൽ ബിനൂ കഅബ് ഗോത്രക്കാരനായ അദ്ദേഹമാണ് പ്രവാചകരിൽ വിശ്വസിച്ച ഒന്നാമത്തെ പുരുഷൻ. കൂടാതെ പ്രവാചകനോടൊന്നിച്ച് ഹിജ്റ പോയ വ്യക്തി, നമസ്കാരത്തിലും ഹജ്ജ് ജിലുമെല്ലാം പ്രവാചകനെ പ്രതിനിധീകരിച്ച വ്യക്തി, പ്രവാചകന്റെ സമൂഹത്തിലെ ഒന്നാമത്തെ ഖലീഫ: എന്നീ ബഹുമതികൾക്കെല്ലാം അർഹനായ വ്യക്തികൂടിയാണ് അദ്ദേഹം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈകളാലാണ് സ്വർഗ്ഗംകൊണ്ട് സന്തോഷമറിയിക്കപ്പെട്ട ഉഥ്മാൻ, സുബൈർ, താൽഹ:, അബ്ദുർറഹ്മാൻ ബിനൂ ഔഫ്, സഅദ് ബിനൂ അബീവഖാസ്(റ) എന്നീ അഞ്ച് പേർ മുസ്ലിമായിട്ടുള്ളത്. ഹിജ്റ: 13ാം കൊല്ലം ജമാദുൽ ആഖിറിൽ തന്റെ 63-ാ മത്തെ വയസ്സിൽ അദ്ദേഹം ഈ ലോകത്ത് നിന്ന് വിടപറഞ്ഞു. മേൽ പറയപ്പെട്ട അഞ്ച് പേർ, അബൂബക്കർ, അലി, സൈദ് ബിനൂ ഹാരിഥ്(റ) എന്നീ എട്ട് പേരാണ് പ്രവാചകരിൽ വിശ്വസിച്ച ആദ്യ പുരുഷന്മാർ എന്ന് പ്രസിദ്ധചരിത്രകാരനായ ഇബ്നു ഇസ്ഹാഖ് രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണ കാലം ഹിജ്റ: 11 റബീഉൽ അവ്വൽ 13 മുതൽ ഹിജ്റ: 13 ജമാദുൽ ആഖിർ 22 വരെ നീണ്ടുനിന്ന രണ്ട് വർഷവും മൂന്ന് മാസവും ഒമ്പത് ദിവസവുമായിരുന്നു.

ഉമ്മറുബ്നുൽ ഖത്താബ് (റ): അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഴുവൻ പേര്, അബൂ ഹഫ്സ: അൽഫാറൂഖ് ഉമറു ബിനൂൽ ഖത്താബ് എന്നാണ്. ബനൂ അദിയ് കഅബ് ബിനൂ ലുഅയ് ആണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗോത്രം. പ്രവാചകന്റെ നൂബുവ്വത്ത് ആറാം കൊല്ലമാണ് അദ്ദേഹം ഇസ്ലാമിലേക്ക് വന്നത്. നാൽപ്പത് പുരുഷന്മാരും പതിനൊന്ന് സ്ത്രീകളുമായിരുന്നു അന്ന് പ്രവാചകനിൽ വിശ്വസിച്ചിരുന്നവരുടെ ഏകദേശ അംഗസംഖ്യ. അന്ന് മുസ്ലിംകൾ അത്യധികം സന്തോഷിക്കുകയും, അന്ന് മുതൽ ഇസ്ലാമിക പ്രബോധനം മക്കയിൽ പരസ്യമാക്കുകയും ചെയ്തു.

അദ്ദേഹത്തെയാണ് അബൂബക്കർ (റ) തന്റെ പിൻഗാമിയായി മുസ്ലിം ഉമ്മത്തിന്റെ ഖലീഫയായി നിശ്ചയിച്ചത്. പ്രസ്തുത സ്ഥാനത്ത് അദ്ദേഹം സ്തുത്യർഹമാം വിധം തന്റെ അന്ത്യം വരെ തുടർന്നു. ഹിജ്റ: 23 ദുൽഹജ്ജ് മാസം തന്റെ 63ാം വയസ്സിൽ താൻ രക്തസാക്ഷിത്വം വരിക്കുന്നത് വരെ അദ്ദേഹം പ്രസ്തുത സ്ഥാനത്ത് തുടരുകയുണ്ടായി .

ഹിജ്റ: 13 ജമാദുൽ ആഖിർ 23 മുതൽ ഹിജ്റ: 23 ദുൽഹജ്ജ് 26 വരെ നീണ്ടു നിന്ന കാലഘട്ടത്തിലായി പത്ത് വർഷവും ആറ് മാസവും മൂന്ന് ദിവസവുമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണ കാലം.

ഇഥ്മാനു ബ്നു അഹ്മാൻ (റ): അബൂ അബ്ദുല്ല ദുന്നുറൈൻ ഉഥ്മാനു ബ്നു അഹ്മാൻ എന്നതാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പൂർണ്ണ നാമം. ബനുഉമയ്യ അബ്ദുശ്ശംസ് ബ്നു അബ്ദുമനാഫ് ആണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗോത്രം. പ്രവാചകൻ(സ) ദറൂൽ അർഖമിൽ വെച്ച് രഹസ്യപ്രബോധനം ആരംഭിക്കുന്നതിനു മുമ്പ്തന്നെ അദ്ദേഹം ഇസ്ലാം വിശ്വസിച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അദ്ദേഹം ധനികനും ധർമ്മിഷ്ടനുമായ വ്യക്തിയായിരുന്നു. ഉമർ (റ) വിന്റെ വധത്തിനു ശേഷം, മരണത്തിനു മുമ്പ് അദ്ദേഹം ചുമതലപ്പെടുത്തിയിരുന്ന കൂടിയാലോചനാ സമിതിയുടെ ഐക്യകൺഠേനയുള്ള തീരുമാന പ്രകാരം അദ്ദേഹം മുസ്ലിംകളുടെ മൂന്നാം ഖലീഫയായി സ്ഥാനമേറ്റു. ഹിജ്റ: 35 ദുൽഹജ്ജ് മാസം തന്റെ തൊണ്ണൂറാം വയസ്സിൽ താൻ രക്തസാക്ഷിയാകുന്നത് വരെ തൽസ്ഥാനത്ത് അദ്ദേഹം തുടർന്നു.

അലിയ്യൂ ബ്നു അബീത്വാലിബ് (റ): അബൂൽ ഹസൻ അലിയ്യൂ ബ്നു അബീത്വാലിബ് എന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഴുവൻ പേര്. അബൂത്വാലിബിന്റെ പേരാകട്ടെ അബ്ദുമനാഫ് ബ്നു അബ്ദുൽ മുതാലിബ് എന്നുമാണ്. അദ്ദേഹമാണ് കൂട്ടികളിൽ നിന്നും ആദ്യമായി ഇസ്ലാം വിശ്വസിച്ച വ്യക്തി. നബി (സ) അദ്ദേഹത്തെയായിരുന്നു ഖൈബർ യുദ്ധ ദിവസം യുദ്ധപതാക ഏൽപ്പിച്ചത്; അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈകളാൽ ആ യുദ്ധത്തോടെ മുസ്ലിംകൾ ഖൈബർ ജയിച്ചടക്കുകയും ചെയ്തു. ഉഥ്മാൻ(റ) വിന്റെ രക്തസാക്ഷിത്വത്തിനു ശേഷം അദ്ദേഹം ഖലീഫയായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടു ഹിജ്റ: 40 ൽ തന്റെ 63ാം വയസ്സിൽ അദ്ദേഹവും രക്തസാക്ഷിയായി ഈ ലോകത്ത് നിന്നും യാത്രയായി.

അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണകാലം ഹിജ്റ: 35 ദുൽഹജ്ജ് 19 മുതൽ 40 റമദാൻ 19 വരെയുള്ള നാല് വർഷവും ഒമ്പത് മാസവുമാണ്. മേൽ പറയപ്പെട്ട നാലുപേരിൽ ശ്രേഷ്ഠർ മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ചതായ ക്രമം തന്നെയാണ്. ഇക്കാര്യം ഇബ്നു ഉമർ(റ) വിൽ നിന്നും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെട്ട ഹദീസിലൂടെയും മനസ്സിലാക്കാം.

كنا نخير بين الناس في زمن النبي صلى الله عليه وسلم، فنخير أبا بكر ثم عمر بن الخطاب ثم عثمان بن عفان (رواه البخاري)

“ഞങ്ങൾ നബിയുടെ കാലത്ത് ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ ചിലരെ ശ്രേഷ്ഠരായി കണ്ടിരുന്നു; അത് അബൂബക്കർ, ഉമർ, ഉമ്മാൻ (റ) എന്നീ ക്രമത്തിലായിരുന്നു” (ബുഖാരി).

അബൂദാവൂദിന്റെ റിപ്പോർട്ടിൽ “നബി(സ) ജീവിച്ചിരിക്കെ, നബി(സ)യുടെ സമുദായത്തിലെ ശ്രേഷ്ഠൻ നബിക്ക് ശേഷം അബൂബക്കർ പിന്നെ ഉമർ, പിന്നെ ഉമ്മാൻ(റ) എന്നിവരാണ് എന്ന് ഞങ്ങൾ പറയാറുണ്ടായിരുന്നു” (അബൂദാവൂദ്).

ത്വബ്റാനിയുടെ റിപ്പോർട്ടിൽ “അത്നബി(സ) കേൾക്കാറുണ്ടായിരുന്നു, എന്നാൽ അദ്ദേഹമത് നിഷേധിക്കാറില്ല” എന്നുകൂടി കൂടുതലുണ്ട്. എന്നാൽ ഇതേ റിപ്പോർട്ടിൽ അലി(റ)വിന്റെ പേരു കൂടിയുള്ളതായി ഗ്രന്ഥകാരൻ പറയുന്നുണ്ട്; പക്ഷേ അങ്ങനെയൊരു റിപ്പോർട്ട് എനിക്ക് കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

നബിക്ക് ശേഷം മുകളിൽ പറഞ്ഞവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ വിലാഹത്തിന് ഏറ്റവും അർഹൻ അബൂബക്കർ(റ) തന്നെയാണ്. കാരണം അദ്ദേഹം അവരിൽ ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠനും ഇസ്ലാമിലേക്ക് അവരേക്കാളെല്ലാം മുന്നിൽ കടന്നുവന്ന വ്യക്തിയുമാണ്. അദ്ദേഹത്തെ തന്നെയായിരുന്നു പ്രവാചകൻ(സ) നമസ്കാരത്തിന് ഇമാമായി നിശ്ചയിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നത്. ഇക്കാരണങ്ങളെല്ലാമായിരുന്നു സ്വഹാബികൾ ഒന്നടങ്കം അദ്ദേഹത്തെ വലീഫയായി കണ്ട് ബൈഅത്ത് ചെയ്തത്. അല്ലാഹു അവരെയെല്ലാവരെയും കൂടി ഒരിക്കലും പിഴവിൽ ഒരുമിച്ചുകൂട്ടുകയില്ലെന്നത് ഉറപ്പാണ്.

പിന്നീട് അർഹത ഉമർ(റ) വിനുമാണ്; കാരണം അബൂബക്കർ(റ) വിനു ശേഷം ശ്രേഷ്ഠനായ വ്യക്തി എന്നതും അബൂബക്കർ(റ) തന്റെ മരണത്തിനു മുമ്പ് അദ്ദേഹത്തെ അത് ഏൽപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു എന്നതും അതിനുള്ള യോഗ്യതയായി നാം കാണുന്നു. പിന്നീട് ഉമ്മാൻ(റ)വുമാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്രേഷ്ഠതയും ഉമർ(റ) തന്റെ മരണം ഉറപ്പായപ്പോൾ അടുത്ത വലീഫയെ തിരഞ്ഞെടുക്കാനായി നിശ്ചയിച്ച സമിതിയുടെ ഒന്നിച്ചുള്ള തീരുമാനമനുസരിച്ചും അദ്ദേഹം തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുകയുണ്ടായി.

സമിതിയംഗങ്ങൾ അലി, ഉമ്മാൻ, സഅദ്, താൽഹഃ, അബ്ദുറഹ്മാനു ബ്നു ഔഫ്, സുബൈർ (റ) എന്നിവരായിരുന്നു. (അ

വർ ആറ് പേർ മൂന്ന് വീതം രണ്ട് ചേരിയായാൽ അന്നേരം മാത്രം തന്റെ അഭിപ്രായം രേഖപ്പെടുത്തി തീരമാനത്തിലെത്തുന്നതിന് തന്റെ മകൻ അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു ഉമർ(റ) വിനെ കൂടി നിശ്ചയിച്ചിരുന്നു അതിന്റെ ആവശ്യം വരികയും ചെയ്തില്ല. വിവർത്തകൻ)

ശേഷം യോഗ്യനായത് അലി(റ)വും ആണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്രേഷ്ഠ കണക്കിലെടുത്ത് ആ കാലഘട്ടത്തിലെ ജനങ്ങൾ അതിന് അദ്ദേഹത്തെ തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇവരെ സംബന്ധിച്ചാണ് നബി(സ) ബുലഹാഉർറാഷിദുൻ (സച്ചരിതരായ ഭരണകർത്താക്കൾ) എന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതും:

عليكم بسنتي وسنة الخلفاء الراشدين من بعدي عرضوا عليها بالواجب (أبو داود)

“നിങ്ങൾ എന്റെ ചര്യയും എന്റെ ശേഷമുള്ള ബുലഹാഉർറാഷിദുകളുടെ മാതൃകയും അവലംബമാക്കുക, അവ നിങ്ങളുടെ അണുപുല്ലുകൾ കൊണ്ട് കടിച്ചുപിടിക്കുകയും ചെയ്യുക” (അബൂദാവൂദ്)

മറ്റൊരു ഹദീസിൽ ഇങ്ങനെയും കാണാം:

الخلفاء بعدي ثلاثون سنة (أحمد، أبو داود، الترمذي)

“ഭരണം എനിക്ക് ശേഷം മൂപ്പത് വർഷമായിരിക്കും” (അഹ്മദ് അബൂ ദാവൂദ്, തുർമുദി) ഈ ഹദീസിനെ സംബന്ധിച്ച് നാസിറുദ്ദീൻ അൽബാനി(റ) ഹസൻ (നല്ലത്) ആണ് എന്ന് രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത കാലഘട്ടത്തിലെ അവസാനം അലി(റ) വിന്റെ ഭരണകാലമാണ് എന്നാണ് ഗ്രന്ഥകാരൻ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ ഹസൻ (റ) വിന്റെ ഭരണത്തെ പിതാവിന്റെ ഭരണ തുടർച്ചയായി കണ്ടതിനാലാകാം അങ്ങിനെ അഭിപ്രായപ്പെട്ടത്. അതല്ലെങ്കിൽ തനിക്ക് കിട്ടിയ സ്ഥാനം (മുആവിയ(റ)ക്ക് ഏൽപ്പിച്ച്) അതിൽനിന്ന് അദ്ദേഹം പിന്മാറിയതിനാൽ അത് പരഗണിക്കാത്തതിനാലുമായേക്കാം.

മേൽ പറയപ്പെട്ട നാല് ബുലഹാഉർറാഷിദുകളുടെ ഭരണകാലം 29 വർഷം 6 മാസം 4 ദിവസമാണ്.

അതിനു ശേഷം ഹസനു ബ്നു അലി(റ)നെ തന്റെ പിതാവ് അലി(റ)വിന്റെ മരണശേഷം ഖലീഫയായി ബൈഅത്ത് ചെയ്തുവെങ്കിലും ഹിജ്റ: 41 റബീഉൽ അവ്വലിൽ അദ്ദേഹം തന്റെ അധികാരം മുആവിയ(റ)വിനെ ഏൽപ്പിക്കുകയാണുണ്ടായത്. അതിലൂടെ നബി(സ) പറഞ്ഞ എന്റെ കാലശേഷംഖിലാ

ഫത്ത് മുപ്പത് വർഷമായിരിക്കും എന്നതും താഴെ പറയുന്ന മറ്റൊരു ഹദീസിലൂടെ വ്യക്തമാക്കിയ മറ്റൊരു പ്രവചനവും പുലരുന്നതായി നമുക്ക് കാണാം:

إن ابني هذا سيد لعل الله أن يصلح به بين فئتين عظيمتين من المسلمين (رواه البخاري)

“എന്റെ ഈ മകൻ ഒരു നേതാവായിത്തീരും, അവനെക്കൊണ്ട് മുസ്ലിംകൾക്കിടയിലെ വലിയ രണ്ട് വിഭാഗങ്ങൾക്കിടയിൽ അല്ലാഹു രണ്ട്ജിപ്പുണ്ടാക്കിയേക്കും” (ബുഖാരി).

സ്വർഗ്ഗ നരകങ്ങളാൽ സാക്ഷ്യം ലഭിച്ചവർ

الشهادة بالجنة أو النار

സ്വർഗ്ഗ നരകങ്ങളാൽ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുക എന്നത് ബുദ്ധിക്ക് പ്രവേശനമില്ലാത്തതും പൂർണ്ണമായും ശരീഅത്തിൽ നിക്ഷിപ്തമായതുമാണ്. എന്നാൽ ശരീഅത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥൻ (അല്ലാഹു) സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ കാര്യങ്ങളെ നാമും സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നു എന്ന് മാത്രം ആരെയവൻ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ലയോ അവരെ നമുക്കും സാക്ഷ്യപ്പെടുത്താൻ സാധ്യമല്ല. എന്നാൽ സൽക്കർമ്മികൾക്ക് സ്വർഗ്ഗം നാം പ്രതീക്ഷിക്കുകയും, ദുഷ്കർമ്മികളുടെ മേൽ നരകത്തെ നാം പേടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

സ്വർഗ്ഗ നരകങ്ങൾ ഉറപ്പായിത്തീരുക എന്നത് രണ്ട് വിധത്തിലുണ്ടാകും. ഒന്ന് മൊത്തത്തിലുള്ളതും മറ്റൊന്ന് പ്രത്യേകമായി എടുത്ത് പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുമാണ്.

മൊത്തത്തിലുള്ളത്: ഇത് യഥാർത്ഥ വിശ്വാസികളെല്ലാം സ്വർഗ്ഗത്തിലും കാഫിറുകളെല്ലാം നരകത്തിലുമായിരിക്കും എന്നത് പോലെയുള്ള കാര്യമാണ്. അത്പോലെ സ്വർഗ്ഗപ്രവേശനത്തിന് കാരണമായി അല്ലാഹു എടുത്ത് പറഞ്ഞതായ കാര്യങ്ങൾ അനുഷ്ഠിച്ചവർ സ്വർഗ്ഗത്തിലും നരകപ്രവേശനത്തിന് കാരണമായി പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കുന്നവർ നരകത്തിലും പ്രവേശിക്കാൻ കാരണമായിരിക്കും എന്നതാണ്.

പ്രത്യേകമായത്: ഇതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് അല്ലാഹുവോ റസൂലോ ഏതെങ്കിലും ഒരു വ്യക്തിയെ സംബന്ധിച്ച് അയാൾ സ്വർഗ്ഗത്തിലാണ് എന്നോ, അതല്ലെങ്കിൽ ഒരാളെക്കുറിച്ച് അല്ലാഹുവോ റസൂലോ അയാൾ നരകത്തിലാണ് എന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് അങ്ങിനെത്തന്നെ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തലാണ്. എന്നാൽ അല്ലാഹുവോ റസൂലോ നിർണ്ണയിക്കാത്ത ഒരാളെ സം

ബന്ധിച്ചും നമുക്ക് ഒരുകാര്യം തീർത്ത് പറഞ്ഞുകൂടാത്തതുമാണ്.

സ്വർഗ്ഗക്കാണെന്ന് നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ടവർ

المعينون من أهل الجنة

സ്വർഗ്ഗാവകാശിയെന്ന് നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ടവർ ധാരാളമുണ്ട് അവരിൽ പെട്ടവരാണ് العشرة المبشرون بالجنة (അശ്റത്തുൽ മുബശ് ശിറൂൻ) സ്വർഗ്ഗം കൊണ്ട് സന്തോഷമറിയിക്കപ്പെട്ടതാഴെ പറയുന്ന പത്ത് പേർ. അവരെല്ലാവരേയും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ട് പ്രവാചകൻ(സ) പറഞ്ഞതായ ഹദീസ് പ്രസിദ്ധമാണ്:

أبو بكر في الجنة، وعمر في الجنة، وعثمان في الجنة، وعلي في الجنة، وطاحة في الجنة، والزبير في الجنة، وعبد الرحمن بن عوف في الجنة، وسعد بن أبي وقاص في الجنة، وسعيد بن زيد في الجنة وأبو عبيدة بن الجراح في الجنة (رواه الترمذي وصححه الألباني)

“അബൂബക്കർ സ്വർഗ്ഗത്തിലാണ്, ഉമറും സ്വർഗ്ഗത്തിലാണ്, ഉഥ്മാനും സ്വർഗ്ഗത്തിലാണ്, അലിയ്യും സ്വർഗ്ഗത്തിലാണ്, താൽഹയും സ്വർഗ്ഗത്തിലാണ്, സുബൈറും സ്വർഗ്ഗത്തിലാണ്, അബ്ദുർ റഹ്മാനു ബ്നു ഔഫും സ്വർഗ്ഗത്തിലാണ് സഅദ് ബ്നു അബീ വലാസ്യും സ്വർഗ്ഗത്തിലാണ്, സഇദ് ബ്നു സൈദും സ്വർഗ്ഗത്തിലാണ്” (തുർമുദി. നാസിറുദ്ദീനുൽ അൽബാനി ഇത് സ്വഹീഹായ ഹദീസാണെന്ന് രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്)

ഇവരിൽ മുഖ്യമായവർ റാഷിദുകളായ നാലുപേരുടെ വിവരണം കഴിഞ്ഞുപോയതാണ്. ബാക്കിയുള്ളവരുടെ ഹ്രസ്വമായ വിവരണം താഴെ ചേർക്കുന്നു.

സ്വർഗ്ഗം (റ) : ഇദ്ദേഹം ബനീതമുബ്നു മുരീറ: ഗോത്രക്കാരനാണ്; പിതാവിന്റെ പേർ അബ്ദുല്ല എന്നുമാണ്. ആദ്യമായി ഇസ്ലാം സ്വീകരിച്ച എട്ടുപേരിൽ ഒരാളാണ് ഇദ്ദേഹം. ഹിജ്റ: 36ാം കൊല്ലം ജമൽ യുദ്ധത്തിൽ വെച്ച് തന്റെ 64ാം വയസ്സിൽ കൊല്ലപ്പെടുകയുണ്ടായി.

സുബൈറു ബ്നുൽ അബ്ബാസ്(റ): നബി(സ)യുടെ അമ്മായിയുടെ പുത്രനായ ഇദ്ദേഹം ബനു മുസ്സബ്നു കിലാബ് ഗോത്രക്കാരനാണ്. അലി(റ) വിനോദൊപ്പം യുദ്ധം ചെയ്യുന്ന

തിൽ നിന്നും പിന്തിരിഞ്ഞു പോരുന്നതിനിടയിൽ ഇബ്നു ജർ മുസ് അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടുമുട്ടുകയും കൊലപ്പെടുത്തുകയുമാണുണ്ടായത്. അത് ഹിജ്റ 300 കൊല്ലമായിരുന്നു; അന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് 67 വയസ്സായിരുന്നു പ്രായം.

അബ്ദുർറഹ്മാൻ ബിനു ഔഫ്(റ): ബനു സുഹ്റ ഗോത്രക്കാരനായ ഇദ്ദേഹം ഹിജ്റ: 3200 കൊല്ലം തന്റെ 7200 വയസ്സിൽ മരണപ്പെടുകയുണ്ടായി; ബഖീഅ് ലാണ് അദ്ദേഹത്തെ ഖബറടക്കം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്.

സഅദ് ബിനു അബീവഖാസ്(റ): ഇദ്ദേഹം ബനു അബ്ദു മനാഫ് ബിനു സുഹ്റ ഗോത്രത്തിൽ പെട്ട മാലികിന്റെ പുത്രനാണ്.

അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗ്ഗത്തിൽ ഒന്നാമതായി കുന്തം പ്രയോഗിച്ച വ്യക്തിയാണ് അദ്ദേഹം. മദീനയിൽ നിന്നും പത്ത് മൈൽ അകലെയുള്ള ബുഖൈഖിലുള്ള തന്റെ കോട്ടയിൽ വെച്ചാണ് അദ്ദേഹം മരണപ്പെട്ടത്. ബുഖൈഖിൽ തന്നെ ഖബറടക്കം ചെയ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ഹിജ്റ: 55 ൽ ആയിരുന്നു അത്, അന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് 82 വയസ്സായിരുന്നു പ്രായം.

അബൂ ഉബൈദുസ്സൽ ഷർറാഹ്(റ): ഫിഹ്റ ഗോത്രക്കാരനായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ പേര് ആമിറുബ്നു അബ്ദുള്ള എന്നാണ്. ഇസ്ലാമിലേക്കു ആദ്യഘട്ടത്തിൽ തന്നെ കടന്നുവന്ന വ്യക്തികളിൽ ഒരാളാണ് അദ്ദേഹം. ഹിജ്റ: 18 ൽ തന്റെ 5800 വയസ്സിൽ ജോർദ്ദാനിൽ വെച്ച് അദ്ദേഹം മരണപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

സ്വർഗ്ഗാവകാശികളാണ് എന്ന് പ്രവാചകൻ(സ) സാക്ഷ്യം വഹിച്ചവരിൽ പെട്ടവരാണ് ഹസൻ ഹുസൈൻ മാബിത് ബിൻ ഖൈസ് (റ) എന്നിവർ. ഇക്കാര്യം താഴെ പറയുന്ന ഹദീസുകളിൽ നിന്നും വ്യക്തമാകുന്നതാണ്.

الحسن والحسين سيدا شباب أهل الجنة (رواه الترمذي)

“ഹസനും ഹുസൈനും സ്വർഗ്ഗത്തിലെ യുവാക്കളുടെ നേതാക്കളായിരിക്കും” (തുർമുദി)

മാബിത് ബിൻ ഖൈസ്(റ) വിനെ സംബന്ധിച്ച് നബി(സ) പറഞ്ഞത് കാണുക:

إنك لست من أهل النار، ولكنك من أهل الجنة (رواه البخاري)

“തീർച്ചയായും താങ്കൾ നരകാവകാശിയല്ല, എന്നാൽ നിങ്ങൾ സ്വർഗ്ഗാവകാശികളിൽ പെട്ട ആളാകുന്നു” (ബുഖാരി).

ഹസൻ(റ): ഇദ്ദേഹം നബി(സ)യുടെ പൗത്രനാണ്. നബിയുടെ സുഗന്ധം ഇദ്ദേഹത്തെ സംബന്ധിച്ച് ഹദീസിൽ വന്നിട്ടുണ്ട്. അമീറുൽ മുഅ്മിനീൻ അലി(റ) വിന്റെ മകൻ അമീറുൽ മുഅ്മിനീൻ ആയ ഹസൻ(റ) ഹിജ്റ: 3 റമദാൻ 15 ന് ജനിച്ച ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണം ഹിജ്റ: 50 റബീഉൽ അവ്വലിൽ മദീനയിൽ വെച്ചായിരുന്നു, ബഖീഅ് ലാണ് അദ്ദേഹത്തെ ഖബറടക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്.

ഹുസൈൻ(റ): നബിയുടെ പൗത്രരിൽ പെട്ട ഇദ്ദേഹവും നബിയുടെ സുഗന്ധം എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്നു, അമീറുൽ മുഅ്മിനീൻ അലി(റ) വാണ് ഇദ്ദേഹത്തിന്റേയും പിതാവ്. ഹിജ്റ: നാല് ശഅ്ബാനിൽ ജനിച്ച ഇദ്ദേഹം ഹിജ്റ: 61 മുഹററം 10 ന് കർബലായിൽ വെച്ച് രക്തസാക്ഷിയായി.

മാബീത് ബിൻ ബൈസ്(റ): ഖസ്റജ് ഗോത്രക്കാരനായ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഴുവൻ പേര്: മാബീത്ബ്നുൽഖൈസ്ശമ്മാസുൽ അൻസാരി എന്നാണ്. അൻസാറുകളിലെ പ്രസംഗകൻ കൂടിയായിരുന്ന ഇദ്ദേഹം ഹിജ്റ11ന്റെ അവസാനം യമാമ: യുദ്ധത്തിൽ വെച്ച് രക്തസാക്ഷിയായി വധിക്കപ്പെടുകയാണുണ്ടായത്. ഹിജ്റ: 12 ന്റെ ആദ്യത്തിലെന്നും അഭിപ്രായമുണ്ട്.

നരകാവകാശികളിൻ്റെ സ്മിരപെട്ടവർ

المعِينون من أهل النار

നരകാവകാശിയെന്ന് ഖുർആനിൽ സ്മിരപ്പെട്ട വ്യക്തിയാണ് അബ്ദുൽ മുത്തലിബിന്റെ മകനും നബിയുടെ പിതൃവനുമായ അബൂലഹബ്ബ് എന്ന് അറിയപ്പെടുന്ന അബ്ദുൽ ഉസ്സയും അയാളുടെ ഭാര്യ ഉമ്മുജമീലും. അർവ ബിൻത് എന്ന് പേരുള്ള അവൾ അബൂസുഹ്യാന്റെ സഹോദരി കൂടിയാണ്.

മേൽ പറയപ്പെട്ട രണ്ട് പേരേയും സംബന്ധിച്ച് അല്ലാഹു പറയുന്നത് കാണുക:

تبت يدا أبي لهب وتب ما أغنى عنه ماله وما كسب سيصلى نارا ذات لهب وامرأته حمالة الحطب في جيدها حمل من مسد (سورة المسد)

“അബൂലഹബിന്റെ ഇരു കൈകളും നശിച്ചിരിക്കുന്നു, അവൻ നാശമടയുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അവന്റെ ധനമോ അവൻ സമ്പാദിച്ചുവെച്ചതോ അവന് ഉപകാരപ്പെട്ടില്ല, തീജാലയുള്ള നരകാഗ്നിയിൽ അവൻ പ്രവേശിക്കുന്നതാണ്. വിറക് ചുമട്ടു കാരിയായ അവന്റെ ഭാര്യയും. അവളുടെ കഴുത്തിൽ ഈത്തപ്പന നാരുകൊണ്ടുള്ള ഒരു കയറുണ്ടായിരിക്കും” (സൂറ: മസദ്). നരകാവകാശികാശികളിൽ പെട്ടവരാണ് എന്ന് ഹദീസിലൂടെ സ്മിരപ്പെട്ടവരാണ് താഴെ പറയുന്നവർ.

അബൂത്വാലിബ് : അബ്ദുമനാഫ് ബ്നു അബ്ദുൽ മുത്തലിബ് എന്നാണയാളുടെ പൂർണ്ണനാമം. നബി(സ)യുടെ പിതൃവ്യനായ അയാളെ സംബന്ധിച്ച് ഹദീസിൽ വന്ന ഭാഗം കാണുക: *أهون أهل النار عذاباً أبو طالب وهو منتعل نعلين يغلي منهما دماغه (رواه البخاري)*

“നരകക്കാരിൽ ഏറ്റവും ലഘുവായ ശിക്ഷ ലഭിക്കുന്ന വ്യക്തി അബൂതാലിബ് ആയിരിക്കും. അവൻ രണ്ട് ചെരിപ്പുകൾ ധരിപ്പിക്കപ്പെട്ട നിലയിരിക്കും അതിനാൽ അവന്റെ തലച്ചോർ വരെ തിളച്ചുമറിയുന്നതായിരിക്കും” (ബുഖാരി)

അററു ബ്നു അക്രമിറുബ്നു ലുഹയ്യൂസ് ബുസാഇ: ഇയാളെ സംബന്ധിച്ചു വന്ന നബിവചനത്തിൽ ഇങ്ങിനെ കാണാം:

رأيته يجر أمعاءه في النار (رواه البخاري وغيره)

“അയാളെ തന്റെ കൂടെ വലിച്ചിഴക്കുന്ന നിലയിൽ നരകത്തിൽ ഞാൻ കാണുകയുണ്ടായി” (ബുഖാരി)

മുസ്ലിംകളെ കാഫിറാക്കൽ تكفير أهل القبلة بالمعاصي

അഹ്ലുൽ ഖിബ്ല: എന്നതുകൊണ്ടുള്ള വിവക്ഷ കഅബയിലേക്ക് തിരിഞ്ഞു നിന്ന് നമസ്കരിക്കുന്നവർ; അതായത് മുസ്ലിംകൾ എന്ന് തന്നെയാണ്. അവർ ഒരിക്കലും വൻപാപങ്ങൾ പ്രവർത്തിച്ചുപോയി എന്നത് കൊണ്ട് മാത്രം കാഫിറാകുകയില്ല, അതുകൊണ്ട് അവർ ഇസ്ലാമിൽ നിന്നും പുറത്ത്പോകുകയോ ശാശ്വതമായി നരകത്തിലായിത്തീരുകയോ ചെയ്യുന്നതല്ല. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وإن طائفتان من المؤمنين اقاتلوا فاصلحوا بينهما فإن بغت إحداهما على الأخرى فقاتلوا التي تبغي حتى تفيء إلى أمر الله فإن فاءت فاصلحوا بينهما بالعدل وأقسطوا إن الله يحب المقسطين إنما المؤمنون إخوة فأصلحوا بين أخويكم واتقوا الله لعلكم ترحمون (سورة الحجرات 9، 10)

“സത്യവിശ്വാസികളിൽ നിന്നുള്ള രണ്ട് വിഭാഗങ്ങൾ പരസ്പരം പോരാടിയാൽ അവർക്കിടയിൽ നിങ്ങൾ രഞ്ജിപ്പുണ്ടാക്കണം. എന്നിട്ട് രണ്ടിൽ ഒരു വിഭാഗം മറുവിഭാഗത്തിനെതിരിൽ അതിക്രമം കാണിച്ചാൽ അതിക്രമം കാണിക്കുന്ന വിഭാഗത്തോട് അവർ അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപ്പനയിലേക്ക് മടങ്ങിവരുന്നത് വരെ നിങ്ങൾ സമരം നടണം. അങ്ങനെ ആ വിഭാഗം മടങ്ങി വരികയാണെങ്കിൽ നീതിപൂർവ്വം ആ രണ്ട് വിഭാഗങ്ങൾക്കിടയിൽ നിങ്ങൾ രഞ്ജിപ്പുണ്ടാക്കുകയും, നീതിപാലിക്കുകയും ചെയ്യുക. തീർച്ചയായും അല്ലാഹു നീതി പാലിക്കുന്നവരെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു. സത്യവിശ്വാസികൾ (പരസ്പരം) സഹോദരങ്ങൾ തന്നെയാകുന്നു. അതിനാൽ നിങ്ങളുടെ സഹോദരങ്ങൾക്കിടയിൽ നിങ്ങൾ രഞ്ജിപ്പുണ്ടാക്കുക. നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക. നിങ്ങൾക്ക് കാരുണ്യം ലഭിച്ചേക്കാം” (ഹുജ്റാത്ത് 9, 10)

മേൽ കൊടുത്ത ആയത്തിൽ വൻപാപത്തിൽ പെട്ടതായ യുദ്ധം ചെയ്യുന്ന വിഭാഗങ്ങളിൽ പോലും ഈമാനിക സാഹോദര്യം സ്ഥിരപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണ് പറയുന്നത്, അത് കുഫ്റായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഈമാനിക സാഹോദര്യം അതോടെ ഇല്ലാതാകുമായിരുന്നു.

അതുപോലെ ഈമാനുള്ളവർ ഒരിക്കലും നരകത്തിൽ ശാശ്വതമായിത്തീരുന്ന അവസ്ഥയും ഉണ്ടാകുകയില്ല, അവരുടെ ശിക്ഷയുടെ കാലം കഴിഞ്ഞാൽ നരകത്തിൽനിന്നും അവർ പുറത്താക്കപ്പെടും എന്ന കാര്യം പ്രവാചകൻ(സ)യും വ്യക്തമാക്കുന്നത് കാണുക:

من كان في قلبه مثقال حبة خردل من إيمان فأخرجوه (متفق عليه)

“വല്ലവരും അവരുടെ ഹൃദയത്തിൽ ഒരു കടുക്മണി തൂക്കം ഈമാനുണ്ട്എങ്കിൽ (നരകത്തിൽനിന്നും) അവർ പുറത്ത് കൊണ്ട് വരപ്പെടുന്നതാണ്” (മുതഫഖുൻ അലൈഹി).

എന്നാൽ വിശ്വാസികളായ ആളുകൾ വൻപാപങ്ങൾ കൊണ്ട് മാത്രം കാഫിറായിത്തീരുകയില്ല എന്ന അപ്ലുസ്സുന്നത്തി വൽ

ജമാഅത്തിന്റെ വിശ്വാസത്തോട് എതിർ വിശ്വാസമുള്ള രണ്ട് വിഭാഗങ്ങളാണുള്ളത്; അവർ താഴെ പറയുന്നവരാണ്.

ഒന്ന്, ബവാരിജുകൾ: അവരുടെ വാദം വൻ പാപങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നവർ കാഫിറും നരകത്തിൽ ശാശ്വതരായിത്തീരുകയും ചെയ്യുന്നവരാണ് എന്നതാണ്.

രണ്ട്, മുഅ്തസിലികൾ: അവർ പറയുന്നത് വൻ പാപങ്ങൾ ചെയ്യുന്നവർ ഈമാനിൽ നിന്നും പുറത്ത്പോകുന്നു. അവർ മുഅ്മിനുമല്ല കാഫിറുമല്ല രണ്ടിന്റേയും ഇടയിലുള്ളൊരു പദവിയിലായിരിക്കും, അവർ നരകത്തിൽ ശാശ്വതരാണ് എന്നതാണ്.

എന്നാൽ ഈ രണ്ട് വിഭാഗത്തിന്റെ വാദങ്ങളും ഖുർആനിലും സുന്നത്തിലും പൂർവ്വീകരുടെ ഇജ്മാഇനും എതിരാണ് എന്നു മാത്രമാണ് നമുക്ക് ഈ വിഷയത്തിൽ പറയാനുള്ളത്.

സ്വഹാബത്തിന്റെ അവകാശങ്ങൾ

حقوق الصحابة

സ്വഹാബികൾക്ക് മുസ്ലിം സമുദായത്തിൽ വലിയ ശ്രേഷ്ഠതയുണ്ട് എന്ന കാര്യം നിഷേധിക്കാൻ കഴിയാത്തതാണ്. കാരണം അവർ അല്ലാഹുവിന്റെ മതത്തേയും അവന്റെ പ്രവാചകനേയും സഹായിച്ചും തങ്ങളുടെ ശരീരം കൊണ്ടും സമ്പത്ത്കൊണ്ടും അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗ്ഗത്തിൽ ജിഹാദ് ചെയ്തും നിലകൊണ്ടവരാണ് എന്നതു തന്നെ. അത്പോലെ അല്ലാഹുവിന്റെ ഗ്രന്ഥത്തേയും അവന്റെ പ്രവാചകന്റെ സുന്നത്തിനേയും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി അവകളെ പഠിച്ചും പഠിപ്പിച്ചും അതനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിച്ചും ആസന്ദേശങ്ങളെ പരിശുദ്ധവും കലർപ്പില്ലാത്തതുമായ രൂപത്തിൽ അടുത്ത തലമുറയിലേക്ക് എത്തിക്കുവാൻ പാടുപെടുകയും ചെയ്തവരാണ്.

അക്കാരണത്താൽ തന്നെ അവരെ അല്ലാഹു തന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിലൂടെ അങ്ങേയറ്റം പ്രശംസിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അക്കാര്യം സൂറത്തുൽ ഫത്ഹിൽ നമുക്ക് ഇങ്ങനെ കാണാം:

محمد رسول الله والذين معه أشداء على الكفار رحماء بينهم تراهم ركعاً سجداً يبتغون فضلاً من الله ورضواناً سيماهم في وجوههم من أثر السجود ذلك مثلهم في التوراة ، ومثلهم في الإنجيل كزرع أخرج شطئه

فَأَزْرَهُ فَاستَغْلَظْ فَاستَوَى عَلَى سَوْفِهِ يَعِجِبُ الزَّرَاعَ لِيَغِيْظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَّ
 اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا (سورة
 الفتح ٢٩)

“മുഹമ്മദ് അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലാകുന്നു. അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പമുള്ളവർ സത്യനിഷേധികളുടെ നേരെ കർക്കശായി വർത്തിക്കുന്നവരാകുന്നു. അവർ അന്യോന്യം ദയാലുക്കളുമാകുന്നു. അല്ലാഹുവിങ്കൽ നിന്നുള്ള അനുഗ്രഹം പ്രീതിയും തേടിക്കൊണ്ട് അവർ കുമ്പിട്ടും സാഷ്ടാംഗം ചെയ്തും നമസ്കരിക്കുന്നതായി നിനക്ക് കാണാം. സുജുദിന്റെ ഫലമായി അവരുടെ അടയാളം അവരുടെ മുഖങ്ങളിലുണ്ട്. അതാണ് തൗറാത്തിൽ അവരുടെ അടയാളം ഇൻജീലിൽ അവരെപ്പറിയുള്ള ഉപമ ഇങ്ങിനെയാകുന്നു: ഒരു വിള അത് അതിന്റെ കുമ്പ് പുറത്ത് കാണിച്ചു. എന്നിട്ടതിനെ പൂഷ്ടിപ്പെടുത്തി. എന്നിട്ടത് കരുത്താർജിച്ചു. അങ്ങനെ അത് കർഷകർക്ക് കൗതുകം തോന്നിച്ചു കൊണ്ട് അതിന്റെ കാൺഡത്തിന്മേൽ നിവർന്നു നിന്നു. (സത്യവിശ്വാസികളെ ഇങ്ങനെ വളർത്തിക്കൊണ്ടു വന്നത്) അവർ മൂലം സത്യനിഷേധികളെ അരിശം പിടിപ്പിക്കുവാൻ വേണ്ടിയാകുന്നു. അവരിൽ നിന്ന് വിശ്വാസികളുകയും സൽക്കർമ്മങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തവർക്ക് അല്ലാഹു പാപമോചനവും മഹത്തായ പ്രതിഫലവും വാഗ്ദാനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു” (സൂറത്ത് ഫത്ഹ് 29).

അവരെ നബി(സ) ആദരിച്ചത് എത്രത്തോളമെന്നത് താഴെ പറയുന്ന നബിവചനത്തിലൂടെ മനസ്സിലാക്കാം:

لا تسبوا أصحابي فوالذي نفسي بيده لو أنفق أحدكم مثل أحد ذهباً ما بلغ مد أحدهم ولا نصيفه (متفق عليه)

“നിങ്ങൾ എന്റെ സാഹാബികളെ ചീത്തപറയരുത്. എന്റെ ആത്മാവ് ആരുടെ കയ്യിലാണോ അവനെത്തന്നെയാണെ സത്യം നിങ്ങളിൽ ഒരാൾ ഉഹ്ദ് മലയോളം സ്വർണ്ണം ചിലവഴിച്ചാലും അവർ ചിലവഴിച്ച ഒരു മുട്ടിനോളമോ അതിന്റെ പകുതിയോളമോ അത് എത്തുകയില്ല” (മുതഫഖുൻ അലൈഹി).

അപ്പോൾ അവരുടെ കാര്യത്തിൽ മുസ്ലിം ഉമ്മത്തിന്റെ മേൽ ഒരുപാട് കടപ്പാടുകളുണ്ട്. അവ താഴെ ചേർക്കുന്നു:

1, അവരോട് മനസ്സിൽ സ്നേഹം കാത്ത് സൂക്ഷിക്കുക, അവർക്ക് അർഹതപ്പെട്ടവിധം നാവ്കൊണ്ട് അവരെ പുകഴ്ത്തുക.

2, അവർക്ക് കാര്യങ്ങളിൽനിന്നും പാപമോചനത്തിനും വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുക. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

والذين جاءوا من بعدهم يقولون ربنا اغفر لنا ولاخواننا الذين سبقونا بالإيمان ولا تجعل في قلوبنا غلا للذين آمنوا ربنا إنك رؤوف رحيم (سورة الحشر 10)

“അവരുടെ ശേഷം വന്നവർക്കും. അവർ പറയും: ഞങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവേ, ഞങ്ങൾക്കും സത്യവിശ്വാസത്തോടെ ഞങ്ങൾക്ക് മുമ്പ് കഴിഞ്ഞുപോയിട്ടുള്ള ഞങ്ങളുടെ സഹോദരങ്ങൾക്കും നീ പൊറുത്ത് തരേണമേ. സത്യവിശ്വാസം സ്വീകരിച്ചവരോട് ഞങ്ങളുടെ മനസ്സുകളിൽ നീ ഒരു വിദ്വേഷവും ഉണ്ടാക്കരുതേ. ഞങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവേ, നീ ഏറെ ദയയുള്ളവനും കരുണാ നിധിയുമാകുന്നു” (ഹശർ 10).

3, അവരിൽ ആരിൽ നിന്നെങ്കിലും എന്തെങ്കിലും ദുഷ്ടങ്ങളുണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് തടയുക. അങ്ങിനെ എന്തെങ്കിലും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ തന്നെ അത് അവരുടെ നന്മകളെയും ശ്രേഷ്ഠതകളേയും അപേക്ഷിച്ച് വളരെക്കുറച്ച് മാത്രമായിരിക്കും; അത് അവരുടെ ഇജ്തിഹാദിൽ സംഭവിച്ചിട്ടുള്ള പൊറുക്കപ്പെടാവുന്ന മാപ്പർഹിക്കുന്ന വിഷയവുമായിരിക്കും. കാരണം പ്രവാചകൻ(സ) അവരെ സംബന്ധിച്ച് പറഞ്ഞത് لا تسبوا أصحابي (നിങ്ങൾ എന്റെ സഹാബികളെ ചീത്തപറയരുത്) എന്നാണ് എന്ന കാര്യം നാമൊരിക്കലും വിസ്മരിച്ചുകൂടാത്തതാണ്.

സ്വഹാബികളെ ചീത്തപറയുന്നതിന്റെ വിധി حكم سب الصحابة

സ്വഹാബികളെ ചീത്തപറയൽ മൂന്ന് നിലക്ക് ഉണ്ടാകുന്നു.
1, അവർ കാഫിറുകളാണ് എന്നോ അതല്ലെങ്കിൽ അധികപേരും കാഫിറുകളാണ് എന്നോ, അതല്ലെങ്കിൽ ഭൂരിഭാഗവും തെമ്മാടികളാണ് എന്നോ പറയൽ കുഫ്റാണ്. കാരണം അത് അല്ലാഹു വിനേയും റസൂലിനേയും നിഷേധിക്കുന്നതിന് തുല്യമാണ്; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അല്ലാഹുവും റസൂലും അവരെ പുകഴ്ത്തുകയും തൂപ്പ്തിപ്പെടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട് എന്നത് തന്നെ.
2, സ്വഹാബികളെ ചീത്ത പറയുകയോ ശപിക്കുകയോ ചെയ്യൽ

അത് കൂഫ്റാണോ എന്ന കാര്യത്തിൽ പൺവ്യാപാരമാർക്കിടയിൽ രണ്ട് അഭിപ്രായമാണുള്ളത്. ഒരു വിഭാഗം കാഫിറാണ് എന്ന് പറയുമ്പോൾ മറ്റൊരു വിഭാഗത്തിന്റെ അഭിപ്രായം കാഫിറാകുന്നില്ല; എങ്കിലും അവരെ അടിക്കുകയും മരണം വരേയോ അതല്ലെങ്കിൽ പ്രസ്തുത വാക്കിൽ നിന്നും അവർ മടങ്ങുന്നത് വരേയോ തടവിലാക്കേണ്ടതാണ്; എന്നതാണ്.

3, സ്വഹാബികൾ ഭീരുക്കളായിരുന്നു, പിശുക്കന്മാരായിരുന്നു എന്നിങ്ങനെ മതകാര്യത്തിലല്ലാത്ത നിലയിലുള്ള ചീത്തപറയൽ അതൊരിക്കലും കാഫിറായിത്തീരുന്ന വിധത്തിലുള്ളതല്ല, എങ്കിലും അവരെ പ്രസ്തുത വാക്കുകളിൽ നിന്നും പിന്തിരിപ്പിക്കുന്നതിനായി അവരെ ശിക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്. ഇക്കാര്യത്തെ സംബന്ധിച്ച് വിശദമായി ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം ഇബ്നുതൈമിയ(റ) ഇമാം അഹ്മദ്(റ) വിൽ നിന്നും ഉദ്ധരിക്കുന്ന വാക്കുകൾ തന്റെ അസ്സാരിമുൽ മസ്ലൂൽ എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ 573ാം പേജിൽ വിവരിക്കുന്നത് താഴെ ചേർക്കുന്നു:

لا يجوز لأحد أن يذكر شينا من مساوئهم ولا يطعن على أحد منهم بعيب أو نقص، فمن فعل ذلك آذى فإن تاب وإلا جلد في الحبس حتى يموت أو

يرجع

“(സ്വഹാബികളിൽ) ആരെയെങ്കിലും ചീത്തപറയുകയോ അതല്ലെങ്കിൽ അവരെ ആക്ഷേപിച്ചുകൊണ്ടോ അവർക്ക് അപമാനമുണ്ടാകുന്ന വിധത്തിലോ സംസാരിക്കുകയോ ചെയ്യൽ അനുവദനീയമല്ല. അങ്ങിനെ വല്ലവരും പ്രവർത്തിച്ചാൽ അവരെ മര്യദാ പഠിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. അത്തരത്തിലുള്ള ആളുകൾ പശ്ചാത്തപിക്കുന്നില്ലാ എങ്കിൽ അവരെ അടിക്കുകയും അതിൽ നിന്നും മടങ്ങുന്നത് വരെ അതല്ലെങ്കിൽ മരണം വരെ അവരെ തടങ്കലിൽ വെക്കേണ്ടതുമാണ്.”

പ്രവാചക പത്നിമാർ

حقوق زوجات النبي ﷺ

പ്രവാചക പത്നിമാർ, അവർ ഇഹലോകത്തും പരലോകത്തും നബി(സ)യുടെ ഭാര്യമാരാണ്. അവർ സത്യവിശ്വാസികൾക്ക് തങ്ങളുടെ മാതാക്കളുടെ സ്ഥാനത്തുമാണ് **أمهات المؤمنين** (സത്യവിശ്വാസികളുടെ മാതാക്കൾ) എന്നാണ് അവരെ അല്ലാഹു വിശേഷിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. അവർക്ക് അന്തിമപ്രവാചകന്റെ ഭാര്യ

മാർ എന്ന നിലക്ക് ഒരുപാട് മഹത്വങ്ങളും ശ്രേഷ്ഠതകളുമുണ്ട്. നബികുടുംബത്തിൽ പെട്ട അവർ പരിശുദ്ധകളും, വിശുദ്ധരും, ഗുണവതികളും, പതിവ്രതകളും, എല്ലാവിധ ജ്ഞേയതകളിൽ നിന്നും മുക്തരും നിരപരാധിനികളുമാണ്. അവരുടെ വിശുദ്ധി ക്ഷോ അഭിമാനത്തിനോ കളങ്കമേൽപ്പിക്കുന്ന എല്ലാവിഷയത്തിൽ നിന്നും അവർ മോചിതരുമാണ്. അതെ നല്ല സ്ത്രീകൾ നല്ല പുരുഷന്മാർക്കും, നല്ല പുരുഷന്മാർ നല്ല സ്ത്രീകൾക്കുമാണ്. അല്ലാഹു അവരെ തൃപ്തിപ്പെടുട്ടെ, സത്യസന്ധനും വിശ്വസ്തനുമായ പ്രവാചകൻ(സ)യുടെ മേൽ അല്ലാഹുവിന്റെ രക്ഷയും സമാധാനവും എന്നെന്നും വർഷിക്കുമാറാകട്ടെ (ആമീൻ).

ഇജഹാന്തൗസ് മുഅദ്ദിനീൻ:

നബി(സ) യുടെ ഭാര്യപദവിയിൽ മരണം വരെ കഴിഞ്ഞുകൂടാൻ ഭാഗ്യം ലഭിച്ചവർ താഴെ പറയുന്നവരാണ്.

1, ഖദീജ ബിൻത്ത് ഖുവൈലിദ് (റ):

പ്രവാചകൻ(സ)യുടെ ഒന്നാമത്തെ ഭാര്യയും ഇബ്റാഹീം എന്ന കുട്ടിയൊഴികെ മറ്റെല്ലാ കുട്ടികളുടേയും മാതാവ് എന്ന ബഹുമതി ഖദീജാ (റ)ക്കാണ്. അവരുടെ മൂന്നാമത്തെ ഭർത്താവായാണ് നബി(സ) അവരെ വിവാഹം കഴിച്ചത്. ആദ്യം അതീഖ്ബ്നു ആബിദ്ദും രണ്ടാമത് അബൂഹാലത്തു തമീമിയുമായിരുന്നു അവരുടെ മുൻ ഭർത്താക്കൾ. നൂബുവ്വത്തിന്റെ പത്താം വർഷം മിഅ്റാജിന്റെ തൊട്ട് മുമ്പ് അവർ മരണപ്പെടുന്നത് വരെ നബി(സ) മറ്റൊരേയും വിവാഹം കഴിച്ചിട്ടില്ല.

2, അക്രയിഷ(റ):

അബൂബക്കർ(റ)വിന്റെ മകളായ അവരെ നബി(സ) വിവാഹം കഴിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് രണ്ട് മൂന്ന് തവണ 'ഇവൾ നിന്റെ ഭാര്യയാകുന്നു നീ ഇവളെ വിവാഹം കഴിക്കുക' എന്ന് പ്രവാചകൻ(സ) സ്വപ്നം കണ്ടിരുന്നു. അവർക്ക് ആറ് വയസ്സുള്ളപ്പോൾ മക്കയിൽവെച്ച് നബി അവരെ വിവാഹം കഴിക്കുകയുണ്ടായെങ്കിലും മദീനയിൽ ചെന്ന ശേഷം മാത്രം അവരുടെ ഒമ്പതാമത്തെ വയസ്സിലായിരുന്നു അവരുമായി ദാമ്പത്യ ബന്ധത്തിലേർപ്പെട്ടത്. നബി(സ) വിവാഹം കഴിച്ച ഏക കന്യകയായിരുന്നു

ആയിഷ(റ). ഹിജ്റ 58 ഓം വർഷം അവർ ഈ ലോകത്തോട് വേർപ്പെട്ടു.

3, സൗദ ബിൻത്ത് സംഘടനയുടെ ആഭിമുഖ്യം:

നബി(സ) അവരെ വിവാഹം കഴിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് സുഹൈലു ബ്നു അംറിന്റെ സഹോദരനായ സക്റാനുബ്നു അംര് എന്ന മുസ്ലിം അവരെ വിവാഹം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഉമർ(റ)ന്റെ ഭരണ കാലത്തായിരുന്നു അവരുടെ മരണം; ഹിജ്റ: 54 ൽ ആണ് എന്നും അഭിപ്രായമുണ്ട്.

4, ഫിഹ്സാ ബിൻത്ത് ഉമുഖ്ബുസുൽ ഖരതാബ്(റ):

ഉഹദ് യുദ്ധത്തിൽ കൊല്ലപ്പെട്ട മുസ്ലിമായിരുന്ന ഖനീസ് ബ്നു ഹുദാഫ എന്നവർക്ക് ശേഷമായിരുന്നു നബി(സ) അവരെ വിവാഹം കഴിച്ചത്. ഹിജ്റ: 41 ൽ ആണ് അവർ മരണപ്പെട്ടത്.

5, സൈനബ ബിൻതുഖ്വൈസ: (റ) :

ഉമ്മൂൽ മസാകീൻ (അഗതികളുടെ മാതാവ്) എന്ന് അറിയപ്പെടുന്ന അവരെ നബി(സ) വിവാഹം കഴിച്ചത് അവരുടെ ആദ്യ ഭർത്താവ് ആയിരുന്ന അബ്ദുല്ലാഹി ബ്നു ജഹ്ശ് ഉഹദ് യുദ്ധത്തിൽ രക്തസാക്ഷിയായതിനു ശേഷമായിരുന്നു. നബി(സ)യോടൊപ്പമുള്ള വളരെ കുറഞ്ഞകാലത്തെ ദാവത്തു ബന്ധത്തിനുശേഷം ഹിജ്റ: 4 ഓം വർഷം നബിയുടെ ജീവിതകാലത്ത് തന്നെ അവർ ഈ ലോകത്തോട് വിടപറഞ്ഞു.

6, ഉമുഖ് സൽമ: (റ):

ഹിന്ത് ബിൻത്ത് അബീ ഉമുഖ്തത്തൂൽ മഖ്സുമിയ്യ: എന്നാണ് അവരുടെ പൂർണ്ണനാമം. ഉഹ്ദിൽ സംഭവിച്ച മുറിവ് കാരണം മരണപ്പെട്ട അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു അബ്ദുൽ അസദ് എന്ന അബൂസൽമയുടെ മരണശേഷമാണ് നബി (സ) അവരെ വിവാഹം കഴിച്ചത്. ഹിജ്റ: 61 ലാണ് അവരുടെ മരണം. നബി(സ)യുടെ ഭാര്യമാരിൽ ഏറ്റവും അവസാനമായി മരണപ്പെട്ടത് ഉമ്മൂ സൽമ(റ)യാണ്.

7, സൈനബ ബിൻത്ത് ജഹ്ശ് (റ):

അസദ് ഗോത്രക്കാരിയായ അവർ നബി(സ)യുടെ അമ്മായിയുടെ മകൾ ആണ്. നബിയുടെ അടിമയായിരുന്ന സൈദ്(റ) അവരെ നേരത്തെ വിവാഹം കഴിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഇവരെ സംബ

ന്യീച്ച് അല്ലാഹു, **താകൾക്ക് നാം അവരെ ഭാര്യയാക്കി തന്നു** എന്ന് ഖുർആനിൽ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഹിജ്റ: അഞ്ചിലായിരുന്നു നബി(സ) അവരെ വിവാഹം കഴിക്കുന്നത്; ഹിജ്റ: 20ൽ അവർ മരണപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

8, ജുവൈരിയ്യ ബിൻത് ഹാരിഥ് (റ):

ഖുസാഅ: ഗോത്രക്കാരിയായ അവരെ നേരത്തെ മുസ്ലാഫിഹ് ബ്നു സ്വഹ്വാൻ എന്ന ഒരാൾ വിവാഹം കഴിച്ചിരുന്നു; നേരത്തെ വിവാഹം കഴിച്ചിരുന്നത് മാലിക് ബ്നു സ്വഹ്വാൻ ആയിരുന്നു എന്നും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നവരുണ്ട്. ഹിജ്റ: ആറിലാണ് നബി (സ) അവരെ വിവാഹം കഴിച്ചത് അവരുടെ മരണം ഹിജ്റ: 56 ലുമാണ്.

9, ഇജുഹബീബ: ബിൻത് അഹ്മദുസ്സഹ്യാൻ (റ):

അബൂസുഹ്യാൻ(റ) ന്റെ മകളായ ഇവരുടെ പേര് റംല എന്നാണ്. സ്വഹാബിയായതിന് ശേഷം മുർതദ്ദായി ക്രിസ്ത്യാനിയായി മരണപ്പെട്ട ഉബൈദുല്ലാഹി ബ്നു ജഹ്ശ് നേരത്തെ അവരെ വിവാഹം ചെയ്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഹിജ്റ: 44 ൽ തന്റെ സഹോദരന്റെ ഭരണ കാലത്ത് മദീനയിൽ വെച്ച് അവർ മരണപ്പെട്ടു.

10, സ്വഹിയ്യബിൻത് ഹുയയ്യ്ബ്നു അബ്സാബ് (റ):

ഹാരൂൻ നബിയുടെ സന്താന പരമ്പരയിൽപ്പെട്ട ബനുൻനജീർ ഗോത്രക്കാരിയായിരുന്നു അവർ. അടിമയായിരുന്ന അവരെ അടിമത്വത്തിൽ നിന്നും മോചിപ്പിക്കുക എന്ന മഹ്ർ അനുസരിച്ചായിരുന്നു നബി(സ) അവരെ വിവാഹം കഴിച്ചത്. ആദ്യം സലാമ് ബ്നു മുൾകമും അതിനുശേഷം ഹിജ്റ 6ാം കൊല്ലം ബൈബർ വിജയ ദിവസം കിനാനത്തു ബ്നു അബൂൽ ഹഖീബ് എന്ന വ്യക്തിയും അവരെ വിവാഹം കഴിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഹിജ്റ: 50ൽ ആയിരുന്നു അവരുടെ മരണം.

11, ബൈജന ബിൻത് ഹാരിമുസ്ബ ഹിലാലിയ്യ(റ):

ഹിജ്റ 7ാം വർഷം, ഹുദൈബിയ സന്ധിക്ക് ശേഷം ഉററ യാത്രയിലായിരുന്നു നബി(സ) അവരെ വിവാഹം കഴിച്ചത്. സരിഫ് എന്ന സ്ഥലത്ത് വെച്ചായിരുന്നു നബി(സ) അവരുമായി ദാമ്പത്യത്തിലേർപ്പെട്ടത്. നേരത്തെ ഇബ്നു അബ്ദു യാലീൽ, അബൂ റഹ്മ് ബ്നു അബ്ദുൽ ഉസ്സ എന്നിവർ അവരെ വിവാഹം

കഴിച്ചിട്ടുള്ളവരായിരുന്നു. ഷിജ്ഃ: 51 ലായിരുന്നു അവരുടെ മരണം.

മുകളിൽ പറയപ്പെട്ട പതിനൊന്ന് പേരും ഉമ്മൂൽ മുഅ്മിനീൻ എന്ന പദവിയോട് കൂടിയാണ് ഈ ലോകത്തോട് വിടപറഞ്ഞത്. അവരിൽ ഖദീജഃ, സൈനബ ബിൻത് ഖുസൈമ (റ) എന്നിവർ നബി(സ)യുടെ ജീവിതകാലത്ത് മരണപ്പെട്ടവരും ബാക്കി ഒമ്പത് പേർ നബിയുടെ വഫാത്ത് സമയത്ത് ജീവിച്ചിരിപ്പുള്ളവരുമായിരുന്നു.

മുകളിൽ പറയപ്പെട്ട 11 റൈ കൂടാതെ രണ്ട് പേരെ കൂടിയും നബി(സ) വിവാഹം ചെയ്തുവെങ്കിലും അവരുമായി ദാമ്പത്യ ജീവിതത്തിൽ കഴിഞ്ഞുകൂടിയിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ട് തന്നെ അവർ മുകളിൽ പറഞ്ഞവരുടെ ശ്രേഷ്ഠതകൾക്കോ മതവിധിക്കോ അർഹരാകുന്നില്ല. അവർ താഴെ പറയുന്ന രണ്ടു പേർ ആണ്. 1, അസ്മാഅ് ബിൻത് നുഅ്മാൻ (റ) കിൻദ ഗോത്രക്കാരിയായ അവരെ നബി(സ) വിവാഹം കഴിച്ചെങ്കിലും അവരെ ഒഴിവാക്കുകയാണുണ്ടായത്. ഒഴിവാക്കുവാനുണ്ടായ കാരണം എന്ത് എന്നതിൽ വ്യത്യസ്ത അഭിപ്രായമാണുള്ളത്. അവരെ പിന്നീട് മുഹാജിറുകളിൽ പെട്ട ഇബ്നു അബീ ഉമയ്യ എന്നവർ വിവാഹം കഴിക്കുകയുണ്ടായി.

2, ഉമ്മൈബിൻത് നുഅ്മാൻ അൽ ഷുവന്നിയ്യ(റ): അവർ നബി(സ)യോട് **عِدَّةُ اللَّهِ لِيُنْفِقَ** (ഞാൻ നിങ്ങളെത്തൊട്ട് അല്ലാഹുവോട് രക്ഷതേടുന്നു) എന്ന് പറഞ്ഞ കാരണത്താലാണ് അവരെ ഒഴിവാക്കിയത് എന്ന് പറയപ്പെടുന്നു. യാമാർത്ഥ്യം അല്ലാഹുവിനറിയാം.

നബിയുടെ ഭാര്യമാരിൽ ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠവതികളായിട്ടുള്ളവർ ഖദീജ(റ)യും ആയിഷ(റ)യും ആണ്. രണ്ട് പേർക്കും പ്രത്യേകതകൾ ഉണ്ടെങ്കിലും അവരിൽ ഖദീജ(റ) ആദ്യമായി ഇസ്ലാം സ്വീകരിച്ച മഹതി, നബിക്ക് സഹായിയായും ശക്തി പകർന്നും കഴിഞ്ഞവർ എന്നീ മഹത്വങ്ങൾ പ്രത്യേകമായി അവകാശപ്പെടുമ്പോൾ ആയിഷ (റ) ഇസ്ലാമിക വിജ്ഞാനം പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിലും അത് മുഖേന മുസ്ലിം ഉമ്മത്തിന് ലഭ്യമായ നേട്ടങ്ങളാലും പ്രത്യേകതയർഹിക്കുന്നു; കൂടാതെ മൂനാഫിഖുകൾ അവർക്കെതിരിൽ ആരോപണങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കാനൊരുങ്ങിയപ്പോൾ അവർ നിരപരാധിനിയാണെന്ന് ചൂർആനിൽ

അദ്ദേഹം. ഫിജ്: 60 ൽ തന്റെ 78ാമത്തെ വയസ്സിൽ അദ്ദേഹം മരണപ്പെടുകയുണ്ടായി.

അദ്ദേഹത്തെ ചീത്തപറയുകയും അപകീർത്തിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന റാഫിളികൾക്കുള്ള ഖൺഡനമായിക്കൊണ്ടാണ് ഗ്രന്ഥകാരൻ അദ്ദേഹത്തെ പ്രത്യേകം എടുത്ത് ഉദ്ധരിക്കുകയും പ്രശംസിക്കുകയും ചെയ്തത്. നബി(സ)യുടെ ഭാര്യമാരിൽ പെട്ട ഉമ്മു ഹബീബ(റ)യുടെ സഹോദരൻ എന്ന നിലയിൽ അദ്ദേഹത്തെ **خال المؤمنين** (വിശ്വാസികളുടെ അമ്മാമൻ) എന്ന് പറയപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ നബി(സ)യുടെ ഭാര്യമാരുടെ സഹോദരന്മാരെയെല്ലാം ഖാലുൽ മുഅ്മിനീൻ എന്ന് പറയുമോ എന്ന കാര്യത്തിൽ പൺഡിതന്മാർക്കിടയിൽ തർക്കമുണ്ട് എന്ന് ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം ഇബ്നു തൈമിയ(റ) തന്റെ മിൻഹാജുസ്സുന്ന എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ 2/99 ൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

ഭരണം الخلفة

ഭരണം ഉന്നതമായ ഒരു പദവിയാണ്, വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു ഉത്തരവാദിത്തവുമാണ്. മുസ്ലിംകളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്ത് താനാണ് അതുമായി ബന്ധപ്പെടേണ്ട ഒന്നാമത്തെ വ്യക്തി എന്ന നിലയിൽ ഏറ്റെടുത്ത് കൈകാര്യം ചെയ്യുക എന്നതാണ് അതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. അത് **فرض كفاية** (സാമൂഹ്യ ബാധ്യതയാണ്) കാരണം ജനങ്ങളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ അതുമുഖേനയല്ലാതെ നിർവ്വഹിക്കപ്പെടുകയില്ല.

ഭരണാധികാരം ലഭ്യമാകുന്ന രീതികൾ:

1, മുൻഗാമി രേഖാമൂലം രാധികാരപ്പെടുത്തൽ.

ഉമർ(റ) ഭരണം ഏറ്റെടുത്തത് ഈ രീതിയിലായിരുന്നു. അതായത് അബൂബക്കർ (റ) രേഖാമൂലം ചുമതലപ്പെടുത്തലായിരുന്നു അത്.

2, **കൂടിയായലോചന:** സമൂഹത്തിലെ അഭിപ്രായ സ്വതന്ത്ര്യമുള്ള ആളുകൾ കൂടിയായലോചിച്ച് തീരുമാനിക്കുന്ന രീതിയാണിത്. അത് ഒന്നുകിൽ ഉമ്മാൻ(റ) തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടത് പോലെ മുൻ ഭരണാധികാരി പ്രത്യേകം നിർദ്ദേശിച്ച അംഗങ്ങൾ കൂടിയായലോചിച്ചു കൊണ്ടാകാം. അത് ഉമർ(റ) പ്രത്യേകം തിരഞ്ഞെടുത്ത് ചുമതലപ്പെടുത്തിയ സമിതിയംഗങ്ങളായിരുന്നു.

അതല്ലെങ്കിൽ അബൂബക്കർ(റ) വിനെ തിരഞ്ഞെടുത്തത് പോലെയോ അലി(റ)നെ തിരഞ്ഞെടുത്തത് പോലെയോ യാതൊരു പ്രത്യേകതയുമില്ലാതെ മുഴുവൻ ജനങ്ങളിൽ നിന്ന് തിരഞ്ഞെടുക്കുകയോ ആകാവുന്നതാണ്.

3, പിടിച്ചടക്കൽ രീതി: ഇത് ഇബ്നു സുബൈർ കൊല്ലപ്പെട്ടപ്പോൾ അബ്ദുൽമലിക് ബ്നു മർവാൻ കൈക്കൊണ്ട രീതി പോലെയൊന്നെന്ന് പറയാം.

[എന്നാൽ ഭരണവും നേതൃത്വത്തെ തിരഞ്ഞെടുക്കലുമെല്ലാം കൃത്യമായും അല്ലാഹുവിൽ നിന്നുള്ള വഹ്യിന്റെ പിൻബലത്തോടെ പ്രവാചകൻ കാണിച്ചുതരേണ്ട ഒരു കാര്യമല്ല അതെന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. അത് അതാത് കാലത്തെ ജനങ്ങളുടെ അഭിപ്രായ സ്വാതന്ത്ര്യമനുസരിച്ച് ഇസ്ലാമിന്റേയും മുസ്ലിം സമൂഹത്തിന്റേയും കാര്യങ്ങൾ കയ്യാളുവാൻ പ്രാപ്തിയുള്ളവരെ തിരഞ്ഞെടുക്കാൻ അവരെത്തന്നെ ബാധ്യതയേൽപ്പിച്ചിരിക്കുകയാണ്. അതൊരു ഐഹികകാര്യം (ദ്യുന്യാകാര്യം) ആയിട്ടാണ് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുക. ഖുലഫാജർറാഷിദുകളായ നാല് ഖലീഫമാരെ തിരഞ്ഞെടുത്ത രീതി നാല് തരത്തിലായിരുന്നു. അതിന് കൃത്യമായ ഒരു രീതി ഇസ്ലാം നിശ്ചയിച്ചു തന്നിട്ടില്ല. അതൊരു ദീനീകാര്യമായിരുന്നുവെങ്കിൽ പ്രവാചകൻ അതൊരിക്കലും വിട്ടുകളയുമായിരുന്നില്ല. അബൂബക്കർ(റ)നെ ഖലീഫയായി തിരഞ്ഞെടുത്തപ്പോൾ സ്വഹാബത്ത് അഭിപ്രായപ്പെട്ടതും ഭരണം ഒരു ഐഹിക കാര്യമാണ് എന്ന് തന്നെയാണ് മനസ്സിലാക്കിത്തരുന്നത്. അത് താഴെ ചേർക്കുന്നു: “അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂൽ(സ) നമ്മുടെ ദീനീകാര്യം തൃപ്തിപ്പെട്ട് ഏൽപ്പിച്ച വ്യക്തിയെ നമുക്ക് നമ്മുടെ ദ്വന്യാകാര്യം ഏൽപ്പിക്കുവാൻ തൃപ്തിപ്പെട്ടുകൂടെ”. ഇതുപോലുള്ള വിഷയങ്ങൾ മുൻ വിധിയില്ലാതെ അംഗീകരിക്കാൻ എല്ലാവരും സമ്മതസ്ത കാണിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ സമുദായ ഐക്യത്തിന് അതൊരു വലിയ മുതൽകൂട്ട് ആകുമായിരുന്നു! (വിവർത്തകൻ)]

ഭരണാധികാരിയെ അനുസരിക്കൽ

حكم طاعة الخليفة

ഭരണാധികാരിയേയും കൈകാര്യകർതൃത്വം ഏൽപ്പിക്കപ്പെട്ട മറ്റു നേതൃത്വത്തേയും അല്ലാഹുവിന്റെ നിയമങ്ങൾക്ക് എതിരാകാത്തതിടത്തോളം അനുസരിക്കൽ നിർബന്ധമാണ്.

ഇക്കാര്യം ഖുർആനിൽ നിന്നും നമുക്കിങ്ങനെ വായിക്കാം:

يا أيها الذين آمنوا أطيعوا الله وأطيعوا الرسول وأولي الأمر منكم (سورة النساء 59)

“സത്യവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ അനുസരിക്കുക. (അല്ലാഹുവിന്റെ) ദൂതനേയും നിങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള കൈകാര്യകർത്താക്കളേയും അനുസരിക്കുക” (നിസാഅ് 59).

ഈ വിഷയത്തിൽ വന്ന നബിവാചനത്തിൽ ചിലത് താഴെ ചേർക്കുന്നു.

السمع والطاعة على المسلم فيما أحب وكره ، ما لم يأمر بمعصية فإذا أمر بمعصية فلا سمع ولا طاعة (متفق عليه)

“(നേതൃത്വത്തെ) അംഗീകരിക്കലും അനുസരിക്കലും മുസ്ലിമിനെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം നിർബന്ധമാണ്. അത് താൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന കാര്യത്തിലായാലും വെറുക്കുന്ന കാര്യത്തിലായിരുന്നാലും ശരി. (അല്ലാഹുവിനെ) ധിക്കരിക്കാൻ കൽപ്പിക്കാത്തേടത്തോളം; ധിക്കരിക്കാൻ കൽപ്പിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അംഗീകരിക്കുകയും അനുസരിക്കുകയും അരുത്” (മുതഫഖുൻ അലൈഹി).

നേതാവ് അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപ്പനാ വിരോധങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്ന നല്ലവനായിരുന്നാലും അധർമ്മകാരിയായിരുന്നാലും തുല്യമാണ്. പ്രവാചകൻ (സ) പറയുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കുക:

إلا من ولي عليه وال فرأه يأتي شيئا من معصية الله فليكره ما يأتي من معصية الله ولا ينزع يدا من طاعة (رواه مسلم)

“എന്നാൽ ഒരാൾ തങ്ങളുടെ നേതൃത്വം ഏറ്റെടുക്കുകയും എന്തിന് അല്ലാഹുവിനെ ധിക്കരിക്കേണ്ടുന്ന കാര്യം കൽപ്പിക്കുകയും ചെയ്താൽ ധിക്കരിക്കാൻ കൽപ്പിച്ച കാര്യം അവൻ വെറുക്കട്ടെ; (പക്ഷേ) ഒരിക്കലും നേതൃത്വത്തെ അനുസരിക്കുക എന്നതിൽ നിന്നും അവൻ ഒഴിഞ്ഞു പോകാൻ പാടില്ല” (മുസ്ലിം) നേതൃത്വത്തോടൊപ്പം ഹജ്ജും ജിഹാദുമെല്ലാം നടന്ന് പോകട്ടെ അവരുടെ പിന്നിലായി ജുമുഅ: നമസ്കരിക്കലും അനുവദനീയം തന്നെയാണ്; അതവർ സദ്വൃത്തരായാലും ധിക്കാരികളായാലും ശരി. കാരണം നേതൃത്വത്തിന് എതിരാവുക എന്നത്

മുസ്ലിംകളുടെ ശക്തി ക്ഷയിക്കുവാനും അവർക്കെതിരിൽ ശത്രുക്കൾ കടന്നാക്രമിക്കുവാനും അത് കാരണമായിത്തീരും. ഗ്രന്ഥകാരൻ മൂലകൃതിയിൽ എടുത്ത് പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒരു ഹദീസ് സൂയൂതി തന്റെ ജാമിഉ സ്റ്റഗീറിൽ ദുർബലമാണ് രേഖപ്പെടുത്തിയതിനാൽ നാം വിട്ടുകളയുകയാണ്. പ്രസ്തുത ഹദീസിന്റെ പരമ്പരയിലുള്ള ഒരാൾ അജ്ഞാതനാണെന്ന് മുസ്ലിനിയും. അറിയപ്പെടാത്തവനെ പ്പോലെയാണെന്ന് മുൻദിരി(റ) മുഖ്തസർ അബൂദാവൂദിലും വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ളതുമാണ്.

ثَلَاثٌ مِنْ أَصْلِ الْإِيمَانِ മൂന്ന് കാര്യങ്ങൾ ഇമാനിന്റെ അടിത്തറയിൽ പെട്ടതാണ് എന്ന് പറഞ്ഞ് ആരംഭിക്കുന്നതാണ് മേൽ സൂചിപ്പിച്ചതായ ഹദീസ്.

പ്രസ്തുത ഹദീസിൽ പറയപ്പെടുന്ന മൂന്ന് കാര്യങ്ങൾ ലാഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹു എന്ന് പറഞ്ഞവന് വേണ്ടിയുള്ള പ്രതിരോധം, ജിഹാദ് ദജ്ജാലിനെ വധിക്കുന്ന സമയം വരെ തുടരേണ്ടതുണ്ട്, വിധിയിലുള്ള വിശ്വാസം എന്നിവയാണ്.

എന്നാൽ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഒരു നേതൃത്വമുണ്ടായിരിക്കെ പ്രസ്തുത നേതൃത്വത്തിന് (ഇമാമിന്) എതിരെ തിരിയുക എന്നത് ഹറാമാണ് എന്ന കാര്യം ഉബാദത്തു ബ്നു സ്വമിത്(റ) വിൽ നിന്ന് ഉദ്ധരിക്കുന്ന താഴെ പറയുന്ന ഹദീസ് വ്യക്തമാക്കിത്തരുന്നതാണ്.

بَايَعْنَا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ عَلَى السَّمْعِ وَالطَّاعَةِ فِي مَنْشَطِنَا، وَمَكْرَهِنَا، وَعَسْرِنَا، وَيَسْرِنَا، وَأَثَرَةٍ عَلَيْنَا وَأَنْ لَا نَنْزَاعَ الْأَمْرَ أَهْلَهُ إِلَّا أَنْ تَرَوْا كُفْرًا بَوَاحًا عِنْدَكُمْ فِيهِ مِنَ اللَّهِ بَرَهَانٌ (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ)

“ഞങ്ങൾ റസൂലുല്ലാഹി(സ)യോട് (നേതൃത്വത്തെ) അംഗീകരിക്കുകയും അനുസരിക്കുകയും ചെയ്യാമെന്ന് ബൈഅത്ത് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഞങ്ങൾക്ക് സന്തോഷമുണ്ടാക്കുന്നതും, വെറുപ്പുണ്ടാക്കുന്നതും, ഞരുകമുണ്ടാക്കുന്നതും, എളുപ്പമുണ്ടാക്കുന്നതുമായ എല്ലാ കാര്യങ്ങളിലും; (അപ്രകാരം) മറെറാരാൾ ഞങ്ങളുടെ നേതൃത്വം അവകാശപ്പെട്ട് പിൻഗാമിയായി വന്നാൽ (ആദ്യനേതൃത്വത്തിൽ നിന്നും) വ്യക്തമായ നിഷേധം (كفر بواحا) ഉണ്ടായാലല്ലാതെ ഞങ്ങൾ അവരിൽനിന്നും ഒഴിവായി (അവർക്കെതിരിൽ നീങ്ങുന്നതല്ല) എന്നും. അങ്ങിനെയുണ്ടായാൽ അല്ലാഹുവിങ്കൽ നിങ്ങൾക്ക് ബോധിപ്പിക്കാൻ തെളിവുണ്ടാകും

(എന്ന് പ്രവാചകൻ പറഞ്ഞതിലും ഞങ്ങൾ അംഗീകരിച്ചു കൊള്ളാമെന്ന്” (മുതഹബുൻ അലൈഹി).

മറൊരു ഹദീസുകൂടി ശ്രദ്ധിക്കുക:

يكون عليكم أمراء تعرفون و تنكرون فمن أنكر فقد برئ ، ومن كره فقد سلم، ولكن من رضي وتابع قالوا أفلا نقاتلهم ؟ قال: لا ما صلوا لا ما صلوا. أي من كرهه بقلبه وأنكره بقلبه (رواه مسلم)

“നിങ്ങളുടെ നേതൃത്വം ഏൽക്കുന്ന ചില നേതാക്കൾ നിങ്ങൾക്കുണ്ടാകും നിങ്ങൾ അവരെ അറിയുകയും നിഷേധിക്കുകയും ചെയ്യും. ആരെങ്കിലും അവരെ നിഷേധിച്ചാൽ അവൻ നിരപരാധിയായി, ആരെങ്കിലും അവരെ വെറുത്താൽ അവൻ രക്ഷപ്പെട്ടു. എന്നാൽ ആരെങ്കിലും തൃപ്തിപ്പെട്ടാൽ പിൻപറുകയും ചെയ്യട്ടെ. അവർ ചോദിച്ചു അന്നേരം ഞങ്ങൾക്ക് അവരോട് യുദ്ധം ചെയ്തുകൂടെ? അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: പാടില്ല, അവർ നമസ്കരിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, (അവർ നമസ്കരിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ ആകാം) പാടില്ല അവർ നമസ്കരിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ. (അവർ നമസ്കരിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ ആകാം) അതായത് മാനസികമായി വെറുക്കുകയും, മാനസികമായി അവരെ നിഷേധിച്ചാലും (വ്യക്തമായ കൂഫ് പ്രകടമാകുന്നത് വരെ പരസ്യമായി നിങ്ങൾ അവർക്കെതിരിൽ രംഗത്ത് വരരുത്” (മുസ്ലിം).

മേൽ പറഞ്ഞ രണ്ട് ഹദീസുകളിൽ നിന്നും നമുക്ക് ചില യഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ ബോധ്യമാകുന്നതാണ്. അവ നമസ്കാരം ഉപേക്ഷിക്കുക എന്നത് വ്യക്തമായ കൂഫ്റാണ് എന്നതാണ്. കാരണം വ്യക്തമായ കൂഫ് പ്രകടമായാലല്ലാതെ നേതൃത്വത്തിനെതിരിൽ പരസ്യമായി രംഗത്തിറങ്ങാൻ പാടില്ല. അതുപോലെ അവരുമായി യുദ്ധത്തിനൊരുങ്ങുന്നതിന് തടസ്സമായി പറഞ്ഞത് അവർ നമസ്കാരം നിർവ്വഹിക്കുന്നു എന്നതാണ്. അപ്പോൾ നമസ്കാരം ഒഴിവാക്കൽ അവരോട് യുദ്ധം ചെയ്യൽ വരെ അനുവദനീയമാക്കുന്നു. യുദ്ധമാകട്ടെ വ്യക്തമായ കൂഫ് പ്രകടമായാലല്ലാതെ പാടില്ലെന്നത് ഉബാദത്ത് ബ്നു സ്വാമിതിൽ നിന്നും ഉദ്ധരിച്ച ഹദീസും പഠിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.

നൂതനവാദികളിൽ നിന്നുനിന്നു നിർമ്മിക്കൽ هجران أهل البدع

الهجران (ഹജ്റാൻ) എന്നത് ഹജറ എന്ന ക്രിയയുടെ ധാതുവാണു്, ഉപേക്ഷിക്കുക എന്നാണതിന്റെ അതിന്റെ ഭാഷാർത്ഥം. ഇവിടെ നൂതനവാദികളെ കൈവെടിയുക എന്നതുകൊണ്ട് വിവക്ഷിക്കുന്നത്: അവരുമായി അകന്നു നിൽക്കുക, അവരോടുള്ള സൗഹൃദം, സ്നേഹബന്ധം, സന്ദർശനം, സലാം പറയൽ എന്നിവയിൽ നിന്നെല്ലാം വിട്ടുനിൽക്കുക എന്നതാണ്.

അതുകൊണ്ടു നിർബന്ധമാണ് എന്നാണ് അല്ലാഹു വ്യക്തമാക്കുന്നത്. ഖുർആൻ പറയുന്നത് കാണുക:

لا تجد قوما يؤمنون بالله واليوم الآخر يوادون من حاد الله ورسوله
(سورة المجادلة ٢٢)

“അല്ലാഹുവിലും അന്ത്യദിനത്തിലും വിശ്വസിക്കുന്ന ഒരു ജനത അല്ലാഹുവോടും അവന്റെ റസൂലിനോടും എതിർത്ത് നിൽക്കുന്നവരുമായി സ്നേഹബന്ധം പുലർത്തുന്നത് നീ കണ്ടെത്തുകയില്ല” (മുജാദല: 22)

നബി(സ) തബുക്ക് യുദ്ധത്തിൽ നിന്നും പിന്തിന്നിന്ന കഅബ്ബ്നു മാലികിനോടും അദ്ദേഹത്തിന്റെ രണ്ട് സുഹൃത്തുക്കളോടും ബഹിഷ്കരണം ഏർപ്പെടുത്തിയത് ഈ സന്ദർഭത്തിൽ സ്മരണീയമാണ്.

എന്നാൽ മേൽപറയപ്പെട്ട വിഭാഗത്തോട് കൂടിക്കഴിയുന്നതിൽ അവർക്ക് സത്യം വ്യക്തമാക്കിക്കൊടുക്കുവാനോ അനാചാരങ്ങളിൽ നിന്നും അവരെ തടയുവാനോ സാധ്യമാകും എന്ന നിലയിലുള്ള എന്തെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള നന്മ ലക്ഷ്യം വെക്കുന്നുവെങ്കിൽ വിരോധമില്ല.

ഒരു പക്ഷേ അതായിരിക്കും താഴെ പറയുന്ന ഖുർആൻ വചനത്തിന്റെ തേട്ടവു്:

ادع إلى سبيل ربك بالحكمة والموعظة الحسنة وجادلهم بالتي هي أحسن
(سورة النحل 1٢٥)

“യുക്തി ദീക്ഷയോടുകൂടിയും, സദുപദേശം മുഖേനയും നിന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ മാർഗ്ഗത്തിലേക്ക് നീ ക്ഷണിച്ചുകൊള്ളുക. ഏറ്റവും നല്ലരീതിയിൽ അവരുമായി സംവാദം നടത്തുകയും” (നഹ്ൽ 125)

ചിലപ്പോഴത് കൂടെ സഹവസിക്കുന്നത് കൊണ്ടാകാം അതല്ലെങ്കിൽ ഇടപഴകൽ, കരതിടപാടുകൾ, എഴുത്ത്കുത്തുകൾ എന്നിവകൊണ്ടല്ലാം ആകാവുന്നതാണ്.

എന്നാൽ മേൽ പറഞ്ഞ ബഹിഷ്കരണത്തിൽ പെട്ടത് തന്നെയാണ് അത്തരക്കാരുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ കൂഴപ്പത്തിന് കാരണമാകുമെങ്കിൽ അവ അവഗണിക്കുകയോ ജനങ്ങളിൽ നിന്നും മറച്ചുവെക്കുകയോ ചെയ്യുക എന്നതും. കാരണം വഴികേടിലേക്ക് കാരണമാകാനിടയുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്നും വിട്ടുനിൽക്കൽ നിർബന്ധമാണ് എന്ന് പ്രവാചകൻ(സ) ദജ്ജാലിനെ സംബന്ധിച്ച് പറഞ്ഞുതന്ന താഴെപറയുന്ന ഹദീസിലൂടെ മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്;

من سمع به فلينبأ عنه فوالله إن الرجل ليأتيه وهو يحسب أنه مؤمن فيتبعه مما يبعث به من الشبهات (رواه أبو داود وصححه الألباني رحمه الله)
“വല്ലവനും അവനെ (ദജ്ജാലിനെ)ക്കുറിച്ച് കേൾക്കാനിടയായാൽ അവൻ അവനെത്തൊട്ട് അകന്നുകൊള്ളട്ടെ, അല്ലാഹുവാണെ സത്യം ഒരാളുടെ അടുക്കൽ അവൻ എത്തുകയും അവൻ കാണിക്കുന്ന വിക്രിയകൾ കാണുകയും അയാൾ വിചാരിക്കുക അവൻ ഒരു മുഅ്മിനാണ് എന്നായിരിക്കും”(അബൂദാവൂദ്. നാസിറുദ്ദീൻ അൽബാനി(റ) ഇഘഹദീസ് സ്വഹീഹാണ് എന്ന് രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്)

എന്നാൽ മുകളിൽ പറയപ്പെട്ട വിഭാഗത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഒരാൾ അതിലെ ദുഷ്ടങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കി അതിന് മറുപടി പറയുവാനും ഖൺഡിക്കുവാനുമാണ് അവ വായിക്കുന്നത് എങ്കിൽ, ഉത്തമമായ വിശ്വാസത്തിൽ അടിയുറച്ച് ജീവിക്കുന്ന ആളുകൾക്ക് അതിന് വിരോധമില്ല, എന്ന് മാത്രമല്ല ഒരുവേള അത്തരക്കാർക്ക് അത് നിർബന്ധമായിത്തീരുകയും ചെയ്യും. കാരണം ബിദ്അത്തുകളെ എതിർക്കുക എന്ന നിർബന്ധ കർത്തവ്യം മേൽ പറയപ്പെട്ട രീതിയിലല്ലാതെ സാധ്യമാകുക ഇല്ലായെങ്കിൽ അത് നിർബന്ധം തന്നെയാണ്.

മത വിഷയത്തിലുള്ള തർക്കങ്ങൾ

الجدال والخصام في الدين

الجدال (ജിദാൽ) എന്നത് ജാദല എന്ന ക്രിയാധാതുവാണ്. ഒരു വിഷയത്തിൽ താനുൾക്കൊള്ളു ആശയത്തിന്റെ എതിരിലു

ഉള്ള വ്യക്തിയെ പരാജയപ്പെടുത്തി തന്റെ ആശയത്തിന്റെ മികവ് തെളിയിക്കാൻ പരിശ്രമിക്കുക എന്നതാണ് അത്കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. ഇതേ അർത്ഥം തന്നെയാണ് **الخصام** (ഖിസാമ്) എന്നതിനുമുള്ളത് ഇക്കാര്യം നിഘണ്ടുങ്ങളിൽനിന്നും മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും.

മതവിഷയത്തിലുള്ള തർക്കങ്ങൾ :

ഒന്ന്: സത്യം സ്ഥാപിച്ച് അസത്യത്തെ പരാജയപ്പെടുത്തുന്നതിനായുള്ള തർക്കങ്ങളാണ്. ഇത് നമ്മോട് കൽപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള കാര്യമാണ്. അത് സന്ദർഭത്തിനനുസരിച്ച്, ചിലപ്പോൾ നിർബന്ധമായിത്തീരുന്നതും അവസരങ്ങളുണ്ടാകും മറ്റു ചിലപ്പോൾ ഗുണകരമായിത്തീരുന്ന അവസരങ്ങളുമുണ്ടാകും.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

ادع إلى سبيل ربك بالحكمة والموعظة الحسنة وجادلهم بالتى هي أحسن (سورة النحل 125)

“യുക്തി ദീക്ഷയോടു കൂടിയും, സദുപദേശം മുഖേനയും നിന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ മാർഗ്ഗത്തിലേക്ക് നീ ക്ഷണിച്ചുകൊള്ളുക. ഏറ്റവും നല്ല രീതിയിൽ അവരുമായി സംവാദം നടത്തുകയും ചെയ്യുക” (നഹ്ല് 125)

രണ്ട്: തന്റെ വ്യക്തിപരമായ മേന്മ പ്രകടിപ്പിക്കുവാനോ അസത്യം സ്ഥാപിക്കുവാനോ നടത്തുന്ന തർക്കങ്ങളും സംവാദങ്ങളും ഇത് വിരോധിക്കപ്പെട്ടതും മോശപ്പെട്ടതുമാണ്.

അല്ലാഹുവിന്റെ വചനങ്ങൾ ഇക്കാര്യം വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്:

ما يجادل في آيات الله إلا الذين كفروا (سورة غافر 4)

“സത്യനിഷേധികളല്ലാത്തവർ അല്ലാഹുവിന്റെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളെപ്പറ്റി തർക്കിക്കുകയില്ല” (ഗാഫിർ 4)

وجادلوا بالباطل ليدحضوا به الحق فأخذتهم فكيف كان عقاب (سورة غافر 5)

“അസത്യത്തെക്കൊണ്ട് സത്യത്തെ തകർക്കുവാൻ വേണ്ടി അവർ തർക്കം നടത്തുകയും ചെയ്തു. തന്നിമിത്തം ഞാൻ അവരെ പിടികൂടി. അപ്പോൾ എന്റെ ശിക്ഷ എങ്ങനെയുണ്ടായിരുന്നു!” (ഗാഫിർ 5)

ന്യൂനതകളുടെ അടയാളങ്ങൾ:

- 1, ഇസ്‌ലാമിന്റേതല്ലാത്ത പേരുകളിലൂടെ അറിയപ്പെടുന്നവരായിരിക്കും. സുന്നത്തിന് നൂതനമായ ഭാഷ്യങ്ങൾ നൽകിക്കൊണ്ടുള്ള വിശ്വാസവും വാക്കുകളും പ്രവൃർത്തികളുമായിരിക്കും അവരുടേത്.
- 2, സത്യം വ്യക്തമായാലും തങ്ങളുടെ അഭിപ്രായങ്ങളിൽ പിടിച്ചു തൂങ്ങി ഗ്രൂപ്പുകളുണ്ടാക്കും
- 3, ഇസ്‌ലാമിന്റെ നേതൃത്വത്തോടും മതനേതാക്കളോടും പുച്ഛമായിരിക്കും അവർക്ക്.

പിഴച്ചുപോയ കക്ഷികൾ

من طوائف البدع

1, റാഫിളിയ്യ: الرافضية : നബികൂടുംബത്തിന്റെ പേരിൽ അതിരുവിട്ട സ്നേഹപ്രകടനങ്ങളുമായി രംഗത്ത് വരികയും അവരല്ലാത്ത മറ്റു സ്വഹാബികളെയെല്ലാം കാഫിറുകളും തെമ്മാടികളുമാക്കി കാണിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന വിഭാഗമാണിത്. ഇവർ അനേകം വിഭാഗങ്ങളുണ്ട്. അവരിൽ ഏറ്റവും അതിരു കവിഞ്ഞ വിഭാഗം അലി(റ) വാസ് ഇലാഹ് എന്നുവരെ വാദിക്കുന്നവരാണ്. ബാക്കിയുള്ളവർ അതിനു താഴെയും.

ഇക്കൂട്ടരുടെ പിഴച്ച നീക്കങ്ങൾ ആദ്യമായി രംഗപ്രവേശനം ചെയ്യുന്നത് അലി(റ)വിന്റെ ഭരണകാലത്ത് അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു സബഅ് അദ്ദേഹത്തോട് താങ്കൾ തന്നെയാണ് 41 (അല്ലാഹു) എന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ്. അലി(റ) ഈ വിഭാഗത്തെ ചൂട്ട് കരിക്കാൻ കൽപ്പിച്ചുവെങ്കിലും അവരുടെ നേതാവ് അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു സബഅ് മദാഇനിലേക്ക് ഓടി രക്ഷപ്പെടുകയുണ്ടായി.

അല്ലാഹുവിന്റെ സിഫാത്തുകളെ സംബന്ധിച്ച് ഈ വിഭാഗത്തിന്റെ വാദം വിഭിന്നമാണ്. ചിലർ സിഫാത്തുകളെ സൂഷ്ടികളുടേതിന് തുല്യമായതാണെന്ന് വാദിക്കുന്ന (المشبه) സാദൃശ്യവാദികളാണ് എങ്കിൽ മറ്റു ചിലർ സിഫാത്തുകളെത്തന്നെ തള്ളിപ്പറയുന്ന (المعطل) നിരാകരണവാദികളാണ്, വേറെ ചിലരെ (المعتدل) യഥാർത്ഥ നിലപാടുകാരായും കണ്ടെത്താൻ കഴിയും.

ഈ വിഭാഗത്തിന് റാഫിളികൾ (തള്ളിപ്പറയുന്നവർ) എന്ന് പേര് വരുവാനുണ്ടായ കാരണം അലി(റ)വിന്റെ മകനായ ഹുസൈൻ (റ) വിന്റെ പൗത്രനായ സൈദ് ബ്നു അലിയോട് എ

നതാണ് അബൂബക്കർ(റ) വിനെ സംബന്ധിച്ച് താങ്കളുടെ അഭിപ്രായമെന്ന് അവർ ചോദിച്ചപ്പോൾ (رحمة الله عليه) അദ്ദേഹത്തിന്റെ മേൽ അല്ലാഹുവിന്റെ കാരണമുണ്ടാകട്ടെ എന്ന് പ്രാർത്ഥിച്ച കാരണത്താൽ സൈദ് ബ്നു അലിയെ തള്ളിപ്പറഞ്ഞു തങ്ങളിൽ നിന്നും അകറ്റുകയുണ്ടായി. അതുമൂലമാണ് തള്ളിപ്പറയുന്നവർ എന്ന് അർത്ഥമുള്ള റാഫിളികൾ എന്ന് വിഭാഗം അറിയപ്പെടാൻ തുടങ്ങിയത്.

എന്നാൽ അവർ അവരെക്കുറിച്ച് പറയാറുള്ളത് الشيعية (ശിയാക്കൾ) എന്നാണ്. കാരണം അവർ നബികുടുംബത്തിനു വേണ്ടി വാദിക്കുകയും അവരെ സഹായിക്കുകയും അവർക്ക് അർഹതപ്പെട്ട നേതൃത്വത്തിനുവേണ്ടി പരിശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന കക്ഷിയാണ് എന്നാണ് വാദിക്കുന്നത്. ശീഅ: എന്ന വാക്കിന്റെ അർത്ഥം കക്ഷി, വിഭാഗം എന്നൊക്കെയാണ്.

2, ജഹ്ദിയ്യ: الجهدية : ഹിജ്റ: 121 ൽ സാലിദ് ബ്നു അഹ്വസിന്റെ കൈകളാൽ വധിക്കപ്പെട്ട -സൽമ് ബ്നു അഹ്വസ് എന്നാണ് എന്നും അഭിപ്രായമുണ്ട്- ജഹ്ദ് ബ്നു സ്വഹ്വാൻ എന്ന വ്യക്തിയിലേക്ക് ചേർത്തുകൊണ്ടാണ് ഈ വിഭാഗം അറിയപ്പെടുന്നത്.

അല്ലാഹുവിന്റെ സിഹമാത്തുകളെ നിഷേധിക്കുകയും നിരാകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന വിഭാഗമാണിത്. അത്പോലെ അല്ലാഹുവിന്റെ ഖദ്റിനെ സംബന്ധിച്ച് മനുഷ്യന് കർമ്മങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുക്കാനുള്ള യാതൊരുവിധ സ്വാതന്ത്ര്യവുമില്ലാത്ത രീതിയിൽ നിർബന്ധിക്കപ്പെട്ട സ്വഭാവമാണ് എന്ന് വാദിക്കുന്നതിനാൽ അടിച്ചേൽപ്പിക്കുക എന്ന് അർത്ഥത്തിൽ ജബരിയ്യത്ത് എന്നും (الجبرية) ഇവർ അറിയപ്പെടുന്നു. കൂടാതെ الإبي വിശ്വാസത്തിന്റെ കാര്യത്തിലും ചില വിചിത്രവാദമാണ് ഈ വിഭാഗത്തിനുള്ളത്. ഈമാൻ (വിശ്വാസം) എന്നാൽ ഹൃദയം കൊണ്ടുള്ള അംഗീകാരം മാത്രമാണ്; വാക്കുകൾക്കോ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കോ ഈമാനുമായി യാതൊരു ബന്ധവുമില്ല. കാര്യങ്ങളെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് അനുസരിച്ച് വിലയിരുത്തുകയോ വിധി പറയുകയോ ചെയ്യാതെ എല്ലാം പരലോകത്തേക്ക് പിന്തിക്കുന്നവരാണ് ഇവർ. ഇക്കൂട്ടർ മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച പ്രകാരം മുഅത്വലത്ത് (നിരാകരണ വാദികൾ), ജബരിയ്യത്ത് (തിരഞ്ഞെടു

ക്കാൻ സ്വാതന്ത്ര്യമില്ലാത്ത വിധം നിർബന്ധിതർ), മുർജിഅത്ത് (പിന്തിക്കുന്നവർ) എന്നിങ്ങനെ ധാരാളം വിഭാഗങ്ങളുണ്ട്.

3, ഖവ്ദാരിയുകൾ الخوارج : അലി(റ), മുആവിയ(റ) വുമായുണ്ടായ പ്രശ്നങ്ങളിൽ വിധിനടപ്പാക്കാൻ മദ്ധ്യസ്ഥരായി സ്വഹാബികളിൽ ചിലരെ ചുമതലപ്പെടുത്തിയ കാരണത്താൽ അലി(റ)നെ വധിക്കാൻ ഇറങ്ങിപ്പുറപ്പെട്ട വിഭാഗമാണിവർ.

അവരുടെ ചിന്താഗതി അലി(റ)വിന്റെ പക്ഷത്തും ഉഥ്മാൻ(റ) പക്ഷത്തും കക്ഷിചേരാതെ വിട്ടുനിൽക്കുക എന്നതായിരുന്നു. സുന്നത്തിനെതിരായി കഴിഞ്ഞാൽ അത്തരം പ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്ന ഇമാമിനെതിരിൽ രംഗത്തിറങ്ങാമെന്നും, വൻ കുറ്റങ്ങൾ ചെയ്യുന്നവർ കാഫിറുകളും ശാശ്വതമായി നരകത്തിലായിത്തീരുമെന്നും വിശ്വസിക്കുന്നവരാണ് ഇക്കൂട്ടർ. ഇവരും അനേകം കക്ഷികളുണ്ട്.

4, ഖവ്ദീയ്യാക്കൾ القدرية : മനുഷ്യർക്ക് അല്ലാഹുവിന്റെ ഇറാദത്തിനും (ഉദ്ദേശ്യം) അവൻ നൽകുന്ന ഖുദ്രത്തിനും (കഴിവ്) അനുസൃതമായി സ്വതന്ത്രമായ ഉദ്ദേശസ്വാതന്ത്ര്യവും ശക്തിയുമുണ്ട് എന്ന വിശ്വാസത്തേയും, മനുഷ്യരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ അല്ലാഹു നേരത്തെ കണക്കാക്കുന്നുണ്ട് എന്ന വിധിയിലുള്ള വിശ്വാസത്തെയും (القدرية) നിഷേധിക്കുന്നവരാണ് ഇക്കൂട്ടർ.

ഈ വാദവുമായി ആദ്യമായി രംഗത്ത്വന്നത് സ്വഹാബികളുടെ കാലഘട്ടത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ കടന്നുവന്ന മഅ്ബദൂൽ ജഹനി എന്ന വ്യക്തിയാണ്. ഇയാൾ ബസറയിലുണ്ടായിരുന്ന ഒരു മജൂസി (അസ്നിയാരാധകൻ) യിൽ നിന്നാണ് പ്രസ്തുത വാദം കൈക്കലാക്കിയത്.

ഇവർ തീവ്രവാദികളും അല്ലാത്തവരും എന്നിങ്ങനെ രണ്ട് വിഭാഗമാണ് പ്രധാനമായും കാണപ്പെടുന്നത്.

തീവ്രവാദികൾ, അല്ലാഹുവിന്റെ ജ്ഞാനം, ഉദ്ദേശ്യം, ശക്തി, അടിമകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളും യഥാർത്ഥത്തിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ സൃഷ്ടിയാണ് എന്നിവയെല്ലാം നിഷേധിക്കുന്നവരായതിനാൽ മതത്തിൽ നിന്നും വേർപെട്ട് പോയവരാണ് എന്ന് പറയാം അതല്ലെങ്കിൽ പുറത്ത്പോകാറായിട്ടുള്ളവരാണ് എന്നതിൽ യാതൊരു സംശയവുമില്ല.

തീവ്രതകുറഞ്ഞവരുടെ വിശ്വാസമാകട്ടെ അടിമകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ അല്ലാഹു അറിയുന്നുണ്ട്; അതിനപ്പുറമുള്ള അതും

അല്ലാഹുവിന്റെ സൃഷ്ടിയാണ് എന്നതും അല്ലാഹുവിന്റെ ഉദ്ദേശ്യമനുസരിച്ചും കഴിവുകൊണ്ടുമാണ് അത് സംഭവിക്കുന്നത് എന്നതും അവർ അംഗീകരിക്കുന്നില്ല. ഈ വിശ്വാസത്തിന്മേലാണ് പ്രസ്തുത വിഭാഗം അവരുടെ ആശയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്.

5, മുർജിഅനസ് المرجئة : പ്രവർത്തനങ്ങളെ വിശ്വാസങ്ങളിൽ നിന്നും വേർപെടുത്തി അവയെ പരലോകത്തേക്ക് പിന്തിക്കുന്നവരാണ് ഈ വിഭാഗം. പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഒരിക്കലും വിശ്വാസത്തിൽ പെടുന്നില്ല. വിശ്വാസം ഇവരുടെയടുക്കൽ കേവലം ഹൃദയംകൊണ്ടുള്ള അംഗീകാരം മാത്രമാണ്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ ഏത് തെമ്മാടിയും ഇവരുടെയടുക്കൽ പൂർണ്ണവിശ്വാസികളാണ്; അവർ ഏത് വലിയ കുറ്റങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നവരും, അല്ലാഹുവിന് കീഴ്പെട്ട് ജീവിക്കുന്നതിൽ വീഴ്ചവരുത്തുന്നവരും ആണെങ്കിലും ശരി. ശരീഅത്ത് നിയമങ്ങളിൽ വീഴ്ചവരുത്തുന്ന ഒരാൾ നാം കാഫിറാണ് എന്ന് വാദിച്ചാൽ അവർ പറയുക, പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ വീഴ്ചവരുത്തി എന്നതുകൊണ്ട് ഒരാളെ കാഫിർ എന്ന് പറഞ്ഞുകൂട മറിച്ച് ഹൃദയത്തിൽ വിശ്വാസമില്ലാത്തത് കൊണ്ടാണ് ഒരാൾ കാഫിറായിത്തീരുക എന്നാണ്.

ഇവരുടെ ഈ വാദം ജഹ്മികളുടെ വാദങ്ങളോട് യോജിക്കുന്നതും ഖവാരിജുകളുടെ വാദങ്ങളോട് ബഹുദൂരം അകലമുള്ളതുമായ വിശ്വാസമാണ്.

6, മുഅ്തസില: المعتزلة : ഹസനൂൽ ബസ്രിയുടെ വിജ്ഞാന സദസ്സിൽ നിന്നും വിട്ടുനിന്ന വാസിലു ബ്നു അതാഅ്നെ പിന്തുടരുന്ന കക്ഷിയാണ് മുഅ്തസിലികൾ (വിട്ട്നിൽക്കുന്നവർ എന്നാണ് പ്രസ്തുത പദത്തിന്റെ അർത്ഥം). ഫാസിലുകൾ (അധർമ്മങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നവർ) മുഅ്മിനുമല്ല കാഫിറുമല്ല അവ രണ്ടിന്റേയും ഇടയിലുള്ള ഒരു അവസ്ഥയിലാണ് എന്നും അവർ ശാശ്വതമായും നരകത്തിലായിരിക്കും എന്നുമാണ് ഇവരുടെ വിശ്വാസം. ഈ വിശ്വാസങ്ങളെ പിൻതുണക്കുന്ന വ്യക്തിയാണ് അറു ബ്നു ഉബൈദ്.

അല്ലാഹുവിന്റെ സ്ഥിരാനുരൂപങ്ങളുടെ വിഷയത്തിൽ ജഹ്മികളെപ്പോലെ ഇവരും നിരാകരണവാദികളാണ്. എന്നാൽ അടിമകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അല്ലാഹുവിന്റെ തീരുമാന-വിധിയിലുള്ള (القضاء والقدر) വിശ്വാസവിഷയത്തിൽ

ഇവരും ഖദ്റിയാക്കളെ പോലെ അതിനെ നിഷേധിക്കുന്നവരാണ്. വൻപാപങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നവർ ശാശ്വതനരകാവകാശികളും ഈമാൻ നഷ്ടപ്പെട്ട് മുഅ്മിനും കാഫിറുമല്ലാത്ത ഒരു അവസ്ഥയിലുമായിരിക്കും എന്നുമാണ് ഇവരുടെ വിശ്വാസം. ഇപ്പറഞ്ഞ രണ്ട് വാദങ്ങൾ നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ച ജഹ്മികളുടെ വിശ്വാസത്തിന് നേരെ എതിരായ വാദങ്ങളുമാണ്.

7, കറാമിയ്യ: الكرامة : ഹിജ്റ: 255 ൽ മരണപ്പെട്ട മുഹമ്മദ് ബ്നു കിറാം എന്നയാളെ പിന്തുടരുന്ന കക്ഷിയാണിത്. അല്ലാഹുവിന്റെ അസ്മാഅ് വസ്തിഫാത്തിന്റെ (നാമ വിശേഷണങ്ങളുടെ) വിഷയത്തിൽ സാദ്യശൂവാദികളോട് (التشبيه) ചായ്വുള്ളവരാണ് ഇവർ. ഈമാനിന്റെ കാര്യത്തിൽ മുർജിഈകളുടെ വിശ്വാസമുള്ളവരുമാണിവർ. ഇവരും അനേകം വിഭാഗമുണ്ട്.

8, സാലി: السائمة : മുഹമ്മദ് ബ്നു സാലിം എന്ന വ്യക്തിയെ പിന്തുണക്കുന്ന കക്ഷിയാണിത്. അല്ലാഹുവിന്റെ നാമ വിശേഷണങ്ങൾ സൃഷ്ടികളുടേതിനോട് സാദ്യശൂമായതാണ് എന്ന് വാദമുള്ളവരാണ് ഇക്കൂട്ടരും.

മേൽ പറയപ്പെട്ടവയാണ് ഗ്രന്ഥകാരൻ എടുത്തുപറഞ്ഞതായ കക്ഷികൾ. ശേഷം ഇത്പോലെത്തന്നെ നാം അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതായ അശ്അരികളെ പോലെ വേറെയും കക്ഷികളുണ്ട് എന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അശ്അരികളെ പരിചയപ്പെടുത്തുന്നു:

അവർഅരിയ്യ: الأشعرية : ഹസനുബ്നു അലിയ്യൂബ്നുൽ ഇസ്മാഇൽ അൽഅശ്അരി എന്ന വ്യക്തിയാണ് ഈ വിഭാഗത്തിന്റെ തലവൻ. തന്റെ നാൽപ്പത് വയസ്സ് പിന്നിടുന്നത് വരെ ഇയാൾ മുഅ്തസിലീ ചിന്തയിലേക്ക് ചായ്വുള്ള വീക്ഷണക്കാരനായിരുന്നു. പിന്നീട് അതിൽ നിന്നും പശ്താപിച്ച് മുഅ്തസിലിയാക്കളുടെ പൊള്ളത്തരങ്ങൾ തുറന്ന് പറഞ്ഞ്, അഹ്ലുസ്സുന്നത്തി വൽ ജമാഅത്തിന്റെ മദ്ഹബ് അംഗീകരിക്കുകയുണ്ടായി.

എന്നാൽ ഇന്ന് അശ്അരീ മദ്ഹബുകാരാണ് എന്ന് ചേർത്ത് പറയുന്നവരാകട്ടെ അശ്അരീ മദ്ഹബ് എന്ന് പറഞ്ഞ് ഒരു പ്രത്യേക മദ്ഹബ് സ്ഥാപിക്കുകയാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. അവർ അല്ലാഹുവിന്റെ സ്ഥിഫാത്തുകളിൽ തങ്ങളുടെ ബുദ്ധിക്ക് യോജിക്കുന്നവ എന്ന് പറഞ്ഞ് ഏഴ് സ്ഥിഫാത്തുകളെ മാത്രം അംഗീകരിക്കുകയും ബാക്കിയുള്ളവയെല്ലാം വ്യാഖ്യാനിക്കുകയുമാ

ണ് ചെയ്യുന്നത്. ഇവർ അല്ലാഹുവിന് സ്മിരപ്പെടുത്തി അംഗീകരിക്കുന്ന സിഫതുകൾ താഴെ പറയുന്ന ബൈത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്നവയാണ്.

حي عليم قدير والكلام له إرادة وكذلك السمع والبصر

ജീവനുള്ളവൻ, അറിവുള്ളവൻ, ശക്തിയുള്ളവൻ, സംസാരിക്കുന്നവൻ, ഉദ്ദേശ്യമുള്ളവൻ, കേൾവിയുള്ളവൻ, കാഴ്ചയുള്ളവൻ എന്നീ ഏഴെണ്ണമാണ് ഈ വിഭാഗം അംഗീകരിക്കുന്ന വിശേഷണങ്ങൾ.

കൂടാതെ അല്ലാഹുവിന്റെ വിധിയിലുള്ള വിശ്വാസത്തിന്റെ വിഷയത്തിലും അവന്റെ കലാമിന്റെ (സംസാരം) വിഷയത്തിലും ഈ വിഭാഗത്തിന് ചില നൂതന വാദങ്ങളുമാണുള്ളത്.

ശാബാപരമായ ഭിന്നിപ്പുകൾ:

الخلاف في الفروع

الفروع (ഫുറൂഅ്) എന്നത് ഫർഅ് എന്നതിന്റെ ബഹുവചനമാണ്. അടിസ്ഥാനമല്ലാത്തത് എന്നാണ് ഭാഷയിൽ അതിന്റെ അർത്ഥം. മതപരമായി അതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നത് ശുദ്ധീകരണവുമായോ നമസ്കാരവുമായോ ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങളെ പോലെയുള്ള, വിശ്വാസ സംബന്ധമായ കാര്യങ്ങളല്ലാത്ത വിഷയങ്ങൾ എന്നാണ്. അത്തരത്തിലുള്ള വിഷയങ്ങളിലെ കൃത്യമായ തെളിവുകളില്ലാത്ത കാര്യങ്ങളിൽ ഉദ്ദേശശുദ്ധിയോടെയും ഗവേഷണപരമായ വീക്ഷണവ്യത്യാസത്താലും അഭിപ്രായ വ്യത്യാസമുണ്ടാവുന്നുവെങ്കിലത് ആക്ഷേപകരമല്ല; അവ തങ്ങളുടെ ദേഹേച്ഛ കീഴ്പെട്ടോ തന്റെ ഗ്രൂപ്പിനെ ന്യായീകരിക്കുവാനോ ഉദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടോ ആയിരിക്കരുത് എന്ന് മാത്രം. മേൽ പറയപ്പെട്ടവിധം കൃത്യമായി തെളിവുകളില്ലാത്ത വിഷയങ്ങളിൽ പ്രവാചക കാലഘട്ടത്തിൽ തന്നെ അഭിപ്രായ വ്യത്യാസമുണ്ടായിട്ടുണ്ട് എന്നാൽ പ്രവാചകൻ(സ) അവരിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു വിഭാഗത്തെ ആക്ഷേപിക്കുകയുണ്ടായിട്ടില്ല. ഉദാഹരണമായി ബനുഖുറൈദ യുദ്ധവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയത്തിൽ നമുക്ക് ഇങ്ങനെ കാണാം പ്രവാചകൻ(സ) പറഞ്ഞു:

لا يصلين أحد العصر إلا في بني قريظة (رواه البخاري)

“ ബനുഖുറൈദയിൽ വെച്ചല്ലാതെ നിങ്ങളാരും അസ്വർ നമസ്കരിക്കരുത് ” (ബുഖാരി)

ഈ വിഷയത്തിൽ അസർ നമസ്കാര സമയമായപ്പോൾ സ്വഹാബികൾ ഒരു വിഭാഗം നമസ്കാരം ബന്റുഖുറൈളയിലേക്ക് പിന്തിച്ചു എന്നാൽ മറൊരു വിഭാഗം നമസ്കാരം സമയം തെറ്റുന്നതിന് ഭയപ്പെടുകയും വഴിക്ക്വെച്ചു തന്നെ നമസ്കരിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഈ രണ്ട് വിഭാഗത്തിൽ ആരേയും നബി(സ) ആക്ഷേപിക്കുകയോ പ്രവർത്തനത്തെ നിഷേധിക്കുകയോ ചെയ്യുകയുണ്ടായില്ല. ഈ സംഭവം ഇമാം ബുഖാരി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അപ്പോൾ ഏറ്റവും ഉത്തമ നൂററാണ്ടുകാരായ സ്വഹാബികൾക്കിടയിൽ ഉണ്ടായ അഭിപ്രായ വ്യത്യാസമാണ് നാം കണ്ടത്. എന്നാൽ അവർ ഒരിക്കലും ഇതിന്റെ പേരിൽ ശത്രുതയോ വിദ്വേഷമോ വെച്ചു പുലർത്തുകയുണ്ടായിട്ടില്ല. അടിസ്ഥാന വിഷയങ്ങളിലുണ്ടാകുന്ന അഭിപ്രായ വ്യത്യാസങ്ങളല്ലാതെ മറൊന്നും തന്നെ പരസ്പരം ഭിന്നിപ്പിച്ചു കൂടാത്തതാണ്.

എന്നാൽ ഗ്രന്ഥകാരൻ മൂല കൃതിയിൽ **المختلفون فيه محمودون في اختلافهم** (അഭിപ്രായ വ്യത്യാസത്തിലായിട്ടുള്ളവർ തങ്ങളുടെ ഭിന്നിപ്പിന്റെ പേരിൽ പ്രശംസിക്കപ്പെടുന്നതാണ്) എന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് ഒരിക്കലും ഭിന്നിപ്പിനെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയല്ല; ഐക്യം തന്നെയാണ് ഗുണകരം എന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല. ഇവിടെ ഗ്രന്ഥകാരൻ പ്രശംസിക്കപ്പെടുന്നതാണ് എന്ന് പറഞ്ഞത് അവർ പറഞ്ഞതിന്റെ പേരിൽ ഒരിക്കലും ആക്ഷേപിക്കപ്പെടുന്നതല്ല എന്നതാണ് കാരണം എല്ലാവരും സത്യം ഉദ്ദേശിച്ച് തന്നെയാണ് പരിശ്രമിച്ചത്. തങ്ങളുടെ പരിശ്രമത്തിൽ സത്യം വ്യക്തമായാൽ അവർക്ക് പിന്തുടരുകയും ചെയ്യും; അത്കൊണ്ട് അവർ പ്രശംസ അർഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരാണ്. തങ്ങളുടെ പരിശ്രമത്തിൽ അവർക്ക് സത്യം കണ്ടെത്താൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിലും.

അത്പോലെ **إن الإختلاف في الفروع رحمة وإن اختلفهم رحمة واسعة** (ശാഖാപരമായ വിഷയങ്ങളിലെ ഭിന്നിപ്പ് അനുഗ്രഹമാണ്, അവരുടെ അഭിപ്രായവ്യത്യാസം വിശാലമായ കാര്യങ്ങളാണ്) എന്ന് ഗ്രന്ഥകാരൻ എഴുതിയിട്ടുള്ളത് അത് അല്ലാഹുവിന്റെ കാര്യവും മാപ്പും അർഹിക്കുന്നതാണ് എന്ന അർത്ഥത്തിലാണ്. കാരണം ഒരാളേയും അയാളുടെ കഴിവുലുപരി ഒന്നും അല്ലാഹു ചുമത്തുകയോ, തനിക്ക് വ്യക്തമായതിലപ്പുറം അല്ലാഹു നിർബന്ധിക്കുകയോ ചെയ്യുകയില്ല. അത്കൊണ്ട് തന്നെ അ

ത്തരത്തിൽ വരുന്ന അഭിപ്രായ വ്യത്യാസങ്ങൾ കുറുകരമാവുകയില്ല; അവർ അല്ലാഹുവിന്റെ കാര്യങ്ങളിനും വിട്ടുവീഴ്ചക്കും അർഹമായിത്തീരുന്നതാണ്. അവരുടെ പരിശ്രമത്താൽ അവർക്ക് ശരിയെ പ്രാപിക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ അവർക്ക് രണ്ട് പ്രതിഫലവും, ഇനി അവർ തെറ്റിപ്പോയാൽ തന്നെ പരിശ്രമം നടത്തി എന്നതിന് ഒരു പ്രതിഫലവും ലഭിക്കുന്നതാണ്.

ഇജ്മാഇം അന്തിനെൻ വിധിയും الإجماع وحكمه

الإجماع (ഇജ്മാഅ്) എന്നാൽ ഏകോപിച്ച് എത്തിച്ചേരുന്ന തീരുമാനം എന്നാണ് അതിന് ഭാഷാപരമായുള്ള അർത്ഥം. സാക്ഷേതികമായി പറഞ്ഞാൽ മുഹമ്മദ് നബി(സ)ക്ക് ശേഷം അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമുദായത്തിലെ മുജ്തഹിദുകളായ പൺഡിതന്മാർ മതപരമായ ഒരു വിഷയത്തിൽ ഏകോപിച്ച് എത്തിച്ചേരുന്ന തീരുമാനം എന്നാണ്.

ഇതും മതത്തിൽ തെളിവായി പരഗണിക്കുന്നതാണ്. അല്ലാഹു ഇക്കാര്യം ഇങ്ങനെ വ്യക്തമാക്കുന്നത് കാണുക:

فإن تنازعتم في شئ فردوه إلى الله والرسول (سورة النساء 59)
“ഇനി വല്ല കാര്യത്തിലും നിങ്ങൾക്കിടയിൽ ഭിന്നിപ്പുണ്ടാവുകയാണെങ്കിൽ നിങ്ങളത് അല്ലാഹുവിലേക്കും റസൂലിലേക്കും മടക്കുക” (നിസാഅ് 59)

നബി(സ) പറഞ്ഞു:

لا تجتمع أمتي على ضلالة (رواه الترمذي)
“എന്റെ സമുദായം തെറ്റിൽ ഒന്നിക്കുകയില്ല” (തുർമുദി).

അന്ധമായ അനുക്രമം التقليد

القليد (തഖ്ലീദ്) എന്നതിന് ഭാഷയിൽ കഴുത്തിൽ കെട്ടിത്തൂക്കുക എന്നാണ് അർത്ഥം.

മതപരമായി അത്കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് തെളിവ് എന്തെന്ന് നോക്കാതെ ഒരു കാര്യം സ്വീകരിക്കുന്നതിനെയാണ്.

ഇതാകട്ടെ ഖുർആനോ സുന്നത്തോ മുൻഗാമികളായ ഇമാമുക
ളോ ഗുണകരമായി കാണുന്ന ഒന്നല്ല.

എന്നാൽ സ്വന്തമായി ഒരു വിഷയം മനസ്സിലാക്കാനുള്ള കഴി
വ് ഇല്ലാത്തവർക്ക് സാതികരമായ പൺഡിതരോട് ഒരു കാര്യ
ത്തെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ച് മനസ്സിലാക്കൽ അനുവദനീയമാണ്.
അല്ലാഹു പറയുന്നു:

فاسألوا أهل الذكر إن كنتم لا تعلمون (سورة النحل 43)

“നിങ്ങൾക്ക് അറിഞ്ഞുകൂടെങ്കിൽ (വേദം മുഖേനെ) ഉൽബോ
ധനം ലഭിച്ചവരോട് നിങ്ങൾ ചോദിക്കുക” (നഹ്ൽ 43).

പ്രസിദ്ധമായ നാല് മദ്ഹബുകൾ

المذاهب المشهورة الأربعة

ഹനഫി മദ്ഹബ് المذهب الحنفي : ഇമാമു അഹ്ലുൽ ഇറാഖ്
എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന അബൂഹനീഫ നുഅ്മാനു ബ്നു
മാബിത് ലേക്ക് ചേർത്തി ഇത് അറിയപ്പെടുന്നു. ഹിജ്റ: 80 ൽ
ആയിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനനം മരണം ഹിജ്റ: 150 ലും.

മാലികി മദ്ഹബ് المذاهب المالكي : ഇമാമു ദാറുൽ ഹിജ്റ: എന്ന് അറി
യപ്പെടുന്ന അബൂഅബ്ദുല്ല മാലിക് ബ്നു അനസിലേക്ക് ചേർ
ത്തിയാണ് ഇത് അറിയപ്പെടുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനനം ഹി
ജ്റ: 93 ലും മരണം 179 ലുമാണ്.

ശാഫിഇയ്യ മദ്ഹബ് المذاهب الشافعي : ഹിജ്റ: 150 ൽ ജനിക്കുകയും
204 ൽ മരണപ്പെടുകയും ചെയ്ത അബൂഅബ്ദുല്ല മുഹമ്മദ് ബ്
നു ഇദ്റീസു ശാഫിഇയാണ് ഇതിന്റെ നേതായി പരിചയപ്പെടു
ത്തപ്പെടുന്നത്.

ഹമ്പലി മദ്ഹബ് المذاهب الحنبلي : ഹിജ്റ: 164 ൽ ജനിച്ചു 241 ൽ മരണ
മടഞ്ഞ അബൂ അബ്ദുല്ല അഹ്മദ് ബ്നു മുഹമ്മദ് ബ്നു ഹമ്പ
ലിലേക്ക് ചേർത്തിയാണ് ഇത് അറിയപ്പെടുന്നത്.

[മേൽ പറയപ്പെട്ട നാല് ഇമാമുകൾ അവരുടെ കാലഘട്ടങ്ങളി
ൽ മതത്തിനുവേണ്ടി അങ്ങേയറ്റത്തെ ത്യാഗം സഹിച്ച മഹാ
രഥന്മാരായിരുന്നു എന്ന കാര്യത്തിൽ മുസ്ലിംലോകത്ത് അഭി
പ്രായ വ്യത്യാസമില്ല. എന്നാൽ അവർ ഒരിക്കലും പരസ്പരം
സ്പർദ്ധയോടെ ജീവിക്കുകയോ, വിഭിന്നമായ രീതിയിൽ മത
ത്തെ കാണുകയോ ചെയ്തവരായിരുന്നില്ല; അവരെല്ലാം സ്വീക
രിച്ചിരുന്നത് ഒരേ മദ്ഹബ് ആയിരുന്നു എന്നാണ് അവരുടെ ര

ചനകൾ നമുക്ക് പഠിപ്പിച്ചു തരുന്നത്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ അവരിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരാളെ അന്ധമായി അനുകരിച്ച് മറ്റ് മൂന്ന് പേരെ തള്ളിക്കളയുക എന്നതല്ല നമുക്ക് കരണീയമായിട്ടുള്ളത് മറിച്ച് എല്ലാവരേയും അവർ പറഞ്ഞ മാനദണ്ഡമനുസരിച്ച് സ്വീകരിക്കുക എന്നതായിരിക്കണം നാം ചെയ്യേണ്ടത്. എന്തായിരുന്നു അവരുടെ മാനദണ്ഡമെന്ന് താഴെ പറയുന്ന അവരുടെ വചനങ്ങളിൽ നിന്നും മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്.

ഇമാം അബൂ ഹനീഫ(റ):

حرام على من لم يعرف دليلي أن يفتي بكلامي (ميزان الكبرى)
 “എന്റെ തെളിവ് എന്താണ് എന്ന് അറിയാത്തവന് എന്റെ വാക്ക് എടുത്ത് മതവിധി നടത്തൽ നിഷിദ്ധമാണ്” (മീസാനുൽ കുബ്റാ)

ഇമാം മാലിക്(റ):
 ما من أحد إلا وهو مأخوذ من كلامه ومردود عليه إلا رسول الله صلى الله عليه وسلم (حجة الله البالغة)
 “ഏതൊരാളുടെ വാക്കുകളിലും സ്വീകരിക്കേണ്ടതും തള്ളേണ്ടതും ഉണ്ടായിരിക്കും പ്രവാചകൻ(സ)യുടെ വാക്കുകളൊഴിച്ച്.” (ഹുജ്ജത്തുല്ലാഹിൽ ബാലിഗ്.)

ഇമാം ശാഫിഇ (റ):
 قال البيهقي عن الربيع: سمعت الشافعي يقول: إذا وجدتم في كتابي خلاف سنة رسول الله صلى الله عليه وسلم فقولوا بها ودعوا ما قلته (مناقب الإمام الشافعي)

“ഇമാം ശാഫി പറഞ്ഞതായി റബീഇൽ നിന്നും ബൈഹഖി രേഖപ്പെടുത്തുന്നു: എന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലിന്റെ ചരുകക്കെതിരായി നിങ്ങൾ വല്ലതും കണ്ടാൽ, ഞാൻ പറഞ്ഞത് നിങ്ങൾ കയ്യൊഴിക്കുകയും അദ്ദേഹം (റസൂൽ) പറഞ്ഞത് നിങ്ങൾ പറയുകയും ചെയ്യുക” (മനാഖിബു ശാഫിഇ)

ഇമാം അഹ്മദ് ബ്നു ഹമ്പൽ(റ):

لا تقلدني ولا تقلد مالكا ولا الثوري ولا الأوزاعي وخذ من حيث أخذوا (أعلام الموقعين)

“നീ എന്നെ തഖ്ലീദ് ചെയ്യരുത്, (അത്പോലെ) മാലികിനേയോ മുഹരിയേയോ ഔസാഇയേയോ തഖ്ലീദ് ചെയ്യരുത് അ

വരെല്ലാം എവിടെനിന്ന് സ്വീകരിച്ചുവോ അവിടെനിന്ന് നീയും സ്വീകരിക്കുക'' (ഇഅ്ലാമുൽ മുവവിഇനൻ).

എല്ലാവരും തഖ്ലീദിനെ എതിർക്കുകയും പ്രമാണങ്ങളായ ഖുർആനും ഹദീസും എങ്ങിനെയാണോ സലഫുസ്സാലിഹുകൾ അവരെ പഠിപ്പിച്ചത് അതായിരിക്കണം പിൻതലമുറക്കാരായ നാമും സ്വീകരിക്കേണ്ടത് എന്നാണ് അവർ നമുക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ള ഉപദേശം. **വിവർത്തകൻ**

മേൽ പറയപ്പെട്ട മദ്ഹബുകൾക്ക് പുറമെ (الظاهرية) ഉാഹിരീ, (الزيدية) സൈദീ, (السفانية) സുഹ്യാനീ എന്നിങ്ങനെ വിവിധ പേരുകളിലുള്ള മദ്ഹബുകൾ വേറെയുമുണ്ട്. എന്നാൽ എല്ലാ മദ്ഹബുകളും അവരുടെ വാക്കുകളിൽ ശരിയോട് (ഖുർആനിനോടും സുന്നത്തിനോടും) യോജിച്ചത് അല്ലാത്തത് തള്ളിക്കളയുക എന്നതാണ് നാം സ്വീകരിക്കേണ്ടത്. കാരണം തെറ്റു പറയാത്തതായി ഖുർആനും സുന്നത്തുമല്ലാതെ മറ്റൊന്നും തന്നെയില്ല എന്നതുതന്നെ .

അല്ലാഹുവേ, രഹസ്യമായും പരസ്യമായും ഖുർആനും സുന്നത്തുമനുസരിച്ച് ജീവിക്കുവാൻ നീ ഞങ്ങൾക്ക് തൗഫീഖ് നൽകേണമേ, ഇഹത്തിലും പരത്തിലും നീ ഞങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കേണമേ. നാഥാ ഞങ്ങളുടെ ഹൃദയങ്ങളെ നിന്റെ മതത്തിൽ നിന്ന് ഒരിക്കലും വ്യതിയാനം സംഭവിക്കാത്തവിധം സംരക്ഷിക്കേണമേ. ദാനദാതാവായ നാഥാ നിന്റെ കരുണാ കടാക്ഷങ്ങൾ എന്നെന്നും ഞങ്ങളിൽ ചൊരിയേണമേ.

الحمد لله كثيرا كما يحب ويرضى وكما ينبغي لكرم وجهه عز جلاله
وصلّى الله وسلم على نبينا محمد وآله وصحبه (أمين)

شرح لمعة الاعتقاد

الهادي

إلى سبيل الرشاد

للشيخ:

محمد بن صالح العثيمين رحمه الله

ترجمة:

قسم الترجمة بالمكتب

للمهنة الإصنفاة
العادي
إلى سبيل الرشاه

لمضيلا الشيخ
محمك بن صالح العثيمين
- رحمه الله -

إعداد
قسم الترجمة بالمكتب

0701055 مليباري

كئب اللعاوني للءوءة والارشاد ونوءة الجالباة بالسلي
ب. ١٤١٩ الرياض ١١٤٣١ هائف ٢٤١٠٦١٥ ناسوخ ٢٣٢ - ٢٤١٤٤٨٨
البوءة الإلكروني : sulay5@hotmail.com